

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت اقتصاد

چارچوب انطباق دهی و همخوانسازی
اهداف انکشاف پایدار افغانستان

۱۳۹۷

بسم الله الرحمن الرحيم

ان الله لا يغير ما بقوم حتى يغيروا ما بانفسهم (۱۳-۱۱)

هرآینه خداوند (ج) تغییر نمیدهد وضع قوم و یا جامعه یی را تا زمانیکه آنها وضع خویش را خود شان تغییر ندهند

دیدگاه ما برای آینده افغانستان

تا سال ۱۴۰۹ هجری شمسی (۲۰۳۰ میلادی) افغانستان به دستاوردهای ذیل نایل خواهد آمد:

یک کشور دارای نظام سیاسی دیموکراتیک به اساس اصول اسلامی و قانون اساسی برخوردار از صلح و امنیت داخلی، روابط صلح آمیز و حسنه با کشورهای همسایه و برخوردار از احترام لازم در صحنه بین المللی. یک ملت بردبار، یکپارچه و کثرت گرا، پابند به میراث های اسلامی و اهداف والای مشارکت عمومی و تساوی حقوق شهروندی. جامعه مملو از امید و سرشار از رفاه بر اساس اقتصاد بازار تحت رهبری سکتور خصوصی قوی، و حفظ پایدار محیط زیست.

اهداف استراتژیک و دارای اولویت

هدف ششم: دسترسی همه گان به آب پاک و حفظ الصحه.

هدف هفتم: دسترسی همه گان به انرژی قابل استطاعت (ارزان).

هدف هشتم: اشتغال مناسب و رشد سریع اقتصادی.

هدف نهم: صنعت، زیرساخت های مستحکم و نوآوری (اختراعات).

هدف دهم: کاهش نابرابری اقتصادی و اجتماعی در سطح کشور.

هدف یازدهم: شهرهای فراگیر و جوامع پایدار.

هدف دوازدهم: تولید و مصرف مسئولانه و پایدار.

هدف شانزدهم: تامین صلح، عدالت و نهادهای با ظرفیت (قوی).

هدف هفدهم: مشارکت جهانی برای تطبیق اهداف انکشاف پایدار.

پیشگفتار:

اجندای انکشاف پایدار در یک برهه حساس تاریخ معاصر، مطرح می‌گردد که جهان بشریت با چالشهای فراوانی روبرو است. فقر و گرسنگی، بیکاری و نابرابری، خشونت و بی عدالتی، نا امنی و بی ثباتی، منابع محدود و مدیریت ضعیف، تحولات اقلیمی و تخریب محیط زیست، امراض گوناگون و عدم دسترسی به خدمات صحتی اساسی، ظرفیت های پائین مسلکی و معارف بی کیفیت، فساد گسترده و حکومتداری ضعیف، عدم شفافیت و پاسخگویی، رشد سریع نفوس و رشد بطی اقتصادی، عدم دسترسی به انرژی پایدار و آب آشامیدنی صحتی، از جمله مشکلات عمده جوامع بشری بلخصوص کشور ما میباشند که نگرانی همگان را ببار آورده اند.

اهداف انکشاف پایدار (SDGs 2015-2030)، یک برنامه جامع و همه شمول اقتصادی، اجتماعی، امنیتی و محیط زیستی میباشد که توسط کشورهای عضو سازمان ملل با توافق آراء، برای ۱۵ سال آینده جهان بشریت ایجاد گردیده است. این برنامه، فعالیت های استراتژیک را در چارچوب ۱۷ هدف انکشافی بگونه معیاری دنبال می کند.

الزامات کنونی ایجاب می نماید تا منابع عمده عایداتی کشور بگونه دقیق مطالعه و شناسایی گردیده، روی آن سرمایه گذاری صورت گیرد تا به نیازمندی های نسل حاضر و آینده پاسخگو باشیم. ما زمانی به اهداف انکشاف پایدار دست خواهیم یافت که هر فرد جامعه، بصورت آگاهانه، نیازمندی های خویش را در محدوده ظرفیت های موجود شناسایی نموده و سهم فعال و کلیدی خویش را در تحقق این اهداف ایفا نماید.

ما با رویکردهای واقعبینانه و ظرفیت های موجود، اهداف انکشاف پایدار را در دستور کارهای اقتصادی و اجتماعی خویش قرار خواهیم داد و طرح های استراتژیک و تطبیقی را جهت حصول تارگیت های ملی روی دست خواهیم گرفت. ما باورمند هستیم که با ابتکار و تلاش های خستگی نا پذیر همه نهادهای ذینفع در کشور، قادر خواهیم شد تا بستر مناسب را برای تطبیق موثر اهداف انکشاف پایدار مهیا نموده و جریان رشد و توسعه متوازن را با ظرفیت های موجود به قلعه های موفقیت اقتصادی برسانیم.

در اخیر، جا دارد تا از تیم ریاست عمومی پالیسی وزارت اقتصاد، سکرتریت کمیته اجرایی اهداف انکشاف پایدار، تیم پروژه اهداف انکشاف پایدار افغانستان و همه نهادهاییکه در جهت تدوین این سند، زحمات و تلاشهای خستگی نا پذیر را انجام داده اند، صمیمانه سپاسگذاری و قدردانی نمایم.

دوکتور مصطفی "مستور"

وزیر اقتصاد

شماره	فهرست مطالب	صفحه
1	پیشگفتار	iv
2	مقدمه	1
3	بخش اول: اهداف انکشاف پایدار افغانستان	8
4	پس منظر اهداف انکشاف پایدار	9
5	اهمیت اهداف انکشاف پایدار برای افغانستان	10
6	اولویت های کلیدی اهداف انکشاف پایدار	11
7	وظایف و مسئولیت های ادارات در قبال هماهنگی و تطبیق اهداف انکشاف	13
8	بخش دوم: فشرده اهداف و تارگیت های ملی	14
9	نهادهای مسئول و همکاری در عرصه هماهنگی و تطبیق اهداف انکشاف پایدار	32
10	بخش سوم: روند انطباق دهی و همخوانسازی اهداف انکشاف پایدار	33
11	روند انطباق دهی و همخوانسازی اهداف انکشاف پایدار	34
12	نمونه میکانیزم بررسی گزارشات انطباق دهی	35
13	بخش چهارم: جداول انطباق دهی و همخوانسازی اهداف انکشاف پایدار	36
14	گروه های کاری کمیته اجرایی اهداف انکشاف پایدار	38
15	گروه کاری اول: سکتور امنیت و حکومتداری	41
16	گروه کاری دوم: سکتور زراعت و انکشاف دهات	57
17	گروه کاری سوم: سکتور صحت، معارف و مصئونیت اجتماعی	74
18	گروه کاری چهارم: زیربنا و اقتصاد	128

جهان بشریت با چالشهای عظیمی روبروست. میلیون ها انسان زیر خط فقر زندگی میکنند و از گرسنگی شدید رنج میبرند. نابرابری، بی عدالتی، افراط گرایی، تروریزم و خشونت در حال افزایش است. سطح بلند بیکاری، مخصوصا در میان جوانان، به یک نگرانی جدی تبدیل شده است. تهدیدات بهداشتی، حوادث طبیعی، مهاجرت های گروهی و عودت کتله ای مهاجرین، خشکسالی، فرسایش زمین، کمبود آب شیرین، اثرات نا مطلوب محیط زیستی و غارت منابع طبیعی، فهرست دیگری از چالشهای مهم جهان امروز، بلاخص افغانستان میباشد. لهذا، ما نیاز داریم تا جهانی عاری از فقر، گرسنگی، بیماری و تنگدستی، خشونت و بی عدالتی، نا امنی و بی ثباتی، نابرابری و تبعیض داشته باشیم، تا همگان زندگی سعادت مند و با عزت داشته باشند. کشورهای جهان امروز، نمیتوانند بدون توجه به برنامه توسعه پایدار به حیات سالم و بهینه خویش ادامه دهند.

در سپتمبر سال ۲۰۰۰ میلادی، در اجلاس هزاره سازمان ملل، بتعداد ۱۸۹ رئیس دولت و سران حکومت، با تأیید "اعلامیه هزاره"، متعهد به مشارکت برای دستیابی به هشت هدف "اهداف انکشافی هزاره"، الی سال ۲۰۱۵ گردیدند. اهداف انکشافی هزاره، بمنظور توسعه اقتصادی و فراهم آوری نیازمندی های جوامع بشری، طرح و ترتیب گردید. افغانستان در سال ۲۰۰۵ متعهد به تطبیق این اهداف گردید و هدف "تامین امنیت" را به تعداد اهداف جهانی، اضافه نمود.

بعد از ختم معیاد زمانی اهداف انکشافی هزاره در سپتمبر سال ۲۰۱۵، بتعداد ۱۹۳ کشور جهان در مقر سازمان ملل متحد گردهم آمدند تا تعهد خویش را در قبال اجندای جدید انکشافی اعلان نمایند. "ما، سران کشورها و دولت ها و نمایندگان عالی رتبه حاضر در این نشست مورخ ۲۵ الی ۲۷ سپتمبر ۲۰۱۵ در مقر سازمان ملل متحد در شهر نیویارک در شهر نیویارک، همزمان با گرامیداشت هفتادمین سالگرد تاسیس این سازمان، در مورد اهداف جدید جهانی انکشاف پایدار چنین تصمیم اتخاذ نموده ایم: ما به نمایندگی از ملت های خود، تصمیم تاریخی در خصوص مجموعه اهداف و تارگیت های جهانی انکشاف پایدار، خود را به تلاش خستگی ناپذیر در جهت اجرا و تحقق کالم این اجندای انکشافی الی پایان سال ۲۰۳۰، متعهد و باورمند میدانیم. ما متعهد به تحقق اهداف انکشاف پایدار در ابعاد اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی با شیوه ی متوازن و یکپارچه می باشیم."

همه کشورهای عضو سازمان ملل، مصمم گردیدند تا الی سال ۲۰۳۰ با فقر و گرسنگی، نابرابری و بی عدالتی مبارزه نمایند و یک جامعه مرفه، صلح آمیز، شایسته، فراگیر و قدرتمند اقتصادی را ببار آورند. با توجه به اهمیت اهداف انکشاف پایدار در سطح ملی و بین المللی، افغانستان مصمم است تا این اهداف را با برنامه های ملی و چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان و برنامه های انکشافی دولت همخوان و همسان نماید.

بخش اول

اهداف انکشاف پایدار

پس منظر اهداف انکشاف پایدار

برای اولین بار، کشورهای عضو سازمان ملل با توافق آراء، مصمم گردیدند تا یک برنامه انکشافی جامع و همه شمول را تحت نام "اهداف انکشاف پایدار" برای همه کشورهای جهان، طرح و ترتیب نمایند. روند ترتیب اهداف انکشاف پایدار، کاملاً همه شمول بوده و اقشار مختلف جوامع بشری، بطور مستقیم در پروسه مشورتی ترتیب این سند، سهم فعال گرفته اند. بتعداد ۷ هزار افراد مسلکی و متخصص در پروسه انکشاف این اهداف، بگونه مستقیم نقش ایفا نموده اند.

فرایند تدوین اهداف انکشاف پایدار و اجندای پسا ۲۰۱۵، در اجلاس RIO20+، کشور برازیل، در سال ۲۰۱۲ که روی وضعیت زمین تمرکز داشت، مورد بحث و مشوره قرار گرفت. پس از تعاملات و رایزنی های دوامدار با گروه های مختلف و متخصصین علوم معاصر، بلاخره، اجندای انکشافی ۲۰۳۰ با عنوان "تغییر جهان ما" در نشست سران کشورهای جهان در مجمع عمومی سازمان ملل مورد تصویب ۱۹۳ کشور جهان قرار گرفت و فیصله گردید تا روی آن کارهای عملی آغاز گردند.

یقیناً، اهداف انکشاف پایدار، امتداد و سلسله اهداف انکشافی هزاره میباشد که با ختم معیاد زمانی اهداف انکشافی هزاره (MDGs) در اواخر سال ۲۰۱۵، اهداف انکشاف پایدار (SDGs) در ماه سپتمبر، سال ۲۰۱۵ میلادی در شهر نیویارک، مقر سازمان ملل متحد، مورد تصویب قرار گرفت. این برنامه، بمنظور توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع بشری طرح و دیزاین گردیده که دارای (۱۷) هدف، (۱۶۹) تارگیت و (۲۳۲) شاخص انکشافی میباشد.

اهداف انکشافی هزاره (MDGs)، در راستای کاهش و محو فقر، تساوی جندر، معارف با کیفیت و همه شمول، حکومتداری خوب، ارایه خدمات صحی مناسب برای همه و تامین معیارهای حقوق بشری، موفق نگریدید و از طرف دیگر، این اهداف برای همه کشورهای جهان دیزاین نگریدیده بود. بناً، اهداف انکشاف پایدار، یگانه برنامه جامع و همه شمول میباشد که همه کشورهای عضو سازمان ملل متحد، متعهد به تطبیق آن گردیده اند.

براساس فیصله ها و تصامیم مجمع سازمان ملل متحد، اهداف انکشاف پایدار، از اول جنوری ۲۰۱۶ لازم الاجرا قرار گرفت و از همه کشورهای جهان تقاضا بعمل آمد تا فعالیت های استراتژیک را بمنظور تطبیق تارگیت ها و حصول اهداف، برای ۱۵ سال آینده، بشکل سیستماتیک و معیاری تدوین و از روند تطبیق بگونه مستمر نظارت و گزارشات میزان پیشرفت را در عرصه اهداف انکشاف پایدار بگونه سالانه بعد از تأییدی کابینه کشور، از طریق مراجع دیپلوماتیک به سازمان ملل متحد ارسال و در مجمع سالانه این سازمان، دستاوردها، چالشها و پیشنهادات خویش را در زمینه ارایه نمایند.

اهمیت اهداف انکشاف پایدار برای افغانستان

- اهداف انکشاف پایدار با دقت کامل طرح و ترتیب گردیده که تمام اولویت های انکشافی افغانستان در آن انعکاس یافته اند.
- این برنامه، شاخص های محو فقر و گرسنگی را بگونه دقیق تحلیل نموده که در حقیقت میتواند یک منبع و اساس خوب استراتژیک برای انکشاف اولویت های اقتصادی و اجتماعی در کشور باشد.
- تطبیق موثر این برنامه، کمک خواهد کرد تا زمینه صلح و ثبات دائمی در کشور تامین گردد.
- همچنان، تطبیق این برنامه باعث خواهد شد تا حمایت مالی و تخنیکی جامعه جهانی با افغانستان بیشتر گردد.
- تطبیق موثر این برنامه، افغانستان را از حالت وابستگی اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و امنیتی، به خودکفایی کامل و یک افغانستان مولد سوق خواهد داد.
- این برنامه کمک خواهد کرد تا روی محیط زیست توجه بیشتر صورت گیرد.
- با تطبیق این برنامه، اهداف سکتوری حاصل خواهند شد و انکشاف اقتصادی و مشارکت جهانی سریع و پایدار خواهد گردید.
- این برنامه، روی سهم فعال و کلیدی نهادهای دولتی، سکتور خصوصی، جامعه مدنی، موسسات غیردولتی، نهادهای اکادمیک و اقشار مختلف جامعه، در خصوص تطبیق موثر آن، تمرکز خواهد داشت.
- تطبیق این برنامه، حمایت و همکاری تخنیکی و مالی جامعه جهانی را با خود خواهد داشت.
- این برنامه، برای اولین بار، اهداف، تارگیت ها و شاخص های انکشافی سکتورهای مختلف را بگونه دقیق و مسلکی شرح نموده است که برای طرح پالیسی ها، استراتژی ها، پلانه ها و چارچوب های اقتصادی و اجتماعی کمک خواهند کرد.
- افغانستان منحیث یک کشور مستقل و عضو فعال سازمان ملل، در کنار کشورهای جهان متعهد به تطبیق و حصول این اهداف در ۱۵ سال آینده گردیده است.

اولویت های کلیدی اهداف انکشاف پایدار

اهداف انکشاف پایدار، کاملاً یکپارچه و تفکیک نا پذیر بوده و ابعاد سه گانه، اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی را متعادل میسازند. این اهداف، در ۱۵ سال آینده، بخاطر بهبود رفاه عامه روی ۵ محور اساسی، با شعار اینکه "هیچ کس در جهان عقب نماند"، تمرکز خواهد داشت.

مردم:

ما، مصمم به پایان دادن فقر و گرسنگی با تمام اشکال و ابعاد آن در همه جا، هستیم. ما، باید اطمینان حاصل نمائیم که همه انسان ها، توانایی دسترسی به حقوق اساسی خویش را در یک محیط سالم و صلح آمیز، دارند. اهداف انکشاف پایدار با آموخته ها و تجارب اهداف انکشافی هزاره، راه را برای پایان دادن به فقر و گرسنگی برای همه انسانها، فراهم خواهد ساخت تا الی سال ۲۰۳۰ تمام مردم از همه اشکال فقر و گرسنگی در امان باشند.

کره زمین:

ما مصمم هستیم تا با مدیریت سالم و پایدار منابع طبیعی، و اتخاذ اقدامات فوری جهت مقابله با تغییرات اقلیمی، از تخریب کره زمین محافظت نمائیم. ما قادر خواهیم شد تا از طریق مصرف و تولید پایدار، به نیازهای میرم نسل های کنونی و آینده پاسخگو باشیم. رابطه انسان با کره زمین و محیط زیست، گره نا گسستنی خورده و تصامیم انسان روی تغییرات محیطی کاملاً اثر گذار میباشد. اهداف انکشاف پایدار متعهد بر حفظ پایدار محیط زیست (کره زمین) برای زندگی بهتر همه گان میباشد.

رفاه و سعادت بشری:

ما مصمم هستیم تا زمینه های توسعه اقتصادی و اجتماعی را برای همه انسانها فراهم نمائیم تا باشد همه از رفاه اقتصادی و اجتماعی بهره مند گردند و پیشرفت های اقتصادی، اجتماعی و تکنولوژیکی در هماهنگی با طبیعت اتفاق افتد. جوامع بشری، باید به تولید و مصرف پایدار روی بیاورند، زیرا منابع طبیعی که ما از آن استفاده می نمائیم، میراث مشترک ما و نسل های بعدی، میباشدند. تمام جوامع انسانی، اعم از پیر و جوان، باید در رفاه و آسایش، زندگی کنند و میراث های مشترک منابع طبیعی و داشته های کنونی را بگونه مشترک استفاده نمایند.

صلح و ثبات دائمی:

ما مصمم هستیم تا جوامع صلح آمیز، شایسته و عاری از ترس و خشونت را ایجاد نمائیم. هیچ انکشاف پایدار، بدون صلح و صلح بدون انکشاف پایدار، صورت گرفته نمی تواند. نهادهای نیرومند، حکومتداری خوب، حقوق بشر و دسترسی به عدالت و همچنان مبارزه با فساد، فرایند های اصلی انکشاف پایدار میباشدند. اگر صلح توأم با عدالت نباشد و حقوق مردم در آن مد نظر گرفته نشود، بدون شک، این فرایند ها، پایداری نخواهند داشت. بنأ، اهداف انکشاف پایدار برای صلح که حقوق همگان به شکل مساوی مد نظر گرفته شده باشد تا سال ۲۰۳۰ متعهد است.

مشارکت:

ما مصمم هستیم تا همه شیوه های مورد نیاز برای اجرای اهداف انکشاف پایدار را از طریق مشارکت جهانی برای توسعه پایدار بسیج نمائیم تا تمرکز ما مبنی بر تقویت همبستگی جهانی، به ویژه توجه به نیازهای فقیرترین و آسیب پذیرترین قشر جوامع بشری جهان باشد.

اهداف انکشاف پایدار مشارکت دوامدار همه اقشار ذینفع را خواهان بوده و بدون سهم گیری و مشارکت نهادهای مختلف از قبیل نهادهای دولتی، سکتور خصوصی، جامعه مدنی، موسسات غیر دولتی، نهادهای اکادمیک، رسانه ها و مردم، اهداف انکشاف پایدار، بگونه مثر تطبیق نخواهد شد.

اهداف انکشاف پایدار، روی مقاصد ذیل تمرکز خواهد داشت:

- رشد و انکشاف اقتصادی و اجتماعی
- محو فقر و گرسنگی با همه ابعاد آن در همه جا
- مبارزه متداوم در مقابل نابرابری و بی عدالتی
- تامین صلح و ثبات پایدار
- حفاظت از محیط زیست
- تقویت همکاریهای اقتصادی و اجتماعی میان ملل جهان.

وظایف و مسئولیت های ادارات در قبال روند تطبیق ا.ا. پایدار

بتاسی از مصوبه شماره (۱۶)، فقره (۴) مورخ (۱۳۹۴/۰۷/۲۰) شورای عالی وزیران، وزارت اقتصاد موظف گردید تا مسئولیت های ذیل را در قبال اهداف انکشاف پایدار بعهدده داشته باشد:

- سکرتریت اهداف انکشاف پایدار؛
- ترتیب میکانیزم ها و رهنمودهای تخنیکی؛
- هماهنگی و مدیریت روند ملی سازی؛
- نظارت و گزارشدهی از روند تطبیق ا.ا. پایدار؛
- پیگیری منظم و دوامدار از اجراءات نهادهای ذیدخل در عرصه ا.ا. پایدار؛
- تدویر برنامه های آموزشی برای ادارات، جامعه مدنی، نهادهای اکادمیک، پوهنتونها، سکتور خصوصی، نهادهای بین المللی؛
- همکاری تخنیکی با نهادهای ذیدخل در صورت ضرورت؛
- انسجام منابع جهت تمویل اهداف و جذب کمک های مالی و تخنیکی از شرکای انکشافی.

واحدهای بودجوی رهبر و همکار:

- نقش کلیدی در روند هماهنگی و ملی سازی تارگیت ها و شاخص های ا.ا. پایدار؛
- تشخیص و تعیین تارگیت ها و شاخص های ملی براساس شرایط عینی و لزوم دید رهبری اداره؛
- تشخیص و تعیین بیزالین (وضعیت موجود) برای شاخص های ملی؛
- تعیین نمودن تارگیت های سالانه (اهداف سالانه) بمنظور دستیابی به تارگیت های اهداف انکشاف پایدار؛
- انطباق دهی و همخوانسازی ا.ا. پایدار با برنامه ها و پروژه های ادارات؛
- حصول ا.ا. پایدار از طریق تطبیق برنامه ها و پروژه ها بگونه منظم؛
- نظارت دوامدار از روند تطبیق ا.ا. پایدار؛
- تحلیل تارگیت ها و شاخص ها و محاسبه بودجه برای هر تارگیت؛
- ترتیب گزارشات منظم شش ماهه و سالانه از میزان پیشرفت ا.ا. پایدار و تشریک آن به مراجع ذیربط.

بخش دوم

فشرده اهداف و تارگیت های ملی

فشرده اهداف و تارگیت های ملی

اهداف انکشاف پایدار شامل (۱۷) هدف و (۱۶۹) تارگیت جهانی میباشد که بعد از روند ملی سازی، تعداد اهداف به (۱۶) و تارگیت ها به (۱۲۱)، کاهش یافته اند. فشرده اهداف و تارگیت ها در جدول ذیل ارایه گردیده اند:

هدف اول: محو فقر

پایان دادن فقر با تمام ابعاد آن در همه جا

فقر یکی از عمده ترین چالش های موجود جهان بشریت به شمار می رود. ریشه کن نمودن فقر مطلق؛ به نصف رساندن تعداد مردان، زنان و کودکانی که زیر خط فقر زندگی می کنند، از عمده ترین موارد بحث محو فقر در هدف اول است.

ایجاد نظام های حفاظتی اجتماعی مناسب و انجام اقدامات اجرایی مناسب جهت تحقق آنها برای همه؛ تضمین برابری با حق دسترسی به منابع اقتصادی برای تمام مردم تا سال ۲۰۳۰ نیز از موضوعات اساسی محو فقر در اهداف انکشاف پایدار میباشد.

تقویت همکاری های انکشافی به هدف تأمین منابع کافی و قابل پیش بینی برای کشورهای در حال انکشاف به منظور پایان دادن به همه اشکال فقر و همچنان تدوین چارچوب های مطمئن سیاست گذاری در سطوح ملی، منطقه ای و بین المللی بر مبنای راهبردهای توسعه جنسیت محور و راهبردهای متناسب با شرایط فقرا به منظور حمایت از سرمایه گذاری در اقدامات مرتبط با ریشه کن نمودن فقر، در هدف اول برنامه متذکره تمرکز یافته است.

هدف اول: محو فقر با تمام ابعاد آن در همه جا	
1.1	الی ۲۰۳۰، محو فقر شدید برای تمام مردم در همه جا (در حال حاضر افرادی که با عاید کمتر از ۱٫۲۵ دلار امریکایی روزانه زندگی میکنند)
1.2	الی سال ۲۰۳۰، کاهش حد اقل ۵۰ فیصدی مردان، زنان و اطفال فقیر در تمامی رده های سنی، با در نظر داشت تعریف ملی فقر.
1.3	الی سال ۲۰۳۰، تطبیق سیستم ها و اقدامات مناسب مصونیت اجتماعی در تمام طبقات به سطح ملی و تحت پوشش قراردادن تعداد قابل ملاحظه افراد فقیر و آسیب پذیر.
1.4	الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از حقوق مساوی به منابع اقتصادی و دسترسی تمام مردان و زنان به خدمات اساسی، مالکیت زمین و دیگر انواع جایداد، میراث، منابع طبیعی، تکنالوژی مدرن مناسب، خدمات مالی، بشمول قرضه های کوچک
1.5	الی سال ۲۰۳۰، ایجاد انعطاف پذیری لازم برای فقرا و افرادی که در معرض آسیب پذیری قرار دارند، کاهش تاثیر گذاری و آسیب گذاری وقایع شدید اقلیمی، اقتصادی، اجتماعی، محیط زیستی و سایر حوادث بالای آنها.
1.A	حصول اطمینان از تنظیم (بسیج) منابع از مراجع مختلف بشمول همکاری های انکشافی، جهت فراهم سازی ابزار کافی و مطمئن بمنظور تطبیق برنامه ها و پالیسی های فقرزدایی
1.B	ایجاد چارچوب های مناسب به سطح ملی بر مبنی استراتژی های توسعهی به نفع فقرا و زنان جهت حمایت از سرمایه گذاری در محو فقر

هدف دوم: محو گرسنگی

پایان دادن به فقر و گرسنگی، تأمین امنیت غذایی، بهبود تغذیه و ترویج زراعت پایدار

پایان دادن به فقر و تضمین دسترسی همه؛ به ویژه فقرا و اقشار آسیب پذیر از جمله نوزادان به غذای سالم، مغذی و کافی، پایان دادن به همه اشکال سوء تغذیه، دسترسی امن و آسان به زمین و منابع حاصلخیز و همچنین دسترسی به بازارها و فرصتهایی برای ارتقای ارزش افزوده، تضمین نظامهای پایدار تولید مواد غذایی و اتخاذ روشهای انعطاف پذیر در زراعت تا سال ۲۰۳۰ بخش از هدف دوم اهداف انکشاف پایدار است.

ایجاد بانکهای متنوع دانه و گیاه در سطوح مختلف ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که به صورت خردمندانانه مدیریت شوند و همچنین به اشتراک‌گذاری و ترویج دسترسی به مزایای ناشی از استفاده از منابع ژنتیکی را در برگیرنده هدف دوم اهداف انکشاف است.

افزایش سرمایه‌گذاری ها، انجام اقدامات لازم برای تضمین عملکرد درست بازارهای اقلام غذایی و مشتقات آنها و تسهیل دسترسی به موقع به اطلاعات بازار، از جمله در ارتباط با ذخایر غذایی، به منظور محدود کردن نوسان شدید و تقلیل قیمت‌های مواد غذایی از جمله در ارتباط با ذخایر غذایی، در هدف دوم اهداف انکشاف پایدار مد نظر گرفته شده است.

هدف دوم: محو گرسنگی؛ تأمین امنیت غذایی و بهبود تغذیه؛ و ترویج زراعت پایدار	
2.1	الی سال ۲۰۳۰، محو گرسنگی و حصول اطمینان از دسترسی همه مردم، به ویژه فقرا، مردم آسیب پذیر و اطفال، به مواد غذایی مطمئن، مغذی و کافی در جریان سال.
2.2	الی سال ۲۰۳۰، محو تمام انواع سوء تغذی، و همچنان الی سال ۲۰۲۵ دستیابی به اهداف توافق شده بین المللی درباره قد کوتاهی و لاغری کودکان زیر سن ۵ سال، و تأمین نیازمندی های تغذیه دختران نوجوان، زنان باردار، زنان شیرده و کهنسالان.
2.3	الی سال ۲۰۳۰، مضاعف ساختن مولدیت زراعتی و درآمد تولید کننده گان کوچک غذایی، به ویژه خانم ها، مردم بومی، دهاقین فامیلی، چوپان ها و ماهیگیران؛ از طریق تأمین مساوات در دسترسی به زمین و سایر منابع تولیدی، مهارت ها، خدمات مالی، بازارها، و فرصت برای ارزش افزوده
2.4	الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از موجودیت سیستم های تولید مواد غذایی پایدار و تطبیق شیوه های انعطاف پذیر که سبب بهبود مولدیت در تولیدات میگردد تا در نگهداشت ایکوسیستم که باعث تقویت ظرفیت در مقابل تغییرات جوی، آب و هوای ناملائیم، خشکسالی، سیلاب و سایر مصیبت ها م
2.5	الی سال ۲۰۲۵، حفظ تنوع جنیتهایی تخم ها/دانه ها، نباتات زراعتی، حیوانات اهلی و خانگی و اقسام وحشی آن، از طریق مدیریت درست و ایجاد ذخایر دانه ها و نباتات در سطح ملی. افزایش دسترسی عادلانه به مفاد حاصله از استفاده منابع جنیتهایی و روش های سنتی که در سطح بین ال
2.A	افزایش سرمایه گذاری در زیربنای روستایی، تحقیقات زراعتی، خدمات توسعه وی، انکشاف فن آوری، ذخایر جنیتهایی نباتات و احشام از طریق همکاری های توسعه وی بین المللی، جهت افزایش مولدیت زراعتی.

هدف سوم: صحت و آسایش

حصول اطمینان از زندگی صحتمند و ترویج رفاه برای همه در تمام مراحل سنی

کاهش مرگ و میر مادران در سراسر جهان، پایان دادن به مرگ و میرها در نوزادان و کودکان، پایان دادن به بیمار یهای همه گیر مانند ایدز، سل، مالاریا، پیشگیری و درمان و ترویج صحت روانی به منظور کاهش تعداد مرگ و میرهای زود هنگام ناشی از بیماری ها و همچنان پیشگیری از مصرف مواد مخدر و درمان سوءمصرف آن بخش از هدف صحت و زندگی در سند اهداف انکشاف پایدار است.

هدف سوم اهداف انکشاف پایدار کاهش تعداد مرگ و میرها و مصدومیت های ناشی از ترافیک جاده ای در سطح جهان و همچنان دسترسی جهانی به خدمات صحتی و درمانی در حوزه مسائل جنسی و باروری را نیز تضمین خواهد کرد.

تحقق هدف دسترسی جهانی به صحت، از جمله دسترسی به کلیه خدمات کیفی صحتی مورد نیاز؛ بدون مواجه شدن فرد با مسایل و مشکلات مالی در این زمینه، کاهش چشمگیر تعداد مرگ و میرها و بیماری های ناشی از آلودگی هوا، افزایش چشمگیر کمک های مالی در حوزه صحت، استخدام، انکشاف، آموزش و نگهداری نیروی کار صحتی در کشورهای در حال انکشاف؛ به ویژه در کشورهای دارای پایین ترین سطح انکشاف یافتگی مواردی استند که در هدف سوم اهداف انکشاف پایدار مد نظر گرفته شده اند.

هدف سوم: حصول اطمینان از زندگی صحتمند و ترویج رفاه برای همه در تمام مراحل سنی	
3.1	الی سال ۲۰۳۰ کاهش میزان مرگ و میر مادران ناشی از زایمان کمتر از ۷۰ تن در هر صد هزار ولادت زنده.
3.2	الی سال ۲۰۳۰، پایان دادن به مرگ و میر نوزادان و اطفال زیر سن ۵ سال، به هدف کاهش دادن مرگ و میر نوزادان به حداقل ۱۵ طفل در هر یک هزار تولدات زنده و ۲۵ نفر در هر یک هزار طفل زیر سن ۵ سال.
3.3	الی سال ۲۰۳۰، پایان دادن به بیماری های قابل شیوع؛ از جمله ایدز، توبرکلوز، ملاریا، بیماری های گرمسیری و مقابله با هپتایتز، بیماری های ناشی از نوشیدن آب غیر صحتی و سایر بیماری های ساری.
3.4	الی سال ۲۰۳۰ کاهش یک سومی مرگ های نا بھنگام بر اثر بیماری های غیرساری از طریق جلوگیری، تداوی و بهبود صحت روانی و رفاه عامه.
3.5	تقویت شیوه های جلوگیری و تداوی از سوء استفاده مواد، منجمله مواد مخدر و استفاده مضر الکول.
3.6	الی سال ۲۰۳۰، کاهش ۵۰٪ مرگ و میر و صدمات مبتنی بر تصادفات ترافیکی (روی جاده)
3.7	الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی همگانی به خدمات مراقبت های صحتی باروری؛ بشمول فاصله میان ولادت ها، آگاهی، تعلیم و ادغام صحت باروری در استراتژی ها و برنامه های ملی.
3.8	حصول اطمینان از عرضه خدمات صحتی همگانی، بشمول حمایت از خطرات مالی، دسترسی به خدمات صحتی اساسی با کیفیت، دسترسی به ادویه و واکسین اساسی مطمئن، موثر، باکیفیت، و قابل پرداخت برای همه.
3.9	الی سال ۲۰۳۰، کاهش قابل ملاحظه مرگ و میر و امراض ناشی از مواد کیمیاوی خطرناک، آلودگی آب و هوا و خاک
3.A	تقویت اجرای " کنوانسیون سازمان صحتی جهانی در باره کنترل دخانیات " در همه کشورها بشکل متناسب.

3.B	حمایت از تحقیق و انکشاف واکسین و ادویه برای امراض ساری و غیر ساری که زیادتیر تاثیر گذار است بالای کشورهای در حال انکشاف، فراهم ساختن دسترسی به ادویه و واکسین قابل پرداخت مطابق به قطعنامه دوهه.
3.C	افزایش چشم گیر خدمات مالی صحتی و استخدام، انکشاف، آموزش و نگهداری نیروی کار صحتی در کشور.
3.D	تقویت ظرفیت کشور برای هوشدارهای زود هنگام، کاهش خطر و مدیریت خطرات صحتی ملی

هدف چهارم: آموزش با کیفیت

حصول اطمینان از آموزش با کیفیت، مساوی و همه شمول، عادلانه و ترویج فرصت‌های

آموزشی مادام‌العمر برای همه

هدف آموزش با کیفیت در اهداف انکشاف پایدار دسترسی همه دختران و پسران به آموزش، دسترسی برابر همه زنان و مردان به آموزش عالی و دانشگاهی و آموزش‌های فنی و حرفه‌ای را تضمین میکند. افزایش چشمگیر تعداد جوانان و بزرگسالان دارای مهارت‌های فنی و حرفه‌ای لازم برای یافتن شغل شرافت‌مندانه، ریشه‌کنی نابرابری‌های جنسیتی در آموزش و تضمین دسترسی برابر به همه مقاطع از موارد بحث این هدف است.

هدف آموزش با کیفیت اهداف انکشاف پایدار اینرا که تعداد قابل ملاحظه‌ای از جوانان و بزرگسالان، اعم از زن و مرد، به سواد خواندن، نوشتن و حساب کردن دست یابند را نیز تضمین خواهد کرد.

آموزش برای انکشاف پایدار و ترویج شیوه‌های زندگی پایدار، حقوق بشر، تساوی جنسیتی، ترویج فرهنگ صلح و نبود خشونت در هدف چهارم اهداف انکشاف پایدار جای داده شده است و همچنان ایجاد امکانات آموزشی مناسب برای کودکان، معلولان و زنان و مردان و تأمین فضاهای یادگیری مؤثر، فراگیر، به‌دور از خشونت از اهداف اساسی همین هدف است.

هدف چهارم: حصول اطمینان از تعلیم با کیفیت، همه شمول، عادلانه و ترویج فرصت‌های آموزشی مادام‌العمر برای همه	
4.1	الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از به اكمال رساندن رایگان، منصفانه و با کیفیت تحصیلات ابتدایی و متوسط همه دختران و پسران، که منجر به دستاورد های آموزشی مرتبط و مؤثر گردد.
4.2	الی سال ۲۰۳۰، تأمین دسترسی تمام دختران و پسران به تعلیم و تربیه باکیفیت در دوره های قبل از مکتب و کودکتان برای آماده سازی اطفال به تعلیم و تربیه ابتدائیه.
4.3	الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی منصفانه همه مردان و زنان به تعلیمات تخنیککی با کیفیت، قابل پرداخت، تعلیمات مسلکی و تحصیلات عالی از جمله پوهنتون.
4.4	الی سال ۲۰۳۰، افزایش قابل ملاحظه تعداد جوانان و بالغین که دارای مهارت های تخنیککی و مسلکی برای اشتغال، کار مناسب و تجارت باشند.
4.5	الی سال ۲۰۳۰، از بین بردن نابرابری جنسیتی در تعلیم و تربیه و تضمین دسترسی به تعلیم، آموزش های مسلکی برای همه؛ بشمول افراد آسیب پذیر، معلول، مردم محلی و کودکان در وضعیت آسیب پذیری.
4.6	الی ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی تمام جوانان و نسبت قابل ملاحظه از بزرگسالان (زنان و مردان) به سواد و مهارت های حسابی.

الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دستیابی آموزگاران به دانش و مهارت های لازم برای تقویت انکشاف پایدار در میان همه، بواسطه آموزش در عرصه اهداف انکشاف پایدار و روش های زندگی پایدار، حقوق بشر، برابری جنسیتی، پیشبرد یک فرهنگ صلح آمیز و بدون خشونت، شهروندی جهانی،	4.7
ایجاد و بهبود تسهیلات آموزشی با در نظر داشت کودکان، معلولین و حساسیت های جنسیتی و مهیا ساختن محیط آموزشی امن، بدون خشونت، فراگیر و موثر برای همه.	4.A
الی سال ۲۰۳۰، افزایش قابل ملاحظه بورسیه های تحصیلی جهانی برای آموزش عالی، از جمله برنامه های آموزشی مسلکی، تخنیکی، تکنالوژی و معلوماتی، انجیرری و برنامه های ساینسی.	4.B
الی سال ۲۰۳۰، افزایش عرضه قابل ملاحظه معلمان شایسته از طریق همکاری های بین المللی آموزش معلمان در کشور.	4.C

هدف پنجم: تساوی جنسیتی

دستیابی به تساوی جنسیتی و توانمندسازی تمام زنان و دختران

پایان دادن همه اشکال تبعیض علیه زنان و دختران در همه جا، ریشه کنی همه انواع خشونت علیه زنان و دختران از جمله ختم ازدواج کودکان در سنین بسیار پایین موضوع اصلی هدف تساوی جنسیتی در اهداف انکشاف پایدار است.

هدف تساوی جنسیتی متضمن مشارکت کامل و مؤثر زنان و در اختیار قرار دادن فرصت های برابر (با مردان) برای انتصاب به مسئولیت های بسیار بالا در همه سطوح تصمیم گیری در حوزه های سیاسی، اقتصادی است.

بر مبنی این هدف دولت های مسوولیت دارند تا اصلاحاتی را برای برقراری تساوی حقوق زنان و مردان به منظور دسترسی زنان به منابع اقتصادی و امکان مالکیت و کنترل دارایی ها انجام دهند.

بلند بردن کاربرد تکنالوژی توانمندکننده، به ویژه تکنالوژی ارتباطات به منظور ترویج توانمندسازی زنان از موارد بحث در تساوی جنسیتی است. اهداف انکشاف پایدار نیز متعهد است تا دولت ها سیاست های مطمئن و مناسب و همچنین وضع قوانین قابل اجرا برای ترویج تساوی جنسیتی و توانمندسازی همه زنان و دختران را در تمام سطوح اتخاذ کند.

هدف پنجم: دستیابی به تساوی جنسیتی و توانمند سازی تمام زنان و دختران

محو تمام انواع تبعیض علیه زنان و دختران در همه جا.	5.1
محو تمام انواع خشونت علیه زنان و دختران در محلات عام و خصوصی، از جمله قاچاق، سوء استفاده جنسی و دیگر انواع سوء استفاده.	5.2
محو همه رسوم زیان آور مانند ازدواج های اطفال، اجباری و زود هنگام.	5.3
تشخیص و ارزش دهی کارهای بدون مزد از طریق ارائه خدمات عامه، زیرساخت ها و سیاست های مصنویت اجتماعی و ترویج مسوولیت پذیری مشترک در فامیل و خانواده مطابق به باورهای ملی.	5.4
حصول اطمینان از مشارکت کامل و موثر زنان و همچنان فرصت های مساوی رهبریت در تمامی سطوح تصمیم گیری سیاسی، اقتصادی و زندگی عامه.	5.5
افزایش استفاده از تکنالوژی های توانمند ساز، خصوصاً تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی برای توانمند سازی زنان.	5.B

تصویب و تقویت پالیسی های مناسب و قوانین تطبیقی جهت تشویق مساوات جنسیتی و توانمندسازی زنان و دختران در تمام سطوح	5.C
---	-----

هدف ششم: آب پاک و مصئون

حصول اطمینان از دسترسی به آب پاک و مدیریت پایدار آب و حفظ الصحة برای همه

دسترسی جهانی و منصفانه به آب آشامیدنی سالم، بهداشت کافی و منصفانه برای همه، بهبود کیفیت آب از طریق کاهش آلودگی، ریشه کنی تخلیه زباله در منابع آب اصلی ترین مبحث هدف آب پاک و مصوون در اهداف انکشاف پایدار است.

افزایش قابل ملاحظه کارایی مصرف آب در همه حوز هها و تضمین استخراج پایدار آب و عرضه آب شیرین، برای رویارویی با مشکل کمبود آب و کاهش قابل ملاحظه تعداد افرادی که از مشکل کمبود آب در رنج هستند و همچنان حمایت و تقویت مشارکت جوامع محلی در بهبود مدیریت آب در هدف ششم اهداف انکشاف پایدار جای گرفته است.

مدیریت پایدار منابع آب مشترک در همه سطوح، از جمله از طریق همکاری های مناسب فراملی و همچنان گسترش همکاری های بین المللی و حمایت از کشورهای در حال انکشاف برای ظرفیت سازی در برنامه ها و فعالیت های مرتبط با آب و صحت، از جمله در حوزه های استحصال آب، شوری زدایی، ارتقای بهره وری و کارایی آب، تصفیه فاضلاب را نیز شامل همین هدف است.

هدف ششم: حصول اطمینان از دسترسی و مدیریت پایدار آب و حفظ الصحة برای همه	
6.1	الی ۲۰۳۰، دسترسی مساویانه و همگانی به آب آشامیدنی مصئون با قیمت قابل پرداخت.
6.2	الی سال ۲۰۳۰، دسترسی همه مردم به خدمات مساویانه و مناسب حفظ الصحة و نظافت، محور رفع حاجت در فضای باز با توجه خاص به نیازمندی های زنان، دختران و آنانیکه در شرایط آسیب پذیر قرار دارند.
6.3	الی سال ۲۰۳۰، بهبود کیفیت آب با کاهش آلودگی. از بین بردن ذخیره گاه ها و به حد اقل رساندن انتشار مواد کیمیایی خطرناک، کاهش آبهای کثیف تصفیه نشده به نصف، و افزایش قابل ملاحظه در بازیابی و استفاده مجدد قابل اطمینان آن در سطح جهان.
6.4	الی سال ۲۰۳۰، افزایش چشم گیر موثریت منابع آبی در تمام بخش ها و تضمین کاهش استفاده از آن، و تامین منابع آبی پایدار بمنظور پاسخگویی به مشکل کمبود آب و کاهش قابل ملاحظه تعداد مردمی که از کمبود آب رنج می برند.
6.5	الی سال ۲۰۳۰، تطبیق مدیریت همه جانبه داخلی منابع آب در تمام سطوح، بشمول همکاری های متقابل فرامرزی در امور آب.
6.6	الی سال ۲۰۳۰، محافظت و نگهداری ایکوسیستم آبی، بشمول کوه ها، جنگلات، باطلاتی ها، دریاها، جھیل ها و طبقات آب دهی.
6.A	الی سال ۲۰۳۰، گسترش همکاری های بین المللی و حمایت از برنامه ها و فعالیت های مربوط به آب و حفظ الصحة، از جمله استحصال آب، شیرین کردن آب، موثریت آب، تصفیه پساب ها، تکنالوژی تصفیه سازی و استفاده دوباره آب.
6.B	حمایت و تقویت مشارکت جوامع محلی در بهبود مدیریت آب و حفظ الصحة.

هدف هفتم: انرژی پاک و قابل استطاعت

حصول اطمینان از دسترسی به انرژی پاک با قیمت مناسب، مطمئن، پایدار و مدرن برای همه

هدف انرژی پاک و ارزان اهداف انکشاف پایدار دسترسی به خدمات مقرون به صرفه، مطمئن و نوین در حوزه انرژی را تا سال ۲۰۳۰ تضمین خواهد کرد. افزایش قابل ملاحظه سهم انرژی‌های تجدیدپذیر انرژی جهان، دو برابر کردن کارایی انرژی نیز بخش اصلی این هدف است.

تقویت همکاری‌های بین‌المللی برای تسهیل دسترسی به فناوری و امکان پژوهش در حوزه انرژی پاک، از جمله انرژی تجدیدپذیر، دسترسی به تکنالوژی پیشرفته و پاکیزه تر سوخت های فسیلی و ترویج سرمایه‌گذاری در تولید زیرساخت‌های انرژی و دسترسی به فناوری تولید انرژی پاک در هدف هفتم جای داده شده است. هدف هفتم اهداف انکشاف پایدار نیز تضمین کننده زیرساخت‌ها برای تأمین خدمات انرژی پایدار برای همه در کشورهای در حال انکشاف نیز است.

هدف هفتم: تأمین دسترسی به انرژی با قیمت مناسب، مطمئن، پایدار و مدرن برای همه	
7.1	الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی به خدمات انرژی با قیمت مناسب، مطمئن و مدرن.
7.2	الی سال ۲۰۳۰، افزایش قابل ملاحظه سهم انرژی تجدید پذیر از مجموع انرژی جهانی.
7.3	الی سال ۲۰۳۰، مضاعف ساختن میزان موثریت انرژی.
7.A	الی سال ۲۰۳۰، افزایش همکاری های جهانی برای تسهیل دسترسی به تحقیقات و تکنالوژی مربوط به انرژی پاک، بشمول انرژی تجدیدپذیر، موثریت انرژی و تکنالوژی های پیشرفته و تکنالوژی پاک مواد سوخت فسیلی و افزایش سرمایه گذاری در زیرساخت های تکنالوژی انرژی پاک.
7.B	الی سال ۲۰۳۰، گسترش زیرساختار و ارتقاء تکنالوژی جهت عرضه خدمات انرژی مدرن و پایدار برای همه.

هدف هشتم: کار مناسب و رشد اقتصادی

ترویج رشد اقتصادی مداوم، فراگیر، و پایدار، اشتغال کامل و کار شایسته برای همه

هدف کار مناسب و رشد اقتصادی انکشاف پایدار متعهد بر حفظ و تداوم رشد سرانه اقتصادی بر مبنای شرایط ملی، دستیابی به سطوح بالاتر تولید محصولات جدید و یا ایجاد فعالیت‌های تجاری نوین است.

ترویج سیاست‌های انکشاف محور که در حمایت از فعالیت‌های سودآور، تولید اشتغال شرافت‌مندانه، کارآفرینی، خلاقیت و نوآوری تدوین شده‌اند و همچنان بهبود کارایی منابع جهانی در حوزه‌های تولید و مصرف و تلاش برای جداسازی رشد اقتصادی از تخریب زیست‌محیطی از مرام هدف هشتم اهداف انکشاف پایدار است.

اهداف انکشاف پایدار متضمن دستیابی به اشتغال شرافت‌مندانه، کامل و سودآور برای همه زنان و مردان، از جمله برای جوانان و معلولان، با ایجاد فرصت‌ها برای کاهش قابل ملاحظه تعداد جوانان بیکار دورمانده از تحصیل است.

ریشه‌کنی کار اجباری، پایان دادن به برده‌داری نوین و قاچاق انسان و ریشه‌کنی و ممانعت از به‌کارگرفتن کودکان، حمایت از حقوق کار و ترویج فضای کار امن و سالم برای همه کارگران، از جمله کارگران مهاجر، به‌ویژه زنان مهاجر و افرادی که به مشاغل خطرناک اشتغال دارند در هدف هشتم جای داده شده است.

دولت‌ها مسوولیت دارند که در تدوین و اجرای سیاست‌هایی برای ترویج گردشگری پایدار که بتواند به تولید کار و ترویج فرهنگ و تولیدات محلی کمک کند تلاش کنند و ظرفیت مؤسسات مالی داخلی، برای ترغیب و ترویج دسترسی به خدمات بانکی، بیمه و خدمات مالی برای همه را افزایش دهند.

افزایش هرگونه کمک در جهت حمایت از تجارت در کشورهای در حال انکشاف و تدوین و اجرای یک راهبرد جهانی برای اشتغال جوانان و اجرای معاهده بین‌المللی کار سازمان جهانی کار تا سال ۲۰۳۰ مسوولیت تمام کشور های امضا کننده این سند است.

هدف هشتم: ترویج رشد اقتصادی پایدار، فراگیر، اشتغال کامل و مولد برای همه	
8.1	رشد تولید ناخالص داخلی سرانه پایدار در مطابقت با شرایط ملی، به ویژه دستیابی به حداقل رشد ۷٪ تولید ناخالص داخلی در سال
8.2	دستیابی به مولدیت اقتصادی از طریق تنوع، ارتقاء فن آوری و نوآوری، بشمول تمرکز بالای سکتور های کاربر و ارزش افزوده شده
8.3	ایجاد پالیسی های انکشافی که حامی فعالیت های تولیدی، ایجاد اشتغال مناسب، کار آفرینی، خلاقیت و نوآوری و تشویق تشبثات خورد و متوسط از طریق دسترسی به خدمات مالی.
8.4	الی سالی ۲۰۳۰، بهبود تدریجی موثریت منابع جهانی در مصرف و تولید، کوشش برای جداسازی رشد اقتصاد از تخریب محیط زیست مطابق به یک چارچوب ۱۰ ساله برای تولید و مصرف پایدار
8.5	الی سال ۲۰۳۰، تأمین اشتغال کامل و مولد و ایجاد شغل های مناسب برای تمام زنان و مردان به شمول جوانان و معلولین با پرداخت دستمزد مساویانه برای کار مساوی.
8.6	الی سال ۲۰۳۰، کاهش قابل ملاحظه تعداد جوانان که شامل کار، مکتب و یا برنامه های آموزشی نیستند.
8.7	اتخاذ اقدامات سریع و موثر بمنظور محو کارهای جبری، خاتمه دادن به بردگی مدرن، قاچاق انسان و حصول اطمینان از جلوگیری و محو بدترین نوع کار بالای اطفال؛ به شمول استخدام و استفاده آنها منحیث عسکر، و الی سال ۲۰۲۵ پایان دادن تمام انواع کار بالای اطفال .
8.8	حمایت از حقوق کارگران و ایجاد محیط کاری مطمئن و موثر برای تمام کارگران به شمول کارگران مهاجر، بخصوص زنان مهاجر و کسانی که در شرایط متزلزل و ناپایدار کاری قرار دارند.
8.9	الی ۲۰۳۰، تهیه و تطبیق پالیسی ها جهت توسعه گردش گری پایدار که سبب ایجاد اشتغال، ترویج فرهنگ و تولیدات محلی گردد.
8.10	تقویت ظرفیت نهاد های مالیاتی داخلی جهت توسعه دسترسی به بانکداری، بیمه و خدمات مالی برای همه.
8.B	الی سال ۲۰۲۵، انکشاف و اجرایی نمودن استراتیژی اشتغال برای جوانان و تطبیق پیمان جهانی اشتغال سازمان بین المللی کار.

هدف نهم: صنعت، نوآوری و زیرساخت ها

ایجاد زیر ساخت‌های مقاوم، ترویج صنعت پایدار و فراگیر و توجه به نوآوری برای آینده

ایجاد زیرساخت‌های مقاوم، پایدار، مطمئن و باکیفیت برای حمایت از انکشاف اقتصادی و رفاه انسانی با تمرکز بر دسترسی مقرون به صرفه و منصفانه برای همه و همچنان ترویج صنعتی شدن پایدار و فراگیر، افزایش دسترسی فعالیت‌های تجاری کوچک، اعم از فعالیت‌های صنعتی بخش اساسی از هدف صنعت، نوآوری و زیرساخت ها اهداف انکشاف پایدار است.

انکشاف زیرساخت‌ها و احیای صنایع برای پایدارسازی آن‌ها، با افزایش کارایی استفاده از منابع و استفاده بیشتر از تکنولوژی، گسترش پژوهش‌های علمی، به‌روزرسانی توانایی‌های فنی بخش صنعت در کشورها، به‌ویژه کشورهای در حال انکشاف و همچنین ترغیب نوآوری و افزایش قابل ملاحظه تعداد کارکنان حوزه پژوهش و انکشاف از تعهدات اهداف انکشاف پایدار است.

اهداف انکشاف پایدار در هدف نهم خویش تسهیل ایجاد زیرساخت‌های مقاوم و پایدار در کشورهای در حال انکشاف، پشتیبانی از انکشاف داخلی تکنولوژی، نوآوری و پژوهش در کشورهای در حال انکشاف، از جمله از طریق ایجاد فضایی برای سیاست‌گذاری که در کنار مزایای دیگر، زمینه‌ساز تنوع صنعتی و افزودن بر ارزش کالاها باشد را تضمین میکند.

دولت‌ها مسوولیت دارند تا به طور قابل ملاحظه دسترسی به تکنولوژی ارتباطات را برای شهروندان شان به طور که مقرون به صرفه باشد مهیا کنند.

هدف نهم: ایجاد زیرساخت‌های پاسخگو، ترویج صنعتی شدن پایدار و تقویه اختراعات	
9.1	ایجاد زیربنا باکیفیت، قابل اعتماد، پایدار و انعطاف پذیر، بشمول زیربنای منطقه وی و فرامرزی، جهت حمایت انکشاف اقتصادی و رفاه بشری، با تمرکز روی دسترسی مساویانه برای همه.
9.2	الی سال ۲۰۳۰، تشویق صنعتی سازی پایدار و فراگیر، افزایش قابل ملاحظه سهم صنعت در استخدام و تولید ناخالص داخلی، در مطابقت به اوضاع ملی، و دوبرابر سازی سهم صنعت.
9.3	افزایش دسترسی صنایع کوچک و دیگر تصدی‌ها در کشور به خدمات مالی با ربح ارزان، و پیوستن این‌ها به بازارها. UNDP, WORLD BANK, USAID.
9.4	الی سال ۲۰۳۰، بهبود زیربنا و صنایع جهت پایدار سازی آنها، با استفاده موثر منابع و تکنولوژی در پروسه‌های صنعت، سازگار با محیط زیست مطابق با ظرفیت‌های مربوطه آنها.
9.5	الی سال ۲۰۳۰، افزایش تحقیقات علمی، بلندبردن قابلیت‌های تکنولوژی سکتور صنعت در کشور، تشویق نوآوری، افزایش تعداد کارگران در بخش‌های تحقیقاتی در هر ۱ میلیون نفوس و افزایش سرمایه‌گذاری در بخش تحقیقات و انکشاف عامه و خصوصی.
9.A	تسهیل در انکشاف زیر بنای پایدار و انطباق پذیر در کشور.
9.B	حمایت از انکشاف تکنولوژی، تحقیق و نوآوری‌های داخلی از طریق فراهم سازی یک پالیسی جامع جهت متنوع سازی صنعت و افزایش ارزش افزوده در کالاها
9.C	الی سال ۲۰۳۰، افزایش چشمگیر دستیابی به تکنولوژی‌های معلوماتی و مخابراتی و تلاش برای فراهم کردن دسترسی به اینترنت جهانی و قابل پرداخت.

هدف دهم: کاهش نابرابری

کاهش نابرابری در سطح ملی و بین المللی

کاهش نابرابری در درون و در میان کشورها، با روش های رشد تدریجی و پایدار درآمد قشر پایین جمعیت جهان، توانمندسازی همه افراد و ترویج حضور فعال همه قشرها جامعه در حوزه های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی، بدون توجه به سن، جنسیت، معلولیت، نژاد، قومیت، اصلیت، مذهب، وضعیت اقتصادی از مباحث اصلی هدف دهم در اهداف انکشاف پایدار است.

از میان بردن قوانین، سیاست ها و اقدامات تبعیض آمیز و ترویج قانون گذاری، سیاست گذاری؛ به ویژه در حوزه های مالی، دستمزد و حمایت اجتماعی و دستیابی تدریجی به تساوی بیشتر و همچنان تسهیل جابه جایی، منظم، ایمن، و مهاجرت مسئولانه مردم، از جمله از طریق اجرای سیاست هایی که در زمینه مهاجرت، به خوبی برنامه ریزی و مدیریت شده اند از مسوولیت دولت های متعهد به اهداف انکشاف پایدار است.

تضمین حضور پررنگتر و توجه بیشتر به کشورهای در حال انکشاف در تصمیم گیری ها در مؤسسات مالی و اقتصادی بین المللی، با هدف تبدیل این مؤسسات به نهادهایی مؤثرتر، مطمئن تر، پاسخ گوتر و ترغیب به ارائه کمک های رسمی برای انکشاف کشورهایی که نیاز آن ها از همه بیشتر است؛ بخش از هدف دهم اهداف انکشاف پایدار است.

هدف دهم: کاهش نابرابری در سطح ملی و بین المللی	
10.1	الی سال ۲۰۳۰، دستیابی تدریجی و پایدار رشد درآمد ۴۰٪ نفوس با کمترین درآمد به میزان بالاتر از اوسط درآمد ملی
10.2	الی سال ۲۰۳۰، توانمندسازی و بهبود مشارکت اجتماعی، اقتصادی و سیاسی برای همه، بدون در نظر داشت سن، جنسیت، معلولیت، نژاد، قومیت، اصل، دین، وضعیت اقتصادی یا سایر موارد
10.3	حصول اطمینان از فرصتهای مساوی و کاهش نابرابری، بشمول از میان برداشتن قوانین، سیاستها و رسوم تبعیض آمیز و بهبود قوانین، پالیسی ها و فعالیت های مناسب ان در این زمینه
10.4	اجرای نمودن پالیسی ها، بویژه پالیسی مالی، پالیسی دستمزد و پالیسی مصئونیت اجتماعی، و دستیابی فراینده به تساوی بیشتر.
10.7	تسهیل منظم مهاجرت های مطمئن و مصئون، انتقال مهاجرین از طریق اجرایی نمودن پالیسی های منظم و مدیریت شده مهاجرت.
10.B	جذب کمک های رسمی انکشافی و جریانهای مالی، بشمول سرمایه گذاری های مستقیم خارجی، در مطابقت با طرح ها و برنامه های ملی
10.C	الی سال ۲۰۳۰، کاهش کمتر از ۳ فیصد هزینه های تادیات مهاجرین و حذف دهلیزها با هزینه بالاتر از ۵ فیصد در تادیات. (۲۲۶ دهلیز مهاجرت)

هدف یازدهم: شهرهای فراگیر و جوامع پایدار

شهرهای فراگیر، مصوون، انعطاف پذیر و پایدار

هدف یازدهم اهداف انکشاف پایدارمضمن دسترسی همه افراد به مسکن مناسب، وسایل حمل و نقل ایمن و مقرون به صرفه و همچنان شهرسازی پایدار و همه شمول است.

دولت ها باید تلاش شان برای حفاظت و پاسداشت میراث فرهنگی و طبیعی جهان را افزایش دهند آثار منفی پدیده های زیست محیطی بر شهرها را کاهش و امکان دسترسی جهانی به فضاهای عمومی و سبز، همه شمول را فراهم آورند.

حمایت از برقراری پیوندهای مثبت اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی میان نواحی شهری، حومه و مناطق روستایی، در سایه تقویت طرح های انکشاف ملی و منطقه ای از مباحث این هدف است.

دولت ها نیز مسوولیت دارند تا با اجرای طرح ها و اتخاذ سیاست های یکپارچه در جهت فراگیر شدن، کارایی منابع، کاهش آثار تغییر اقلیم و سازگاری با آن و مقاومت در مقابل بلایای طبیعی وضعیت بهتر زندگی را برای شهروندان شان فراهم کنند.

بر مبنی این اهداف کشورهای دارای پایین ترین سطح انکشاف یافتگی از طریق بنا کردن ساختمان های پایدار و مقاوم با استفاده از مصالح محلی و ارائه کمک های مالی و فنی به آنها بایست کمک شوند.

هدف یازدهم: شهرهای فراگیر، مصوون، انعطاف پذیر و پایدار	
11.1	الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی همگانی به مسکن مناسب، مطمئن و قابل پرداخت با خدمات ابتدایی و بهتر ساختن سا حات فقیر نشین.
11.2	الی سال ۲۰۳۰، دسترسی همگانی به سیستم های حمل و نقل مصوون، ارزان و پایدار، افزایش مصوونیت جاده ها، خصوصاً گسترش حمل و نقل عامه، توجه خاص به ضرورت های افراد آسیب پذیر مانند زنان، اطفال، معلولین و کهن سالان.
11.3	الی سال ۲۰۳۰، تقویت شهرنشینی همه شمول و پایدار، و ارتقا ظرفیت جهت برنامه ریزی و مدیریت مسکن یکپارچه و پایدار در کشور.
11.4	افزایش تلاش ها برای حفاظت و مصوونیت میراث های فرهنگی و طبیعی.
11.5	کاهش در تعداد مرگ و میر و متضررین حوادث شامل حوادث مرتبط به آب به ویژه افرادی که نان اورخانواده شان بوده و متضرر شدن، باتمركز به افراد فقیر و اشخاص آسیب پذیر
11.6	الی سال ۲۰۳۰، کاهش اثرات نامطلوب سرانه شهرها بر محیط زیست، از جمله از طریق توجه خاص به کیفیت هوا، مدیریت شهرداری و دیگر انواع زباله.
11.7	الی سال ۲۰۳۰، فراهم اوری تسهیلات جهت دسترسی همگانی به اماکن عامه، مطمئن، فراگیر، قابل دسترس و سرسبز، به ویژه برای زنان، کودکان، افراد کهن سال و افراد معلول.
11.A	حمایت روابط مثبت اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی میان شهرها، حومه ها و مناطق روستایی از طریق تقویت برنامه ریزی انکشافی ملی و منطقوی.

الی سال ۲۰۳۰، افزایش تعداد شهرها و شهرک های رهائشی با پالیسی و پلان ها جهت بدست آوری موثریت منابع، کاهش و سازگاری با تغییر اقلیم، انعطاف پذیری در مقابل حوادث. انکشاف و تطبیق سیستم مدیریت حوادث در مطابقت به "چارچوب Sendai برای کاهش خطرات حوادث سال ۲۰۱۵-	11.B
--	------

هدف دوازدهم: تولید و مصرف مسؤولانه

حصول اطمینان از الگوهای پایدار تولید و مصرف

دستیابی به مدیریت پایدار و استفاده مؤثر از منابع طبیعی، کاهش سرانه هدررفت مواد غذایی در سطوح مختلف، مدیریت پایدار زیست محیطی مواد شیمیایی و تمام مواد زاید در طول چرخه حیات مواد و همچنین کاهش قابل ملاحظه تولید مواد زاید از طریق پیشگیری، کاهش، بازیافت و استفاده مجدد آن ها بخش مهم است هدف دوازدهم اهداف انکشاف پایدار است.

بر مبنی هدف دوازدهم شرکتها؛ به ویژه شرکت های بزرگ و فراملی به انجام اقدامات پایدار تشویق شوند، شیوه های عمومی پایدار خرید مواد در راستای اولویت ها و سیاست های ملی نیز هر چه بیشتر بایست ترویج داده شود. اطلاعات و آگاهی های مرتبط و لازم پیرامون انکشاف و سبک های زندگی پایدار و هماهنگ با محیط زیست باید به همگان برسد.

کشورهای در حال انکشاف، به منظور تقویت ظرفیت های علمی و فنی آن ها برای حرکت به سوی شیوه های پایدارتر تولید و مصرف شان حمایت خواهند شد. برنامه هایی برای پایش آثار انکشاف پایدار بر گردشگری پایدار؛ که این امر به ایجاد مشاغل و ترویج فرهنگ و محصولات محلی منجر شود باید تعیین گردد.

دولت های باید شکل نظام مالیاتی مضر موجود را با توجه کامل به نیازهای ویژه کشورهای در حال انکشاف، و به حداقل رساندن آثار احتمالی منفی کمک ها بر انکشاف در کشورهای در حال انکشاف، به گونه ای که در راستای حمایت از فقرا و جوامعی که تحت تأثیر واقع شده اند تغییر بیاورند.

هدف دوازدهم: حصول اطمینان از الگوهای پایدار تولید و مصرف

تطبیق چارچوب ۱۰ ساله برنامه های مصرف و تولید پایدار با در نظر داشت انکشاف و توانائی کشور	12.1
سال ۲۰۳۰، کاهش پنجاه فیصدی ضیاع مواد غذایی در سطوح مختلف مصرف کنندگان و کاهش ضایعات مواد غذایی در جریان تولید و عرضه آن.	12.3
الی سال ۲۰۳۰، مدیریت مناسب مواد کیمیاوی و زباله ها و کاهش انتشار آنها در هوا، آب و خاک جهت کاهش تاثیرات نامطلوب آنها بالای صحت انسانها و محیط زیست، با در نظر داشت چارچوب های بین المللی تصویب شده محیط زیست.	12.4
الی سال ۲۰۳۰، کاهش تولید زباله ها از طریق پیشگیری، کاهش، دوران و استفاده مجدد از آنها.	12.5
تشویق شرکت ها بخصوص شرکت های بزرگ و فرامرزی در اتخاذ شیوه های تولیدی پایدار و توحید معلومات آن در گزارشات.	12.6
تقویت روش های پایدار در تدارکات عامه با در نظر داشت اولویت های ملی	12.7
جذب حمایت کشورهای توسعه یافته بمنظور تقویت و توانمند سازی ظرفیت های علمی و تکنولوژیکی برای تطبیق شیوه های پایدار تولید و مصرف.	12.A

12.B	انکشاف و تطبیق ابزار جهت نظارت از فعالیت های گردشگری پایدار که باعث اشتغالزایی، ترویج فرهنگ و محصولات داخلی گردد
------	--

هدف سیزدهم: اقدام برای اقلیم

اقدام فوری و عملی در قسمت مبارزه با تغییرات اقلیمی و تأثیرات آن

بر مبنی هدف سیزدهم اهداف انکشاف پایدار ظرفیت سازگاری با آفات طبیعی در همه کشورها بایست تقویت شود و اقدامات مرتبط با تغییر اقلیم در سیاست‌ها، راهبردها و برنامه‌ریزی‌های ملی ادغام خواهند شد.

آگاهی‌ها و ظرفیت‌سازی انسانی و سازمانی در زمینه کاهش پدیده تغییر اقلیم، سازگاری با آن ارتقا خواهند یافت و کشورهای انکشاف یافته عضو کنوانسیون چارچوب سازمان ملل متحد پیرامون تغییر اقلیم، برای تأمین مشترک مبلغی معادل ۱۰۰ میلیارد دلاری آمریکای را تا سال ۲۰۲۰، به منظور تأمین نیاز کشورهای در حال انکشاف در چارچوب اقدامات معنی‌دار برای کاهش تغییر اقلیم کمک خواهند کرد.

دولت‌های متعهد هستند که سازوکارهایی را برای ارتقای ظرفیت‌ها در زمینه برنامه‌ریزی و مدیریت مؤثر در حوزه تغییر اقلیم با تمرکز بر زنان، جوانان و جوامع محلی و جوامع به حاشیه رانده شده، ترویج دهند.

هدف سیزدهم: اقدام فوری عملی در قسمت مبارزه با تغییرات اقلیمی و تأثیرات آن	
13.1	تقویت ظرفیت‌های انعطاف‌پذیری و مقاومت در مقابل خطرات و حوادث طبیعی
13.2	ادغام و شامل‌سازی معیارات تغییرات اقلیمی در پالیسی‌ها و استراتژی‌های ملی.
13.3	تقویت معارف، آگاهی‌دهی و ارتقای ظرفیت‌های انسانی و نهادی بخاطر سازگاری و کاهش اثرات تغییر اقلیم و اقدامات پیشگیرانه.
13.A	تطبیق تعهدات کشورهای انکشاف یافته در مطابقت با چارچوب کنوانسیون تغییر اقلیم ملل متحد (UNFCCC) به منظور هدف جهانی جهت بسیج نمودن ۱۰۰ میلیارد دلار سالانه الی ۲۰۲۰ میلادی، از منابع مختلف به منظور رسیدگی به نیازمندی‌های کشورهای در حال توسعه جهت فعالیت‌های کاهش‌دهی، تطبیق و اجرای وجوی مالی صندوق سبز به صورت شفاف.
13.B	بهبود میکانیزم‌ها بمنظور بالابردن ظرفیت‌های مرتبط به پلانگذاری و مدیریت مؤثر تغییر اقلیم با توجه بیشتر روی زنان، جوانان و جوامع در حاشیه قرار گرفته

هدف چهاردهم: زندگی زیر آب

استفاده منظم از منابع اقیانوسی و دریایی برای انکشاف پایدار

پیشگیری و کاهش قابل ملاحظه آلودگی دریایی از هر نوعی که باشد، کاهش آثار اسیدی‌شدن محیط دریایی و روپارویی با این مشکل، از جمله از طریق گسترش همکاری‌های علمی در همه سطوح از موارد بحث اصلی هدف است.

قانونمندی سازی صید جمعی ماهیان و پایان دادن به صید بی‌رویه، ماهیگیری غیرقانونی و افزایش مزایای اقتصادی ناشی از استفاده پایدار از منابع دریایی برای کشورهای کوچک جزیره‌ای در حال انکشاف و کشورهای دارای پایین‌ترین سطح انکشاف یافتگی از بخش‌های دیگر هدف چهاردهم اهداف انکشاف پایدار است.

فراهم آوردن امکان دسترسی ماهیگیرانی که از روش‌های سنتی برای ماهیگیری در سطح محلی استفاده می‌کنند، به بازارها و منابع دریایی نیز در هدف چهاردهم اهداف انکشاف پایدار جای داده شده است.

کشورها حفاظت و استفاده پایدار از اقیانوس‌ها و منابع آن‌ها، در سایه اجرای حقوق بین‌الملل با نظر به کنوانسیون ملل متحد در مورد حقوق دریاهای نیز بر مبنی هدف چهاردهم اهداف انکشاف پایدار افزایش خواهند داد.

هدف پانزدهم: زندگی روی زمین

حفظ، ترمیم و ترویج استفاده پایدار ایکوسیستم‌های زمینی، مدیریت پایدار جنگلات، مبارزه علیه صحرایی شدن و ضایعات و متوقف ساختن از بین رفتن تنوع زیستی در زمین

بر مبنی هدف پانزدهم اهداف انکشاف پایدار ترویج مدیریت پایدار همه انواع جنگل‌ها، متوقف ساختن جنگل‌زدایی، احیای جنگل‌هایی که دچار فرسایش شده‌اند از مسوولیت‌های ماست.

احیای سرزمین‌های متروک و خاک فرسوده، اتخاذ اقدام فوری و ویژه برای کاهش تخریب زیست‌گاه‌های طبیعی، متوقف ساختن نابودی تنوع زیستی و حفاظت از گونه‌های در معرض انقراض، ترویج به اشتراک گذاری منصفانه و مناسب مزایای ناشی از استفاده از منابع ژنتیک و ترویج دسترسی به این منابع، در راستای توافق‌های بین‌المللی بخش مهم از هدف پانزدهم اهداف انکشاف پایدار است.

دولت‌ها مسوولیت دارند تا اقدامات فوری برای پایان دادن به صید غیرقانونی و قاچاق گونه‌های حفاظت شده گیاهی و جانوری و کنترل عرضه و تقاضای محصولات غیرقانونی وابسته به حیات وحش را انجام دهند.

تأمین منابع مالی و افزایش قابل ملاحظه بودجه در سایه استفاده از همه منابع، با هدف حفاظت و استفاده پایدار از تنوع زیستی، بسیج دارایی‌های قابل ملاحظه از همه منابع و در تمام سطوح، با هدف تأمین منابع مالی مدیریت پایدار جنگل‌ها و فراهم آوردن انگیزه کافی برای کشورهای در حال انکشاف برای مدیریت پایدار جنگل‌ها و حفاظت و احیای مناطق جنگلی از دیگر مسوولیت دولت‌ها در هدف پانزدهم اهداف انکشاف پایدار است.

ما باید حمایت‌های جهانی از فعالیت‌های انجام شده برای مبارزه با صید غیرقانونی و قاچاق گونه‌های حفاظت شده را همچنان گسترش بدهیم.

هدف پانزدهم: حفظ، ترمیم و ترویج استفاده پایدار ایکوسیستم های زمینی، مدیریت پایدار جنگلات، مبارزه علیه صحرائی شدن زمین، متوقف کردن تخریب زمین و ضایعات تنوع زمینی	
15.1	الی سال ۲۰۳۰، اطمینان از حفاظت، احیا و استفاده پایدار ایکوسیستم و خدمات آب شیرین در سطح زمین و زیرزمین، بخصوص جنگلات، ساحات مرطوب، کوه ها و زمین های خشک، مطابق تعهدات به توافقنامه های بین المللی.
15.2	الی سال ۲۰۳۰، بهبود تطبیق مدیریت پایدار انواع جنگلات، خاتمه دادن به پروسه قطع جنگلات. احیای دوباره و انکشاف جنگلات.
15.3	الی سال ۲۰۳۰، مبارزه با صحرایی شدن زمین و احیاء خاک و زمین تخریب شده، بشمول اراضی متاثر از خشکسالی و سیلاب، و تلاش برای رسیدن به جهان عاری از اراضی تخریب شده.
15.4	الی سال ۲۰۳۰، اطمینان از حفظ ایکوسیستم کوه ها؛ از جمله تنوع زیستی بمنظور ارتقای ظرفیت جهت تامین منافع که برای انکشاف پایدار ضروری است.
15.5	اقدام عاجل و قابل ملاحظه برای کاهش تخریبات مسکن های طبیعی، متوقف کردن ضایعات تنوع زیستی و تا سال ۲۰۳۰ حفاظت و جلوگیری از گیاهها و حیوانات که در معرض انقراض قرار دارند.
15.7	اقدام عاجل برای خاتمه دادن شکار غیر قانونی و قاچاق گیاهان و حیوانات حفاظت شده، و جلوگیری از عرضه و تقاضای غیر قانونی حیوانات وحشی.
15.8	الی سال ۲۰۲۰، معرفی اقدامات برای جلوگیری از مقدمه ها و کاهش قابل ملاحظه تاثیر مهاجم های ناسازگار روی ایکوسیستم های آب و زمین و کنترل وبا ریشه کن کردن گونه های اولیه
15.9	الی سال ۲۰۲۰، ادغام و شمال ساختن ایکوسیستم و ارزش های تنوع زیستی در پلان های ملی و محلی، در پروسه های انکشافی و در استراتیژی کاهش فقر.
15.A	بسیج سازی و افزایش قابل توجه منابع مالی از تمام منبع های که برای حفظ و استفاده پایدار تنوع زیستی و ایکوسیستم ها است.
15.C	بلند بردن حمایت جهانی بمنظور تلاش برای مبارزه علیه شکار غیرقانونی و قاچاق گونه های محافظت شده، از جمله افزایش ظرفیت جوامع محلی برای تعقیب نمودن فرصت های معیشتی پایدار.

هدف شانزدهم: صلح / عدالت و نهادهای نیرومند

ترویج جوامع فراگیر و صلح آمیز برای انکشاف پایدار، فراهم آوری زمینه های دسترسی به عدالت برای همه، ایجاد نهادهای موثر، حساسه و همه شمول در تمام سطوح

بر مبنی هدف شانزدهم اهداف انکشاف پایدار همه انواع خشونت و میزان مرگ و میرهای وابسته به آن به شکل قابل ملاحظه کاهش پیدا خواهد کرد. سوء استفاده و استثمار، قاچاق و همه انواع خشونت علیه کودکان و شکنجه آنان پایان و حاکمیت قانون در سطوح ملی و بین المللی و تضمین دسترسی برابر به عدالت برای همه به شکل وسیع آن ترویج داده خواهد شد.

جریان غیرقانونی پول و اسلحه، و مبارزه با همه اشکال جرایم سازمان یافته، فساد و رشوه خواری به شکل قابل ملاحظه خواهد داشت.

دولت های مسوولیت دارند تا مؤسسات مؤثر، پاسخگو و شفاف در همه سطوح را ایجاد کنند و تصمیم گیری نتیجه بخش، همه شمول، مشارکتی و نمایان گر همه افراد جامعه در همه سطوح را نیز تضمین کنند.

هدف شانزدهم خدمات ثبت احوال برای همه، پاسداشت آزادی های بنیادین در راستای مقررات ملی و توافق های بین المللی را نیز متضمن خواهد بود.

هدف شانزدهم: ترویج جوامع صلح آمیز و همه شمول برای انکشاف پایدار ، فراهم آوری دسترسی به عدالت برای همه و ایجاد نهاد های موثر، حسابدده و همه شمول در تمام سطوح	
16.1	کاهش قابل ملاحظه خشونت با تمام اشکال آن و مرگ و میر مرتبط به آن در همه جا.
16.2	محو تمام اشکال خشونت ها علیه اطفال از جمله قاچاق، سوء استفاده، استثمار و شکنجه.
16.3	تعمیم حاکمیت قانون به سطح ملی و بین المللی و حصول اطمینان از دسترسی مساویانه به عدالت برای همه.
16.4	الی سال ۲۰۳۰، کاهش قابل ملاحظه جریان های مالی و تسلیحاتی غیر قانونی؛ تقویت حصول و بازگشت دارایی های سرقت شده و مبارزه علیه تمام اشکال جرایم سازمان یافته.
16.5	کاهش قابل ملاحظه فساد و رشوه ستانی در تمام اشکال آن.
16.6	ایجاد نهاد های شفاف ، موثر و پاسخگو در تمام سطوح
16.7	حصول اطمینان از تصمیم گیری پاسخگو، فراگیر و مشارکتی در تمام سطوح
16.8	گسترش و تقویت اشتراک افغانستان در نهاد های حکومتمداری جهانی.
16.9	الی سال ۲۰۳۰، تهیه هویت حقوقی یا قانونی برای همه، بشمول ثبت تولدات.
16.10	حصول اطمینان از دسترسی عام به اطلاعات و حمایت از آزادی های اساسی مطابق به قوانین ملی و موافقتنامه های بین المللی
16.A	تقویت نهاد های ملی مربوطه بشمول ارتقای ظرفیت در تمام سطوح، توسط همکاری های بین المللی بمنظور جلوگیری از خشونت و مبارزه علیه تروریسم و جرایم.

هدف هفدهم: مشارکت برای تطبیق اهداف

اقدامات لازم در بسیج سازی اراده جهانی، برای تطبیق اهداف انکشاف پایدار

مبنی اصلی هدف انکشاف پایدار تقویت و گسترش مشارکت جهانی برای انکشاف پایدار است. تقویت فعالیت های مرتبط با بسیج منابع مالی داخلی، تشویق کشورهای انکشاف یافته به اجرای کامل تعهدات خود در زمینه کمک رسانی برای امر انکشاف، تأمین منابع مالی اضافی برای کشورهای در حال انکشاف از محل منابع مختلف، از دیگر بخش های اساسی این هدف است.

افزایش امکان دسترسی به علم، فناوری و نوآوری و ارتقای همکاری های شمال- جنوب، جنوب - جنوب و همکاری های مثلثی بین المللی و منطقه ای در حوزه علم، فناوری و نوآوری. افزایش حمایت بین المللی برای اجرای فعالیت های

ظرفیت‌سازی مؤثر و هدفمند در کشورهای در حال انکشاف، با هدف حمایت از طرح‌های ملی برای اجرای همه اهداف انکشاف پایدار از مسوولیت‌ها دولت‌ها در هدف هفدهم اهداف انکشاف پایدار است.

دولت‌ها نیز مسوولیت دارند تا یک نظام تجاری چندجانبه جهانی، قانون‌مدار، باز و به‌دور از تبعیض، تحت نظارت سازمان تجارت جهانی را استقرار و ترویج دهند. کشورهای در حال انکشاف؛ با هدف افزایش دوبرابری سهم این کشورها در صادرات جهانی تا سال ۲۰۲۰ باید صادرات شان را افزایش دهند.

ارتقای انسجام سیاسی برای انکشاف پایدار، احترام به حاکمیت و فضای سیاسی کشورها، به منظور وضع و اجرای سیاست‌هایی برای ریشه‌کنی فقر و دستیابی به انکشاف پایدار از دیگر مباحث هدف هفدهم است.

مشارکت‌های مؤثر خصوصی، خصوصی-دولتی و مشارکت مؤثر جامعه مدنی در سایه تجارب به‌دست آمده از مشارکت‌ها بایست ترغیب و ترویج شوند.

هدف هفدهم: تقویت عناصر تطبیقی و حیاتی سازی همکاری جهانی برای انکشاف پایدار	
17.1	تقویت و بسیج سازی منابع داخلی، با استفاده از حمایت بین المللی بمنظور ارتقای ظرفیت داخلی در جمع آوری مالیات و عواید.
17.3	سیج سازی منابع مالی اضافی برای کشور از منابع مختلف.
17.6	افزایش همکاری های شمال - جنوب و جنوب - جنوب و همکاری های بین المللی و منطقوی سه جانبه، جهت دسترسی به علوم ساینسی، تکنالوژی و نوآوری و افزایش شریک سازی معلومات به اساس شرایط توافق شده متقابل بشمول همانگی بهتر در میکانیزم های موجود به خصوص به سطح سازمان ملل
17.8	الی سال ۲۰۳۰، فعال سازی کامل بانک تکنالوژی و ساینس، و میکانیزم های ظرفیت سازی جهت افزایش استفاده تکنالوژی بلخصوص تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی.
17.11	الی سال ۲۰۳۰، افزایش صادرات کشور بلخصوص افزایش دوبرابری سهم صادرات کشور در صادرات جهانی.
17.13	تقویت ثبات اقتصاد کلان توسط هماهنگی و انسجام پالیسی ها.
17.14	انسجام پالیسی ها بمنظور تطبیق اهداف انکشاف پایدار
17.15	ارج گذاشتن به پالیسی ها و رهبری کشور ها بمنظور ایجاد و تطبیق پالیسی ها جهت محو فقر و تطبیق انکشاف پایدار
17.16	بهبود همکاری های جهانی برای انکشاف پایدار از طریق همکاری های چند جانبه به منظور بسیج و شریک سازی دانش، مهارت، تکنالوژی و منابع مالی جهت همکاری در رسیدن به اهداف انکشاف پایدار
17.17	تشویق و بهبود مشارکت مؤثر عامه، خصوصی و جامعه مدنی بمنظور بهبود سازی تجارب و استراتیژی های منابع.
17.18	تا سال ۲۰۳۰ جذب مساعدت های تخنیکی، بمنظور دسترسی به معلومات با کیفیت عالی، مطمئن و به وقت به تفکیک جنس، عواید، قومیت، حالت مدنی، جغرافیه و خصوصیات مرتبط دیگر.
17.19	الی سال ۲۰۳۰، تقویت شیوه های موجود و انکشاف شیوه های اندازه گیری از پیشرفت انکشاف پایدار و تولید ناخالص داخلی و حمایت از ظرفیت سازی احصائیوی در کشور.

نهادهای مسئول و همکار در عرصه هماهنگی و تطبیق اهداف انکشاف پایدار

نهادهای مسئول و همکار در تطبیق موثر اهداف انکشاف پایدار نقش کلیدی وارزنده دارند. این نهادها میتوانند، فعالیت های خویش را مطابق به اولویت های اهداف انکشاف پایدار طرح نموده از روند تطبیق موثر آن در جهت حصول تارگیت ها و شاخص های اهداف انکشاف پایدار بگونه مستمر و منظم نظارت نمایند.

جدول نهادهای مسئول (رهبر)، همکار و حمایتی تخنیکی و مالی		
۱	ادارات مسئول (رهبر)	۲۹
۲	ادارات همکار (نهادهای بودجوی)	۵۱
۳	نهادهای حمایتی (خارجی)	۵۲

بخش سوم

روند انطباق دهی و همخوانسازی

اهداف انکشاف پایدار با برنامه ها و پروژه ها

انطباق دهی و همخوانسازی ۱.۱. پایدار با برنامه ها و پروژه های ملی

انطباق دهی و همخوانسازی تارگیت ها و شاخص های اهداف انکشاف پایدار با برنامه ها و پروژه های انکشافی نهادهای بودجوی یکی از مراحل مهم روند هماهنگی و تطبیق اهداف انکشاف پایدار محسوب میگردد. وزارت اقتصاد به همکاری نزدیک واحدهای بودجوی، از اوایل سال ۲۰۱۶ تا کنون روی ملی سازی تارگیت ها و شاخص های اهداف انکشاف پایدار منظم کار نموده است. در اواسط سال ۲۰۱۷ کمیته اجرایی اهداف انکشاف پایدار ایجاد گردید تا روند ملی سازی و تطبیق اهداف انکشاف پایدار را تقویت و حمایت سیاسی نموده، چالشهای فرا راه این پروسه را مدیریت نماید.

طی هشت ماه گذشته، گروه های کاری کمیته اجرایی اهداف انکشاف پایدار، بصورت منظم روی ملی سازی تارگیت ها و شاخص های اهداف انکشاف پایدار، کار نموده اند که در نتیجه بسته نهایی تارگیت ها و شاخص های ملی را شناسایی و انتخاب نمودند. وزارت اقتصاد، بسته نهایی تارگیت ها و شاخص های اهداف انکشاف پایدار را در جلسه دوم کمیته اقتصادی شورای وزیران (۱۴ حمل ۱۳۹۷) ارایه نمود که خوشبختانه بسته متذکره مورد تائید اعضای کمیته قرار گرفت.

اکنون، مرحله دوم روند هماهنگی و تطبیق اهداف انکشاف پایدار آغاز گردیده که عبارت از انطباق دهی و همخوانسازی تارگیت ها و شاخص های اهداف انکشاف پایدار با برنامه ها و پروژه های انکشافی واحدهای بودجوی میباشد. بسته نهایی تارگیت ها و شاخص های ملی، شامل ۱۲۱ تارگیت و ۱۸۸ شاخص میباشد که بصورت منظم و مسلکی به سکتورها و نهادهای بودجوی تقسیم گردیده اند.

کمیته اجرایی اهداف انکشاف پایدار و کمیته اقتصادی شورای وزیران به ادارات رهبر (تطبیق کننده) و ادارات همکار (سهم غیر مستقیم در تطبیق) وظیفه سپرده اند تا روی انطباق دهی و همخوانسازی تارگیت ها و شاخص های ۱.۱. پایدار با برنامه ها و پروژه های انکشافی خویش کار نمایند. وزارت اقتصاد، اداره مرکزی احصائیه و واحدهماهنگی کمیته اجرایی، در صورت ضرورت، همکاری تخنیکی خواهند نمود. کمیته اجرایی اهداف انکشاف پایدار معیاد تحقق این روند را دو ماه تعیین نموده است که بعد از پایان این روند، تطبیق ۱.۱. پایدار، عملاً آغاز خواهد گردید. اما، قبل از آغاز تطبیق، چارچوب ملی استراتژیک ۱.۱. پایدار ترتیب و طی یک کنفرانس ملی به نشر خواهد رسید.

حالا، این رهنمود، تمام ستون های جدول انطباق دهی و همخوانسازی اهداف انکشاف پایدار را بگونه مفصل شرح نموده تا ادارات رهبر و همکار، قادر گردند، معلومات مورد نیاز و مرتبط خویش را در ستون های مشخص درج نمایند. معلومات دقیق و مرتبط در این جدول کمک خواهد کرد تا چارچوب ملی استراتژیک اهداف انکشاف پایدار بگونه مسلکی و معیاری ترتیب و مورد استفاده همه اقشار جامعه قرار گیرد.

میکانیزم انطباق دهی و همخوانسازی ا.ا. پایدار با برنامه ها و پروژه های ملی

تاریکیت	شاخص ها	وضعیت موجود (بیزلاین)	نهاد مسئول و همکار	جهت حصول تاریکیت (الی ۲۰۲۰)	طرح های استراتیژیک	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود (افغانی)	حصول تاریکیت	سهم پروژه در جهت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	های موجود در اداره	پالیسی ها و استراتیژی	فعالیت های پیشنهادی (الی ۲۰۲۰)	تطبیق فعالیت ها	بودجه مورد نیاز برای
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
هدف دوم: محو گرسنگی؛ تامین امنیت غذایی و بهبود تغذیه؛ و ترویج زراعت پایدار																
۲،۲ الی سال ۲۰۳۰، محو تمام انواع سوء تغذی و دستیابی به اهداف توافق شده بین المللی درباره قد کوتاهی و لاغری کودکان زیر سن ۵ سال، رشد قد بر سن که کمتر از 2- از حد اوسط رشد قد استندرد اطفال باشد، بر اساس تعریف رشد معیاری قد اطفال (سازمان جهانی صحت) زنان باردار.	۲،۲،۱ میزان شیوع کوتاهی قد در کودکان زیر سن ۵ سال.	40.90%	وزارت صحت عامه ، اداره مرکزی احصائیه وزارت زراعت	۱. مشوره دهی تغذی پر خواران و اطفال خورد سال ۲. پروگرام اهتمامات سوتغذی حاد ۳. برنامه توزیع مایکرونیوترینت و پروگرام اهتمامات سوتغذی حاد	۱. مشوره دهی تغذی پر خواران به سطح مراکز صحتی و جامعه نظارت و ارزیابی رشد اطفال ۲. ارتقاء تغذی	438,480,000	25%	تمام ولایات افغانستان	فراه، نورستان، کنر، پکتیا، غور، ننگرهار، بادغیس، بامیان، سرپل، بدخشان، جوزجان، فاریاب، کاپیسا، سمنگان، تخار، ارزگان، کندوز، کندهار، دایکندی وزابل	۱. استخدام مشوره دهندگان تغذی در هر مرکز صحتی برای مشوره دهی تغذی شیرخواران و اطفال خورد سال ۲. پروگرام اهتمامات سوتغذی حاد ۳. برنامه توزیع مایکرونیوترینت ۴. غنی سازی مواد غذایی (ارد گندم و تمک ایودیندار)	876,960,000					

بخش چهارم

جداول انطباق دهی و همخوانسازی

نهادهای بودجوی دولت

گروه های کاری

کمیته اجرایی اهداف انکشاف پایدار

گروه های کاری اهداف انکشاف پایدار

گروه کاری اول: سکتور حکومتداری و امنیت	
ادارات مسئول	1. وزارت داخله 2. وزارت عدلیه 3. وزارت خارجه 4. اداره امور 5. لوی سارنوالی 6. اداره مستقل ثبت احوال نفوس
ادارات همکار	1. وزارت صحت عامه 2. وزارت شهرسازی و مسکن 3. وزارت فواید عامه 4. وزارت ترانسپورت 5. اداره ملی آمادگی و مبارزه با حوادث 6. شاروالی کابل 7. اداره مستقل ارگان های محل 8. وزارت امور زنان 9. اداره ملی احصاییه و معلومات 10. کمیسیون مستقل حقوق بشر 11. وزارت کار و امور اجتماعی 12. وزارت دفاع ملی 13. ریاست عمومی امنیت ملی 14. د افغانستان بانک 15. ستره محکمه 16. اداره عالی تفتیش 17. وزارت اقتصاد
اهداف	1. هدف سوم 2. هدف یازدهم 3. هدف شانزدهم
تعداد تارگیت ها	9 تارگیت (3.6, 11.7, 16.2, 16.3, 16.4, 16.5, 16.8, 16.9, 16.a)
تعداد شاخص ها	13 شاخص (3.6.1, 11.7.2, 16.2.2, 16.3.1, 16.3.2, 16.3.3, 16.4.1, 16.4.2, 16.5.1, 16.5.3, 16.8.1, 16.9.1, 16.a.1)
تعداد شاخص ها بدون بیزلاین	1 شاخص (16.3.1, 16.a.1)
گروه کاری دوم: سکتور زراعت و انکشاف دهات	
ادارات مسئول	1. وزارت زراعت، آبیاری و مالداري 2. وزارت احیا و انکشاف دهات
ادارات همکار	1. وزارت صحت عامه 2. اداره ملی احصاییه و معلومات 3. وزارت صنعت و تجارت 4. وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین 5. وزارت مالیه 6. وزارت معارف 7. اداره ملی محافظت محیط زیست 8. وزارت شهر سازی و مسکن 9. وزارت امور داخله 10. وزارت معادن و پترولیم 11. وزارت اقتصاد
اهداف	1. هدف دوم 2. هدف ششم 3. هدف نهم 4. هدف دوازدهم 5. هدف پانزدهم
تعداد تارگیت ها	12 تارگیت (2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.a, 2.c, 6.1, 6.2, 9.1, 12.3, 15.1, 15.2)
تعداد شاخص ها	15 شاخص (2.1.1, 2.3.1, 2.3.2, 2.4.1, 2.5.1, 2.a.1, 2.c.1, 6.1.1, 6.2.1, 6.2.2, 6.2.3, 9.1.1, 12.3.1, 15.1.1, 15.2.1)
تعداد شاخص ها بدون بیزلاین	0
گروه کاری سوم: سکتور صحت، معارف و مصئونیت اجتماعی	
ادارات مسئول	1. وزارت صحت عامه 2. وزارت معارف 3. وزارت تحصیلات عالی 4. وزارت امور زنان 5. وزارت اطلاعات و فرهنگ 6. وزارت کار و امور اجتماعی شهدا و معلولین 7. وزارت امور مهاجرین و عودت کننده گان 8. اداره اماده گی و مبارزه با حوادث 9. اکادمی علوم افغانستان
ادارات همکار	1. وزارت مالیه 2. وزارت مبارزه علیه مواد مخدر 3. اداره حفاظت از محیط زیست 4. وزارت زراعت 5. وزارت حج و اوقاف 6. وزارت امور خارجه 7. وزارت شهرسازی و مسکن 8. کمیسیون حقوق بشر 9. وزارت دفاع 10. وزارت معادن و پترولیم 11. اداره مستقل ارگان های محل 12. وزارت احیا و انکشاف دهات 13. وزارت عدلیه 14. لوی سارنوالی 15. ستره محکمه 16. اداره مستقل اراضی 17. دافغانستان بانک 18. اداره زون پایتخت 19. وزارت داخله 20. وزارت فواید عامه 21. وزارت انرژی و آب 22. اداره سره میاشت 23. شاروالی کابل 24. جامعه مدنی 25. سکتور خصوصی.

اهداف	1. هدف اول 2. دوم 3. سوم 4. چهارم 5. پنجم 6. هشتم 7. دهم 8. یازدهم 9. دوازدهم 10. سیزدهم 11. شانزدهم
تعداد تارگیت ها	46 تارگیت (1.3, 1.5, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.7, 3.8, 3.a, 3.b, 3.c, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.a, 4.b, 4.c, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.9, 8.b, 10.4, 10.7, 1.c, 11.4, 11.5, 11.b, 12.a, 12.b, 13.1, 16.1, 16.2, 16.10)
تعداد شاخص ها	74 شاخص (1.5.1, 1.5.2, 2.2.1, 2.2.2, 3.1.1, 3.1.2, 3.2.1, 3.2.2, 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.4, 3.4.1, 3.5.2, 3.7.1, 3.7.2, 3.8.1, 3.8.2, 3.a.1, 3.b.1, 3.c.1, 3.c.2, 4.1.1, 4.2.2, 4.3.1, 4.3.2, 4.3.3, 4.3.4, 4.4.1, 4.5.1, 4.5.2, 4.6.1, 4.7.1, 4.7.2, 4.7.3, 4.a.1, 4.b.2, 4.c.1, 5.1.1, 5.2.1, 5.2.2, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.5.2, 8.5.1, 8.5.2, 8.6.1, 8.7.1, 8.8.1, 8.8.2, 8.8.3, 8.9.1, 8.9.2, 8.b.1, 10.4.1, 10.7.1, 16.10.1, 16.10.2, 10.7.2, 10.7.3, (1.3.1, 10.7.4, 10.7.5, 10.c.1, 11.4.1, 11.5.1, 11.b.1, 12.a.1, 12.b.1, 13.1.1, 16.1.2, 16.1.3, 16.2.1)
تعداد شاخص ها بدون بیزالین	4 شاخص (3.3.1, 8.5.1, 8.8.1)
گروپ کاری چهارم: سکتور اقتصاد و زیر بنا	
ادارات مسئول	1. وزارت مالیه 2. وزارت اقتصاد 3. وزارت انرژي و آب 4. وزارت شهرسازی و مسکن 5. شاروالی کابل 6. اداره حفاظت از محیط زیست 7. وزارت ترانسپورت 8. وزارت تجارت 9. د افغانستان بانک 10. اداره ملی احصایه و معلومات 11. وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی
ادارات همکار	1. وزارت کار و امور اجتماعی 2. وزارت صحت 3. وزارت اطلاعات و فرهنگ 4. وزارت زراعت 5. وزارت حج و اوقاف 6. وزارت خارجه 7. وزارت امور زنان 8. وزارت معارف 9. اتحادیه ملی پیشه وران 10. وزارت معادن و پترولیم 11. وزارت تحصیلات عالی 12. وزارت احیا و انکشاف دهات 13. اداره اترا 14. وزارت مهاجرین 15. سکتور خصوصی 16. اداره مستقل اراضی 17. اداره هواشناسی 18. اداره ملی آماده گی و مبارزه با حوادث 19. جامعه مدنی 20. اکادمی علوم 21. وزارت فواید عامه.
اهداف	1. هدف اول 2. هدف ششم 3. هدف دوازدهم 4. هدف نهم 5. هدف هفدهم 6. هدف پنجم 7. هدف یازدهم 8. هدف هفتم 9. هدف پانزدهم 10. سیزدهم 11. هدف دهم 12. هدف هشتم
تعداد تارگیت ها	46 تارگیت (1.2, 1.a, 5.b, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.b, 7.1, 7.2, 7.3, 7.b, 8.1, 8.2, 8.3, 8.10, 9.2, 9.3, 9.a, 9.c, 10.1, 11.1, 11.2, 11.3, 11.6, 11.a, 12.4, 12.6, 13.2, 13.3, 15.3, 15.4, 15.5, 15.7, 15.8, 15.9, 15.a, 17.1, 17.3, 17.6, 17.8, 17.11, 17.13, 17.17, 17.18, 17.19)
تعداد شاخص ها	57 شاخص (1.2.1, 1.a.1, 1.a.2, 5.b.1, 6.3.1, 6.4.1, 6.4.2, 6.5.1, 6.5.2, 6.6.1, 6.b.1, 7.1.1, 7.2.1, 7.3.1, 7.b.1, 8.1.1, 8.2.1, 8.3.1, 8.10.1, 8.10.2, 8.10.3, 9.2.1, 9.2.2, 9.3.1, 9.3.2, 9.a.1, 9.c.1, 10.1.1, 11.1.1, 11.2.1, 11.3.2, 11.6.1, 11.6.2, 11.a.1, 12.4.1, 12.6.1, 13.2.1, 13.3.1, 15.3.1, 15.4.1, 15.5.1, 15.7.1, 15.8.1, 15.9.1, 15.a.1, 17.1.1, 17.1.2, 17.3.1, 17.6.2, 17.8.1, 17.11.1, 17.13.1, 17.17.1, 17.18.1, 17.18.2, 17.19.1, 17.19.2)
تعداد شاخص ها بدون بیزالین	4 شاخص (8.3.1, 9.3.2, 12.6.1, 7.3.1, 7.b.1, 13.3.1, 15.7.1)

گروه کاری اول

سکتور امنیت و حکومتداری

سکتور امنیت

امنیت به معنی حاکمیت قانون و تأمین امن، نظم و حراست از یک فرد جامعه و یک کشور در برابر تهدیدات مختلف میباشد و هر کشور که بتواند تهدیدات بالقوه و بالفعل را از میان بردارد، از طریق عرضه خدمات عامه، تمام شهروندان به آسایش، رفاه و امنیت دست می یابند.

سکتور امنیت عمدتاً روی مسایل مهمی همچون حاکمیت قانون، تأمین امن و نظم عامه، دفاع از تمامیت ارضی، انحلال گروههای مسلح غیر قانونی، پاکسازی ماین ها و غیره فعالیت مینماید. امنیت در تمام بخش های کشور برای حکومتداری موثر، انکشاف سکتور خصوصی، رشد اقتصادی، کاهش فقر و حفظ آزادی فردی و آزادی بیان ضروری میباشد. اهداف استراتژیک این رکن عبارت است از تأمین امنیت دولت، اشخاص و ملکیت ها؛ از طریق تطبیق دفاع یکپارچه و پایدار، امنیت و پالیسی نظم و قانون.

اولویت های دولت تحت این سکتور عبارت از افزایش قابلیت های نهاد های امنیتی، تأمین تلاش های جامع، مکمل و یکپارچه، و پیشرفت تدریجی در تواناییهای نیروی های دفاعی و امنیتی کشور، میباشد. این سکتور اطمینان می یابد که پالیسی ها و اولویت ها در چارچوب سقف تخصیص داده شده به طور کافی تمویل گردیده و وجوه تخصیص داده شده مطابق قوانین و مقررات مربوطه اجرا می گردد.

نقش و اهمیت سکتور امنیت:

سکتور امنیت یکی از سکتور های عمده در انکشاف ملی افغانستان است. اولویت های انکشافی کوتاه مدت و درازمدت، این سکتور در رشد ملی، تقویت حاکمیت دولتی، مبارزه علیه تروریسم فراهم آوری شرایط لازم برای توسعه و انکشاف نقش اساسی دارد.

سرمایه گذاری در جهت تقویه، اکمال لوژستیکی، ساختمانی، تجهیز و مدرنیزه ساختن قوای مسلح کشور تاثیرات مثبت و مفید خود را در روند تدریجی صلح و ثبات در کشور و تحکیم روابط سیاسی و اقتصادی باکشورها و سازمانهای بین المللی بجا میگذارد.

اهداف و دیدگاه سکتور امنیت:

امنیت در همه کشورهای جهان یک امر ضروری و بنیادی برای توسعه اقتصادی و کاهش فقر پنداشته میشود که افغانستان از این امر مثنیاء نمیباشد. دیدگاه استراتژیک و طولیالمدت سکتور امنیت در افغانستان عبارت از تضمین امنیت دولت، همه شهروندان کشور و داراییهای آنها از طریق تأمین زیربنای امنیتی و پالیسی جامع نظم و قانون ملی دارای هزینه سنجیده شده، توحیدشده و متداوم می باشد. حکومت پالیسی ملی امنیتی را تهیه کرده که از طریق برنامه اصلاحات سکتور امنیت تطبیق خواهد شد و این برنامه موجب هماهنگی بیشتر میان نیروهای امنیتی ملی افغان، آیساف/ناتو، و ائتلاف خواهدگردید.

دولت افغانستان برای تأمین صلح و امنیت در کشور بیشترین تلاش بخرچ میدهد که ایجاد شورای عالی صلح در سالهای اخیر بمنظور خاتمه دادن به بحران موجود و امضای موافقتنامه صلح با حزب اسلامی نمایانگر این مسئله است.

دستیابی به خود کفائی مالی و کاهش کمکهای خارجی در بخش امنیتی از برنامه های عمده حکومت وحدت ملی میباشد. با وجود هزینه بالای که جنگ در افغانستان دارد پرداخت تمام مصارف قواء امنیتی در توان دولت نیست اما طی سالهای آینده کوشش میشود تا به حدی قابل ملاحظه این مصارف بدوش دولت افغانستان گردد.

اهداف بلند مدت این سکتور عبارت از دستیابی به امنیت و ثبات، تطبیق قانون و بهبود امنیت فردی افغانها در سراسر کشور است. امنیت سرتاسری شرط حیاتی حکومتداری موثر، انکشاف سکتور خصوصی، توسعه اقتصادی، کاهش فقر و حراست از تمامیت ارضی و آزادی های فردی میباشد.

نتایج متوقعه سکتور امنیت الی ۲۰۳۰

حکومت وحدت ملی در مشارکت با همکاران بین المللی و سکتور امنیت ملی متعهد به بهتر سازی نظام امنیتی افغانستان هستند. پلان راهبردی سکتور امنیت ملی و پالیسی ملی برای سال های ۲۰۱۵ الی ۲۰۲۰ از جمله پلان های مهمی اند که مطابق به آن حکومت افغانستان در ارایه خدمات امنیتی تا سال های آینده بهبود خواهد آورد. تطبیق اهداف انکشاف پایدار این روند را بهتر ساخته و سبب حل چالش های موجود در کشور خواهد گردید.

بهبود عرضه خدمات امنیتی عنصر مهم دیگر در ستراتیژی سکتور امنیت افغانستان است که در این بخش روی کیفیت و عرضه خدمات و مراقبتهای امنیتی توجه میگردد که با این کار نتایج ذیل بدست میآید.

- دسترسی و بهبود عرضه خدمات ضروری و اساسی
- دسترسی و کیفیت عرضه خدمات امنیتی بهبود میابد.
- مدیریت امنیتی به سطح مرکز و ولایات بهبود میابد.

منابع بشری در سکتور امنیت یکی از عمده ترین ساحه ستراتیژیک در این سکتور است که در این مورد روی پلانگذاری، تربیه، جذب، انکشاف، مدیریت و تمویل منابع بشری تمرکز داشته که این کار نتایج ذیل را در بر خواهد داشت.

- پلانگذاری و هماهنگی منابع بشری بادر نظر داشت جغرافیه و جندر و عرضه خدمات امنیتی بهبود میابد.
- سیستم های موثر منابع بشری امنیت تقویت میگردد.
- مقررات و عملکرد های منابع بشری امنیتی از طریق چار چوب های مقرراتی و اعتبار دهی بهبود میابد.
- ظرفیت نیروی کاری سکتور امنیت ملی بطور کلی افزایش میابد.

در نهایت پلان راهبردی سکتور امنیت روی تقویت سیستم نظارتی، ارزیابی، سیستم سروانانس و اطلاعات امنیتی و بهبود فرهنگ آموزشی و مدیریت تصمیم گیری ها و عملکرد ها مبتنی بر نتایج عطف توجه نموده که ایجاد این سیستم نتایج ذیل را در بر خواهد داشت.

سیستم معلومات سکتور امنیت ملی مشمول تحقیق، نظارت، ارزیابی، مدیریت معلومات امنیتی، سرویلانس و احصایه گیرها تقویت یافته و بطور موثر و واضح اداره میگردد. در ضمن ارتقای ظرفیت و کسب و تشریک تجارب نیز صورت میپذیرد.

سکتور امنیت ملی ج.ا.ا. متوقع است که با تطبیق این راهبرد پنج ساله مقدار اعظم از چالش ها فرا روی سکتور امنیت رفع شده و عرضه خدمات امنیتی ابتدایی، و ثالثی تقویت گردد. گرچه راهبرد ۲۰۱۵ الی ۲۰۲۰ سکتور امنیت ج.ا.ا. قبل از طرح و نهایی سازی اهداف انکشاف پایدار افغانستان طرح ریزی و تدوین گردیده ولی شش ساحه ستراتیژیک در این راهبرد تمام اهداف تارگیت ها و شاخص های اهداف انکشاف پایدار را تحت پوشش قرار داده است. وزارت داخله با تطبیق و حصول اهداف، تارگیت ها و شاخص های اهداف انکشاف پایدار در کل راهبرد و برنامه های عرضه امنیتی را تقویت نموده و سبب حل چالش های موجود در کشور خواهد گردید. بناً ایجاب مینماید تا سکتور امنیت کشور از تطبیق شاخص های اهداف انکشاف پایدار مطمئن گردد.

ادارات شامل سکتور امنیت

سکتور امنیت شامل شش اداره (وزارت دفاع ملی، وزارت امور داخله، وزارت امور خارجه، ریاست عمومی امنیت ملی، ریاست محافظت رئیس جمهور و شورای امنیت ملی) میباشد.

برنامه های واحد های بودجوی سکتور

شماره	واحد بودجوی	برنامه ها
۱	وزارت دفاع ملی	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه قوت های محاربوی • برنامه قوت های حمایوی
۲	وزارت امور خارجه	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه امورسیاسی واقتصادی. • برنامه امورقونسلی و فرهنگی. • برنامه امور مالی واداری.
۳	وزارت امور داخله	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه تامین امنیت داخلی. • برنامه مبارزه باجرایم ومواد مخدر، • برنامه اصلاحات نهادی ومسلكی سازی، • برنامه خدمات تأمیناتی .
۴	ریاست عمومی محافظت ریاست جمهوری	<ul style="list-style-type: none"> • تامین امنیت ریاست جمهوری
۵	ریاست عمومی امنیت ملی	<ul style="list-style-type: none"> • امنیت

جدول انطباق دهی و همخوانسازی سکتور امنیت:

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
هدف سوم: حصول اطمینان از زندگی صحتمند و ترویج رفاه برای همه در تمام مراحل سنی											
228,803,332	1. ارتقای ظرفیت و معیاری سازی پولیس ترافیک جاده، شاهراه و ترافیک سیار	پالیسی ترافیک جاده	ایجاد ترافیک شاهراه و سیار در شهرهای کلان	نصب کمره در مناطق شهری ولایات: کابل، هرات، بلخ، قندهار و جلال آباد	مرتبط با تارگیت است	477,392,000	تنظیم امور جاده	پلان استراتیژیک وزارت امور داخله ۱۳۹۷ الی ۱۴۰۰ مطابق ۲۰۱۸ الی ۲۰۲۱	وزارت امور داخله / وزارت صحت	3.6.1 میزان وفیات ناشی از حادثات ترافیکی، در هر (۱۰۰) هزار نفر در یک سال به تفکیک: ۱. مجموع هر دو جنس الف. ذکور ب. اناث ۲. وضعیت اجتماعی الف. پایین ب. متوسط ج. بلند	3.6 الی سال ۲۰۳۰، کاهش ۵۰٪ مرگ و میر و صدمات مبتنی بر تصادفات ترافیکی (روی جاده)

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
هدف یازدهم: شهرهای فراگیر، مصئون، انعطاف پذیر و پایدار											
574,479,021	1. تعلیمات مسلکی پولیس مبارزه جرایم 2. گسترش فعالیت ۱۱۹ و ۱۰۰ پولیس 3. نصب کمره	پالیسی های تعلیم و تربیه، مبارزه با جرایم، فساد اداری و مبارزه علیه مواد مخدر	ولایات کابل، مزار شریف، هرات، ننگرهار، قندهار	تمام ولایات	مرتبط با تارگیت است	136,935,000	۱. تعلیمات مسلکی پولیس مبارزه جرایم جنایی ۲. فعالیت و ۱۱۹ در ۱۰۰ ولایت کابل	پلان استراتیژیک وزارت امور داخله ۱۳۹۷ الی ۱۴۰۰ مطابق ۲۰۱۸ الی ۲۰۲۱	وزارت امور داخله / وزارت زنان و کمیسیون حقوق بشر	11.7.2 تعداد افرادیکه قربانی آزار و اذیت فیزیکی یا جنسی در ۱۲ ماه گذشته قرار گرفته باشند. به تفکیک 1. مجموع هردو جنس الف. ذکور ب. اناث	11.7 الی سال ۲۰۳۰، فراهم اوری تسهیلات جهت دسترسی همگانی به اماکن عامه، مطمئین، فراگیر، قابل دسترس و سرسبز، به ویژه برای زنان، کودکان، افراد کهن سال و افراد معلول.

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
هدف شانزدهم: ترویج جوامع صلح آمیز و همه شمول برای انکشاف پایدار ، فراهم آوری دسترسی به عدالت برای همه و ایجاد نهاد های موثر، حسابه و همه شمول در تمام سطوح											
16.3 تعمیم حاکمیت قانون به سطح ملی و بین المللی و حصول اطمینان از دسترسی مساویانه به عدالت برای همه.	16.3.1 فیصدی قربانیان که مورد خشونت و شکنجه قرار گرفته و به ارگان های عدلی در جریان یک سال مراجعه نموده. به تفکیک ۱. مجموع هردو جنس الف. ذکور ب. اناث	وزارت امور داخله / لوی سارنوالی، ستره محکمه، کمیسیون	پلان استراتیژیک وزارت امور داخله ۱۳۹۷ الی ۱۴۰۰ مطابق ۲۰۱۸ الی ۲۰۲۱	شعبات حل منازعات خانوادگی	136,935,000	مرتبط با تاریت است	تمام ولایات	ولایات کابل، مزار شریف، هرات، ننگرهار، قندهار	طرز العمل اجراءات معیاری حل منازعات فامیلی FRU	1. ایجاد و تقویت شعبات اختصاصی حل منازعات خانوادگی 2. گسترش فعالیت ۱۱۹ و ۱۰۰ پولیس 3. نصب کمره در شهرهای کلان	574,479,021
۱۶،۳،۲ نسبت زندانیان بی سرنوشت بر مجموع زندانیان		وزارت امور داخله / نهاد های عدلی و قضایی	پلان استراتیژیک وزارت امور داخله ۱۳۹۷ الی ۱۴۰۰ مطابق ۲۰۱۸ الی ۲۰۲۱				تمامی محابس	محابس پلچرخ، بگرام، ننگرهار، مزار، قندهار، هرات	پالیسی محابس و توقیف خانه ها	1. معیاری سازی محابس و توقیف خانه ها 2. ایجاد دیتابیس زندانیان	بودجه ضرورت ندارد
16.4 الی سال ۲۰۳۰، کاهش قابل ملاحظه جریان های مالی و تسلیحاتی غیر قانونی؛ تقویت حصول و بازگشت دارایی های سرقت شده	16.4.1 ارزش پول های غیر قانونی داخل و خارج شده از کشور به دالر امریکایی.	وزارت امور داخله / بانک مرکزی افغانستان	پلان استراتیژیک وزارت امور داخله ۱۳۹۷ الی ۱۴۰۰ مطابق ۲۰۱۸ الی ۲۰۲۱	1. عملی شدن مواد تفاهمنامه با بانک مرکزی 2. مبارزه با پولشویی (ریاست عمومی استخبارات وزارت امور داخله)	136,935,000	مرتبط با تاریت است	میدان های هوایی و مرز های زمینی کشور	میدان هوایی کابل، هرات، قندهار، مزار شریف و مرز های اسلام قلعه، تورخم، سپین بولدک	پالیسی مبارزه علیه فساد اداری و مبارزه با جرایم	1. ایجاد واحد خاص برای مبارزه با پول شویی	574,479,021

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
745,954,85	1. تعلیمات مسلکی پولیس مبارزه علیه تروریزم 2. خلع سلاح افراد غیر مسئول 3. ایجاد دیتابیس ثبت و راجستر سلاح	طرز العمل اعطای جواز ونگهداری سلاح	غزنی، فراه، ارزگان، فاریاب، پکتیا، هلمند، ننگرهار، میدان وردک ،قندهار، بادغیس، بغلان، سرپل، قندوز، جوزجان، پکتیکا، زابل، نورستان، لوگر، لغمان، کنر، بدخشان و کابل	تمام ولایات	مرتبط با تارگیت است	736,139,000	1. تعلیمات مسلکی پولیس مبارزه علیه تروریزم 2. خلع سلاح افراد غیر مسئول	پلان استراتیژیک وزارت امور داخله ۱۳۹۷ الی ۱۴۰۰ مطابق ۲۰۱۸ الی ۲۰۲۱	وزارت امور داخله / ریاست امنیت ملی	16.4.2 نسبت سلاح های خورد و سبک که کشف و ضبط گردیده، مطابق به نورم های بین المللی و ابزار های قانونی ثبت و مورد پیگیری قرار میگردد.	
									وزارت امور داخله	16 الف.1 موجودیت نهادهای مستقل ملی حقوق بشر در مطابقت با قواعد شناخته شده پاریس.	16 الف. تقویت نهاد های ملی مربوطه بشمول ارتقای ظرفیت در تمام سطوح، توسط همکاری های بین المللی بمنظور جلوگیری از خشونت و مبارزه علیه تروریزم و جرایم.

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
877,877,838	13					1,350,466,000	8			مجموع	

سکتور حکومتداری

حکومتداری خوب عبارت است از انجام وظایف حکومت به شیوه ای عاری از فساد، تبعیض در چهارچوب قوانین موجود یک کشور است. حکومت داری خوب عبارت است از رعایت شفافیت، پاسخگویی و برابری در روند برآورده کردن نیازهای مردم یعنی به چیزهایی نظیر آب پاکیزه، تغذیه، خدمات بهداشتی، آموزش، پوشاک و سرپناه نیاز جدید دارند. با سخت هر برنامه باید بتوانیم بخشی از نیاز مردم را بر طرف کنیم.

حکومتداری خوب به عنوان انجام وظایف حکومت به شیوه ای منصفانه مورد توجه قرار گرفته است. هدف امور اصلاحات و حکومتداری خوب کیفیت و نحوه انجام وظیفه مسوولان اداره های، شفافیت، پاسخگویی از مصرف بودجه سال است.

حکومتداری خوب منحصیث یکی از تعهدات بزرگ دولت با مردم و همکاران انکشافی جهت عرضه خدمات بهتر و پایان دادن به فساد اداری از اهمیت بالای برخوردار است. حکومت داری خوب عبارت از رعایت شفافیت، پاسخگویی و برابری در فرایند برآورده کردن نیازهای مردم است. سکتور حکومت داری روی موضوعات کاری مهمی چون: حکومت داری، حاکمیت قانون و حقوق بشر، تقویت شوراهای ولایتی و محلی، عدالت و حاکمیت قانون، امور دینی، اصلاحات ادارات دولتی، حقوق بشر و حقوق زنان فعالیت دارد. رسیدن به اهداف انکشاف پایدار بدون بهبود حکومت داری خوب، صلح و عدالت ممکن نیست. ختم گرسنگی، زندگی سعادتمند، حفاظت از محیط زیست، رشد و توسعه اقتصادی در کشور های در حال جنگ و منازعه نا ممکن است. نهاد های دولتی پاسخگو، حساسه و کارا میتوانند یک جامعه صلح آمیز را آماده سازند.

نامنی و حکومت داری ضعیف از بزرگترین چالش های افغانستان در چند دهه اخیر به شمار می رود. با ختم جنگ های تنظیمی و تاسیس نظام سیاسی دموکراتیک در اواخر سال ۲۰۰۱ میلادی که از حمایت گسترده سیاسی، امنیتی و مالی بین المللی برخوردار بود، امید به بهبود امنیت و حکومتداری در افغانستان به وجود آمد. ولی به دلیل کم کاری حکومت های پسا ۲۰۰۱ در کشور، آن خوش بینی ها به مرور زمان به یاس تبدیل شد. در حال حاضر، افغانستان یکی از ناامن ترین کشورهای جهان محسوب می شود. خشونت، جنگ، سرقت، آدم ربایی، قاچاق، فقر و شکنجه به پدیده های عادی در کشور تبدیل شده اند. ضعف شدید در کارایی ادارات حکومتی و ارائه خدمات عمومی در افغانستان از جمله مشکلات عمده دیگر در کشور می باشند. موجودیت فساد اداری، ظرفیت پایین کاری نهادهای حکومتی و عدم هماهنگی میان - سازمانی در بین ادارات از جمله نواقص قابل ذکر حکومتداری در افغانستان می باشند.

نقش و اهمیت سکتور حکومتداری

جنگ و ناملایمات سه دهه گذشته تمام ساختار اداری و سازمانی کشور را از هم پاشیده و در کنار آن سیستم عدلی وقضایی کشور را نیز قسما ویا بطور کلی آسیب زده و کشور را به لحاظ داشتن سیستم اداری خوب که معرف حکومتداری بهتر و حاکمیت قانون است به چالش جدی مواجه کرده و توجه حکومت افغانستان را نیز جهت اعاده و احیای دوباره بخود مبذول داشته است. از آنجاییکه دسترسی به عدالت اداری، عرضه خدمات بهتر دولتی، محو فساد اداری، کاهش میزان جرایم و برخوردار ی یکسان از حقوق شهروندی در سراسر کشور از موارد پایه ای سکتور حکومتداری و حاکمیت قانون محسوب میشود. روی هم رفته حکومتداری خوب و حاکمیت قانون موجب اعتبار و مقبولیت نظامهای سیاسی شده و به اهمیت این سکتور افزوده است. چون اساسی ترین نیاز انسانیهای مدنی وجوامع بشری تحقق عدالت و نهادینه شدن حاکمیت سراسری قانون است از این رو بسیار مهم است که مردم به حقوق اساسی و ارزشهای مدنی دست یابند و این کار از طریق نهادهای شامل سکتور حکومتداری و حاکمیت قانون ممکن و میسر ساخته میشود و جایگاه این سکتور را بیش از پیش درشت و قابل ملاحظه نموده و غیر قابل اجتناب می سازد.

هدف و دیدگاه سکتور حکومتداری

دیدگاه استراتیژیک سکتور حکومتداری عبارت از ایجاد افغانستان باثبات مبتنی بر عدالت اجتماعی میباشد که در طول ۱۵ سال آینده تمام اهداف انکشاف پایدار را برآورده ساخته و در آن زنان از تساوی حقوق در بخش تعلیم و تربیه، کارپایی، مشارکت سیاسی و عدالت اجتماعی برخوردار شوند. هدف دولت فراهم نمودن حکومتداری خوب از طریق ایجاد و تقویه نهادهای دولتی در سطح ملی و محلی بوده که بتوانند حکومتداری آزاد و شفاف، حسابده، مشارکتی، دربر دارنده موضوعات تساوی جنسیت، مؤثر، و همه شمول را بر اساس توافق همه و حاکمیت قانون در سطح ملی و محلی بوجود آورد.

نهادینه سازی حکومتداری خوب توأم با رهبری قوی و واضح و داد خواهی مبتنی بر شواهد در تمام سکتور حکومتداری اساس عرضه خدمات را تشکیل میدهد. توقع می‌رود که با تقویت حکومتداری خوب در سکتور حکومتداری نتایج ملموس ذیل را داشته باشد.

- با تعدیل، بازنگری و ساده سازی قوانین، مقررات و طرزالعملها زمینه بهتر تنفیذ آن مهیا میگردد.
- فرهنگ شفافیت و حسابدهی میان ادارات سکتور حکومتداری ایجاد میشود.
- ظرفیت و قابلیت نهادی و فردی در امر حکومتداری خوب و پاسخگو به تقاضای مردم در سکتور حکومتداری افزایش میابد.
- درک عامه از سکتور حکومتداری و داد خواهی مؤثر در سطح ملی و محلی ارتقا میابد.
- فهم و عملکرد مالکیت افغانی و مفاهیم مشارکت هدفمند میان ادارات سکتور حکومتداری و تمام شرکای انکشافی و تطبیق کننده افزایش میابد.
- انکشاف نهادی در سکتور حکومتداری در نتیجه ایجاد سیستم قوی، وسیع و پایدار توأم با نهاد های کاملاً فعال حکومتی ایجاد شده که نتایج ذیل را در بر خواهد شد.
- ظرفیت های ملی و محلی جهت پلانگذاری تقویت میابد.
- میکانیزم های تمویل مالی بهبود یافته و سهم سکتور حکومتداری در بودجه ملی افزایش میابد.
- هماهنگی، گفتمان و همکاری شرکای کاری در بمنظور عرضه هرچه بهتر خدمات حکومتداری در سطوح مختلف تقویت میگردد.
- سهم گیری جامعه مدنی بخاطر عرضه معلومات و آگاهی دهی عامه مردم تنظیم میگردد.
- حکومتداری خوب سبب می گردد تا میزان مشارکت مردم در همکاری با دولت و حکومت بیشتر گردد و در نتیجه باعث پیشرفت و ترقی کشور می گردد.

نتایج متوقعه سکتور حکومتداری تا سال ۲۰۳۰

با تطبیق اهداف شامل این سکتور، افغانها به یک جامعه دست خواهند یافت که قانون حاکم و شهروندان از مزایای عدالت همه شمول بهره مند شده و در جوامع صلح آمیز به زندگی شان ادامه خواهند داد. الی سال ۲۰۳۰، فساد در ادارات دولتی به حد قابل ملاحظه کاهش خواهد یافت و نهادهای شفاف، مؤثر، پاسخگو و انکشاف یافته بوجود خواهد آمد، افغانها در پروسه های بزرگ سیاسی، اقتصادی و اجتماعی سهم فعال پیدا کرده و سرنوشت ملت به دست ملت تعیین خواهد شد. وزارت اقتصاد پیشرفت ها و دستاوردها را که مرتبط به اهداف انکشاف پایدار میگردد در مقطع زمانی مختلف به حکومت و مردم افغانستان ارائه خواهد کرد.

نهاد های مسوول بودجوی سکتور حکومتداری

تمام اهداف و مقاصد این سکتور بوسیله وزارتها و ادارات چون (وزارت عدلیه، وزارت ارشاد، حج و اوقاف، وزارت دولت در امور پارلمانی، لوی سارنوالی، ستره محکمه، ولسی جرگه، مشرانو جرگه، اداره عالی مبارزه با فساد اداری، ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری، ریاست دفتر رئیس اجرائیه

و دارا لانشأ شورای وزیران ، اداره مستقل ارگانهای محلی ، کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون مستقل حقوق بشر) جنبه اجرایی پیدا کرده و تحقق میابند.

جدول برنامه های اصلی و محوری سکتور حکومتداری، حاکمیت قانون و حقوق بشر

شماره	نام واحدهای بودجه ای	نام برنامه های اصلی
۱	وزارت عدلیه	• خدمات حقوقی- امورقانونگذاری- برنامه ملی عدلی و قضایی
۳	ستره محکمه	• برنامه ملی قضایی
۳	اداره لوی حارنوالی	• امورشارنوالی ملکی وعسکری- برنامه ملی عدلی و قضایی
۴	وزار ارشاد، حج و اوقاف	• خدمات ارشادی- خدمات حج و زیارت- خدمات اوقافی
۵	وزارت دولت درامور پارلمانی	• تامین و بهبود روابط امور پارلمانی
۶	ولسی جرگه	• برنامه امور تقنینی و پالیسی
۷	مشرانو جرگه	• برنامه امور پارلمانی
۸	اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری	• تحکیم و تعمیم قانون، تدابیر پیشگیرانه و هماهنگی برنامه های مبارزه علیه فساد اداری
۹	ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری	- تحلیل و هماهنگی فعالیت های دولت - استفاده موثر از منابع مالی جهت تدارک اجناس و خدمات
۱۰	ریاست دفتر رئیس اجرائیه و دارالانشای شورای وزیران	• نظارت و مدیریت شورای وزیران
۱۱	اداره مستقل ارگانهای محلی	- اساسات ملی برای حکومتداری محلی - مدیریت حکومتداری محلی - خدمات عمومی حمایتی
۱۲	کمیسیون مستقل حقوق بشر	• حمایه و توسعه حقوق بشر

تاریخیت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریخیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	تاریخیت ها	سهم پروژه در جهت حصول تاریخیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	تاریخیت ها
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
هدف شانزدهم: ترویج جوامع صلح آمیز و همه شمول برای انکشاف پایدار ، فراهم آوری دسترسی به عدالت برای همه و ایجاد نهاد های موثر، حسابدده و همه شمول در تمام سطوح											
16.2 محو تمام اشکال خشونت ها علیه اطفال از جمله قاچاق، سوء استفاده، استثمار و شکنجه.	16.2.2 تعداد قربانیان قاچاق انسان در هر ۱۰۰ هزار جمعیت به تفکیک: 1. مجموع هر دو جنس الف. ذکور ب. اناث	وزارت عدلیه / وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان، ریاست عمومی امنیت ملی، لوی سارنوالی، وزارت اطلاعات و فرهنگ، وزارت امور زنان، کمیسیون مستقل حقوق بشر	تقویت بخش مبارزه با قاچاق انسان از لحاظ منابع بشری، تجهیزات و بلند بردن سطح ظرفیت کاری طرح و تطبیق طرزاعمال های لازم برای شناسایی قربانیان قاچاق انسان ایجاد برنامه های آگاهی عامه حقوقی در مورد مبارزه علیه قاچاق انسان و قاچاق مهاجرین در سطح کشور	1. کمیسیون مبارزه علیه قاچاق انسان و قاچاق مهاجرین	مربوط به تاریخیت	بنادر زمینی، حیرتان ، تورخم، اسلام قلعه، آی خانم، اشکاشم، سپین بولدک	ولایت نیمروز، هرات، خوست ، بدخشان ، کندز	پلان عمل ملی مبارزه علیه قاچاق انسان پلان عمل تطبیق اولویت های مبارزه با قاچاق انسان قاچاق مهاجران پلان عمل کمپاین آگاهی عامه پیرامون قاچاق انسان	1. ایجاد تقویت هماهنگی در امر مبارزه علیه قاچاق انسان و ارتقای ظرفیت ادارات 2. طرح و انکشاف دیتابیس آنلاین در ۳۴ ولایت افغانستان 3. تدوین رهنمود (منول) مختصر پیرامون مسایل مهم قاچاق انسان قاچاق مهاجرین	صورت ندارد	

ردیف پروژه	تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همكار	طرح استراتيژيك جهت حصول تاريگت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	نوع پروژه	سهم پروژه در جهت حصول تاريگت	ساحات آسب پذير (دارای اولويت)	ساحات آسب پذير شديد	پالیسی ها و استراتيژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	ردیف پروژه
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
	16.3 تعميم حاکمیت قانون به سطح ملی و بين المللی و حصول اطمینان از دسترسی مساویانه به عدالت برای همه.	16.3.3 تعداد مستفید شونده گان از مساعدتهای حقوقی جهت دسترسی به عدالت	وزارت عدلیه / لوی سارنوالی، وزارت داخله، انجمن وکلای مدافع	1. تعديل مقررہ سعادت های حقوقی انکشاف پالیسی مساعدت های حقوقی 2. گسترش ساحه فعالیت ارائه مساعدت های حقوقی در سطح ولسوالی های کشور و جلب همکاری نهاد های ملی و بین المللی جهت توسعه کمی و کیفی ساحه فعالیت 3. تزئید در تشکیل مساعدت های حقوقی با در نظر داشت رشد روز افزون آمار قضایای نیازمند مساعدت حقوقی رایگان	1. مساعدت های حقوقی	5,501,090	100%	ولایت نورستان پکتیا خوست غور دایکندی کندز	در مجموع تمامی ولسوالی های ۳۴ ولایت نورستان پکتیا خوست غور دایکندی کندز	1. مقررہ مساعدت های حقوقی 2. دپالیسی ملی مساعدت های حقوقی 3. پلان عمل مساعدت های حقوقی 4. اصلاح چارچوب مقرراتی مساعدت های حقوقی 5. تقویت ظرفیت مدیریتی ریاست مساعدت های حقوقی 6. افزایش قضایای رایگان توسط وکلای مدافع 7. ایجاد دسترسی به بازداشت قبل از محاکمه	1. استخدام حد اقل یک تن مساعد حقوقی در سطح هر ولسوالی کشور 2. تهیه و سایل و امکانات دفتری برای مساعدین حقوقی 3. افزایش تعداد مساعدین حقوقی در سطح مراکز ولایات به تناسب قضایا 4. آغاز فاز سوم پروژه بانک جهانی مبنی بر ارائه مساعدت های حقوقی از طریق استخدام مساعدین حقوقی.	

تاریخیت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	تاریخیت ها	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	تاریخیت ها
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
16.5 کاهش قابل ملاحظه فساد و رشوه ستانی در تمام اشکال آن.	16.5.1 نسبت اشخاص که حد اقل با یکی از کارمندان رسمی در ارتباط بوده و در جریان یک سال گذشته به یکی از کارمندان دولتی رشوه داده و یا از نزدش رشوه خواسته شده است. به تفکیک: 1. مجموع الف. ذکور ب. اناث	لوی سارنوالی / ستره محکمه، سایر ارگان های عدلی وقضائی، اداره عالی تفتیش، جامعه مدنی	استراتیژی پنج ساله لوی سارنوالی						1 استراتیژی پنج ساله لوی سارنوالی 2 پلان اصلاح سکتور عدلی 3 پلان عمل مبارزه علیه فساد اداری در مطابق به استراتیژی ملی مبارزه علیه فساد اداری 4- پالیسی مطبوعاتی عامه لوی سارنوالی 5- معیار های (Benchmark) تشویقی اتحادیه ارو پا		

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
16.5 کاهش قابل ملاحظه فساد و رشوه ستانی در تمام اشکال آن.	16.5.3 فیصدی ثبت، تدقیق، بررسی و نشر دارایی های کارمندان عالی رتبه دولتی پیش بینی شده در قوانین نافذه کشور.	اداره امور ریاست جمهوری / ستره محکمه، لوی سارنوالی، سایر ارگان های عدلی وقضایی	ثبت و بررسی و نشر دارایی ها	1. سیستم ثبت دارای های الکترونیکی		ندارد	نهاد های تنفیذ قانون، عدلی و قضایی	عواید و گمرکات، عدلی و قضایی	1. طرزالعمل و پالیسی اداره امور 2. استراتیژی مبارزه با فساد اداری	2. تطبیق پروسه ثبت دارای بررسی و نشر دارایی ها	150,000,000
16.8 گسترش و تقویت اشتراک افغانستان در نهاد های حکومتداری جهانی.	16.8.1 نسبت عضویت و حق رای دهی افغانستان در نهاد های بین المللی به تفکیک: ۱. نهاد های بین المللی	وزارت امور خارجه / وزارت اقتصاد	پیوستن به سازمان های بین المللی و چارچوب های منطقه ای	1. ریکا 2. قلب آسیا	ضرورت ندارد	مرتبط با تاریت است	نیاز به هماهنگی بیشتر بین الوزارتی	عدم اجماع منطقه ای مانع و یا باعث تأخیر در عضویت افغانستان در برخی از چارچوب های منطقه ای می شود.	پلان استراتیژیک سالانه وزارت امور خارجه		
16.9 الی سال ۲۰۳۰، تهیه هویت حقوقی یا قانونی برای همه، بشمول ثبت تولدات.	16.9.1 تعداد تولدات ثبت شده.	اداره مستقل ثبت و احوال نفوس / وزارت صحت عامه، احصائیه مرکزی									
مجموع		مجموع		6	25,775,090		مجموع			9	199,925,485

گروه کاری دوم

سکتور زراعت و انکشاف دهات

سکتور زراعت و انکشاف دهات

افغانستان یکی از فقیرترین کشورها در جهان محسوب گردیده و بیشتر مردم فقیر آن در ساحات دور دست زندگی می کنند. حدود ۸۵ درصد جمعیت وابسته به زراعت و فارم های وابسته تولید روستایی میباشند. ازین رو، هدف استراتژیک برای زراعت و انکشاف دهات جذب سرمایه گذاری های خصوصی برای مبدل ساختن زراعت به یک سکتور زراعتی میباشد که از نظر تجاری ارزشی بالایی داشته باشد و یک منبع رشد و وسیله وسیع برای تامین معیشت مردم باشد. دهاقین تشویق می شوند بجای کشت کوکنار، محصولات زراعتی حلال زرع کنند. زراعت و انکشاف دهات در قسمت فراهم سازی وسیله برای دستیابی به اهدافی که همانا رشد پایدار، کاهش فقر و بهبود مصئونیت غذایی است؛ نقش اساسی را برای آینده افغانستان ایفا میکند. دیدگاه دراز مدت سکتور زراعت و انکشاف دهات، رفاه اجتماعی، اقتصادی و سیاسی جوامع دور دست، به خصوص مردمان فقیر و آسیب پذیر با شریک ساختن جوامع دور دست در اقتصاد ملی می باشد.

رشد اقتصادی و مصئونیت غذایی متکی بر تنظیم منابع طبیعی، افزایش تولیدات و حاصلات زراعتی، بهبود زیربنای زراعتی و توسعه بازارها هدف عمده سکتور زراعت را تشکیل میدهد. همچنان فراهم نمودن زمینه زندگی سالم و مرفه برای دهاقین، مالداران و مردم دهات به منظور تشویق و تامین روحیه زندگی روستایی و جلوگیری از مهاجرت روستائیان به شهرها که راه را بسوی کاهش فقر، کشت قانونی، رفاه و امنیت هموار مینماید، از اهداف مهم سکتور زراعت میباشد.

زراعت در افغانستان از ظرفیت بالقوه بزرگ برای رشد محصولات زراعتی، کاهش فقر و بیکاری و تامین مصئونیت غذایی برخوردار است که ۴۰ درصد نیروی کار درین سکتور مشغول اند و بنابر بارز بودن زراعت عنعنوی، کمبود آب آبیاری، عدم دسترسی دهاقین به قرضه و یا کریدت، ناکافی بودن تحقیق و ترویج زراعتی، حفاظه نباتات، صحت حیوانی و عدم استفاده وسیع از دست آوردهای علمی و تکنیکی معاصر، مولدیت زراعت بصورت عموم در سطح پایین قرار داشته و کشور برای تامین ضروریات مصرفی خویش به واردات وابسته شده است. تولید گندم للمی و آبی که تقریباً ۸۰ فیصد تمام محصولات غلات را تشکیل میدهد نیز به نسبت نبود بارندگی کافی، کاهش نموده است. زعفران یکی از اشتغالزاترین و پربایدترین نباتات است که خوشبختانه در سالهای اخیر در افغانستان در حال رشد است و یک بدیل مهم در مقابل کشت تریاک قلمداد میشود.

زراعت یکی از بهترین عامل تولید سرمایه برای مردم از طریق زنجیره ارزش و صادرات است. خصوصاً در محصولات باغداری، مالداری و نباتات صنعتی. با تجدید باغات توسط نهال ها و بذر های تصدیق شده، به کیفیت و حاصلخیزی فی واحد زمین افزود میگردد. بازسازی و بهبود شبکه های آبیاری و سیستم های تنظیم آب، مدیریت کشت و حفاظت نباتات به صورت قابل ملاحظه ای موثریت را بالا برده و در درازمدت قیمت زرع را پایین میآورد. با سرمایه گذاری در ذخایر با کیفیت، پایین آوردن خسارات بعد از رفع حاصل، دسترسی به قرضه، و یک سیستم قابل اعتبار ترانسپورتی دسترسی به بازار سهل میگردد

ایجاد بند های آب، سرمایه گذاری ها در سکتور زراعت، بازاریابی برای محصولات زراعتی از طریق ایجاد نمایشگاههای زراعتی، تولید تخمهای اصلاح شده و دیگر برنامه های پلان شده و در حال اجرا زمینه رشد پایدار سکتور زراعت را فراهم میسازد.

این سکتور اطمینان حاصل میکند که برای پالیسی ها و اولویت ها در چارچوب سقف مالی تخصیص یافته وجوه کافی موجود باشد و وجوه تخصیص یافته مطابق به مقررات و قانون اداره امور مالی عامه به مصرف برسد.

اهمیت سکتور زراعت و انکشاف دهات

زراعت یک فرصت خوب و مناسب برای سرمایه گذاری در افغانستان میباشد. که حدود چهارم حصه تولید ناخالص داخلی (بدون کوکنار) را تشکیل میدهد و بعد از خدمات دومین سکتور مهم در سهم تولید ناخالص داخلی شمرده میشود.

این سکتور با بیشترین پوتنسیل بالقوه در آینده برای رشد اقتصادی، جذب سرمایه گذاری های خارجی و در کاهش منابع مالی مورد نیاز دولت که از طریق کمک های خارجی تمویل میگردد نقش مهمی را ایفا میدارد. سکتور زراعت ظرفیت ایجاد بیشتری فرصت های بالقوه شغلی را دارا میباشد که زمینه افزایش نیروی کار، سهم زنان در فعالیت های زراعتی و سایر طبقات محروم همچو (فقرا، دهاقین بدون زمین و کوچی ها) را مساعد ساخته و در کاهش فقر و تامین مصئونیت غذایی در مناطق روستایی کشور سهم بارز را دارا میباشد.

وبا ارایه خدمات اساسی برای مردم دهات، توسعه و تحقق پروژه های زراعتی، آبیاری، مالداری، تقویت ادارات محلی، ترویج پایدار معیشت بدیل و کاهش کشت کوکنار، تنظیم بهترامور زمینداری و بهبود وضعیت محیط زیست در برابر تغییرات اقلیم و عوامل آلودگی های مختلف میتوان این سکتور را رشد و انکشاف داد.

دیدگاه و اهداف سکتور زراعت و انکشاف دهات

دیدگاه سکتور زراعت و انکشاف دهات، عبارت از تا مین رفاه اجتماعی، اقتصادی و سیاسی اجتماعات ده نشین، بخصوص طبقات فقیر و آسیب پذیر، همزمان با تالش در جهت جذب اجتماعات ده نشین در اقتصاد ملی میباشد. هدف این سکتور عبارت از حصول اطمینان از رفاه جوامع روستای از لحاظ اجتماعی، اقتصادی و سیاسی به ویژه از افراد بی بضاعت و آسیب پذیر از طریق عرضه خدمات اساسی، تقویت اداره محلی و ترویج پایدار معیشت بدیل که به کشت کوکنار و غیرقانونی وابستگی نداشته باشند، میباشد.

دولت افغانستان مطابق به استراتژی های و پالیسی های انکشافی، اقداماتی را در همکاری با نهاد های بین المللی، سکتور خصوصی و نهاد های اجتماعی برنامه ای مهمی را به هدف از بین بردن گرسنگی اتخاذ نموده اند. و همچنان وزارت زراعت برای رشد پایدار و گسترده زراعت در افغانستان، افزایش تولیدات زراعتی، ایجاد فرصتهای کاری برای مردم، ایجاد فرصتهای تولیدی و منابع بدیل کشت خشخاش، افزایش فرصتهای معیشت برای افراد بی بضاعت و رشد درآمد ملی افغانستان برنامه های متعددی روی دست دارد.

نتایج متوقعه زراعت و انکشاف دهات الی ۲۰۳۰

با تطبیق این هدف، گرسنگی از بین رفته و تمامی اقشار جامعه به مواد غذایی مطمئن، مغذی و کافی دسترسی پیدا خواهند نمود. این سبب خواهد شد تا سو تغذی کاملاً از بین رفته و مؤلدیت زراعتی دوچند گردد.

ذخایر جهت حفظ تنوع جنیتیکی دانه ها ایجاد گردیده و سرمایه گذاری ها در زیربنای روستایی افزایش خواهد یافت. محدودیت ها و تعرفه های تجارتي در بازارها کاهش یافته و بازارهای غذایی بطور درست فعالیت خواهند نمود. و سرانجام با تطبیق این اهداف اطفال سالم در جامعه نمو خواهند کرد و یک جامعه سالم و عاری از افراد ضعیف و سو تغذی خواهیم داشت.

نهادی های مسوول بودجوی سکتور زراعت و انکشاف دهات

در این سکتور وزارت های محترم زراعت، آبیاری و مالداری، احیا و انکشاف دهات، مبارزه علیه مواد مخدر و اداره مستقل اراضی افغانستان شامل اند.

برنامه های اساسی سکتور زراعت و انکشاف دهات

شماره	واحد بودجوی	برنامه ها
۱	وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	<ul style="list-style-type: none"> • تولید و حاصلخیزی زراعتی • تنظیم منابع طبیعی • احیاً اقتصاد زراعتی • مدیریت تغییر اصلاح اداره
۲	وزارت احیا و انکشاف دهات	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه میثاق شهروندی • برنامه همبستگی ملی • برنامه ملی تهیه آب در روستاها و آموزش حفظ الصحه محیطی • برنامه انکشاف تشبثات خصوصی و صنایع در افغانستان • برنامه ملی انکشاف ساحوی • برنامه ملی راه سازی روستایی • برنامه احیا اقتصادی
۳	وزارت مبارزه علیه مواد مخدر	<ul style="list-style-type: none"> • تنفیذ قانون در عرصه مبارزه علیه مواد مخدر • مسایل تنوع معیشت بدیل در دهات • کاهش تقاضا برای استفاده غیر قانونی مواد مخدر
۴	اداره مستقل اراضی افغانستان	<ul style="list-style-type: none"> • اصلاح مدیریت و اداره زمین در افغانستان

تاریخ ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
هدف دوم: محو گرسنگی؛ تامین امنیت غذایی و بهبود تغذیه؛ و ترویج زراعت پایدار											
2.1 الی سال ۲۰۳۰، محو گرسنگی و حصول اطمینان از دسترسی همه مردم، به ویژه فقرا، مردم آسیب پذیر و اطفال، به مواد غذایی مطمئن، مغذی و کافی در جریان سال.	2.1.1 فیصدی افراد غیر مصئون از لحاظ مصئونیت غذایی.	وزارت زراعت، آبیاری و مالداري / وزارت صحت عامه، اداره احصائیه مرکزی	برنامه ملی جامع دارای اولویت انکشاف زراعت مبتنی بر نتایج برای پنج سال.	1. برنامه ملی انکشاف مالداري و صحت حیوانی 2. پروگرام ملی باغداری و مالداري 3. انکشاف زراعت در ولسوالی های سرحدی 4. پیشبینی وضعیت زراعت ، هواشناسی زراعتی ، تقویت و توسعه سیستم تکنالوجی معلوماتی و احصائیه زراعتی 5. توسعه کشت پخته و زعفران ، احیا و اعمار ذخایر استراتیژیک گندم 6. احداث سردخانه ها 7. اعمار کمپلکس سرد خانه های عصری 8. احداث شهرک های گلخانه بی	43,379,955	26%	غزنی، کندز، زابل، هرات، داپکندی، بادغیس، کندهار، فاریاب، غور، سرپل	جوزجان، پکتیا، تخار، بدخشان، ننگرهار، ارزگان، نورستان، سمنگان، بلخ، لغمان	1. استراتیژی انکشاف غله جات. 2. پالیسی انکشاف سکتور آبیاری. 3. پالیسی ملی تخم های بذری. 4. پالیسی انکشاف سکتور لبنیات. 5. پالیسی انکشاف باغداری. 6. پالیسی و استراتیژی تنظیم منابع طبیعی. 7. استراتیژی تامین مصئونیت غذا ئی و تغذیه.	1. تطبیق هفت برنامه ملی جامع دارای اولویت انکشاف زراعت مبتنی بر نتایج برای پنج سال	32,560,000

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
140,000,000	<p>1. انکشاف و توسعه برنامه توزیع و تهیه و تصدیق دهی تخمهای بذری و کود کیمیای.</p> <p>2. طرح افزایش گندم از ۴,۵ میلیون تن به ۵,۹ الی سال ۲۰۲۰</p> <p>3. طرح افزایش شالی الی ۱۰۳۶۱۹۱ تن الی سال ۲۰۲۰</p>	<p>1. استراتیژی انکشاف غله جات.</p> <p>2. پالیسی انکشاف سکتور آبیاری.</p> <p>3. پالیسی ملی تخم های بذری.</p>	<p>لغمان، بامیان، بدخشان، کنرها، نورستان، غور، بادغیس، پکتیکا، دایکندی، ارزگان</p>		41%	15,500,000	<p>1. برنامه توزیع و تهیه و تصدیق تخمهای بذری و کود کیمیای.</p>	<p>اولویت دوم پلان استراتیژیک ۵ ساله که عبارت از افزایش تولید گندم و غلات در کشور میباشد.</p>	<p>وزارت زراعت، آبیاری و مالداري</p> <p>وزارت انکشاف دهات</p>	<p>2.3.1 اوسط حاصل طبقه دهقان درحاصل گندم و برنج (متریک تن/هکتار)</p> <p>الف. گندم آبی</p> <p>ب. گندم للمی</p> <p>ج. برنج</p>	<p>2.3 الی سال ۲۰۳۰، مضاعف ساختن مولدیت زراعتی و درآمد تولید کننده گان کوچک غذایی، به ویژه خانم ها، مردم بومی، دهاقین فامیلی، چوپان ها و ماهیگیران؛ از طریق تامین مساوات در دسترسی به زمین و سایر منابع تولیدی، مهارت ها، خدمات مالی، بازارها، و فرصت برای ارزش افزوده</p>

تاریخیت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریخیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریخیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	2.3.2 حد اوسط درآمد تولید کننده گان کوچک مواد غذایی.	وزارت زراعت، آبیاری و مالداري وزارت تجارت و صنایع وزارت کار و امور اجتماعی. وزارت امور زنان وزارت تجارت	استراتیژی ملی انکشاف زراعت. استراتیژی مصوونیت غذایی و تغذیه. استراتیژی اقتصاد خانواده.	1. برنامه احداث باغچه های خانگی سبزیجات و مصوونیت غذایی 2. احداث ۲۴۰۰ باغچه خانگی 3. توزیع ده هزار قطعه مرغ تخمی با وسایل آن برای ۵۰۰ خانم 4. توزیع ۶۰۰ صندوق زنبور عسل با وسایل زنبورداری برای ۳۰۰ خانم 5. توزیع ۸۰۰ راس بز شیرین برای ۴۰۰ خانم 6. توزیع ۱۱۰ فرد گاو غنجاجی برای ۱۱۰ خانم	2,000,000	22%	نورستان، ارزگان، زابل، هلمند، نیمروز، فاریاب، سرپل و سایر ولایات.	بادغیس، بدخشان، دایکندی، غور، بامیان، فراه، نورستان	1. استراتیژی ملی در انکشاف زراعت. 2. استراتیژی مصوونیت غذایی و تغذیه. 3. استراتیژی اقتصاد خانواده.	1. ازدیاد پروژه های عایداتی جهت بلند بردن سطح اقتصاد تولید کننده گان کوچک مواد غذایی.	8,700,000

297,200,000	<p>1. احداث ذخایر کوچک آب و آبیاری</p> <p>2. پروژه تنظیم آب در مزرعه</p> <p>3. پروژه اعمار زیرساختهای کانال ننگرها</p> <p>4. برنامه ملی دارای اولویت</p> <p>5. حوزه پنج دریای آمو</p> <p>6. ترویج زراعت در اراضی خشک</p> <p>7. برنامه سرمایه گذاری انکشاف منابع آبی</p> <p>8. پاک کاری کاریز ها در ولایت پکتیکا</p> <p>9. انکشاف برنامه ملی باغداری</p> <p>10. انکشاف برنامه ملی آبیاری</p>	<p>1. پالیسی انکشاف باغداری.</p> <p>2. استراتیژی ملی آبیاری.</p> <p>3. پالیسی انکشاف سکتور آبیاری</p>	<p>نورستان، کنرها، نیمروز، پکتیکا، بدخشان، زابل، بامیان، کندهار، نیمروز، فراه، جوزجان، بلخ، ارزگان، سمنگان، فاریاب، بادغیس، غور</p>	<p>ننگرها، تخار، کندز، بغلان، هرات</p>	<p>24%</p>	50,747,825	<p>1. احداث ذخایر کوچک آب و آبیاری</p> <p>2. پروژه تنظیم آب در مزرعه</p> <p>3. پروژه اعمار زیرساختهای کانال ننگرها</p> <p>4. برنامه ملی دارای اولویت</p> <p>5. حوزه پنج دریای آمو</p> <p>6. ترویج زراعت در اراضی خشک</p> <p>7. برنامه سرمایه گذاری انکشاف منابع آبی</p> <p>8. پاک کاری کاریز ها در ولایت پکتیکا</p> <p>9. پروژه ملی باغداری و مالداري NHLP</p>	<p>1. توسعه و انکشاف باغداری و نباتات صنعتی و سبزیجات</p> <p>2. افزایش زراعت در ساحات للمی</p>	<p>وزارت زراعت ، آبیاری و مالداري / اداره ملی حفاظت از محیط زیست، وزارت انرژی و آب، وزارت احیاء و انکشاف دهات</p>	<p>2.4.1 نسبت ساحات زراعتی که تحت زراعت مولد و پایدار قرار دارد.</p>	<p>2.4 الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از موجودیت سیستم های تولید مواد غذایی پایدار و تطبیق شیوه های انعطاف پذیر که سبب بهبود مولدیت در تولیدات میگردد تا در نگهداشت ایکوسیستم که باعث تقویت ظرفیت در مقابل تغییرات جوی، آب و هوای ناملاپم، خشکسالی، سیلاب و سایر مصیبت ها</p>
-------------	---	---	---	--	------------	------------	--	--	---	---	--

تاریخ ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2.5 الی سال ۲۰۲۵، حفظ تنوع جنیتیکی تخم ها/دانه ها، نباتات زراعتی، حیوانات اهلی و خانگی و اقسام وحشی آن، از طریق مدیریت درست و ایجاد ذخایر دانه ها و نباتات در سطح ملی. افزایش دسترسی عادلانه به مفاد حاصله از استفاده منابع جنیتیکی و روش های سنتی که در سطح بین المللی به توافق رسیده است.	2.5.1 تعداد وراثتی های مختلف میوه جات و نباتات مزروعی که راجستر و تحت حفاظت قرار گرفته. به تفکیک: الف. میوه جات ب. نباتات	وزارت زراعت، آبیاری و مالداري / اداره ملی حفاظت محیط زیست، وزارت انرژی و آب، وزارت احیاء و انکشاف دهات	اولویت دوم و سوم افزایش ساحات باغی و تولید گندم و نباتات صنعتی برنامه ملی جامع دارای اولویت انکشاف زراعت مبتنی بر نتایج برای پنج سال.	1. ارتقای پایدار زنجیر ارزش افزائی محصولات زراعتی 2. احیا و توسعه و مراقبت فارم های تحقیقی، ترویجی و تولیدی. 3. پروژه ارتقای عوامل تولید زراعتی.	10,137,435	50%	غزنی، کندز، زابل، هرات، دایکندی، بادغیس، کندهار، فاریاب، غور، سرپل	جوزجان، پکتیا، تخار، بدخشان، ننگرهار، ارزگان، نورستان، سمنگان، بلخ، لغمان	1. پالیسی ملی تخم های بذری. 2. پالیسی انکشاف باغداری.	1. انکشاف و تقویت برنامه های ارتقای پایدار زنجیر ارزش افزائی محصولات زراعتی 2. برنامه تحقیقات بالای تخم های گندم آبی 3. برنامه تحقیقات بالای تخم های گندم للمی 4. برنامه تحقیقات بالای تخم های برنج	20,000,000

تودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	تودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
								انکشاف شبکه های آبیاری. افزایش تولید گندم و غلات در کشور. توسعه باغداری و نباتات صنعتی بشمول سبزیجات. انکشاف و رشد سکتور مالداری. تنظیم منابع طبیعی مبتنی بر اثرات تغیر اقلیم. مصنوونیت غذائی. اصلاحات نهادی. توانمند ساختن زنان.	وزارت زراعت ، آبیاری و مالداری ، وزارت اقتصاد و وزارت مالیه.	2.الف.1 شاخص زراعت محوری مصارف عامه	2. الف. افزایش سرمایه گذاری در زیربناهای روستایی، تحقیقات زراعتی، خدمات توسعه وی، انکشاف فن آوری، ذخایر جنیتیکی نباتات و احشام از طریق همکاری های توسعه وی بین المللی، جهت افزایش مولدیت زراعتی.

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
50,000	<ol style="list-style-type: none"> تقویت و انکشاف برنامه احصائیه زراعتی جمع آوری اعداد و ارقام احصائیه تحلیل و تجزیه ارقام احصائیه توحید و به نشر سپردن اعداد و ارقام احصائیه 	<ol style="list-style-type: none"> استراتیژی ۵ ساله دارای اولیت. پالیسی ملی تخم های بذری. پالیسی انکشاف سکتور لبنیات. پالیسی انکشاف باغداری. پالیسی و استراتیژی تنظیم منابع طبیعی. استراتیژی تامین مصئونیت غذا ئی و تغذیه. 					<ol style="list-style-type: none"> برنامه احصائیه زراعتی جمع آوری اعداد و ارقام احصائیه تحلیل و تجزیه ارقام احصائیه توحید و به نشر سپردن اعداد و ارقام احصائیه 	<p>مصئونیت غذائی. افزایش تولید گندم و غلات در کشور. توسعه باغداری و نباتات صنعتی بشمول سبزیجات. انکشاف و رشد سکتور مالدارى.</p>	وزارت زراعت ، آبیاری و مالدارى ، وزارت تجارت و اداره احصائیه مرکزی.	<ol style="list-style-type: none"> تعداد محصولات زراعتی، مالدارى و مواد اولیه که قیمت های آن بشکل هفته وار و ماهوار به نشر میرسد. 	<ol style="list-style-type: none"> 2.ج. اتخاذ تدابیر جهت حصول اطمینان از کارکرد درست بازارهای غذایی و مشتقات آن. تسهیل دسترسی بموقع به معلومات بازار و ذخایر غذایی بمنظور جلوگیری از نوسانات شدید قیمت غذایی.

تاریخ ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
هدف ششم: حصول اطمینان از دسترسی و مدیریت پایدار آب و حفظ الصحه برای همه											
6.1 الی ۲۰۳۰، دسترسی مساویانه و همگانی به آب آشامیدنی مصنون با قیمت قابل پرداخت.	6.1.1 فیصدی نفوس که بگونه مصنون از خدمات مدیریت شده آب آشامیدنی استفاده مینمایند. به تفکیک: ۱. مجموع الف. نفوس دهاتی ب. نفوس شهری	وزارت انکشاف دهات / وزارت صحت عامه، وزارت معارف، اداره مرکزی احصایه	1. اولویت بندی به اساس پالیسی نیازمندیها و ام آی اس 2. سروی و دیزاین پروژههای آبرسانی و حفظ الصحه 3. تقویه و قراردادن مردم از طریق شوراهای انکشافی درصدر کار 4. فراهم آوری عرضه خدمات آبرسانی 5. فراهم آوری عرضه خدمات حفظ الصحه از طریق روش حفظ الصحه کامل به رهبری مردم	1. برنامه ملی آبرسانی و حفظ الصحه و آبیاری 2. ساخت شبکه های آبرسانی متکی به قوه جاذبه و پمپ های متکی به انرژی آفتاب. 3. چاه های برمه مجهز با پمپ دستی 4. برنامه انسجام ساحه	700,000,000	20%	۳۴ ولایت کشور	ولایات فراه، غور، فریاب، بدخشان، تخار، ننگرهار، پکتیا، بغلان و دایکندی	1. استراتیژی پنج ساله وزارت احیاء و انکشاف دهات 2. پالیسی آب و حفظ الصحه برای دهات 3. پالیسی مدیریت فاضلاب برای شهرها	1. تطبیق پروژه بند های کوچک (آبگردان)	5,600,000,000
6.2 الی سال ۲۰۳۰، دسترسی همه مردم به خدمات مساویانه و	6.2.1 فیصدی نفوس که از خدمات	وزارت های احیا و انکشاف دهات / وزارت صحت عامه	1. اولویت بندی به اساس پالیسی نیازمندیها و ام آی		84,000,000	14%	۳۴ ولایت کشور خاصاً	اکثریت ولسوالی های کشور خاصاً ولسوالی	1. پالیسی آب و حفظ الصحه برای دهات	1. تبلیغ و آموزش تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیطی	3,150,000,000

تاریخ ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
مناسب حفظ الصحه و نظافت، محور رفع حاجت در فضای باز با توجه خاص به نیازمندی های زنان، دختران و آنانیکه در شرایط آسیب پذیر قرار دارند.	مدیریت شده مصئون حفظ الصحه استفاده میکنند. به تفکیک ۱. مجموع الف. شهری ب. دهاتی		اس ۱. حرکت سی ال تی اس افغانستان (ACM) ۲. سروی و دیزاین پروژه های آبرسانی و حفظ الصحه ۳. تقویه و قراردادن مردم از طریق شوراهای انکشافی درصدر کار ۴. فراهم آوری عرضه خدمات آبرسانی ۵. فراهم آوری عرضه خدمات حفظ الصحه از طریق روش حفظ الصحه کامل به رهبری مردم ۶. ظرفییت سازی باساس نیازمندیها				ولایت های بدخشان، پکتیکا، هلمند، بامیان، دایکندی، نورستان و فراه	های ولایات بدخشان، پکتیکا، هلمند، بامیان، دایکندی، نورستان و فراه	۲. پالیسی مدیریت فاضلاب برای شهرها	۲. حرکت سی ال تی اس افغانستان (ACM)	

۱ پروژه های موجود، بودجه موجود، پروژه های پیشنهادی و بودجه پیشنهادی برای شاخص های 6.2.1، 6.2.2، 6.2.3 بصورت مجموعی در یک شاخص (6.2.1) ذکر گردیده.

تاریخ ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	توجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	<p>6.2.2 فیصدی نفوس که دسترسی به سهولت های شستن دستها با آب و صابون را دارند به تفکیک: ۱. مجموع الف. شهری ب. دهاتی</p> <p>6.2.3 فیصدی نفوس که برای رفع حاجت از فضای باز استفاده می نمایند. به تفکیک: ۱. مجموع الف. شهری ب. دهاتی</p>	<p>وزارت های احیا و انکشاف دهات / وزارت صحت عامه، شهر سازی و مسکن و شاروالیها</p> <p>وزارت انکشاف دهات / وزارت های صحت عامه، معارف، آبرسانی و کانالیزاسیون، شاروالی ها و اداره مرکزی احصائیه</p>				<p>14%</p> <p>3%</p>	<p>در ۳۴ ولایت خاستاً بدخشان، پکتیکا، هلمند، بامیان، دایکندی و نورستان و فراه</p> <p>ولایت های بدخشان، پکتیکا، هلمند، بامیان، دایکندی و نورستان و فراه</p>	<p>ولسوالی های تمام ولایات بطور اخص ولسوالی های ولایات پکتیکا، هلمند، بامیان، دایکندی ، نورستان و فراه</p> <p>ولسوالی های ولایات بدخشان، پکتیکا، هلمند، بامیان، دایکندی ، نورستان و فراه</p>	<p>1. پالیسی آب و حفظ الصحه برای دهات 2. پالیسی مدیریت فاضلاب برای شهرها</p> <p>1. استراتیژی وزارت احیاء و انکشاف دهات 2. پالیسی آب و حفظ الصحه برای دهات 3. پالیسی مدیریت فاضلاب برای شهرها</p>		

تاریخ ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
هدف نهم: ایجاد زیرساختارهای پاسخگو، ترویج صنعتی شدن پایدار و تقویه اختراعات											
9.1 ایجاد زیربنا باکیفیت، قابل اعتماد، پایدار و انعطاف پذیر، بشمول زیربناهای منطقه وی و فرامری، جهت حمایت انکشاف اقتصادی و رفاه بشری، با تمرکز روی دسترسی مساویانه برای همه.	9.1.1 فیصدی نفوس روستایی که در عرض ۲ کیلومتری یک سرک تمام فصلی زندگی میکنند.	وزارت انکشاف دهات / وزارت زراعت، ایباری و مالداری، وزارت انکشاف دهات، وزارت، وزارت معادن، وزارت داخله، وزارت شهر سازی، اداره محیط زیست، اداره مستقل ارگانها محلی	1. اعمار سرک های دهاتی درجه سوم 2. اعمار پل ها 3. حفظ و مراقبت سرک های دهاتی	1. برنامه راه سازی روستائی پروژه ARAP 2. پروژه اختتباری وزارت مالیه	5,110,000,000	100%	۳۴ ولایت	1. ایجاد زیرساختارهای انعطاف پذیر 2. تقویت صنعتی سازی پایدار و همه شمول و تشویق اختراعات. 3. ولایات غور، دایکندی، سمنگان، پکتیا، خوست، سرپل، باغیس و نورستان	پلان استراتیژیک وزارت	1. اعمار ۲۵۵۰ کیلومتر سرک دهاتی درجه سوم 2. اعمار ۶۱۹۰ متر پل 3. حفظ و مراقبت ۴۷۹۲ کیلو متر سرک دهاتی	17,850,000,000
هدف دوازدهم: حصول اطمینان از الگوهای پایدار تولید و مصرف											
12.3 سال ۲۰۳۰، کاهش پنجاه فیصدی ضیاع موادغذایی درسطوح مختلف مصرف کنندگان و کاهش ضایعات مواد غذایی در جریان تولید و عرضه آن.	12.3.1 فیصدی ضایعات گندم و برنج در جریان تولید در سال. به تفکیک: الف. گندم ب. برنج	وزارت زراعت، آبیاری و مالداری	افزایش تولید گندم و غلات در کشور.. برنامه ملی گندم.	1. مبارزه علیه آفات و امراض نباتی.	1,507,500	35%	بغلان، کندز، تخار، لغمان، هرات، ننگرهار، بلخ، بدخشان	غور، بادغیس، کاپیسا، پکتیا، غزنی، لوگر، فراه، سمنگان، وردک، ارزگان، خوست، پروان	1. استراتیژی ملی انکشاف برنج 2. استراتیژی انکشاف غله جات 3. پالیسی انکشاف گندم	1. انکشاف و تقویت برنامه مبارزه علیه آفات و امراض نباتی	4,500,000
هدف پانزدهم: حفظ، ترمیم و ترویج استفاده پایدار ایکوسیستم های زمینی، مدیریت پایدار جنگلات، مبارزه علیه صحرائی شدن زمین، متوقف کردن تخریب زمین و ضایعات تنوع زمینی											

125,480,000	<p>1. پروژه جنگلداری در زراعت(اگروفارستری) 2. احیای جنگل در داخل علفچرها 3. جنگلباغ های زودرس 4. احیای ساحات Seabackthorn یا بته خار 5. احداث بادشکن ها 6. تطبیق برنامه های انرژی پاک جهت جلوگیری قطع پوشش نباتی 7. توسعه کمربند سبز در ولایات</p>	<p>1. پالیسی و استراتیژی جنگلات و علفچر ها و حیات وحش. 2. استراتیژی تنظیم منابع طبیعی.</p>	<p>جنگلات سوزنی برگ و بلوط ولایات پکتیا ، پکتیکا ، ننگرهار، کنرها ، نورستان و لغمان جنگلات پسته ولایات شمال کشور.</p>	<p>جنگلات لمنز و بلوط و ارچه و جنگلات پسته ساحات آسیب پذیر پوشش نباتی جوار دریا ها و نباتات طی و سکساول و گز و تاغ تنوع حیات</p>	10%	3,000,000	<p>1. برنامه ملی تنظیم منابع طبیعی 2. کمربند سبز کابل 3. احیا و حفاظت جنگلات 4. احیا فارم ها و مراکز تکثیری و آموزشی 5. تنظیم همه جانبه علفچر، نباتات طی و جلوگیری از توسعه صحرا 6. احیا ، حفاظت و تنظیم ایکوسیستم های با ارزش طبیعی</p>	<p>تنظیم منابع طبیعی بر اساس مشارکت جوامع محلی از طریق مداخلات علمی ، پالیسی های کارا ، مشارکت و همکاری همگانی ، در مطابقت با اجندا و معیار های حفاظت و انکشاف جهانی بمنظور ایجاد شغل مصوونیت غذایی و رشد پایدار غذایی.</p>	<p>وزارت زراعت آبیاری و مالدارى / اداره حفاظت ملی محیط زیست، وزارت مالیه ،وزارت اقتصاد، اداره مستقل اراضی افغانستان، وزارت انکشاف دهات، شاروالی ها، وزارت شهر سازی، وزارت معادن و صنایع، وزارت حج و اوقاف، وزارت اطلاعات و فرهنگ.</p>	<p>15.1.1 فیصدی مساحت جنگلات از تمام اراضی کشور.</p>	<p>15.1 الی سال ۲۰۳۰، اطمینان از حفاظت، احیا و استفاده پایدار ایکوسیستم و خدمات آب شیرین در سطح زمین و زیرزمین، بخصوص جنگلات، ساحات مرطوب، کوه ها و زمین های خشک، مطابق تعهدات به توافقنامه های بین المللی.</p>
-------------	--	--	---	--	-----	-----------	--	---	---	---	--

تاریخ ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
15.2 الی سال ۲۰۳۰، بهبود تطبیق مدیریت پایدار انواع جنگلات، خاتمه دادن به پروسه قطع جنگلات. احیای دوباره و انکشاف جنگلات.	15.2.1 فیصدی پوشش جنگلات تحت مدیریت پایدار.	وزارت زراعت، آبیاری و مالداري / اداره حفاظت محیط زیست، اداره حفاظت ملی محیط زیست، وزارت مالیه، وزارت اقتصاد، اداره مستقل اراضی افغانستان، وزارت انکشاف دهات، شاروالی ها، وزارت شهر سازی، وزارت معادن و صنایع، وزارت حج و اوقاف، وزارت اطلاعات و فرهنگ و ارگانهای امنیتی و ارگانهای محل.	تنظیم منابع طبیعی بر اساس مشارکت جوامع محلی از طریق مداخلات علمی، پالیسی های کارا، مشارکت و همکاری همگانی، در مطابقت با اجندا و معیار های حفاظت و انکشاف جهانی بمنظور ایجاد شغل مصوونیت غذایی و رشد پایدار غذایی.	1. ورکشا پ های آگاهی عامه 2. تاسیس انجمن های منابع طبیعی	5,000	0.25%	جنگلات ولایات کنر، خوست، پکتیکا، پکتیا، لغمان، ننگرهار، بادغیس، بلخ، جوزجان، فاریاب، فراه، نیمروز، هلمند و کندهار.	جنگلات ولایات کنر، خوست، پکتیکا، پکتیا، لغمان، ننگرهار، بادغیس، بلخ، جوزجان، فاریاب، فراه، نیمروز، هلمند و کندهار.	1. پالیسی و استراتیژی جنگلات و علفچر ها و حیات وحش. 2. استراتیژی تنظیم منابع طبیعی	1. توسعه ورکشا پ های آگاهی عامه 2. توسعه و تاسیس انجمن مدیریت منابع طبیعی 3. بهبود معیشت بدیل جامعه روستائی 4. تهیه انرژی بدیل برای سوخت 5. تثبیت زمین برای ساحات مسکونی	2,000,000
مجموع		مجموع		49	6,020,277,715		مجموع	مجموع	42	27,230,490,000	

گروه کاری سوم

سکتور صحت، معارف و مصئونیت اجتماعی

سکتور صحت

سکتور صحت از جمله سکتور های مهم اقتصادی و اجتماعی در جهت ایجاد وانسجام شفاخانه ها به منظور عرضه بهتر خدمات صحتی در کشور میباشد، ماده ۵۲ قانون اساسی در این مورد تصریح می کند که: (دولت وسایل وقایه و علاج امراض و تسهیلات صحتی رایگان را برای همه اتباع مطابق به احکام قانون تأمین می نماید).

بنابا درک از ماده ۵۲، وزارت صحت عامه مسوول ایجاد شفاخانه های معیاری و عرضه بهتر خدمات صحتی و اساسی برای اتباع کشور میباشد تا زمینه های بهتر و معیاری را برای شهروندان در جهت تامین و دست یابی به عرضه بهتر خدمات صحتی فراهم نماید، تا با دسترسی اتباع کشور به خدمات صحتی نقش اساسی را در روند انکشاف اقتصادی واجتماعی کشور ایفا نمایند.

وزارت صحت عامه یک نهاد دولتی است و مسئولیت تامین صحت تمام اتباع کشور را بعهده دارد. یکتعداد وزارت خانه ها و ادارات دولتی دیگر نیز فعالیت های را که به صورت مستقیم یا غیر مستقیم بالای صحت مردم اثر گذار است، انجام میدهند. شرکای انکشافی، موسسات غیر دولتی، انجمن های مسلکی، نهادهای نظارتی، و سکتور خصوصی نیز از جمله شرکای مهم و دخیل در بخش صحت اند.

از سال ها بدینسو، سکتور صحت افغانستان با حمایت قوی تمویل کنندگان مختلف و شرکای انکشافی به پیشرفت های چشمگیر در قسمت بهبود وضعیت صحتی مردم کشور دست یافته است. این دستاورد ها بویژه در عرصه تزئید سطح دسترسی و پوشش، بهبود کیفیت خدمات صحتی و تقویت مدیریت میباشد. دستاورد های کلیدی مذکور از طریق اجراءات استراتژیک، نهادی و عملیاتی مؤثر سیستم صحتی جدید و ارتقا یافته میسر گردیده است.

اهمیت سکتور صحت

شگوفایی، پیشرفت و انکشاف کشورها وابسته به صحت شهروندان همان کشور است در نبود صحت جسمی و روحی شهروندانی هیچ کشوری نخواهند توانست تا در شگوفایی و پیشرفت کشورشان سهم بگیرند.

در ضمن صحت و بهداشت از جمله عناصر مهم انکشاف و یکی از سه بعد شاخص انکشاف بشری سازمان ملل متحد میباشد. دستیابی به اهداف انکشاف پایدار بدون شهروندان صحتمند و توانمند، مشکل است. از این جهت، تمرکز دولت ها بالای صحت و بهداشت از اهمیت حیاتی برخوردار بوده و متضمن صحت اتباع کشور ها می گردد. اگر کشوری بخواهد از بدبختی رهایی یابد به صحت توجه جدی کند. ارزش های صحتی در سیستم منظم صحت شهروندان یک کشور می تواند دست یاب گردد.

سکتور صحت که شامل وزارت صحت عامه میباشد نیز از جمله سکتور های مهم در جهت دستیابی به نیاز های صحتی و امید به زندگی نقش اساسی را در جامعه ایفا میکند و یکی از سکتور هایست که رول بسا مهم و ارزشمند را در جهت عرضه خدمات صحتی و رشد و انکشاف اقتصادی واجتماعی کشور دارا میباشد، صحت که از نامش پیداست با داشتن عقل سلیم و صحت کامل میتوان به انجام تمامی آرزوهای خودی و مردمی دست یافت که میتواند سازنده و برآزنده باشد وجود سالم و صحتمند میتواند در تمامی فعالیت ها انسان را به قلعه های بلند بکشاند و در رشد و توسعه تمامی فعالیت های اقتصادی و اجتماعی اثرگذار باشد.

هدف و دیدگاه سکتور صحت

دیگاه سکتور صحت و تغذی همانا، صحت بهتر فیزیکی، روانی و اجتماعی برای تمام افغانها بوده که در روشنایی این دیدگاه هدف کلی این سکتور عبارت از کار و فعالیت مؤثر با جوامع و شرکای انکشافی برای بهبود وضعیت صحتی و تغذی مردم افغانستان، با تمرکز زیادت بر زنان و اطفال و ساحات محرومتر کشور میباشد.

حکومت متعهد است از طریق تمرکز منابع به خصوص به زنان و کودکان و ساحاتیکه از خدمات صحی کافی برخوردار نیستند و از طریق همکاری موثر با جوامع و سایر همکاران انکشافی، از تطبیق سریع خدمات صحی با کیفیت برای همه مردم افغانستان اطمینان حاصل کند. پلان راهبردی ملی صحت و پالیسی ملی صحت برای سال های ۲۰۱۵-۲۰۲۰ از جمله پلان های مهمی اند که مطابق به آن حکومت افغانستان در ارایه خدمات صحی تا سال های آینده بهبود خواهد آورد.

قرار مواد این راهبرد، فعالیت های وزارت صحت عامه کشور در شش ساحه ستراتیژیک حکومتمداری انکشاف نهادی، صحت عامه، خدمات صحی، منابع بشری صحت و نظارت و ارزیابی، اطلاعات صحی، یادگیری و عملکرد های مبتنی بر دانش و شواهد پلان گردیده است.

- دسترسی واستفاده از عرضه خدمات صحت باروری، مادران، نوزادان، اطفال و نوجوانان افزایش میابد.
 - کاهش رقم امراض ساری و غیر ساری
 - عرضه خدمات برای معیوبین افزایش یافته و بطور بهتر آن در سطح کشور تطبیق میگردد.
 - معیوبیت های قابل وقایه از باعث حادثات ترافیکی، ماین ها، جراحات خانگی و شغلی کاهش میابد.
 - شیوع اختلال و امراض روانی به ویژه در قشر فقیر، در حاشیه قرار گرفته و آسیب پذیر جامعه کاهش میابد.
 - توانمندی جامعه باستفاده از دانش صحی، مهارت ها، نگرش ها، فعالیت ها و حمایت از پالیسی صحت عامه
- بهبود عرضه خدمات صحی عنصر مهم دیگر در ستراتیژی صحت عامه افغانستان است که در این بخش روی کیفیت و عرضه خدمات و مراقبتهای کلینیکی توجه میگردد که با این کار نتایج ذیل بدست میآید.

- دسترسی و بهبود عرضه خدمات ضروری و اساسی
 - دسترسی و کیفیت عرضه خدمات ثالثی بهبود میابد.
 - مدیریت ادویه جات و تولیدات داخلی طبی بهبود میابد.
- منابع بشری در سکتور صحی یکی از عمده ترین ساحه ستراتیژیک در این سکتور است که در این مورد روی پلانگذاری، تربیه، جذب، انکشاف، مدیریت و تمویل منابع بشری تمرکز داشته که این کار نتایج در بر خواهد داشت.

- پلانگذاری و هماهنگی منابع بشری بادر نظر داشت جغرافیه و جندر و عرضه خدمات صحی بهبود میابد.
- سیستم های موثر منابع بشری صحت تقویت میگردد.
- مقررات و عملکرد های منابع بشری صحت از طریق چار چوب های مقرراتی و اعتبار دهی بهبود میابد.
- ظرفیت نیروی کاری صحت بطور کلی افزایش میابد.

در نهایت پلان راهبردی وزارت صحت روی تقویت سیستم نظارتی، ارزیابی، سیستم سروانسان و اطلاعات صحی و بهبود فرهنگ آموزشی و مدیریت تصمیم گیری ها و عملکرد ها مبتنی بر نتایج عطف توجه نموده که ایجاد این سیستم نتایج ذیل را در بر خواهد داشت. سیستم معلومات صحی و زارت صحت عامه مشمول تحقیق، نظارت، ارزیابی، مدیریت معلومات صحی، سرویلانس و احصایه گیریه تقویت یافته و بطور موثر و واضح اداره میگردد. در ضمن ارتقای ظرفیت و کسب و تشریک تجارب نیز صورت میپذیرد.

وزارت صحت عامه ج.ا. متوقع است که با تطبیق این راهبرد پنجساله مقدار اعظم از چالش ها فرا روی سیستم صحی رفع شده و عرضه خدمات صحی ابتدایی، ثانوی و ثالثی تقویت گردد. گرچه راهبرد ۲۰۱۵ الی ۲۰۲۰ وزارت صحت عامه ج.ا. قبل از طرح و نهایی سازی اهداف انکشاف پایدار افغانستان طرح ریزی و تدوین گردیده ولی شش ساحه ستراتیژیک در این راهبرد تمام اهداف تارگیت ها و شاخص های اهداف انکشاف پایدار را تحت پوشش قرار داده است. وزارت صحت با تطبیق و حصول اهداف، تارگیت ها و شاخص های اهداف انکشاف پایدار در کل راهبرد و برنامه های عرضه صحی را تقویت نموده و سبب حل چالش های موجود در کشور خواهد گردید. بنأ ایجاب مینماید تا وزارت صحت عامه کشور از تطبیق شاخص های اهداف انکشاف پایدار مطمئن گردد، زیرا این اهداف راهبرد ستراتیژی وزارت را نیز در بر دارد.

نتایج متوقعه سکتور صحت الی ۲۰۳۰

با تطبیق این هدف، تمام شهروندان دسترسی به خدمات کامل صحتی پیدا نموده، جامعه عاری از تمام امراض مزمن خواهد گردید. تمام مناطق کشور از شهرها گرفته تا دورترین قرا و قصبات تحت پوشش خدمات اولیه صحتی رایگان قرار خواهند گرفت. الی سال ۲۰۳۰، مرگ و میر مادران و نوزادان به پائین ترین حد ممکن (۱۲ مادر در هر ۱۰۰۰ مادر) و (۲۵ طفل در هر ۱۰۰۰ طفل زیر سن ۵ سال) رسیده و دسترسی به ادویه جات اساسی و واکسین های مطمئن، موثر، باکیفیت و ارزان برای همه میسر میگردد.

با بدست آمدن این هدف، تعداد متوفی و مریضان ناشی از مواد کیمیاوی، هوا، آلودگی و کثافت آب و خاک به نازلترین حد رسیده و از مصرف مواد های مضره و مخدر جلوگیری بعمل می آید.

ادارات بودجوی سکتور صحت

در سکتور صحت یک واحد بودجوی (وزارت صحت عامه) شامل میباشد.

برنامه های وزارت صحت عامه در سال ۱۳۹۷

شماره	واحد بودجوی	برنامه ها
۱	وزارت صحت عامه	۱. منابع بشری ۲. زیربنا ۳. عرضه خدمات صحتی

تاریخیت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریخیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریخیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
هدف دوم: محو گرسنگی؛ تامین امنیت غذایی و بهبود تغذیه؛ و ترویج زراعت پایدار											
2.2 الی سال ۲۰۳۰، محو تمام انواع سوء تغذیه، و همچنان الی سال ۲۰۲۵ دستیابی به اهداف توافق شده بین المللی درباره قد کوتاهی و لاغری کودکان زیر سن ۵ سال، و تامین نیازمندی های تغذیه دختران نوجوان، زنان باردار، زنان شیرده و کهنسالان.	2.2.1. میزان شیوع کوتاهی قد در کودکان زیر سن ۵ سال. رشد قد بر سن که کمتر از ۲- از حد اوسط رشد قد استندرد اطفال باشد، بر اساس تعریف رشد معیاری قد اطفال (سازمان جهانی صحت)	وزارت صحت عامه ، اداره مرکزی احصائیه وزارت زراعت	1. مشوره دهی تغذی شیرخواران و اطفال خورد سال 2. پروگرام اهتمامات سوتغذی حد 3. برنامه توزیع مایکرونیوترینت . برنامه سروبلانس تغذی	1. مشوره دهی تغذی شیرخواران به سطح مراکز صحتی و جامعه 2. نظارت و ارزیابی رشد اطفال 3. ارتقاء تغذی	438,480,000	25%	تمام ولایات افغانستان	فراه، نورستان، کنر، پکتیا، غور، ننگرهار، بادغیس، بامیان، سرپل، بدخشان، جوزجان، فاریاب، کاپیسا، سمنگان، تخار، ارزگان، کندوز، کندهار، دایکندی و زابل	ستراتیژی ملی تغذی عامه، سال ۲۰۱۶ الی ۲۰۲۰	1. استخدام مشوره دهندگان تغذی در هر مرکز صحتی برای مشوره دهی تغذی شیرخواران و اطفال خورد سال 2. پروگرام اهتمامات سوتغذی حد 3. برنامه توزیع مایکرونیوترینت 4. غنی سازی مواد غذایی (ارد گندم و نمک ایودیندار)	876,960,000

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	2.2.2. میزان شیوع سو تغذی در کودکان زیر سن ۵ سال. وزن برقد که کمتر از ۲- و بالاتر از +۲ از حد اوسط وزن استندرد اطفال باشد، بر اساس تعریف معیاری وزن اطفال (سازمان جهانی صحت)	وزارت صحت عامه ، اداره مرکزی احصائیه وزارت زراعت	1. مشوره دهی تغذی شیرخواران و اطفال خورد سال 2. پروگرام اهتمامات سو تغذی حد 3. برنامه توزیع مایکرونیوترینت 4. برنامه سرویلانس تغذی	تداوی اطفال مصاب سو تغذی حد شدید در ۱۲۷ مرکز داخل بستر ، ۹۶۷ مرکز خارج بستر و اطفال مصاب سو تغذی متوسط در ۵۶۷ مرکز صحتی	526,176,000	25%	تمام ولایات افغانستان	بدخشان، بادغیس، بغلان، بلخ، بامیان، دایکندی، فاریاب، غور، هلمند، هرات، جوزجان، کندهار، کندوز، ننگرهار، نورستان، سمنگان، سرپل، تخار، ارزگان و زابل.	ستراتیژی ملی تغذی عامه، سال ۲۰۱۶ الی ۲۰۲۰	1. افزایش سایت های تداوی سو تغذی حد 2. یک سان سازی پروگرام اهتمامات سو تغذی حد در تمام مراکز صحتی 3. برنامه های وقایوی و مشوره دهی تغذی اطفال شیرخواران	1,052,352,000
هدف سوم: حصول اطمینان از زندگی صحتمند و ترویج رفاه برای همه در تمام مراحل سنی											
3.1. الی سال ۲۰۳۰ کاهش میزان مرگ و میر مادران ناشی از زایمان کمتر از ۷۰ تن در هر صد هزار ولادت زنده	3.1.1. نسبت مرگ و میر مادران در هر ۱۰۰ هزار ولادت زنده. به تفکیک الف. شهری ب. دهاتی ۲. گروه سنی	وزارت صحت عامه ، وزارت امور زنان	1. توزیع تابلیت های کلسیم برای خانم های حامله 2. توزیع تابلیت های میزوپروستول در جامعه برای جلوگیری از خونریزی های زمان حمل 3. تطبیق مراقبت های محترمانه مادری 4. تطبیق مراقبت های بعد از سقط 5. تطبیق و توزیع کتاب صحت طفل و مادر (MCH Handbook)	1. پروژه حمایت، پروژه تطبیق کتاب صحت مادر و طفل 2. پروژه های MSI-A 3. برنامه توزیع کلسیم 4. برنامه توزیع میزوپروستول	63,385,070	10%	نورستان، بادغیس، ارزگان، بدخشان، کنرها، غور، دایکندی، هلمند، بغلان، سمنگان، پکتیکا، کندهار، تخار، فاریاب	نورستان، بادغیس، ارزگان، بدخشان، کنرها، غور،	استراتیژی صحت باروری، مادر، نوزاد، طفل و نوجوانان ۲۰۱۷-۲۰۲۱ وزارت صحت عامه ساحه استراتیژیک اول، سوم و هفتم	1. ازدیاد آگاهی دهی عامه برای استفاده از خدمات صحتی برای مادران 2. ارتقای ظرفیت 3. تقرر کادر مسلکی جهت بهبود عرضه خدمات قابلگی و ولادی	88,739,000

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغان	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	3.1.2 نسبت ولادت های که توسط کارمندان ماهر صحتی صورت گرفته است (از مجموع ولادت ها).	وزارت صحت عامه، وزارت کار و امور اجتماعی	تاسیس آشیانه های صحتی (FHH) برای بهبود دسترسی به خدمات عادلانه صحتی برای مادران	1 برنامه های اداره UNFPA جهت ایجاد و توسعه آشیانه های صحتی	6,422,108	20%	نورستان، بادغیس، ارزگان، بدخشان، کندهار، غور، دایکندی، هلمند، بغلان، سمنگان، پکتیکا، کندهار، تخار، فاریاب	نورستان، بادغیس، ارزگان، بدخشان، کندهار، غور، دایکندی	استراتیژی صحت باروری، مادر، نوزاد، طفل و نوجوانان ۲۰۱۷-۲۰۲۱ وزارت صحت عامه ساحه استراتیژیک اول و هفتم	1. تاسیس آشیانه های صحتی برای بهبود دسترسی به خدمات عادلانه صحتی برای مادران	12,844,216
3.2 الی سال ۲۰۳۰، پایدان دادن به مرگ و میر نوزادان و اطفال زیر سن ۵ سال، به هدف کاهش دادن مرگ و میر نوزادان به حداقل ۱۵ طفل در هر یکهزار تولدات زنده و ۲۵ نفر در هر یکهزار طفل زیر سن ۵ سال.	3.2.1. میزان مرگ و میر اطفال زیر سن ۵ سال (در هر یکهزار ولادت های زنده).	وزارت صحت عامه، وزارت مالیه	توسعه تطبیق برنامه اهتمامات همه جانبه امراض دوره نوزادی و طفولیت (IMNCI) در تسهیل صحتی و جامعه و توسعه تطبیق و استفاده از زینک و او آر اس برای جلوگیری از وفیات اطفال	1. برنامه های موسسات تطبیق کننده BPBS در بخش اهتمامات همه جانبه امراض دوره نوزادی و طفولیت (IMNCI) در تسهیل صحتی و جامعه، زینک و ORS	30,019,318	75%	هرات، جوزجان، سرپل، بلخ، سمنگان، غزنی، بامیان، بغلان، لغمان، ننگرهار، میدان وردک، پروان، کاپیسا	نورستان، بدخشان، غور، دایکندی کندهار، فاریاب	ستراتیژی ملی صحت باروری، مادر، نوزاد، طفل و نوجوانان سال ۲۰۱۷-۲۰۲۱ وزارت صحت عامه، ساحه استراتیژیک ۴،۱	1. برنامه ابتکار بهبود مراقبت های شفاخانه اطفال (PHI) 2. برنامه تریاژ، ارزیابی و تداوی عاجل اطفال شدیداً مریض (ETAT) 3. برنامه انکشاف مقدم طفولیت (ECD)	60,038,636

تاریخیت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریغیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغان	سهم پروژه در جهت حصول تاریغیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	3.2.2 میزان مرگ و میر نوزادان (در هر یکهزار ولادتهای زنده).	وزارت صحت عامه ،وزارت مالیه	تطبیق جل کلورهگزیدين برای جلوگیری از انتانات حبل سروی نوزادان، آموزش کارمندان صحتی	1. برنامه های دفتر یونسف برای گسترش استفاده از جل کلورهگزیدين 2. برنامه های موسسات تطبیق کننده BPHS	17,640,000	50%	هلمند، پکتیکا، نیمروز، جوزجان، دایکندي، فاریاب، سمنگان	ارزگان، سرپل، پروان، نورستان، بامیان، تخار، بدخشان، غزنی، بغلان، بادغیس، وردگ، لغمان، کندهار، غور، ننگرهار	استراتیژی صحت باروری، مادر، نوزادر، طفل و نوجوانان ۲۰۱۷-۲۰۲۱ وزارت صحت عامه -- ساحه اول و ستراتیژی ملی صحت عامه ۲۰۱۶-۲۰۲۰	۱. تاسیس وارد های مراقبت نوزادان ۲. توسعه تطبیق جل کلورهگزیدين برای جلوگیری از انتانات حبل سروی نوزادان	146,874,000
3.3 الی سال ۲۰۳۰، پایان دادن به بیماری های قابل شیوع؛ از جمله ایدز، توبرکلوز، ملاریا، بیماری های گرمسیری و مقابله با هپتایتز، بیماری های ناشی از نوشیدن آب غیر صحتی و سایر بیماری های ساری.	3.3.1 تعداد واقعات جدید HIV/AIDS در جریان یکسال گذشته در هر یکهزار نفوس غیر ملوث. ۱. مجموع الف. ذکور ب. اناث ج. نفوس کلیدی (معتادین زندانیان زنان و مردان دارای رفتار پرخطر)	وزارت صحت عامه ،وزارت مالیه	عرضه خدمات وقایوی و تدای، تقویت نظارت، نظارت و ارزیابی و کنترل انتان	1. آگاهی دهی 2. توزیع و جمع آوری سرنج های معقم نزد معتادین زرقی 3. توزیع دوا برای نفوس های مورد نظر 4. راهکار های آموزش و آگاهی دهی نفوس جهت وقایه	700,000,000	70%	استفاده کنندگان مواد مخدر زرقی زنان دارای رفتار پر خطر مردان دارای رفتار پر خطر زندانیان	استفاده کنندگان مواد مخدر زرقی زنان دارای رفتار پر خطر مردان دارای رفتار پر خطر زندانیان	پلاین ستراتیژیک ملی سوم (NSP III) از سال ۲۰۱۶ الی ۲۰۲۰ پالیسی ملی کنترل ایدز	1. برنامه های کاهش اضرارجهت جلوگیری انتقال اچ آی وی	490,000,000

تاریخیت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریخت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	تودجه موجود به افغانستان	سهم پروژه در جهت حصول تاریخت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	تودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	3.3.2. تعداد واقعات توبرکلوز در هر صد هزار نفوس در یک سال گذشته	وزارت صحت عامه، وزارت مالیه	1. تقویت شبکه لبراتوراری، گسترش حمایت PMDT به ولایات و افزایش سکرینینگ گروه های پر خطر TB / HIV 2 2. تقویت سیستم های عرضه و مدیریت دواها یکجا با خدمات وقایوی برای افرادی که در معرض خطر هستند 3. تقویت و انکشاف منابع بشری، جهت توانمندسازی افراد مبتلا به توبرکلوز 4. تقویت نظارت، نظارت و ارزیابی و کنترل انتان	۱. پروژه بلند بردن راهبردهای ابتکاری برای جوابگوی چالش های موجود در واقعه یابی توبرکلوز	666,576,125	30%	تمام ولایات افغانستان به خصوص کابل، هرات، ننگرهار، قندوز، پکتیا	عموماً زنان نسبت به مردان زیادتر به توبرکلوز مصاب میگرددند بخصوص در مناطق که دسترسی به خدمات صحتی کمتر است مانند ولایات نا امن و مناطق که بیشتر به فقر دچار هستند. ضمناً این مریضی در عودت کننده گان و بیجا شده گان داخلی نیز بیشتر میباشد	رهنمود های مختص به هر ساحه استراتیژیک به شمول رهنمود تشخیص و تداوی توبرکلوز - رهنمود مدیریت ادویه توبرکلوز - رهنمود های مرتبط به لبراتورای و واقعه یابی توبرکلوز حساس و مقاوم به دوا سیستم ثبت واقعات به شکل الکترونیک و کارتوتیک	1. بلند بردن راهبردهای ابتکاری برای جوابگوی چالش های موجود در واقعه یابی توبرکلوز	13,998,098,626
	3.3.3. تعداد واقعات ملاریا در هر یکهزار نفر در یک سال گذشته.	وزارت صحت عامه و اداره انکشافی ملل متحد	تقویت سیستم های عرضه و مدیریت دواها یکجا با خدمات وقایوی برای افرادی که در معرض خطر هستند	1. مدیریت واقعات ملاریا 2. اقدامات وقایوی برای جلوگیری از مرض ملاریا 3. تقویت سیستم سرویلانس ملاریا 4. جلوگیری و کنترل اپیدیمی های ملاریا	14,574,000,000	50%	تماما ولایات کشور	ولایات شرقی کشور	پلان ملی استراتیژی ملاریا از کنترل به طرف محو ملاریا سال ۲۰۱۸ الی ۲۰۲۲	1. تداوم پروژه مدیریت ملاریا به سطح جامعه	3,281,600,000

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغان	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	3.3.4 میزان مبتلایان به هیپاتیت در هر ۱۰۰ هزار شخص در یک سال الف. به سطح ملی / ب. فیصدی واقعات HB+ در مراکز VCT	وزارت صحت عامه، وزارت مالیه	تقویت و انکشاف منابع بشری، جهت توانمندسازی افراد مبتلا به توبرکلوز توزیع و جمع آوری سرنج های معقم نزد معتادین زرقي-تطبيق واکسین هیپاتیتز B برای نفوس های مورد نظر راهکار های آموزش و آگاهی دهی نفوس جهت وقایه	1. توزیع و جمع آوری سرنج های معقم نزد معتادین زرقي 2. تطبيق واکسین هیپاتیتز B برای نفوس های مورد نظر 3. راهکار های آموزش و آگاهی دهی نفوس جهت وقایه	140,000,000	70%	1. یافتن تعداد واقعات و شیوعات هیپاتیت بی و سی 2. ظرفیت سازی برای سکرینینگ و تداوی 3. شروع و ارتقای ظرفیت تداوی 4. دریافت منابع برای تطبيق ستراتیژی موجوده هیپاتیت	1. استفاده کنندگان مواد مخدر زرقي 2. زنان دارای رفتار پر خطر 3. مردان دارای رفتار پر خطر 4. زندانیان	ستراتیژی ملی هیپاتیت از سال ۲۰۱۶ الی ۲۰۲۰	1. برنامه های کاهش اضراجهت جلوگیری انتقال هیپاتیت	315,000,000
3.4. الی سال ۲۰۳۰ کاهش یک سومی مرگ های نا بهنگام بر اثر بیماری های غیرساری از طریق جلوگیری، تداوی و بهبود صحت روانی و رفاه عامه.	3.4.1. میزان مرگ و میر ناشی از امراض قلبی، سرطانی، شکر و بیماری های مزمن تنفسی. 5	وزارت صحت عامه، اداره محیط زیست	1. عرضه خدمات صحتی برای مریضان سرطانی از طریق برنامه ملی کنترل سرطان قلبی، مزمن تنفسی و شکر در شفاخانه صدری ابن سینا وسایر شفاخانه ها	1. پروژه عرضه خدمات صحتی برای مریضان سرطانی از طریق برنامه ملی کنترل سرطان	35,525,000	100%	تمام نفوس کشور	افراد بالاتر از سن ۳۰ سال	استراتیژی ملی کنترل امراض غیر ساری	1. فعال ساختن ادارات کنترل امراض غیر ساری در ۳۲ ولایت 2. فعال ساختن مراکز تداوی امراض غیر ساری در چوکات EPHS 3. ایجاد پروگرامهای ملی در جهت کنترل دیابت، امراض قلبی، و مصونیت جاده 4. ایجاد مراکز آگاهی دهی در مورد امراض سرطانی جهت تشخیص به موقع و جلوگیری از این مرض 5. انجام تحقیقات	109,900,000

تاریخیت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریخت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریخت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3.5 تقویت شیوه های جلوگیری و تدای از سوء استفاده مواد، منجمله مواد مخدر و استفاده مضر الکل.	3.5.2 فیصدی استفاده کننده گان مواد مخدر که از خدمات تدای اعتیاد به مواد مخدر مستفید میگردند.	وزارت صحت عامه ، وزارت مالیه ، وزارت اقتصاد و وزارت مبارزه علیه موادمخدر	عرضه خدمات تدای برای معتادین مواد مخدر در مراکز بستر دار و در منازل	1. عرضه خدمات تدای برای معتادین در ۳۲ ولایت کشور	641,900,000	100%	همه ولایات کشور	شهر های ولایات و ساحات سرحدی در ولایات مرزی	پالیسی ملی کاهش تقاضای مواد مخدر موجود در اداره	1. عرضه خدمات تدای برای معتادین در ۳۲ ولایت کشور 2. توسعه مراکز در دو ولایت دیگر	2,893,989,000
3.7 الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی همگانی به خدمات مراقبت های صحتی باروری؛ بشمول فاصله میان ولادت ها، آگاهی، تعلیم و ادغام صحت باروری در استراتیژی ها و برنامه های ملی.	3.7.1 نسبت خانم های که در سن باروری قرار دارند (بین سنین ۱۵ - ۴۹) و دسترسی به روش های مدرن برای ایجاد فاصله بین ولادت ها را دارند.	وزارت صحت عامه ، وزارت اطلاعات و فرهنگ ، وزارت حج و اوقاف ، وزارت امور زنان	ازدیاد دسترسی به خدمات تنظیم خانواده Supply	1. BPHS/EPHS 2. پروژه حمایت UNFPA 3. MSI 4. ASMO 5.	1,103,619,041	45%	نورستان، سمنگان، کنرها، بدخشان، تخار، سرپل، دایکندی، پکتیا، پنجشیر، ارزگان، جوزجان، خوست، فاریاب، غزنی، کندز، بلخ، ننگرهار، بادغیس، لغمان	نورستان، سمنگان، کنرها، بدخشان، تخار	1. استراتیژی صحت باروری، مادر، نوزادر، طفل و نوجوانان ۲۰۱۷-۲۰۲۱ وزارت صحت عامه 2. ساحه استراتیژیک سوم	1. ازدیاد دسترسی به خدمات تنظیم خانواده (Supply)	2,207,238,082
			ارتقای ظرفیت کارمندان صحتی برای عرضه خدمات با کیفیت، روش های مختلف، نظارت و ارزیابی (Enabling Environment)	1. ارتقای ظرفیت کارمندان صحتی برای عرضه خدمات با کیفیت، روش های مختلف، نظارت و ارزیابی (Enabling Environment)	41,965,196	15%	نورستان، سمنگان، کنرها، بدخشان، تخار، سرپل، دایکندی، پکتیا، پنجشیر، ارزگان، جوزجان، خوست، فاریاب، غزنی، کندز، بلخ، ننگرهار، بادغیس، لغمان	نورستان، سمنگان، کنرها، بدخشان، تخار	1. استراتیژی صحت باروری، مادر، نوزادر، طفل و نوجوانان ۲۰۱۷-۲۰۲۱ وزارت صحت عامه 2. ساحه استراتیژیک سوم	1. ارتقای ظرفیت کارمندان صحتی برای عرضه خدمات با کیفیت، روش های مختلف، نظارت و ارزیابی (Enabling Environment)	83,930,392

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
			ازدیاد دسترسی به معلومات و تقاضا برای استفاده از میتود های تنظیم خانواده Demand	1. BPHS/EPHS 2. پروژه حمایت 3. UNFPA 4. MSI 5. ASMO	169,326,920	20%	نورستان، سمنگان، کندهار، بدخشان، تخار، سرپل، دایکندی، پکتیا، پنجشیر، ارزگان، جوزجان، خوست، فاریاب، غزنی، کندز، بلخ، ننگرهار، بادغیس، لغمان	نورستان، سمنگان، کندهار، بدخشان، تخار	1. استراتیژی صحت باروری، مادر، نوزادر، طفل و نوجوانان ۲۰۱۷-۲۰۲۱ وزارت صحت عامه 2. ساحه استراتیژیک سوم	1. ازدیاد دسترسی به معلومات و تقاضا برای استفاده از میتود های تنظیم خانواده Demand	338,653,840
	3.7.2 میزان تولدات خانم ها بین سنین (۱۳-۱۹).	وزارت صحت عامه ، وزارت اطلاعات و فرهنگ ، وزارت حج و اوقاف ، وزارت امور زنان	• عرضه خدمات دوستانه برای جوانان • برنامه صحت مکاتب	ASRH	7,652,400	60%	نیمروز، فراه، بادغیس، تخار، کندهار، هرات، ننگرهار، بدخشان، کتر، غور، بامیان، هلمند، ارزگان، دایکندی	نیمروز، فراه، بادغیس، تخار، کندهار، هرات، ننگرهار	1. استراتیژی صحت باروری، مادر، نوزادر، طفل و نوجوانان ۲۰۱۷-۲۰۲۱ وزارت صحت عامه 2. ساحه استراتیژیک پنجم	1. Health Youth (YHC) عرضه خدمات دوستانه برای جوانان 2. Youth Health (Corne) برنامه صحت مکاتب 3. School Health (Program) مشاوره قبل از ازدواج 4. Premarriage Counselling	42,927,248

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3.8. حصول اطمینان از عرضه خدمات صحی همگانی، بشمول حمایت از خطرات مالی، دسترسی به خدمات صحی اساسی با کیفیت، ادویه و واکسین اساسی مطمئن، موثر، باکیفیت، و قابل پرداخت برای همه.	3.8.1. فیصدی نفوس که دسترسی به خدمات صحی اساسی با کیفیت و عادلانه در فاصله ۲ ساعت پیاده روی (۱۰ کیلو متر) دارند.	وزارت صحت عامه، وزارت مالیه	برنامه های بسته خدمات صحی اساسی (BPHS) و خدمات صحی شفاخانه ای (EPHS)	1. تطبیق بسته ها خدماتی BPHS و EPHS با میکانیزم عقد قرارداد (Contract out) با موسسات غیر دولتی (NGO) در ۳۱ ولایت 2. میکانیزم تقویتی (SM) در ۳ ولایت	45,773,000,000	100%	عرضه خدمات صحی اساسی و خدمات اساسی شفاخانه در ۳۱ ولایت کشور مطابق به رهنمود EPHS و BPHS همچنان تطبیق واکسیناسیون برای اطفال و خانم ها جهت بلند بردن معافیت و جلوگیری از امراض دوران طفولیت در این ولایات	مناطق ناامن، مناطق که به عرضه خدمات صحی دسترسی ندارند که به اساس سروی مناطق افغانستان الی فاصله ۱۰ کیلو متر یا ۲ ساعت پیاده روی به خدمات صحی دسترسی داشت. از آن تاریخ به بعد به تعداد حدود ۴۰۰ مرکز صحی جدید در ساحات سفید ایجاد گردیده است که مناطق زیادی را تحت پوشش قرار داده است..	خدمات صحی شفاخانه ای (EPHS) و خدمات صحی اساسی (BPHS)	1. پروژه صحتمندی (Sehatmandi) از اول جولای ۲۰۱۸ الی ختم سال ۲۰۲۱ ادامه خواهد داشت	چون تعهد بانک جهانی موجود است بناء کدام بودجه بیشتر ضرورت نیست
	3.8.2. فیصدی وابستگی سکتور صحت به منابع خارجی.	وزارت صحت عامه، وزارت مالیه	افزایش سهم صحت در بودجه دولت، تطبیق بیمه صحی اجتماعی و تطبیق تکس های اصلاحی که وزارت صحت عامه در استراتیژی ایجاد عواید خویش به آن پرداخته است وابستگی به تمویل کننده خارجی تا حد زیاد کاهش یابد.	1. انکشاف و بازبینی چهارچوب تراتیژیک ایجاد عواید. 2. انکشاف پلان دادخواهی برای تمویل صحت. 3. انکشاف موردسرمایه گذاری برای بلند بردن صحت در حیث سکتور سرمایه گذاری نه مصرفی.	بودجه خاص وجود ندارد کارمندان موظف معاش خویش را از بودجه صحت اخذ می نمایند	25%	قابل تطبیق نیست	قابل تطبیق نیست		1. تطبیق بیمه صحی	بعد از تطبیق دور دوم مطالعه امکان بزرگی بیمه صحی طی دو سال آینده مشخص می شود

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همكار	طرح استراتيژيك جهت حصول تاريخت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغان	سهم پروژه در جهت حصول تاريخت	ساحات آسيب پذير (دارای اولويت)	ساحات آسيب پذير شديد	پالیسی ها و استراتيژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3. الف. بتقویت اجرای " کنوانسیون سازمان صحتی جهانی در باره کنترل دخانیات" در همه کشورها بشکل متناسب.	3. الف. شیوع استفاده از تنباکو (به شکل Active بین اشخاص دارای سن ۱۵ ویا بالاتر از آن در افغانستان.	وزارت صحت عامه(ریاست اقتصادوتمویل صحت)، وزارت مبارزه علیه مواد مخدر ، وزارت حج و اوقاف ،وزارت امور داخله ، وزارت اطلاعات و فرهنگ، وزارت معارف	1. افزایش مالیه بلند و یکسان بالای تمام محصولات تنباکو 2. عاری ساختن اماکن تجمع عامه از دود محصولات تنباکو 3. تصویب پروتوکول امحای تجارت غیر قانونی محصولات تنباکو 4. ثبت و راجستر نقاط فروش و جلوگیری از اطفال در خریدوفروش محصولات تنباکو	ندارد	ندارد	ندارد	تمام نفوس کشور در ۳۴ ولایت افغانستان	قشر جوان جامعه	ستراتیژی ایجاد عواید ترتیب گردیده است که تطبیق این استراتیژی میزان شیوع استفاد از تنباکو را کاهش میبخشد.	1. دادخواهی برای علامت گذاری آن برای صحت	ندارد
3. ب. حمایت از تحقیق و انکشاف واکسین و ادویه برای امراض ساری و غیر ساری که زیادت تاثیر گذار است بالای کشورهای در حال انکشاف، فراهم ساختن دسترسی به ادویه و واکسین قابل پرداخت دوهه.	3. ب. 1. فیصدی نفوس که دسترسی پایدار به ادویه و واکسین قابل پرداخت دارند.	دفترمعافیت کتلوی ملی ، ریاست عمومی طب وقایوی ، صندوق وجهی اطفال ، سازمان صحتی جهان ، بانک جهانی و اتحادیه جهانی برای واکسین	1. تقویه برنامه روتین توسط سه ستراتیژی .2. PPPمشارکت سکتور خصوصی و عامه) 3 برنامه تشدید واکسین در ساحاتیکه دست رسی به آن مشکل باشد. 4. بلند بردن سطح آگاهی جامعه. 5. نظارت تقویتی از عرضه خدمات واکسین 6. بهبود کیفیت ارقام از طریق بلند بردن ظرفیت پرسونل EPI.	100%	DQIP= 161000000	ساحات نا امن در سطح کشور. (ولایت های فراه ، هلمند ، غور ، نورستان ، ارزگان، بادغیس ، ذابل ، کندهار ، نیمروز هلمند .	مناطقیکه واکسین را رد میکنند ویا جنگ فعال در آنجا جریان داشته باشد. هلمند ، ارزگان ، کندهار ذابل و لسوالی های اچین ، ده بالای ولایت ننگرهار ولسوالی های بالابلوک ، بکوا ، خاک سفید ، پشت ، گلاستان رود ولایت فراه ولسوالی تیوره	ستراتیژی معافیت کتلوی ملی وزارت صحت عامه .	1. مایکروپلا نینگ خانه به خانه	350,000,000	

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3.ج. افزایش چشم گیر خدمات مالی و صحتی و استخدام، انکشاف، آموزش و نگهداری نیروی کار صحتی در کشور.	3.ج.1 تعداد و تعمیم کارمندان صحتی (بر هر یک هزار نفوس)	وزارت صحت عامه، وزارت مالیه، وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین، وزارت تحصیلات عالی	انکشاف، توظیف و حفظ مؤثر قوای بشری صحتی مستعد و بانگیزه براساس نیازهای فعلی و آینده به روش متمرکز و کم هزینه.	1. سیستم رتب و معاش و برنامه سی بی آر (استخدام کارکنان مسلکی و غیرمسلکی در ادارات موجود و اداراتی که جدیداً نظریه نیازمندی ایجاد میگردند)	ندارد	100% مربوط به سیستم رتب و معاش و برنامه سی بی آر میباشد	تمام بست های خالی در ساختار تشکیلاتی وزارت صحت عامه	بست های خالی در ساختار تشکیلاتی ریاست های صحت عامه ولایات بخصوص بست های مربوط به کارکنان صحتی زنانه و خدمات صحتی ایکه تاهنوز در کشور عرضه نمیشود(جراحی قلبی، پیوند کبد و کلیه، جراحی عصب، جراحی سرطانها)	1. طرز العمل تعینات بستهای پایین رتبه 2. طرز العمل اختصاصی تعینات برنامه سی بی آر (بستهای 1-5) 3. رهنمود منابع بشری و قوانین نافذه در کشور	1. تداوم استخدام در بست های رتب و معاش و برنامه سی بی آر	
3.ج.2 فیصدی تخصیص بودجه دولت برای سکتور صحت		وزارت صحت عامه (ریاست اقتصاد و تمویل صحت) وزارت مالیه، وزارت اقتصاد و پارلمان	سهم سکتور صحت را از کل بودجه دولت افغانستان افزایش دهد	1. قیمت گذاری ستراتیژی پنجساله این وزارت جهت دریافت وجوه لازم و مورد نیاز و در نتیجه شناسایی خلای مالی موجود. 2. انکشاف و بازبینی چهارچوب ستراتیژیک ایجاد عواید. در صورت عملی شدن آن حدود بیشتر از صد میلیون دالر به درآمد دولت افزایش می یابد که به سکتور صحت اختصاص یابد.	معاش کارمندان دولتی	10%	قابل تطبیق نیست	قابل تطبیق نیست	1. پالیسی تمویل صحت 2. ستراتیژی تمویل صحت	1. داد خواهی با وزارت مالیه و دولت افغانستان	
مجموع		مجموع		47	65,096,687,1		مجموع	مجموع		40	26,349,145,0

سکتور معارف (تعلیم و تربیه)

تعلیم و تربیه برای همه در قانون اساسی افغانستان تصریح گردیده است. بر مبنای قانون اساسی، دیدگاه دراز مدت این سکتور این است که بدون در نظر داشت جنسیت، قومیت، وضعیت اجتماعی و اقتصادی یا تعلقات مذهبی، همه افغان ها به تعلیم و تربیه با کیفیت دسترسی مساویانه داشته باشند تا زمینه انکشاف دانش و مهارت ها برای آنان مساعد شود و از آن طریق توان آنها افزایش یابد. تمرکز تعلیم و تربیه به ثبات، حکومتداری خوب، کاهش فقر و رفاه مردم افغانستان یک امر مسلم است. سکتور معارف که یک نیروی کاری سالم را با مهارت ها و دانش مربوط به جامعه تقدیم میکند، یک سکتور کلیدی برای رشد اقتصادی دراز مدت تلقی می گردد.

علاوه بر آن، احیای حس پیوستگی فرهنگی و تاریخی در افغانستان و وحدت ملی برای کسب اطمینان از اینکه پروسه بازسازی در فضای مدارا، یکپارچگی و ثبات ملی به پیش می رود، نقش اساسی را ایفا میکند. میراث ملی میتواند مبدل به یک محل تجمع مجدد برای افغانها گردیده و زمینه را برای شان مساعد سازد تا روابط و مناسبات خود را از سر گرفته و هویت و آینده مشترک را با هم بسازند.

تعلیم عبارت از فراگیری علوم و آموختن معلومات در رشته های مورد نظر می باشد؛ اما تربیت، ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار آدمی برای رسیدن به یک زندگی کامل و همه جانبه است. معارف ستون فقرات یک جامعه را تشکیل داده و این میزان سواد و آگاهی است که راه را بسوی پیشرفت و توسعه در همه ابعاد زندگی انسانها میسر میسازد و در حقیقت آموزش است که جامعه و جهان را تغییر داده است.

سکتور معارف با در نظر داشت وزارت ها و ادارات شامل این سکتور از جمله سکتور های مهم در رشد و توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی حایز اهمیت می باشد بر مبنای قانون اساسی، دیدگاه دراز مدت این سکتور این است که بدون در نظر داشت جنسیت، قومیت، وضعیت اجتماعی و اقتصادی یا تعلقات مذهبی، همه افغان ها به تعلیم و تربیه با کیفیت، تحصیلات عالی، ارزش های فرهنگی، آزادی بیان دسترسی حقوقی و مساویانه داشته باشند تا زمینه انکشاف دانش و مهارت ها برای آنان مساعد شود و از آن طریق توان آنها افزایش یابد.

سکتور معارف که یک نیروی کاری سالم را با مهارت ها و دانش های مسلکی و تخصصی به جامعه تقدیم میکند، یک سکتور کلیدی برای تطبیق و تحقق پلان های انکشافی دولت و بخش خصوصی که هدف کلی رفاه جامعه و ثبات اقتصادی میباشد برای رسیدن به رشد و توسعه اقتصادی در دراز مدت تلقی می نماید که نیروی بشری متخصص و مسلکی را تربیه و جهت انکشاف اقتصادی و اجتماعی جامعه به سکتور های مختلفه عامه و خصوصی معرفی میدارد.

اهمیت سکتور معارف (تعلیم و تربیه)

از دوره های ابتدائی تا اکنون همواره تلاش ها برای بهتر سازی شیوه های زندگی انسانها مطرح بوده است که از آنجمله تاکید بیشتر بر دانش، آموزش و فرهنگ میباشد که پس از سپری شدن قرن ها در شکل گیری آموزش و فرهنگ تلاش های فراوان را به خرج داده اند که از جمله سکتور ها سکتور معارف اکثراً وظایف در جهت بهتر ساختن کیفیت تعلیمی، تحصیلی، درک و حفظ ارزش های فرهنگی میباشد.

در جوامع بشری و نظام های سیاسی تماماً سکتورها نقش داشته اما نقش و اثر گذاری سکتور معارف در سطح کشور برای جامعه قابل اهمیت میباشد چون سکتور معارف میتواند اساس و پایه یک کشور با ثبات و مستحکم را تشکیل دهد، اقتدار و حاکمیت یک کشور با داشتن افراد کارا و آموزش دیده و ارزش های فرهنگی میتوانند باعث ثبات و ترقی کشور گردد.

بنابراین درک عوامل فوق میتوان سکتور معارف را حایز اهمیت دانست و در اثر گیری فکتور های مهم تولیدی و اقتصادی که عبارت از نیروی متخصص، مسلکی و کادر های ورزیده میباشد در توسعه و شکوفائی کشور نقش فعال و براننده را ایفا نمایند، بهتر بودن کیفیت تعلیمی، تحصیلی، حفظ و پاسداری از هویت ملی و ارزش های فرهنگی، تقویت رسانه ها جهت منظم سازی و آگاهی دهی از حصول اطمینان با کیفیت حکومت داری خوب، شناخت ارزش های ملی و بین المللی را میتوان به خوبی به اذهان مردم تبارز داد.

احیای حس پیوستگی فرهنگی و تاریخی در افغانستان و وحدت ملی برای کسب اطمینان از اینکه پروسه بازسازی در فضای مدارا، یکپارچگی و ثبات ملی به پیش می رود، نقش اساسی را ایفا میکند. میراث های فرهنگی و ملی میتواند مبدل به یک محل تجمع مجدد برای افغانها گردیده و زمینه را برای شان مساعد سازد تا روابط و مناسبات خود را از سر گرفته و هویت و آینده مشترک را با هم ساخته زمینه وحدت وهمدلی و رشد توریزم را در کشور مهیا میسازد.

گسترده‌گی و نفوذ روزافزون رسانه های جمعی به عنوان برجسته ترین دستاوردهای جهان صنعتی و فناوری های فرهنگی و ارتباطی پرنفوذ، همه پدیده های علمی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را به گونه های مختلف پوشش داده است. رسانه ها و نشریات با عث تقویت شبکه های اجتماعی در امر اطلاع رسانی از کارکرد های بخش خصوصی و دولت برای رفاه و ثبات کشور در راستای آفرینش نو آوری ها و تغییرات کلی در تامین یک جامعه مترقی، یکپارچه و عاری از خشونت ها در اذهان عامه نقش اساسی را ایفا نموده است و اتباع کشور از برنامه های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در سطح ملی و بین المللی وقتا فوقتا باخبر و آگاه میگردند.

هدف سکتور معارف (تعلیم و تربیه)

حق دسترسی به تعلیم و تربیه برای همه در قانونی اساسی افغانستان ۱۳۸۱ تصریح گردیده است. به اساس آنچه در قانون اساسی، تصریح یافته است، دیدگاه طولانی مدت برای سکتور تعلیم و تربیه این است که تمام افغان ها، بدون هر گونه تبعیض بر مبنای جنسیت، قوم، حالت اجتماعی- اقتصادی، وابستگی مذهبی دسترسی مساویانه به تعلیم و تربیه باکیفیت خواهند داشت، تا دانش و مهارت خود را ارتقاء بخشیده ظرفیت کاری آنها بیشتر گردد. بدون شک تعلیم و تربیه در تأمین ثبات، رهبری خوب، کاهش فقر و در سعادت جامعه، نقش محوری و مرکزی را دارا می باشد. یک سکتور تعلیمی که در آن قوای کاری صحتمند و دارای مهارت ها و دانش مربوطه به کار گماشته شده باشند، کلید رشد اقتصادی طویل المدت می باشد.

دیدگاه استراتژییک اهداف انکشاف پایدار برای سکتور تعلیم و تربیه عبارت از آنست که بدون در نظر داشت جنسیت (جندر) قومیت، وضعیت اقتصادی - اجتماعی و یا وابستگی های مذهبی، تمام اطفال دارای سنین مکتب و جوانان بمنظور ارتقای مهارتها، ارزش ها و ذهنیات لازمه شان برای آینده روشن به آموزش و پرورش با کیفیت بصورت مساویانه دسترسی داشته باشند. یک سکتور تعلیمی و تربیتی که موجب ایجاد یک نیروی کاری سالم توأم با مهارت ها و آگاهی های لازم میگردد کلیدی برای رشد اقتصادی دراز مدت پنداشته می شود.

نتایج متوقه سکتور معارف الی ۲۰۳۰

توجه و رسیدگی به مشکلات تعلیم و تربیه و تحصیلات عالی باید از چندین جهت صورت گیرد. از فرهنگ سازی شروع تا رسیدگی به وضعیت اقتصادی مردم، حل چالشهای امنیتی، رسیدگی به مشکلات صحتی، تدوین راه کارها و برنامه های عملی جهت ارتقای کیفی وضعیت تعلیم و تحصیل در کشور، فراهم سازی تسهیلات لازمی برای تعلیم و تحصیل از طریق استخدام معلمان و استادان مجرب و مسلکی در مکاتب و پوهنتون های افغانستان بصورت معیاری، تامین و گسترش آزادیهای فردی و جمعی شهروندان، حمایت از جوانان جهت ارتقاء ظرفیت و نیز شمولیت و سهم ساختن ایشان در تصمیم گیریهای ملی در بخشهای مختلف، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و امنیتی کشور میباشد.

معارف در اهداف انکشاف پایدار یکی از اهداف اساسی است که دسترسی همه دختران و پسران به آموزش، دسترسی برابر همه زنان و مردان به آموزش عالی و دانشگاهی و آموزش های فنی و حرفه‌ای را تضمین میکند. افزایش چشمگیر تعداد جوانان و بزرگسالان دارای مهارت‌های فنی و حرفه‌ای لازم برای یافتن شغل شرافتمندانه، ریشه‌کنی نابرابری‌های جنسیتی در آموزش و تضمین دسترسی برابر به همه مقاطع از موارد بحث در بخش معارف اهداف انکشاف پایدار است.

بر عکس اهداف انکشافی هزاره که بیشتر بالای حاضری و ثبت نام شاگردان تمرکز داشت، اهداف انکشاف پایداری بیشتر بالای نتیجه و فرآیند تعلیم و تربیه تاکید دارد. از جمله اهداف هفده گانه انکشاف پایداری، اهداف و شاخصهای که مربوط سکتور معارف میگردد، روی بلند بردن قابلیت ها و تواناییهای شهروندان تاکید نموده است.

ادارات بودجوی سکتور معارف

سکتور معارف شامل شش وزارت ها و ادارات (وزارت معارف، تحصیلات عالی، اطلاعات و فرهنگ، ریاست عمومی اکادمی علوم، ریاست عمومی تربیت بدنی، ریاست عمومی رادیو تلویزیون)، میباشد.

برنامه های واحد های بودجوی سکتور معارف

شماره	واحد بودجوی	برنامه ها
۱	وزارت معارف	۱. برنامه تعلیمات عمومی و اسلامی ۲. برنامه انکشاف نصاب تعلیمی و تربیه معلم ۳. برنامه تعلیمات تخنیک و مسلکی ۴. برنامه مدیریت تعلیم تربیه ۵. برنامه سواد آموزی
۲	وزارت اطلاعات و فرهنگ	۱. نشرات جوانان ۲. مالی واداری ۳. فرهنگ و گرهاندوی
۳	وزارت تحصیلات عالی	۶. برنامه انکشاف مسلکی کادر علمی . ۷. برنامه دسترسی و حمایت محصلین. ۸. برنامه اداره و مدیریت . ۹. برنامه زیربنا.
۴	ریاست عمومی رادیو تلویزیون ملی	۱. نشرات ۲. اداره و مدیریت
۵	ریاست عمومی تربیت بدنی	ریاست عمومی تربیت بدنی و ورزش دارای ۷ پروژه AFG کود میباشد
۶	اکادمی علوم	برنامه اعمار زیربناها و تحقیقات اکادمیک

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
هدف چهارم: حصول اطمینان از تعلیم با کیفیت، همه شمول، عادلانه و ترویج فرصت های آموزشی مادام العمر برای همه											
1,050,000,000	۱. اعمار و تجهیز ۵۰۰ باب مکاتب سالانه	پلان استراتژیک معارف	تمام ولایات	تمام ولایات	ارتباط مستقیم دارد	1,693,582,730	۱. اعمار و تجهیز مکاتب تعلیمات عمومی و اسلامی	افزایش دسترسی متوازن به خدمات تعلیمی برای همه اطفال	وزارت معارف / ریاست های معارف ولایات، وزارت انکشاف دهات، وزارت شهرسازی و مسکن،	۴۱،۱ فیصدی اطفال و نوجوانان که الف. در صنف دوم الی سوم ب. در صنف اخیر دوره ابتداییه ج. در اخیر صنف دوره متوسطه که امتحانات سالانه را موفقانه سپری نموده و دارای حد اقل مهارت های خواندن و ریاضیات میباشند.	۴۱،۱ الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از به اکمال رساندن رایگان، منصفانه و با کیفیت تحصیلات ابتدایی و متوسط همه دختران و پسران، که منجر به دستاورد های آموزشی مرتبط و موثر گردد.
		پلان استراتژیک معارف	کابل، هرات، غزنی، بلخ، بغلان، ننگرهار، لوگر، پکتیکا	۳۳ ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	5,121,410	۱. اعمار لیلیه برای کوچیان در ۳۳ ولایت کشور				
		پلان استراتژیک معارف	ارزگان، بادغیس، پکتیا، پکتیکا، زابل، غور، نورستان، نیمروز، هلمند، کندهار، فراه، خوست، دایکندی	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	2,100,000	۱. بهبود دسترسی به تعلیمات عمومی در مناطق دور دست				۱. ذکور ۲. اناث
		پلان استراتژیک معارف	لغمان، کندهار، فراه، خوست، شهر کابل	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	44,206,330	۱. پروژه های انکشافی بودجه سازی ولایتی برای بهبود کیفیت تعلیم (۵۰۰,۰۰۰ دالر برای هر ولایت)				
		پلان استراتژیک معارف	دایکندی	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	4,097,170	۱. پروژه های انکشافی ۱۱ ولایات سرحدی شمال و غرب				

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
		پلان استراتژیک معارف	تمامی ولایت کشور	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	102,429,040	۱. اعمار تعمیر مکاتب ناتکمیل تحت برنامه ایکویپ				
		پلان استراتژیک معارف	تمامی ولایات کشور	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	350,512,120	۱. برنامه اصلاح کیفیت معارف در افغانستان	بهبود کیفیت و مرتبط بودن خدمات تعلیمی	۱. وزارت مالیه ۲. اداره احصائیه مرکزی	۴,۲,۲. نسبت شمولیت در یک سال در دوره قبل از مکتب ۱. مجموع الف. ذکور ب. اناث	۴,۲. الی سال ۲۰۳۰. تامین دسترسی تمام دختران و پسران به تعلیم و تربیه باکیفیت در دوره های قبل از مکتب و کودکستان برای آماده سازی اطفال به تعلیم و تربیه ابتدائیه.
		پلان استراتژیک معارف	۳۴ ولایت کشور بشمول شهر کابل	۳۴ ولایت کشور بشمول شهر کابل	ارتباط مستقیم دارد	2,048,550	۱. وجوه انکشافی برای ولایات (غیر مشروط)				
		پلان استراتژیک معارف	تمامی ولایات کشور	تمامی ولایت کشور	ارتباط غیر مستقیم دارد	5,121,480	۱. ارتقای ظرفیت نظارت تعلیمی، آمرین مدارس				
		پلان استراتژیک معارف	تمامی ولایات کشور	تمامی ولایت کشور	ارتباط غیر مستقیم دارد	2,048,550	۱. آموزش معلمان در سطح محلی				
		پلان استراتژیک معارف	مرکز وزارت	مرکز وزارت	ارتباط مستقیم دارد	1,260,000	۱. انکشاف پالیسی ها و آموزش				
		پلان استراتژیک معارف	مرکز وزارت	مرکز وزارت	ارتباط مستقیم دارد	3,072,860	۱. پروژه بهبود کیفیت معارف				

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
350,000,000	۱. تطبیق برنامه تعلیمات قبل از مکتب در ۱۰ ولایت طور سالانه	پلان استراتژیک معارف	در جریان تطبیق آزمایشی ولایات شناسایی خواهند شد.	تحت برنامه اقرأ در نخست پالیسی فعلی تعلیمات قبل از مکتب انکشاف می یابد و بعد از منظوری در بعضی ولایات بصورت آزمایشی تطبیق خواهد شد.	ارتباط مستقیم دارد	140,000,000	۱. انکشاف پالیسی تعلیمات قبل از مکتب و تطبیق آزمایشی آن در مساجد و مکاتب تعلیمات عمومی تحت برنامه اقرأ				
		پلان استراتژیک معارف	مراکز تخنیکي و مسلکی در مرکز ولایات	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	10,242,890	۱. اعمار، بازسازی و تجهیز مراکز تخنیکي و مسلکی و حرفو ۲. بهبود کیفیت و مرتبط بودن تعلیمات تخنیکي و مسلکی	۱. افزایش دسترسی متوازن به تعلیمات تخنیکي و مسلکی وزارت معارف، سکتور خصوصی FACT، اداره ملی پیشه وران افغانستان،	اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی / وزارت معارف، سکتور خصوصی FACT، اداره ملی پیشه وران افغانستان،	۴,۳۰۱،۴۳۱. تعداد اشتراک جوانان و بزرگسالان در تعلیمات و دوره های آموزشی رسمی طی ۱۲ ماه اخیر.	۴,۳۰۱،۴۳۱. الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی منصفانه همه مردان و زنان به تعلیمات تخنیکي با کیفیت، قابل پرداخت، تعلیمات مسلکی و تحصیلات عالی از جمله پوهنتون.
		پلان استراتژیک معارف	کابل	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	2,048,550	۱. فراهم آوری تعلیمات میخانیکي و مسلکی				

تاریخیت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتژییک جهت حصول تاریخیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریخیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتژیی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				۱. اعمار انستیتوت ملی تخنیک و حرفه بشمول خریداری ماشین آلات و وسایل	2,048,620	ارتباط مستقیم دارد	تمامی ولایت کشور	کابل	پلان استراتژییک معارف		
				۱. اعمار لیسه تخنیکیی برای کوچی ها در کابل	512,120	ارتباط مستقیم دارد	تمامی ولایت کشور	کابل	پلان استراتژییک معارف		
	۴,۳,۲) فیصدی شمولیت اناث در برنامه تعلیمات تخنیکیی و مسلکی	اداره تعلیمات تخنیکیی و مسلکی / وزارت معارف، سکتور خصوصی FACT، اداره ملی پیشه وران افغانستان،	۱. افزایش دسترسی متوازن به تعلیمات تخنیکیی و مسلکی	۱. اعمار کمپلکس تعلیمات تخنیکیی و مسلکی در کابل	512,190	ارتباط مستقیم دارد	تمامی ولایت کشور	کابل	پلان استراتژییک معارف		
				۲. بهبود کیفیت و مرتبط بودن تعلیمات تخنیکیی و مسلکی	2,560,670	ارتباط مستقیم دارد	تمامی ولایت کشور	تخار، دایکندی، پنجشیر، غور، بادغیس	پلان استراتژییک معارف		
				۱. آموزش های فنی و حرفوی	10,242,890	ارتباط مستقیم دارد	تمامی ولایت کشور	بدخشان، پروان، پکتیا، خوست، کابل، کاپیسا، کنر، میدان وردک، ننگرهار، هرات	پلان استراتژییک معارف		

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (اداری اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
		پلان استراتژیک معارف	مرکز وزارت	مرکز وزارت	ارتباط مستقیم دارد	6,772,920	۱. برنامه توسعه نیروی کار افغانستان				
		پلان استراتژیک معارف	مرکز وزارت	مرکز وزارت	ارتباط مستقیم دارد	210,512,120	۱. پروژه انکشاف مهارتهای افغانستان دور				
614,102,000	۱. ایجاد اداره مستقل امتحانات کانکور ۲. تهیه کمپلکس منظم مطابق نیازمندیهای اساسی ریاست عمومی امتحانات کانکور ۳. اکمال و تکمیل وسایل تخنیکي و طباعتي برای ریاست عمومی امتحانات کانکور ۴. ارتقای ظرفیت کارکنان ریاست عمومی امتحانات کانکور	۱- لایحه و رهنمود امتحانات کانکور ۲- طرز العمل امتحانات کانکور ۳- مقررہ ایجاد موسسات تحصیلات عالی خصوصی ۴ تطبیق میکانیزم پالیسی تبعیض مثبت و ارایه خدمات به محصلان انات		حوزه های امتحانات کانکور در ولایات صعب العبور و ناامن	100%	118,000,000	۱. اخذ امتحانات کانکور شمولیت در نهادهای تحصیلات عالی	۱. انکشاف روند امتحانات کانکور ۲. تدوین رهنمود جامع برای امتحانات کانکور ۳. انکشاف لایحه امتحانات کانکور ۴. مقررہ پرداخت مصارف امتحانات کانکور	۱. وزارت معارف ۲. وزارت امور داخله ۳. وزارت دفاع ۴. ریاست عمومی امنیت ملی ۵. اداره مستقل ارگان های محل ۶. کمیته امتحانات وزارت تحصیلات عالی ۷. پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی دولتی ۸. اتحادیه پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی خصوصی	(۴.۳.۳) فیصدی جذب جدیدالشمولان در موسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی به تفکیک: ۱. دولتی الف. ذکور ب. انات ۲. خصوصی الف. ذکور ب. انات	

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (اداری اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
	<p>۱. تدوین پالیسی افزایش جذب دختران</p> <p>۲. اعمار تعمیرات تدریسی و اداری و تشناب های جداگانه انات برای نهادهای تحصیلات عالی</p> <p>۱. اعمار لیلیه های انات در بعضی نهادهای تحصیلات عالی بنابر لزوم دید</p>		<p>ارزگان، بادغیس، پکتیا، پکتیکا، زابل، کنر، لغمان، نورستان، نیمروز و میدان وردک</p>	<p>ولایات پنجشیر، خوست، غور، فراه، لوگر و هلمند</p>	100%	ندارد	<p>۲. افزایش شمولیت دختران در نهادهای تحصیلات عالی</p>				
				ولایات ناامن		450,990,400	<p>۳. اعمار ۵ باب لیلیه انات در ولایات کنر، بامیان، بادغیس، تخار و هلمند از طریق برنامه انکشاف تحصیلات عالی (HEDP) برنامه</p>				
		پلان استراتژیک معارف	تمامی ولایت کشور	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	102,429,040	<p>۱. استخدام معلمین انات در روستا ها</p>	<p>افزایش دسترسی متوازن به خدمات تعلیمی برای همه اطفال</p>	وزارت معارف / ریاست های معارف ولایات، وزارت انکشاف دهات، وزارت شهرسازی و مسکن، وزارت امور زنان	<p>۴،۵،۱. نسبت توازن جنسیتی در دوره: (۱) ابتدائیه (۲) متوسطه (۳) لیسه</p>	<p>۴،۵. الی سال ۲۰۳۰، از بین بردن نابرابری جنسیتی در تعلیم و تربیه و تضمین دسترسی به تعلیم، آموزش های مسلکی برای همه؛ بشمول افراد آسیب پذیر، معلول، مردم محلی و</p>

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
		پلان استراتژیک معارف	تمامی ولایت کشور	تمامی ولایت کشور	ارتباط غیر مستقیم دارد	2,100,000	۱. بهبود دسترسی به تعلیمات عمومی در مناطق دور دست	افزایش دسترسی متوازن به خدمات تعلیمی برای همه اطفال	وزارت معارف/ ریاست های معارف، ولایات، وزارت انکشاف دهات، وزارت شهرسازی و مسکن، وزارت امور زنان	(۴,۵,۲) فیصدی مکاتبی که متناسب با نیازمندی های شاگردان معلول و اطفال با نیازمندی های خاص عیار گردیده اند.	کودکان در وضعیت آسیب پذیری.
		پلان استراتژیک معارف	کابل، جلال آباد، هرات، مزار شریف، کندهار، پروان، خوست	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	102,429,040	۱. اعمار مکاتب برای تیز هوشان در هفت شهر بزرگ				
		پلان استراتژیک معارف	تمامی ولایات کشور	تمامی ولایت کشور	مستقیم ارتباط دارد	62,409,270	۱. سواد آموزی و تعلیمات غیر رسمی	ترویج سواد و محو بی سوادی	وزارت معارف، یونسکو، جایکا، وزارت داخله، وزارت دفاع ملی، اداره احصائیه مرکزی	۱,۴,۶,۱ فیصدی نفوس بین سنین ۱۵ - ۲۴ و از سن ۱۵ بالاتر که مهارت های عملی خواندن و نوشتن و حسابداری را دارند. به تفکیک: ۱. مجموع هر دو جنس الف. ذکور ب. اناث	۴,۶. ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی تمام جوانان و نسبت قابل ملاحظه از بزرگسالان (زنان و مردان) به سواد و مهارت های حسابی.
		پلان استراتژیک معارف	تمامی ولایات کشور	تمامی ولایت کشور	مستقیم ارتباط دارد	1,191,536,430	۱. تعلیمات اساسی و سواد آموزی				
		پلان استراتژیک معارف	۳۴ ولایت کشور بشمول شهر کابل	۳۴ ولایت کشور بشمول شهر کابل	ارتباط مستقیم دارد	5,121,480	۱. انکشاف و تقویت برنامه های سواد آموزی				

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
		پلان استراتژیک معارف	مرکز وزارت	مرکز وزارت	مستقیم ارتباط دارد	5,121,480	۱. تدوین انکشاف نصاب تعلیمی ۲. تالیف و چاپ کتب درسی	اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی و مرتبط ساختن آن با نیازمندی های کشور، چاپ و توزیع کتب درسی و مواد آموزشی	وزارت معارف، وزارت تحصیلات عالی، سکتور خصوصی، وزارت امور زنان، وزارت انکشاف دهات، وزارت صحت عامه، اداره ملی حفاظت از محیط زیست، ملل متحد، مؤسسات تطبیق کننده	۴,۷,۱. میزان شامل شدن موضوع شهروندی جهانی و توسعه پایدار در نصاب تعلیمی	۴,۷. الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دستیابی آموزگاران به دانش و مهارت های لازم برای تقویت انکشاف پایدار در میان همه، بواسطه آموزش در عرصه اهداف انکشاف پایدار و روش های زندگی پایدار، حقوق بشر، برابری جنسیتی، پیشبرد یک فرهنگ صلح آمیز و بدون خشونت،
700,000,000	۱. چاپ و توزیع ۱۲ میلیون جلد کتب درسی سالانه	پلان استراتژیک معارف	تمامی ولایات کشور	تمامی ولایت کشور	مستقیم ارتباط دارد	3,430,000,000	۱. چاپ کتب درسی تعلیمات عمومی	اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی و مرتبط ساختن آن با نیازمندی های کشور، چاپ و توزیع کتب درسی و مواد آموزشی	وزارت معارف، وزارت تحصیلات عالی، سکتور خصوصی، وزارت امور زنان، وزارت انکشاف دهات، وزارت صحت عامه، اداره ملی حفاظت از محیط زیست، ملل متحد، مؤسسات تطبیق کننده	۴,۷,۲. فیصدی مکاتب که دروس مبتنی بر مهارت های زندگی و مسایل صحتی را ارائه مینمایند.	شهروندی جهانی، قدردانی از تنوع فرهنگ ها.
		پلان استراتژیک معارف	مرکز وزارت	مرکز وزارت	مستقیم ارتباط دارد	3,072,860	۱. خریداری ماشین آلات تولیدی و مواد درسی	اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی و مرتبط ساختن آن با نیازمندی های کشور، چاپ و توزیع کتب درسی و مواد آموزشی	وزارت معارف، وزارت تحصیلات عالی، سکتور خصوصی، وزارت امور زنان، وزارت انکشاف دهات، وزارت صحت عامه، اداره ملی حفاظت از محیط زیست، ملل متحد، مؤسسات تطبیق کننده		

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
		پلان استراتژیک معارف	تمام ولایات	تمامی ولایت کشور	مستقیم ارتباط دارد	210,000,000	۱. تهیه و چاپ کتب اسلامی	اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی و مرتبط ساختن آن با نیازمندی های کشور، چاپ و توزیع کتب درسی و مواد آموزشی	وزارت معارف، وزارت تحصیلات عالی، سکتور خصوصی، وزارت امور زنان، وزارت انکشاف دهات، وزارت صحت عامه، اداره ملی حفاظت از محیط زیست، ملل متحد، مؤسسات تطبیق کننده	(۴,۷,۳) فیصدی مکاتب که موضوعات مبتنی بر حقوق بشر، تساوی جندر، ترویج فرهنگ صلح و مشارکت فرهنگی را ارایه می نمایند.	
		پلان استراتژیک معارف	تمام ولایات	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	708,180,410	۱. برنامه انکشاف زیر بنای تعلیم و تربیه	اصلاح کیفیت معارف در افغانستان (اقرأ)	وزارت معارف، وزارت صحت عامه، وزارت انرژی و آب، وزارت احیاء و انکشاف دهات، وزارت شهرسازی و مسکن، وزارت مخابرات، وزارت اطلاعات و فرهنگ، وزارت تحصیلات عالی	۴.الف. ۱. فیصدی مکاتبی دارای امکانات ذیل میباشد: الف. برق ب. لابراتوارهای ساینس ج. لابراتوارهای کمپیوتر د. تعمیر مناسب س. تسهیلات آب آشامیدنی صحی ه. کتابخانه و. سایت صحی	۴.الف. ایجاد و بهبود تسهیلات آموزشی با در نظر داشت کودکان، معلولین و حساسیت های جنسیتی و مهیا ساختن محیط آموزشی امن، بدون خشونت، فراگیر و موثر برای همه.
		پلان استراتژیک معارف	تمام ولایات	تمام ولایات	ارتباط غیر مستقیم دارد	97,425,790	۱. مدیریت و ارتقای ظرفیت				
4,200,000,000	۱. برنامه اقرأ الی ۲۰۲۲ در ۱۷ ولایات کشور تطبیق می گردد.	پلان استراتژیک معارف	هرات، کابل، ننگرهار، کندهار، هلمند، غزنی، کندوز، بلخ، فاریاب، ارزگان، زابل، پکتیکا، بادغیس	تمام ولایات	ارتباط مستقیم دارد	12,250,000,000	۱. اعمار و تجهیز مکاتب در ۱۷ ولایت				

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
بودجه ضرورت ندارد	<p>۱. افزایش توامیت ها با کشورهای خارجی از طریق مجرای دیپلوماتیک</p> <p>۲. قناعت کشورهای خارجی جهت اعطای بورسیه ها در مقطع ماستری و دوکتورا</p> <p>۳. جلب همکاری های کشورهای خارجی</p> <p>۴. اعطای بورسیه ها به رشته های دارای اولویت</p>	<p>۱. قانون تحصیلات عالی</p> <p>۲. پلان استراتژیک ملی تحصیلات عالی</p> <p>۳. مقررده بورسیه ها</p> <p>۴. مقررده بورسیه های فوق لیسانس</p>	<p>عدم تفویض بورسیه های وعده شده از جانب کشورهای بورس دهنده</p>	<p>۱- عدم توزیع بورسه ها از یک مرجع واحد (وزارت تحصیلات عالی)</p> <p>۲- عدم پایبندی مراجع بورس دهنده به مواد تفاهم نامه ۳- ظرفیت پایین متقاضیان بورسیه ها جهت تکمیل شرایط بورسیه ها</p>	87%	بودجه آن مربوط کشورهای بورس دهنده می باشد	<p>۱. تفاهم نامه های موجود میان افغانستان و کشورهای بورس دهنده شامل هندوستان، قزاقستان، مالزی، ترکمنستان، عربستان، ازبکستان، ایران و آذربایجان</p> <p>۲. (PEACE) جایکا</p> <p>۳. (HEDP) برنامه انکشاف تحصیلات عالی</p>			<p>۴. ب. الی سال ۲۰۳۰، افزایش قابل ملاحظه بورسیه های تحصیلی جهانی برای آموزش عالی، از جمله برنامه های آموزشی مسلکی، تخنیک، تکنالوژی و معلوماتی، انجنیری و برنامه های ساینسی.</p>	<p>۴. ب. الی سال ۲۰۳۰، افزایش قابل ملاحظه بورسیه های تحصیلی جهانی برای آموزش عالی، از جمله برنامه های آموزشی مسلکی، تخنیک، تکنالوژی و معلوماتی، انجنیری و برنامه های ساینسی.</p>
53,095,000	<p>۱. اعزام ۲۵ تن از استادان پوهنچی شرعیات جهت ادامه تحصیل در مقطع ماستری و دوکتورا به کشور مالزی</p>				6%	210,000,000					
		پلان استراتژیک معارف	۴۸ دارالمعلمین اساسی و ۱۹۹ مرکز حمایتی در ولایات و ولسوالی های کشور	تمام ولایات و ولسوالی های تحت پوشش	ارتباط مستقیم دارد	بودجه خاص ندارد، صرف معائن استادان موظف که	۱. تدویر برنامه داخل خدمت	ارتقای سویه تحصیلی معلمان برحال الی صنف ۱۴	وزارت معارف، وزارت تحصیلات عالی، پوهنتون تعلیم و تربیه	۴. ج. الی سال ۲۰۳۰، افزایش عرضه قابل ملاحظه معلمان شایسته از طریق همکاری های بین المللی آموزش معلمان در کشور.	۴. ج. الی سال ۲۰۳۰، افزایش عرضه قابل ملاحظه معلمان شایسته از طریق همکاری های بین المللی آموزش معلمان در کشور.

تاریخیت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتژییک جهت حصول تارگییت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تارگییت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولوییت)	ساحات آسیب شدید	پالیسی ها و استراتژیی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
			ظرفییت سازی مسلکی و تخصیصی معلمین برحال	۱. تدوییر سمینارها و ورکشاپ های آموزشی کوتاه مدت		ارتباط مستقیم دارد	تمام ولایات و ولسوالی های تحت پوشش	۴۸ دارالمعلمین اساسی و ۱۹۹ مرکز حمایوی در ولایات و ولسوالی های کشور	پلان استراتژییک معارف		
			تدوییر کورس های رشته دوم برای معلمین برحال خلاف رشته	۱. تدوییر کورس های ۱ ساله تخصیصی داخل خدمت		ارتباط مستقیم دارد	تمام ولایات و ولسوالی های تحت پوشش	۴۸ دارالمعلمین اساسی و ۱۹۹ مرکز حمایوی در ولایات و ولسوالی های کشور	پلان استراتژییک معارف		
			تربیه معلمین دوره ابتدایی (قبل از خدمت و داخل خدمت)	۱. ایجاد دیپارتمنت دوره ۲ ساله تعلیمات ابتدایی و جذب معلمین برحال و قبل از خدمت		ارتباط مستقیم دارد	تمامی ولایت کشور	۴۸ دارالمعلمین اساسی و ۱۹۹ مرکز حمایوی در ولایات و ولسوالی های کشور	پلان استراتژییک معارف		
			تربیه معلمین با دانش و مهارت تعلیمات استثنایی	۱. تدوییر کورس های تعلیمات استثنایی برای معلمین برحال مکاتب		ارتباط مستقیم دارد	تمامی ولایت کشور	۴۸ دارالمعلمین اساسی و ۱۹۹ مرکز حمایوی در ولایات و ولسوالی های کشور	پلان استراتژییک معارف		

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
		پلان استراتژیک معارف	۴۸ دارالمعلمین اساسی و ۱۹۹ مرکز حمایتی در ولایات و ولسوالی های کشور	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد		۱. تدویر کورس های مضامین مسلکی برای معلمین غیر مسلکی	تربیه معلمین غیر مسلکی برحال با مضامین مسلکی			
		پلان استراتژیک معارف	کابل	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	4,987,430	۱. باز سازی و ترمیم مرکز تربیه معلم سید جمال الدین در کابل	اعمار و تجهیز مراکز تربیه معلم			
		پلان استراتژیک معارف	هرات	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	10,242,820	۱. اعمار تعمیر دار المعلمین و لیلیه در ولسوالی شیندند ولایت هرات				
		پلان استراتژیک معارف	لغمان، نورستان، نیمروز، فراه، ارزگان	تمامی ولایت کشور	ارتباط مستقیم دارد	4,097,170	۱. اعمار لیلیه برای دارالمعلمین ها	فراهم آوری دسترسی متوازن به تربیه معلم			
		پلان استراتژیک معارف	کابل	کابل	ارتباط مستقیم دارد	10,242,820	۱. اعمار کامپلکس تربیه معلم				

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
		پلان استراتژیک معارف	مرکز وزارت و ولایات	مرکز وزارت و ولایات	ارتباط مستقیم دارد	26,796,560	۱. توسعه تربیه معلم (انکشاف و چاپ نصاب جدید دارالمعلمین، معیاری سازی امتحانات، ارتقای ظرفیت معلمین و استادان دارالمعلمین، امتیاز منطوقی برای استادان دارالمعلمین ها و وجوه مالی برای ترمیمات دارالمعلمین ها)	بهبود کیفیت و مدیریت تربیه معلم			
هدف هشتم: ترویج رشد اقتصادی پایدار، فراگیر، اشتغال کامل و مولد برای همه											
70,000,000	۱. تهیه دیتابیس ۲. تحقیقات روی منابع توریستی ۳. آگاهی دهی جهت بازاریابی صنعت توریزم و ارتقای ظرفیت	۱. قانون توریزم، پلان استراتژیک وزارت ۲. مقرره تاسیس بود و باش، ۳. مقرره ترانسپورت توریستی و		۱. کمبود ظرفیت لازم مسلکی در بخش توریزم ۲. نبود پالیسی های موثر جهت تقویه و رشد صنعت توریزم	۱۰۰٪	900,000	۱. پروژه سازی و تطبیق برنامه های حمایتی و انکشافی برای رشد صنعت توریزم جهت تطبیق پالیسی ملی گرحندوی . ۲. تدوین معیار ها خدماتی ،	۱. معیاری سازی خدمات توریستی مطابق استاندارد های بین المللی ۲. مسلکی سازی و ارتقای ظرفیت کارمندان دولتی و سکتور خصوصی از طریق انسیتیوت گرحندوی .	وزارت اطلاعات و فرهنگ وزارت اقتصاد، مالیه ، احصائیه مرکزی ، وزارت خارجه و کار امور اجتماعی ارگان های محل و سازمان های همکار توریستی بین المللی	۸,۹ الی ۲۰۳۰، تهیه و تطبیق پالیسی ها جهت توسعه گردش گری پایدار که سبب ایجاد اشتغال، ترویج فرهنگ و تولیدات محلی گردد.	

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (اداری اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
		مقرره هتل های دولتی.					ارتقای ظرفیت سکتور خصوصی				
70,000,000	<p>۱. تهیه وسایل ترانسپورتی برای میدان های هوایی کابل، هرات، بلخ، بامیان قندهار به منظور عرضه خدمات توریستی به سیاحین،</p> <p>۲. برگزاری نمایش گاه ها و برنامه های ارتقای ظرفیت برای متشبهین</p> <p>۳. توسعه فعالیت های صنایع دستی.</p> <p>۴. تهیه برنامه های بازاریابی و آگاهی عامه برای بلند بردن سطح آگاهی عامه. توسعه توریزم داخلی.</p> <p>۵. فعال سازی انستیتوت گرحندوی مطابق معیار های بین المللی توریستی.</p>	<p>۱. قانون توریزم</p> <p>۲. پلان استراتژیک وزارت</p> <p>۳. مقرره تاسیس بود و باش</p> <p>۴. مقرره ترانسپورت توریستی و مقرره هتل های دولتی</p>		کمبود سرمایه گذاری بالای منابع توریستی	۱۰۰%	4,000,000	<p>۱. تجهیز و انکشاف انستیتوت توریزم .</p> <p>۲. راه اندازی برنامه های آگاهی عامه.</p> <p>۳. ایجاد برد عالی توریزم.</p> <p>۴. تشویق و تسهیل و فعالیت های سکتور خصوصی در راستای سرمایه گذاری بالای منابع توریستی.</p> <p>۵. تطبیق برنامه های حمایتی برای بهبود فعالیت های متشبهیین صنایع دستی.</p>	<p>۱. حمایت و گسترش فعالیت های سکتور خصوصی در بخش های مختلف خدماتی</p> <p>وزارت اطلاعات و فرهنگ . وزارت اقتصاد، مالیه ، احصائیه مرکزی ، وزارت امور خارجه و کار امور اجتماعی، سازمان های بین المللی و وزارت تجارت و صنایع</p>	<p>۸,۹,۲ نسبت اشتغال در صنعت گردشگری از مجموع اشتغال. به تفکیک:</p> <p>الف. ذکور</p> <p>ب. اناث</p>		
هدف یازدهم: شهرهای فراگیر، مصئون، انعطاف پذیر و پایدار											

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
400.000.000	۱. حفريات ساحات باستانی مرکز و ولايات کشور ۲. سروی و پروژه سازی ۲۰ آبد تاریخی مرکز و ولايات کشور ۳. ترمیم ۲۰ آبد تاریخی کشور در سطح مرکز و ولايات کشور ۴. ارتقای ظرفیت تعداد ۱۸ کارمند	اجرای فعالیت ها در مطابقت به قانون حفظ اثار تاریخی و فرهنگی کشورو استراتژی اداره جریان داشته تحت اثر معینیت فرهنگی		نبود امنیت در ولايات کشور و کمبودبودجه در بخش ترمیم آبدات و حفريات ساحات باستانی	مرتبط به تارگیت است	178.340.000	۱. سروی و پروژه سازی ۲۱ آبد تاریخی و مراقبت از ۱۳ آبد تاریخی . ۲. پروژه سازی تعمیر جدید موزیم ملی. ۳. حفريات ساحات باستانی در پنج ولایت.	۱. حفاظت از آبد های تاریخی کشور ۲. حفريات ساحات باستانی	وزارت اطلاعات و فرهنگ . وزارت اقتصاد، مالیه ، احصائیه مرکزی ، وزارت امور خارجه و کار امور اجتماعی، سازمان های بین المللی و وزارت تجارت و صنایع	۱۱،۴،۱ سهم بودجه ملی که جهت حمایت و حفاظت از میراث های طبیعی، فرهنگی، و همچنان سایت های میراث جهانی اختصاص داده شده است.	۱۱،۴. افزایش تلاش ها برای حفاظت و مصنویت میراث های فرهنگی و طبیعی.
هدف دوازدهم: حصول اطمینان از الگو های پایدار تولید و مصرف											
21.000.000	۱. طرزالعمل نظارت بر فعالیت های سکتور خصوصی توریستی.	۱. قانون توریزم، ۲. مقررره تاسیس بود و باش، ۳. طرزالعمل فعالیت انستیتوت و بازاریابی توریزم.		نبود هماهنگی لازم با جوانب ذیدخل	مرتبط به تارگیت است	ندارد	۱. طی مراحل و نهایی سازی پالیسی نظارتی فعالیت های توریستی. ۲. تهیه میکانیزم منظم برای توسعه فعالیت های متششین صنایع دستی	۱. نظارت از فعالیت های سکتورخصوصی ۲. توسعه فعالیت های صنایع دستی. ۳. جمع آوری و ثبت معلومات دقیق از منابع توریستی کشور.	وزارت اطلاعات و فرهنگ . وزارت اقتصاد، وزارت زراعت و مالداري، اداره مرکزی احصائیه، اداره حفاظت محیط زیست	۱۲.ب. تعداد پالیسی ها و استراتژی های گردشگری همراه با پلان های تطبیقی و ابزار های نظارتی آن.	۱۲.ب. انکشاف و تطبیق ابزار جهت نظارت از فعالیت های گردشگری پایدار که باعث اشتغالزایی، ترویج فرهنگ و محصولات داخلی گردد

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
1. 7120000 2. 6060000 3. 3200000	پروژه های علمی و تحقیقی ۱. جدا سازی زباله های جامد در مبدا ۲. بررسی امکانات پروسس زباله های شهری و تولید کودعضوی ۳. تحقیق پیرامون زمینه های رسیدن به خودکفایی اقتصادی	استراتژیک پلان اکادمی علوم افغانستان ۲۰۱۷-۲۰۲۷	شهر کابل	شهرهای بزرگ کشور (کابل، جلال آباد، مزارشریف، کندهار، هرات)	ندارد	ندارد	ندارد	۱. توانمند سازی نهادها و شهروندان برای مدیریت زباله های شهری ۲. توانمند سازی شهروندان و نهادها برای استفاده موثر اقتصادی از زباله ها ۳. دریافت راه کار های علمی و عملی برای رسیدن به خود کفایی اقتصادی	۱. وزارت تجارت و صنایع ۲. وزارت کار، امواجتماعی، شهدا و معلولین ۳. وزارت خارجه ۴. وزارت مالیه ۵. وزارت تحصیلات عالی ۶. وزارت تجارت و صنایع	۱۲.الف مقدار همکاری تعهد شده از ممالک توسعه یافته در زمینه تحقیق و توسعه برای مصرف و تولید پایدارو فن آوری های سازگار با محیط زیست.	۱۲.الف جذب حمایت کشورهای توسعه یافته بمنظور تقویت و توانمند سازی ظرفیت های علمی و تکنولوژیکی برای تطبیق شیوه های پایدار تولید و مصرف.
هدف شانزدهم: ترویج جوامع صلح آمیز و همه شمول برای انکشاف پایدار ، فراهم آوری دسترسی به عدالت برای همه و ایجاد نهاد های موثر، حسابه و همه شمول در تمام سطوح											
21,000,000	۱. گسترش سطح هماهنگی با گردانندگان رسانه های همگانی، ۲. توجه بیشتر به ظرفیت سازی رسانه ها و ژورنالیستان، ۳. توسعه و تجهیزات نشرات سکتور دولتی	۱. قانون رسانه های همگانی، ۲. قانون حق دسترسی به اطلاعات، ۳. مقرر طرز تاسیس و فعالیت رسانه های همگانی	۱. عدم رعایت قانونحق دسترسی به اطلاعات، ۲. برخورد غیر حرفه ای برخی از رسانه ها و خبرنگاران	۱. عدم رعایت قانونحق دسترسی به اطلاعات، ۲. برخورد غیر حرفه ای برخی از رسانه ها و خبرنگاران	مرتبط به تارگیت است	ندارد	۱. تدویر دوامدارجلسات کمیته مشترک ۲. گسترش فعالیت کمیته مشترک در سطح ولایات ۳. تدویر ورکشاپها و سمینارهای آگاهی دی به خبرنگاران، منسوبین پولیس	۱. کمیته مشترک مصونیت و امنیت ژورنالیستان ۲. تامین و گسترش هماهنگی میان وزارت اطلاعات و فرهنگ و نهادهای مسوول امنیتی و نهادهای مدافع حقوق خبرنگاران	وزارت اطلاعات و فرهنگ وزارت امور داخله و اداره لوی حارنوالی	۱۶,۱۰,۱ تعداد موارد تأیید شده قتل، اختطاف، مفقودی اجباری، بازداشت خود سرانه و شکنجه ژورنالیستان، کارمندان رسانه ها، اعضای اتحادیه تاجران و فعالین حقوق بشر در ۱۲ ماه گذشته.	۱۶,۱۰ حصول اطمینان از دسترسی عام به اطلاعات و حمایت از آزادی های اساسی مطابق به قوانین ملی و موافقتنامه های بین المللی

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
							و مقامات محلی ۴. گسترش تیراژ و چاپ همزمان در سطح زون ها، بهبود کیفی محتوای نشرات، ظرفیت سازی خبرنگاران				
7,000,000	۱. آموزش مقامات محلی در مورد چگونگی ارایه معلومات به متقاضیان اطلاعات از طریق تدویر کارگاه های آموزشی	قانون حق دسترسی به اطلاعات		مشکل نا امنی، عدم اطاعت پذیری از قانون	مرتبط به تارگیت است	اداره مربوط از بودجه	۱. طرح و ترتیب فورم ارزیابی ۲. ایجاد کمیته های کاری ۳. ارایه همکاری تخنیکی	۱. ارزیابی ۶۰ اداره مبنی بر داشتن مراجع مسوول اطلاع رسانی ۲. راه اندازی برنامه های ظرفیت سازی و ارایه همکاری تخنیکی ۳. ایجاد ۶ واحد معیاری اطلاع رسانی در ادارات	وزارت اطلاعات و فرهنگ تمام وزارت خانه ها و نهاد مستقل بودجوی	۱۶,۱۰۲ تعداد قوانین، مقررده ها و پالیسی هایکه دسترسی عمومی را به اطلاعات تضمین می نمایند، اتخاذ و تطبیق گردیده اند	
7,172,577,000	39		مجموع			21,611,136,210	73	مجموع			

سکتور مصئونیت اجتماعی

سکتور مصئونیت اجتماعی حاوی مجموعه ای از پالیسی ها و اقدامات عامه است که هدف آنها افزایش ظرفیت، فرصت ها و امنیت برای افغان های فقیر و بی بضاعت از طریق روند رشد اقتصادی می باشد. این پالیسی ها معطوف به کاهش فقر، افزایش خود کفایی، ارائه کمک به فقرا، و کمک به افغان های بی بضاعت است تا خطرات بهتر مدیریت شود. لازم است برنامه های معیاری انکشاف دهات برای آن عده کسانی که زیر خط فقر قرار دارند، یا آن عده کسانی که نمی توانند از گروپ های اجتماعی و نیز گروپ های خودیاری در ساحات دور دست مستفید گردند، ایجاد گردد. پالیسی های سکتور مصئونیت اجتماعی اهداف سرمایه گذاری جاری را نیز تقویت می بخشد، مانند کمک های غذایی و برنامه های کاری عامه مبتنی بر استخدام. این سکتور اطمینان حاصل می نماید که اولویت ها و پالیسی های ملی از وجه کافی در سقف تخصیص یافته مالی برخوردار اند، و وجوه تخصیص داده شده مطابق به قوانین و مقررات اداره امور مالی عامه اجرا گردند.

محو تمام انواع تبعیض و خشونت علیه زنان و دختران و رسوم زیان آور مانند ازدواج اطفال، ازدواج های اجباری و زودهنگام، اتخاذ و تقویت پالیسی های مؤثر و قوانین قابل اجرا جهت دستیابی به تساوی جندر، توانمند سازی فقرا و افراد آسیب پذیر در مقابل وقایع وخیم اقلیمی و سایر حوادث طبیعی و اقتصادی، کاهش مرگ و میر ناشی از حوادث، عرضه تسهیلات تعلیمی برای معلولین و پاکسازی اراضی از وجود ماین ها از برنامه های مهم و اساسی سکتور مصئونیت اجتماعی میباشد.

مصئونیت اجتماعی یک بخش بزرگ از جامعه را تشکیل میدهد که در طول یک نیم دهه اخیر در افغانستان توجه خاص جهانیان رادراین عرصه جلب نموده است، از آنجاکه در طول یک نیم ده گذشته باوجوداینکه تلاش های زیاد برای تقویت، ثبات و مصئونیت جامعه صورت گرفته است، اما به نحو از انحا در بخش های مختلف از کشور هنوز هم اتباع این کشور از مصئونیت کامل و خوبی در عرصه های مختلف زندگی شان بر خوردار نیستند.

اهمیت سکتور مصئونیت اجتماعی

سکتور مصئونیت اجتماعی در راستای کاهش آسیب پذیری و کمک به اقشار فقیر و بی بضاعت جهت نجات از فقر و بهبود اقتصاد خانواده ها و ایجاد عدالت اجتماعی در سراسر کشور بر مبنای ارزشهای اسلامی و سنن افغانی تلاش میورزد. تقویه سرمایه گذاری مبتنی بر رشد و انکشاف برنامه های هدفمندانه برای اقشار فقیر و نیاز مند جامعه و تدارک امکانات استقرار مجدد پایدار برای افغانهای مهاجر، عودت گنده گان و بیجا شده گان داخلی و حمایت حقوق آنها که خواهان برگشت دوباره به کشور و مناطق اصلی شان و توجه به وضعیت کوچی ها حمایت ساکنان سرحدی کشور از اهداف این سکتور میباشد. همچنان اعمار شهرها و سرپناه و تدارک زمینه های امکانات زیربنائی و توسعه پلان های شهر و مسکن این سکتور اهمیت دارد.

هدف و دیدگاه سکتور مصئونیت اجتماعی

دگاه استراتیژیک مصئونیت اجتماعی عبارت از کاهش میزان آسیب پذیری تعداد کثیری از مردم و کمک به اقشار فقیر و بی بضاعت در راستای نجات از فقر می باشد. همچنان هدف این پالیسی تقویت افراد فقیر و انعکاس خواسته ها و نیازهای آنان، کاهش نابرابری - بخصوص در میان زنان و تسریع روند ادغام اجتماعی اقلیت ها و اشخاص دارای معلولیت می باشد. هدف کلی سکتور مصئونیت اجتماعی افغانستان، ایجاد عدالت اجتماعی در سراسر کشور بر مبنای ارزشهای اسلامی و سنن افغانی می باشد.

تحت سکتور مصونیت اجتماعی، وزارت کار امور اجتماعی و شهدا و معلولین منحیت نهاد کلیدی در بخش ساختن پالیسی برای اشتغال و مدیریت مارکیت کار از سوی دولت با همکاران دیگر کار خواهد نمود تا اطمینان حاصل شود که پروژه های عمده انکشافی (هرچند نیاز به سرمایه زیاد دارد) دارای محتوای اشتغال کافی بوده و قادر به تولید فرصت های کاری برای افغان ها میباشند..

از آنجایکه مصونیت اجتماعی در هر جامعه دارای ابعاد گوناگون و عوامل مختلف میباشد؛ بناً بخش دیگر از این مصونیت در برگیرنده مصونیت کار برای مهاجرین و عودت کننده گان در داخل و خارج از کشور بدلیل نبودزمینه اشتغال و امنیت برای شهروند در این کشور به نحو از انحا تحمیل میگردد، چنانکه باساز وزارت عودت و مهاجرین در حال حاضر بیش از ۱,۲ میلیون نفر به اثر نا امنی ها و عوامل اقتصادی بیجاشده که استقرار و ادغام آنها نیازمند برنامه های انکشافی می باشد. وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان مسؤلیت رهبری امور بیجاشدگان داخلی بعهده دارد. به اساس گزارش ریاست عمومی بیجاشدگان داخلی تا آخر ماه عقرب سال ۱۳۹۵ حدود ۲۰۶۷۵۴ فامیل بیجاشده شده است. با فراهم نمودن زمینه استقرار و ادغام آنها در جامعه عدالت اجتماعی تامین و نابرابری ها در سطح ملی کاهش میابد.

نتایج متوقعه سکتور مصونیت اجتماعی الی ۲۰۳۰

با تطبیق اهداف انکشاف پایدار برای افغانستان تحت سکتور مصونیت اجتماعی؛ وضعیت زنان در افغانستان در عرصه های تعلیمی، فعالیتهای اقتصادی، سیاسی و اجتماعی بهبودخواهد یافت و مشارکت زنان در موقف های سیاسی و مدیریتی افزایش یافته، خشونت و تبعیض علیه زنان محو شده و چارچوب های قانونی کارا ایجاد و تطبیق خواهد شد، و از جانب دیگر با تطبیق این برنامه اکثریت افراد فقیر و افراد آسیب پذیر از طریق تطبیق سیستم ها و اقدامات مصونیت اجتماعی تحت پوشش قرار گرفته و در مقابل وقایع وخیم اقلیمی و سایر حوادث و صدمات اقتصادی و اجتماعی تقویت خواهند گردید و همچنان زمینه اشتغال و راهکارهای مناسب شغلی باتطبیق سند اهداف انکشاف پایدار عملی خواهد گردید، تاافغانها بتوانند حتی در محلات شان به شغل های مناسب دست یابند و ضرورت به مهاجرت های داخلی و بیرون مرزی نباشد و مردم مصون در فضای برادری به شغل های مناسب بی پردازند.

نهادهای بودجوی سکتور مصونیت اجتماعی

سکتور مصونیت اجتماعی شامل (۶) اداره(وزارت امور مهاجرین وعودت کننده گان، وزارت امور سرحدات وقبایل، وزارت مبارزه با حوادث ریاست عمومی مستقل امور کوچی ها، وزارت امور زنان و وزارت کار و امور اجتماعی) میباشد.

شماره	واحد بودجوی	برنامه ها
۱	وزارت امور مهاجرین	- مهاجرین وپناه جویان - عودت کننده گان وبیجاه شده گان - اداره ومدیریت
۲	وزارت امور سرحدات وقبایل	- مصونیت اجتماعی مناطق سرحدی وقبایل وتنظیم امورات سرحدات -
۳	وزارت امور سرحدات وقبایل	- برنامه حمایت از کوچی ها
۴	اداره مبارزه با حوادث	- برنامه آماده گی مبارزه با حوادث
۵	وزارت امور زنان	- گسترش چندر و نظارت از پالیسی - مدیریت وهماهنگی - تقویت وتوانمند سازی زنان

<ul style="list-style-type: none">- امور معلولین- امور اجتماعی- امور کار- مالی واداری	وزارت کار امور اجتماعی	۶
--	------------------------	---

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
هدف اول: محو فقر با تمام ابعاد آن در همه جا											
۱،۳۰ الی سال ۲۰۳۰، تطبیق سیستم ها و اقدامات مناسب مصونیت اجتماعی در تمام طبقات به سطح ملی و تحت پوشش قراردادن تعداد قابل ملاحظه افراد فقیر و آسیب پذیر.	۱،۳،۱. فیصدی اشخاص آسیب پذیر که تحت پوشش مصونیت اجتماعی قرار گرفته اند به تفکیک: ۱. اشخاص دارای معلولیت ۲. خانواده های شهدا ۳. متقاعدین ۴. خانواده های آسیب پذیر دارای اطفال زیر سن ۱۰	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین / اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث، انکشاف دهات، وزارت امور زنان، اداره مرکزی احصائیه، وزارت صحت عامه، وزارت اقتصاد، وزارت مالیه، بانک ملی	۱. طرح اصلاحی بنیادی خزینه تقاعد الی ۲۰۲۰. ۲. پالیسی ملی تقاعد ۳. اسناد تقنینی تعدیل شده مرتبط به تقاعد ۴. تطبیق PFM در خزینه تقاعد (PFM) ۵. انتقال تمام پلان ها برنامه ها از پروژه محوری به برنامه محوری ۶. طرح ریفورم شهدا و معلولین. ۷. طرح مراکز حرفه های اجتماعی برای زنان و گروه های خودکفا ۸. ایجاد مراکز حمایتی زنان دارای تاخر ذهنی ۹. ایجاد مراکز رفاه اجتماعی برای زنان	۱. پروژه ریفورم تقاعد (سیستم بایومتریک شهدا ومعلولین). World Bank ,WFP, FAO, UNICEF	19,691,000,000	۸۰٪ پروژه های که از جانب وزارت مالیه تمویل میگردد و ۲۰٪ از پروژه های همکاران انکشافی	تمام ولایات ولایات کشور	ولایات غور، فراه، نیمروز، نورستان، قاریاب، سرپل، هلمند، ارزگان، قندز، بغلان و پکتیکا	۱. مسوده پالیسی ملی اجتماعی ۲. پالیسی اطفال در معرض خطر ۳. قانون اشخاص دارای معلولیت ۴. پالیسی جامع حقوق و امتیازات شهدا ۵. معلولین و مجروحین نیروهای دفاعی و امنیتی ۶. قانون حقوق و امتیازات ورته شهدا، مفقودین ومعلولین ۷. طرزالعمل ثبت، راجستر، تثبیت و پرداخت حقوق و امتیازات معلولین و بازمانده گان شهدا و مفقودین ۸. پالیسی ملی اجتماعی توحید شده خود سرپرست ۹. طرح حمایتی گدا ها طرح حمایتی کهنسالان	۱. پروژه ریفورم شهدا و معلولین ۲. پروژه سرویج اشخاص دارای معلولیت ۳. طرح مراکز حرفه های اجتماعی برای زنان و گروه های خودکفا ۴. ایجاد مراکز حمایتی زنان دارای تاخر ذهنی ۵. ایجاد مراکز رفاه اجتماعی برای زنان	840,000,000
هدف چهارم: حصول اطمینان از تعلیم با کیفیت، همه شمول، عادلانه و ترویج فرصت های آموزشی مادام العمر برای همه											

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تاریت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
3,500,000,000	۱. طرح توسعه آموزش های فنی و حرفه ای از سطح ولایات به سطح ولسوالی ها ۲. ایجاد مراکز آموزش های فنی و حرفه ای (Center of Excellence) ۳. ایجاد کمیسیون تصدیق دهی آموزش های فنی و حرفه ای ۴. ایجاد مرکز تحقیق / پژوهش، ایجاد مراکز آموزش ترینان (ToT) ۵. ایجاد مراکز آموزش های فنی حرفه ای در پارک های صنعتی	۱. پالیسی ملی کاربایی، قانون اشخاص دارای معلولیت ۲. استراتژی آموزش های فنی و حرفه ای ۳. مقرر آموزش های فنی و حرفه ای غیر رسمی ۴. طرز العمل صدور جواز آموزش های فنی و حرفه ای ۵. مدیریت سیستم معلومات آموزش های فنی و حرفه ای	پکتیا، پکتیکا، وردک، لوگر، لغمان، کنر، بدخشان، بلخ، بامیان، خوست، سمنگان، نورستان، ننگرهار، قندهار، کابل، هلمند، پروان، تخار و هرات.	کنر، زابل، فراه، سرپل، ارزگان، بامیان، بادغیس، نورستان، سمنگان، غور و پکتیکا.	NSDP 21% SALAM 100% GIZ 17% EU 45%	571,297,440	۱. برنامه ملی انکشاف مهارت ها، NATIJA، SDP، Afghani EU، GIZ، SALAM	۱. طرح توسعه آموزش های فنی و حرفه ای از سطح ولایات به سطح ولسوالی ها ۲. ایجاد مراکز آموزش های فنی و حرفه ای (Center of Excellence) ۳. ایجاد کمیسیون تصدیق دهی آموزش های فنی و حرفه ای ۴. ایجاد مرکز تحقیق / پژوهش ۵. ایجاد مراکز آموزش ترینان (ToT) ۶. ایجاد مراکز آموزش های فنی حرفه ای در پارک های صنعتی.	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین / وزارت معارف، وزارت مخابرات و تکنالوژی معلومات، وزارت تحصیلات عالی	۴۰،۴۰۰ فیصدی اشخاص دارای معلولیت که از برنامه های آموزشی فنی حرفه ای (نیمه رسمی) مستفید میشوند.	۴۰،۴۰۰ الی سال ۲۰۳۰، افزایش قابل ملاحظه تعداد جوانان و بالغین که دارای مهارت های تکنیکی و مسلکی برای اشتغال، کار مناسب و تجارت باشند.
هدف پنجم: دستیابی به تساوی جنسیتی و توانمند سازی تمام زنان و دختران											
3,400,000	۱. تصویب مقرر منع تبعیض علیه زنان و دختران ۲. تطبیق مقرر منع تبعیض علیه زنان و دختران ۳. تدویر تریننگ ها در راستای منع تبعیض علیه زنان و دختران در سکتورهای مختلف در مرکز و ولایات	قانون اساسی قانون منع خشونت علیه زن استراتژی منع خشونت علیه زنان و دختران، استراتژی (۵) ساله وزارت امور زنان پلان عمل ملی قطعنامه ۱۳۲۵، کنوانسیون منع تبعیض علیه زنان و اطفال	هلمند، خوست فراه، نورستان، کنر، میدان وردک، پکتیا، غور، بادغیس، سرپل، بدخشان،	تمام ولایت	20%	1. 17058185	داد خواهی حقوقی به نفع زنان شامل: ۱. تعدیل قوانین و پالیسی ها ۲. گسترش و تداوم فعالیت های کمیسیون های عالی منع خشونت علیه زنان ۳. تطبیق قانون منع آزار و اذیت زنان و اطفال	۱. ارزیابی و بازنگری قوانین و پالیسی ها جهت تقویت مشارکت زنان ۲. طرح و تطبیق مقرر منع تبعیض ۳. ارزیابی و بازنگری قوانین و پالیسی ها جهت تقویت مشارکت زنان	وزارت امور زنان، ارگانهای عدلی و قضایی، ارگانهای امنیتی، احصائیه	۵،۱۰۱ فیصدی حصول اطمینان از موجودیت چارچوب های قانونی غرض تقویت، تطبیق و نظارت از مساوات و عدم تبعیض بر	۵،۱۰۱. محو تمام انواع تبعیض علیه زنان و دختران در همه جا.

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساعات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساعات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	اساس جنسیت، (قوانین، مقررات، کنوانسیون ها و پیمان ها)	مرکزی و ریاست مستقل حقوق بشر						فاریاب، کاپیسا، سمنگان، تخار، ارزگان، کندز، کندهار، دایکندی و زابل		۴. برگذاری موعظه ها و خطابه های دینی از طریق منابع مساجد و تکایا در رابطه به منع تبعیض علیه زنان و دختران	
۵.۲. محو تمام انواع خشونت علیه زنان و دختران درمحلات عام و خصوصی، از جمله قاچاق، سوء استفاده جنسی و دیگر انواع سوء استفاده.	۵.۲.۱. فیصدی زنان از سن ۱۵ به بالا که به خشونت فیزیکی، جنسی و یا روانی درطول ۱۲ ماه گذشته توسط همسر متقابل شده اند.	وزارت امور زنان، ارگانهای عدلی و قضایی، ارگانهای امنیتی، احصائیه مرکزی، ریاست مستقل حقوق بشر، وزارت صحت عامه وهمکاران بین المللی	۱. طرح و تطبیق میکانیزم نظارت بر تطبیق قانون منع خشونت علیه زن قاجاق و اختطاف انسان ۲. قانون مبارزه علیه قاجاق و اختطاف انسان	۱. کمپاین عمومی در رابطه به حقوق خانواده و اجتماع ۲. سفارت کانادا (پروژه تقویت آینده افغانستان از طریق توانمند سازی زنان) ۲. راه اندازی کمپاین های آگاهی عامه در خصوص حقوق زنان و دختران به منظور کاهش خشونت علیه آنان ذهنیت سازی عامه و انکشاف تبلیغات چندر ۲. وکالت دفاع از قضایای موکلین در ادارات عدلی و قضایی، حل و فصل قضایای فامیلی از طریق میانجگری ۲. ایجاد صنف های سواد آموزی ومهارت های زندگی برای ۶۰۰ خانم ها در ۳ ولایت (کابل، ننگرهار، و کندهار) گردیده	735,375,000	رابطه مستقیم جهت حصول تاریت 20%	تمام ولایت	هلمند، خوست فراه، نورستان، کنر، میدان وردک، پکتیا، غور، ننگرهار، بادغیس، سرپل، بدخشان، جوزجان، فاریاب، کاپیسا، سمنگان، تخار، ارزگان، کندز، کندهار، لوگر، کنر، دایکندی و زابل	۱. قانون منع خشونت علیه زنان ۲. استراتیژی منع خشونت علیه زنان ودختران ۳. استراتیژی (۵) ساله وزارت امور زنان ۴. قانون منع آزار و اذیت زنان و اطفال ۵. پلان عمل قطعنامه ۱۳۲۵	1. Community Level Health Sector Response to GBV 2. Emergency FPC for IDPs and Refugees 3. Awareness sessions for Mula and Regious Leaders 4. Health Education for all patient and cleints 5. Development of IEC materials of GBV	700,000,000

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساعات آسیب پذیر شدید	ساعات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
6,000,000	۱. ورکشاپ آگاهی دهی از استراتیژی منع خشونت علیه زن ۲. تهیه و نشر گزارش تحقیقی با عنوان سروی آزار اذیت زنان و دختران ۳. برنامه ارتقاء ظرفیت برای اعضای کمیسیونهای ولایتی منع خشونت و حارنوالان خشونت	۱. قانون منع خشونت علیه زنان ۲. استراتیژی منع خشونت علیه زنان و دختران ۳. استراتیژی (۵) ساله وزارت امور زنان ۴. قانون منع آزار و اذیت زنان و اطفال ۵. پلان عمل قطعنامه ۱۳۲۵	هلمند، خوست فراه، هرات، نورستان، کنر، میدان وردک، پکتیا، غور، پکتیکا، ننګرهار، بادغیس، سرپل، بدخشان، جوزجان، فاریاب، کاپیسا	تمام ولایات	این برنامه تارگیت را به صورت مستقیم حاصل میکند و ۲۵ فیصد سهم در حصول تارگیت دارد	70,000,000	۱. تطبیق ورکشاپ های آگاهی دهی از قانون منع خشونت علیه زن و قانون منع و آزار و اذیت زنان و اطفال ۲. پروژه تقویت آینده افغانستان از طریق توانمند سازی زنان (سفارت کانادا) ۳. ۱، ایجاد میکانیزم های محافظت زنان اطفال به سطح جامعه، کار با رصا کاران اجتماعی، بسیج سازی جامعه جهت مبارزه با خشونت، عرضه خدمات روانی اجتماعی برای متضررین قضایای خشونت و کار بزرگان و علما به سطح جامعه جهت کاهش خشونت علیه زن	صدور اعلامیه ها جهت دادخواهی راجع به قضایای حاد خشونت علیه زنان و نقش حقوق بشری آنان و اعلان موقف گیری های روشن دولت.	وزارت امور زنان، ارگانهای عدلی و قضایی، ارگانهای امنیتی، احصائیه مرکزی، ریاست مستقل حقوق بشر و وزارت صحت عامه	۵.۲،۲. فیصدی زنان و دختران بین سنین ۱۵ به بالا که از طرف افراد غیراز همسر طی ۱۲ ماه اخیر مورد خشونت فیزیکی، جنسی، روانی و سو استفاده جنسی قرار گرفته اند.	
3,000,000	۱. برنامه تطبیق استراتیژی منع خشونت علیه زنان ۲. طرح و تصویب پالیسی ثبت ازدواج ها	قانون منع خشونت علیه زن استراتیژی منع خشونت علیه زنان و دختران، استراتیژی (۵) ساله وزارت امور زنان پلان عمل ملی قطعنامه ۱۳۲۵، کنوانسیون منع تبعیض علیه زنان و اطفال پلان کاری ملی جلوگیری از ازدواج اطفال و زودهنګام	هلمند، خوست فراه، هرات، نورستان، کنر، میدان وردک، پکتیا، غور، پکتیکا، ننګرهار، بادغیس، سرپل، بدخشان،	تمام ولایات کشور	این برنامه تارگیت را به صورت مستقیم حاصل میکند و ۱۵ فیصد سهم در حصول تارگیت دارد	31,220,000	۱. طرح، تصویب و تطبیق پالیسی ثبت ازدواج ها ۲. پروژه تقویت آینده افغانستان از طریق توانمند سازی زنان (سفارت کانادا) ۳. ۱، برنامه های آگاهی عامه حقوقی در خصوص زنان و دختران، قانون منع خشونت علیه زنان و موضوعات محافظت زنان	۱. طرح و تطبیق مقررات ۲. طرز العمل و لوابیح برای تطبیق هر چه قانون منع خشونت علیه زن ۳. استراتیژی منع خشونت علیه زن از سوی ارگان های سکتوری	وزارت امور زنان، ارگانهای عدلی و قضایی، ارگانهای امنیتی، احصائیه مرکزی، وزارت ارشاد، حج و اوقاف	۵.۳، ۱، ۵.۳، ۱، فیصدی زنان که بین سنین ۱۵-۱۹ ازدواج نموده اند. ۵.۳، ۱، ۵.۳، ۱، زیان آور مانند ازدواج های اطفال، اجباری و زود هنګام.	

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
7,000,000,000	۱. مطالعه و تحلیل جامع مشترک با اداره ملی احصائیه و معلومات	۱. قانون کار ۲. سند برنامه ملی دارای اولویت توانمند سازی اقتصادی زنان ۳. پالیسی ملی کار ۴. پالیسی ملی اجتماعی توحید شده ۵. نقشه راه ایجاد اشتغال و کار و بار ۶. NAP 1325	مناطق کمتر انکشاف یافته	تمام ولایات کشور	100%	24,500,000	۱. برنامه ملی دارای اولویت توانمند سازی اقتصادی زنان (WEE-NPP)	بررسی تعریف و محاسبه کارهای بدون پرداخت در تولید ناخالص ملی در مطابقت به شرایط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین / وزارت امور زنان، وزارت اقتصاد، وزارت صنعت و تجارت	۵.۴،۱ فیصدی وقت مصرف شده بالای کارهای داخلی و پرستاری بدون مزد. به تفکیک: ۱. مجموع الف. مذکر ب. مونث	۵.۴ تشخیص و ارزش دهی کارهای بدون مزد از طریق ارائه خدمات عامه، زیرساخت ها و سیاست های مصونیت اجتماعی و ترویج مسئولیت پذیری مشترک در فامیل و خانواده مطابق به باورهای ملی.
12,000,000	الف ۱. تعدیل قانون انتخابات با در نظر داشت تدابیر حمایتی برای زنان در اقسام انتخابات ۲. ورکشاپ آگاهی عامه در رابطه به تدابیر حمایتی برای زنان د انتخابات ۳. راه اندازی کمپاین ها در راستای افزایش حضور زنان در شورای ولسوالی ب ۱. دادخواهی های حقوقی جهت افزایش حضور زنان در حکومتداری محلی	الف: قانون انتخابات، پلان استراتیژیک ۵ ساله وزارت، پلان عمل قطعنامه ۱۳۲۵	هلمند، خوست فراه، هرات، نورستان، کتر، میدان وردک، پکتیا، غور، پکتیکا، ننگرهار، بادغیس، سرپل، بدخشان	تمام ولایات کشور	الف: این برنامه تارگیت را به صورت مستقیم حاصل میکند و ۲۵ فیصد سهم در حصول تارگیت دارد	3,000,000	۱. پیشنهاد تعدیل قانون انتخابات ۲. انکشاف پالیسی افزایش حضور زنان در انتخابات ۳. آگاهی عامه در رابطه به انتخابات	همکاری وهم آهنکی لازم با پروژه پروموت بخش حکومت داری و ادارات دولتی جهت کار های عملی و جذب رسمی دختران فارغ التحصیل از این پروژه.	وزارت امور زنان، کمیسیون مستقل انتخابات، وزارت دولت در امور پارلمانی	۵.۵،۱ فیصدی کرسی های اشغال شده توسط زنان در شورای های ملی.	۵.۵ حصول اطمینان از مشارکت کامل و موثر زنان و همچنان فرصت های مساوی رهبریت در تمامی سطوح تصمیمگیری سیاسی، اقتصادی و زندگی عامه.

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	(۵،۵،۳) فیصدی زنان در موقف های مدیریتی.	وزارت امور زنان و تمامی سکتور ها واحصائیه مرکزی	حمایت از تبعیض مثبت جهت جذب بیشتر زنان در ادارات دولتی،	PROMOTE Women in Government	1,050,000,000	این برنامه تاریت را به صورت مستقیم حاصل میکند و ۲۱ فیصد سهم در حصول تاریت دارد	تمام ولایات کشور	هلمند، خوست فراه، هرات، نورستان، کنر، میدان وردک، پکتیا، غور، پکتیکا، ننگرهار، بادغیس، سرپل، بدخشان، جوزجان، فاریاب،	قانون کار، پلان عمل ملی قطعنامه ۱۳۲۵	۱. تدویر جلسات با مسوولین ریاست های منابع بشری وزارت ها تطبیق در پالیسی ۲ فیصد افزایش حضور زنان در ادارات دولتی	نیاز به بودجه ندارد
هدف هشتم: ترویج رشد اقتصادی پایدار، فراگیر، اشتغال کامل و مولد برای همه											
۸،۵ الی سال ۲۰۳۰، تأمین اشتغال کامل و مولد و ایجاد شغل های مناسب برای تمام زنان و مردان به شمول جوانان و معلولین یا پرداخت دستمزد مساویانه برای کار مساوی.	۸،۵،۱. اوسط درآمد ساعتوار کارمندان. به تفکیک: ۱. شغل ۲. گروپ سنی ۳. معلولیت ۴. ذکور ۵. انات	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین / وزارت مالیه، وزارت امور زنان، اداره مرکزی احصائیه، وزارت اطلاعات فرهنگ،	بررسی طرح تعیین حد اقل مزد ساعتوار در کشور،	۱. برنامه ملی دارای اولویت توانمند سازی اقتصادی زنان (WEE-NPP) ۲. پلان عمل ملی قطعنامه ۱۳۲۵ شورای امنیت سازمان ملل متحد برای زنان امنیت و صلح (NAP 1325) ۳. پروژه SALAM و NSDP، PLACED ۴. بسته پروژه های کار عاجل که از طریق وزارت خانه های سکتور تطبیق میگردد	24,500,000	ارتباط مستقیم دارد	تمام ولایات کشور	تمام ولایات کشور	۱. قانون کار ۲. قانون اشخاص دارای معلولیت ۳. پالیسی ملی کار ۴. نقشه راه ایجاد اشتغال		

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
۸،۵ الی سال ۲۰۳۰، تأمین اشتغال کامل و مولد و ایجاد شغل های مناسب برای تمام زنان و مردان به شمول جوانان و معلولین با پرداخت دستمزد مساویانه برای کار مساوی.	۸،۵،۱. اوسط درآمد ساعتوار کارمندان، به تفکیک: ۱. شغل ۲. گروپ سنی ۳. معلولیت ۴. ذکور ۵. انات	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین / وزارت مالیه، وزارت امور زنان، اداره مرکزی احصائیه، وزارت اطلاعات، فرهنگ، وزارت عدلیه، مجلسین،	بررسی طرح تعیین حد اقل مزد ساعتوار در کشور، ۱. برنامه ملی دارای اولویت توانمند سازی اقتصادی زنان ((WEE-NPP) ۲. پلان عمل ملی قطعنامه ۱۳۲۵ شورای امنیت سازمان ملل متحد برای زنان امنیت و صلح ((NAP 1325) ۳. پروژه SALAM و NSDP، PLACED ۴. بسته پروژه های کار عاجل که از طریق وزارت خانه های سکتور تطبیق میگردد	۲۴,۵۰۰,۰۰۰	ارتباط مستقیم دارد	تمام ولایات کشور	تمام ولایات کشور	تمام ولایات کشور	۱. قانون کار ۲. قانون اشخاص دارای معلولیت ۳. پالیسی ملی کار ۴. نقشه راه ایجاد اشتغال			
۸،۵،۲. میزان بیکاری به تفکیک جنسیت ۱. ذکور ۲. انات			۱. برنامه ملی دارای اولویت توانمند سازی اقتصادی زنان ((WEE-NPP) ۲. پلان عمل ملی قطعنامه ۱۳۲۵ شورای امنیت سازمان ملل متحد برای زنان امنیت و صلح ((NAP 1325) ۳. پروژه SALAM و NSDP، PLACED ۴. بسته پروژه های کار عاجل که از طریق وزارت خانه های سکتور تطبیق میگردد	۲۱,۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰	ارتباط مستقیم دارد	تمام ولایات کشور	تمام ولایات کشور	تمام ولایات کشور	۱. استراتیژی اعزام کارگر بخارج از کشور ۲. پالیسی ملی کار ۳. قانون کار ۴. نقشه راه برای ایجاد اشتغال و کار و بار	۱. بسته پروژه های کار عاجل که از طریق وزارت خانه های سکتور تطبیق میگردد ۲. ایجاد رابطه موثر بین رشد اقتصادی و اشتغالزایی ۳. طرح افزایش تولید داخلی و رشد صادرات و توسعه آموزشی های فنی و حرفوی در مطابقت به شرایط اقتصادی و مالی کشور		مستقیماً به اینوزارت مرتبط نمیشد

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
3,500,000,000	<p>۱. بسته پروژه های کار عاجل که از طریق وزارت خانه های سکتور تطبیق میگردد</p> <p>۲. ایجاد رابطه موثر بین رشد اقتصادی و اشتغالزایی</p> <p>۳. طرح افزایش تولید داخلی و رشد صادرات و توسعه آموزشی های فنی و حرفوی در مطابقت به شرایط اقتصادی و مالی کشور</p>	<p>۱. استراتیژی اعزام کارگر بخارج از کشور</p> <p>۲. پالیسی ملی کار</p> <p>۳. قانون کار</p> <p>۴. نقشه راه برای ایجاد اشتغال و کار و بار</p>	<p>کندهار، زابل، نورستان، کنر، وردک، لوگر، بدخشان، هلمند، فراه، پکتیا، پکتیکا، خوست</p>	<p>تمام ولایات کشور</p>	<p>ارتباط مستقیم دارد</p>	21,700,000,000	<p>۱. برنامه ملی دارای اولویت توانمند سازی اقتصادی زنان ((WEE-NPP</p> <p>۲. پلان عمل ملی قطعنامه ۱۳۲۵ شورای امنیت سازمان ملل متحد برای زنان امنیت و صلح (NAP ۱۳۲۵)</p> <p>۳. پروژه SALAM و NSDP، PLACED</p> <p>۴. بسته پروژه های کار عاجل که از طریق وزارت خانه های سکتور تطبیق میگردد</p>	<p>طرح نقشه راه برای ایجاد اشتغال و کار و بار، طرح ایجاد شغل فوری نا خالص برای ۷۵۰۰۰۰ از شهروندان کشور، طرح برنامه کار آموزی ((Intership، طرح گسترش آموزش های فنی و حرفوی از ولایات به ولسوالی ها، طرح گسترش حرفه های جدید و معاصر و ایجاد موثر بین رشد اقتصادی و اشتغالزایی، طرح رشد تولید داخلی و رشد صادرات و اصلاحات بنیادی در نظام تعلیمات مسلکی</p>	<p>وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین، اداره مرکزی، احصائیه، وزارت معارف، وزارت تحصیلات عالی، سکتور خصوصی، وزارتخانه های سکتوری معادن و صنایع، زراعت، آبیاری و مالداري، فواید عامه، شاروالی ها، انکشاف شهری و مسکن، انکشاف دهات، صنعت و تجارت</p>	<p>۸،۶ الی سال ۲۰۳۰، کاهش قابل ملاحظه تعداد جوانان که شامل کار، مکتب و یا برنامه های آموزشی نیستند.</p> <p>۸،۶، میزان بیسوادی و بیکاری در جوانان بین سنین (۱۵-۲۴)</p> <p>۱. بیسوادی</p> <p>۲. بیکاری</p>	

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
840,000,000	<p>۱. پروژه ایجاد خط تلفون عاجل برای اطفال در معرض خطر</p> <p>۲. ایجاد مراکز حمایتی و سرپناه های عاجل برای اطفال کارگر</p> <p>۳. طرح ایجاد برنامه ملی دارای اولویت برای محافظت اطفال</p> <p>۴. ایجاد مراکز بدیل های حجز</p> <p>۵. پروژه ایجاد مراکز حمایتی برای اطفال معلول و دارای تاخر ذهنی</p> <p>۶. پروژه سروی اطفال در معرض خطر (مجری آن احصائیه مرکزی میباشد)</p> <p>۷. پروژه های حمایتی برای اطفال گدا</p>	<p>۱. استراتژی ملی اطفال در معرض خطر</p> <p>۲. استراتژی ملی اطفال کارکن روی سرک</p>	<p>ننگرهار، لوگر، هرات، بلخ و کابل</p>	<p>کابل، ننگرهار، مزاره، هرات، کندهار، لوگر، کندز، خوست، نیمروز، پروان</p>	100%		<p>۱. شبکه عملکرد محافظت اطفال</p>	<p>۱. طرح استراتژی ملی کاهش کار شاقه اطفال</p> <p>۲. پلان عمل محو/کاهش کار شاقه اطفال</p> <p>۳. استراتژی ملی اطفال کارکن روی سرک</p> <p>۴. تحقیق/پژوهش در مورد کار شاقه اطفال در صنعت خشت پزی</p> <p>۵. طرح بسته آموزشی در رابطه به کاهش کار شاقه اطفال</p> <p>۶. طرح قانون اطفال</p>	<p>وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین / اداره مرکزی احصائیه،</p>	<p>۸,۷,۱ فیصدی اطفال کارگر بین سنین ۵-۱۷، به تفکیک گروپ سنی:</p> <p>۱. بین سن ۵-۱۱</p> <p>۲. بین سن ۱۲-۱۴</p> <p>۳. بین سن ۱۵-۱۷</p>	<p>۸,۷ اتخاذ اقدامات سریع و موثر بمنظور محو کارهای جبری، خاتمه دادن به بردگی مدرن، قاچاق انسان و حصول اطمینان از جلوگیری و محو بدترین نوع کار بالای اطفال؛ به شمول استخدام و استفاده آنها منحیت عسکر، و الی سال ۲۰۲۵ پایان دادن تمام انواع کار بالای اطفال .</p>
350,000,000	<p>۱. بازنگری طرز العمل های تفیش و بهبود شرایط کار</p> <p>۲. پروژه افزایش مفتشین کار</p>	<p>پالیسی ملی کار، قانون خدمات ملکی افغانستان، قانون کار، قانون اطفال، کنوانسیون های سازمان بین المللی کار مرتبط به آن</p>	<p>ولایات دارای معادن سرشار، ولایت های رو به انکشاف که در آن ساختمان میگرد</p>	<p>تمام ولایات کشور</p>		بودجه ندارد	<p>۱. در زمینه هیچ پروژه مشخص وجود ندارد</p>	<p>افزایش تعداد مفتشین کار در سطح کشور</p>	<p>وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین، اداره احصائیه مرکزی، اتحادیه ملی کارگران،</p>	<p>۸,۸,۱ میزان کسرت وقوع جراحات وخیم و غیر وخیم کاری.</p>	

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	۸,۸,۲ تعداد اشخاص (کارگران) که از راهای قانونی و منظم به اساس توافقنامه های دوجانبه کار (BLAS) به کشور های خارجی (کشورهای دارای تقاضا کارگر) اعزام میگردند.	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین / وزارت مهاجرین، اتحادیه ملی کارگران، صحت عامه، وزارت معارف،	استراتیژی ملی اعزام کارگر بخارج از کشور، پالیسی جامع مهاجرت،	۱. پروژه PLACED با تمویل بانک جهانی ۲. پروژه SALAM با تمویل کشور فنلند،	385,000,000	پروژه PLACED با سهم ۸۰% و پروژه SALAM با سهم ۲۰%	تمام ولایات کشور	پکتیا، پکتیکا، وردک، لوگر، لغمان، کنر، بدخشان، بلخ، بامیان، خوست، سمنگان، نورستان، ننگرهار، قندهار، کابل، هلمند، پروان، تخار و هرات.	۱. پالیسی ملی اعزام کارگران به خارج از کشور ۲. پالیسی ملی کار، قانون کار ۳. تفاهمنامه امضاء شده و غیره	۱. ایجاد آتشه های کارگری در خارج از کشور	35,000,000
	(۸,۸,۳) تعداد تصویب کنوانسیون های اساسی سازمان بین المللی کار	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین / وزارت مهاجرین، وزارت عدلیه، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی،	الحاق کنوانسیون های مرتبط به نیازها و منافع ملی و تعهدات بین المللی	کدام پروژه مشخص در ارتباط به کنوانسیون ها وجود ندارد		تمام ولایات کشور	تمام ولایات کشور	ولایات پکتیا، پکتیکا، وردک، لوگر، لغمان، کنر، بدخشان، بلخ، بامیان، خوست، سمنگان، نورستان، ننگرهار، قندهار، کابل، هلمند، پروان، تخار و هرات.	۱. پالیسی ملی کار ۲. قانون خدمات ملکی افغانستان ۳. کنوانسیون های مرتبط ۴. منشور سازمان بین المللی کار ۵. قانون اساسی کشور و غیره	وجود ندارد	وجود ندارد

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
7,000,000,000	۱. ایجاد شبکه های مصنویت اجتماعی (مشروط)	۱. پالیسی ملی کار ۲. قانون خدمات ملکی افغانستان ۳. پالیسی ملی اصلاحات خزینه تقاعد ۵. قانون اطفال ۶. قانون کار ۷. پالیسی ملی اجتماعی توحید شده	ولایات پکتیا، پکتیکا، وردک، لوگر، لغمان، کنر، بدخشان، بلخ، بامیان، خوست، سمنگان، نورستان، ننګرهار، قندهار، کابل، هلمند، پروان، تخار و هرات	ولایات کنر، زابل، فراه، سرپل، ارزگان، بامیان، بادغیس، نورستان، سمنگان، غور و پکتیکا.	۹۵% پرداخت حقوق و امتیازات متقاعدین و ورثه شهدا و معلولین پروژه اطفال یتیم و آسیب پذیر ۱۴% و متباقی سه پروژه ۱,۶۲%	676,297,440	۱. برنامه ملی انکشاف مهارتها پروژه سلام ۲. پروژه PLACED ۳. پروژه ملی حمایت از اطفال یتیم و آسیب پذیر ۴. پرداخت حقوق متقاعدین و ورثه شهدا و معلولین	۱. استرایژی ملی اعزام کارگر بخارج از کشور ۲. طرح استخدام ۱۲۲۰۰۰ کارگر در داخل افغانستان بکمک پروژه PLACED ۳. طرح اعزام کارگر به کشور های خلیج	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین / وزارت اطلاعات و فرهنگ، وزارت مالیه، وزارت اقتصاد، سکرتریت اشتغالزایی جوانان ریاست محترم اجرائیه و سکتور مصنویت اجتماعی	۸.ب.۱۰. فیصدی مصرف مجموعی دولت در برنامه های مصنویت اجتماعی و برنامه های اشتغال زایی در تناسب بودجه ملی.	۸.ب. الی سال ۲۰۲۵، انکشاف و اجرائی نمودن استراتیژی اشتغال برای جوانان و تطبیق پیمان جهانی اشتغال سازمان بین المللی کار.
هدف دهم: کاهش نابرابری در سطح ملی و بین المللی											
70,000,000	۱. پروژه بررسی و مطالعه تدابیر فعال برای ایجاد تحرک در بازار کار با تمرکز خاص روی اشتغالزایی	۱. برنامه کار آموزی ۲. پالیسی ملی کار ۳. قانون کار ۴. برنامه ملی توانمند سازی اقتصادی زنان NAP 1325	ولایت کندهار، زابل، نورستان، کنر، وردک، لوگر، بدخشان،	بدون ولایت کابل، هرات، بلخ، ننګرهار تمام	NSDP (65%) SALAM (13.5%) PLACED (13.5%)	665,797,440	۱. برنامه ملی انکشاف مهارتها ۲. پروژه سلام ۳. پروژه PLACED ۴. برنامه ملی دارای اولویت توانمند سازی اقتصادی زنان	۱. طرح اعزام کارگر بخارج از کشور ۲. طرح ایجاد مراکز آموزش های فنی و حرفوی مطابق به نیاز بازار کار داخلی و	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین / وزارت مالیه،	۱۰.۴۱ میزان مشارکت نیروی کار به تفکیک جنسیت: ۱. ذکور ۲. اناث	۱۰.۴۱ اجرایی نمودن پالیسی ها، بویژه پالیسی مالی، پالیسی دستمزد و پالیسی مصنویت اجتماعی، و

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
			هلمند، فراه، پکتیا، پکتیکا، خوست	ولایت افغانستان	WEE-NPP (8%)			خارجی ۳. برنامه ملی دارای اولویت انکشاف سرمایه بشری	وزارت اقتصاد، بانک مرکزی، اداره احصائیه مرکزی،		دستیابی فراینده به تساوی بیشتر.
210,000,000	۱. ایجاد دیتابیس ۲. سروی تعداد بازماندگان از پروسه ثبت نام ۳. ایجاد مراکز ثابت و سیار ثبت و راجستر	۱. تفاهم نامه های دواسه/چهار جانبه ۲. نتیجه اجلاس دوجانبه با پاکستان ۳. صورت جلسه کمیته اتباع مهاجرین ۴. استراتژی راه ها مهاجرین افغان ((ASSR))	ایران و پاکستان	ایران و پاکستان	ارتباط دارد	ضرورت ندارد	۱. برنامه ثبت و راجستر افغانهای فاقد مدرک در ایران و پاکستان	نتایج نشست دوجانبه با پاکستان	وزارت امور مهاجرین / وزارت امور خارجه، اداره ثبت احوال نفوس، وزارت مالیه	(۱۰,۷,۱) فیصدی مهاجرین افغان که با ثبت و راجستر دارای مدرک اقامت در کشور های میزبان می شوند: ۱. پاکستان ۲. ایران	۱۰,۷ تسهیل منظم مهاجرتهای مطمئن و مصئون، انتقال مهاجرین از طریق اجرایی نمودن پالیسی های منظم و مدیریت شده مهاجرت.
5,320,000,000	۱. تقویه مدیریت مرزی ۲. ایجاد دیتابیس منظم ۳. گسترش هماهنگی میان ادارات ذیربط ملی و بین المللی ۴. جذب بودجه از دوترها ۵. تقویه میکانیزم های شفاف	چارچوب پالیسی دیرک، پالیسی جامع عودت و پالیسی ملی بیجاشدگان داخلی	لغمان، کنر، غور، بغلان، کندز، تخار، خوست و فاریاب	ننگرهار، کابل، هرات، کندهار، بلخ	ارتباط دارد	980,000,000	۱. UNHCR (PSN, EC,CMP, Protecting Monitoring, Emergency Assistance WHM & Refugees) 2. IOM (HAP,RR,CBRR, RADA) 3. WFP (SCOPE/PRRO & CSP)	پلان عمل کمیته اجرایی بیجاشدگان و عودت کنندگان	وزارت امور مهاجرین / وزارت معارف، اوزارت مالیه، وزارت صحت عامه	(۱۰,۷,۲) تعداد عودت کنندگان که حین عودت از کمک های بشردوستانه در یک سال مستفید می گردند.	
11,400,000	۱. بررسی نیازمندیها ۲. آگاهی دهی ۳. انتقالات الی مقصد نهایی ۴. اعمار سرپناه با توزیع مواد ساختمانی	۱. چارچوب پالیسی دیرک ۲. پالیسی جامع عودت ۳. پالیسی ملی بیجاشدگان داخلی	لغمان، کنر، غور، بغلان، کندز، تخار، خوست و فاریاب	ننگرهار، کابل، هرات، کندهار، بلخ	ارتباط دارد	ضرورت ندارد	۱. برنامه استقرار پایدار ریاست عمومی رسیدگی به وضعیت بیجاشدگان ۲. برنامه های کمک های بشری و کمک های زمستانی	پلان عمل کمیته اجرایی بیجاشدگان و عودت کنندگان، پالیسی ملی بیجاشدگان داخلی	وزارت امور مهاجرین / وزارت معارف، وزارت مالیه، وزارت صحت	(۱۰,۷,۳) تعداد استقرار پایدار فامیل های بیجاشده در هر سال	

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		عامه، اداره اراضی		۳. برنامه امرار معیشت ۴. برنامه توزیع زمین							
	(۱۰,۷,۴) فیصدی دسترسی به خدمات اساسی و زیربنائی شهرک های مهاجرین	وزارت امور مهاجرین / برنامه های ملی انکشافی، وزارت مالیه، وزارت صحت عامه، اداره اراضی، اداره زون پایتخت	پلان عمل کمیته اجرائی بیجاشدگان و عودت کنندگان	۱. برنامه ملی مثنای شهروندی ۲. تامین خدمات اساسی برای اعمار ساختمان های عام المنفعه ۳. برنامه ملی راه سازی ۴. برنامه های ملی دارای اولیت	11,134,450,040	ارتباط دارد	ننگرهار، کابل، هرات، کندهار، بلخ	لغمان، کنر، غور، بغلان، کندز، تخار، خوست و فاریاب و بقیه از ۶۳ شهرک های مهاجرین نر ۲۹ ولایت	۱. چارچوب پالیسی دیرک ۲. پالیسی جامع عودت ۳. پالیسی ملی بیجاشدگان داخلی	۱. ایجاب شبکه های آب آشامیدنی ۲. اعمار سرک و پل و پلچک ها ۳. توسعه انرژی قابل تجدید ۴. اعمار ساختمان عام المنفعه	294,882,523
	(۱۰,۷,۵) فیصدی عودت کنندگان و بیجاشدگان که از فرصت های شغلی و معیشتی برخوردار شده اند!	وزارت امور مهاجرین / وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت انکشاف دهات، برنامه مثنای شهروندی	۱. پالیسی ملی کار ۲. استراتژی ملی کار ۳. چارچوب پالیسی دیرک	۱. برنامه اشتغال زایی -EZ-KAR؛ بانک جهانی ۲. برنامه TVET وزارت کار و امور اجتماعی ۳. برنامه اشتغال زایی تحت برنامه RR & RQA & RADA از IOM ۴. پروژه های اشتعالزایی سازمانهای غیر انتفاعی ملی و بین المللی	14,000,000,000	ارتباط دارد	ننگرهار، کابل، هرات، کندهار، بلخ	لغمان، کنر، غور، بغلان، کندز، تخار، خوست و فاریاب	چارچوب پالیسی دیرک، پالیسی ملی کار، استراتژی ملی کار	۱. سروی و شناسایی مهارت های برگشت کنندگان ۲. توسعه تشبثات کسب و کارهای کوچک ۳. قرضه های کوچک	254,000,000
	۱۰. ج الی سال ۲۰۳۰، کاهش کمتر از ۳ فیصد هزینه های تادیات مهاجرین و حذف دهلیزها با هزینه بالاتر از ۵	وزارت امور مهاجرین / بانک مرکزی، وزارت مالیه، وزارت خارجه،	عضویت در خدمات مالی جهانی	۱. خدمات جهانی مالی یا IFS ۲. حواله های رسمی ۳. اتحادیه جهانی پست (UPU))							

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
فیصد در تادیات. (۲۲۶ دهلیز مهاجرت)		اتحادیه صرافان									
هدف یازدهم: شهرهای فراگیر، مصئون، انعطاف پذیر و پایدار											
۱۱,۵ کاهش در تعداد مرگ و میر و متضررین حوادث شامل حوادث مرتبط به اب به ویژه افرادی که نان اورخانواده شان بوده و متضررشدن، باتمرکزبه افراد فقیرو اشخاص آسیب پذیر	۱۱,۵,۱ تعداد افراد کشته شده، بیجا و یا گمشده و متضررین حوادث در هر صد هزار نفوس. به تفکیک ۱. مرگ و میر ۲. افرادیجا شده وگمشده ۳. متضررین	اداره ملی مبارزه با حوادث / وزارت های انکشاف دهات، صحت عامه، شاروالی ، معارف، انرژی و آب، زراعت و پلنتفورم کاهش خطرات	۱. احیای مجدد تاسیات تخریب شده بهتر از قبل ۲. پایداری ساختن پروژه های توسعهی خدمات عامه ، رایگان وعادلانه ۳. فراهم ساختن عرضه میکانیزم های نظارتی	۱. برنامه کاهش خطر ۲. برنامه ۳. برنامه پاسخدهی ۴. برنامه انکشاف ۵. پروژ مقاوم سازی منازل محلی ۶. ادغام کاهش خطر با فعالیت های توسعهی وایجاد میکانیزم های نظارتی	33,000,000,000	11%	۳۴ ولایت	۲۰ ولایت بیشترین معروض به خطرات ناشی از از اب وهوا که ۵۵ الی ۶۰ فیصد با معضل فقر شدیداً روبرواند	۱. استراتژی کاهش خطرات و پالیسی ۲. پلان مدیریت حوادث	۱. تحقق فعالیت های احیای مجدد بهتر از قبل ۲. در نظر گرفتن تخصیص بودجه کاهش خطرات در فعالیت های توسعهی ۳. احیای سرپناه های تخریب شده و تدارک وسایل معیشتی برای متضررین	2,660,000,000
۱۱.ب الی سال ۲۰۲۰، افزایش تعداد شهرها و شهرک های رهایشی با پالیسی و پلان ها جهت بدست آوری موثریت منابع، کاهش و سازگاری با تغییر اقلیم، انعطاف پذیری در مقابل حوادث. انکشاف و	۱۱.ب.۱۱. فیصدی ادارات محلی که استراتژی کاهش خطرات و حوادث را در مطابقت با چارچوب سندای برای کاهش خطرات طبیعی پذیرفته و تطبیق می نمایند.	اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث / وزارت های انکشاف دهات، صحت عامه، انرژی و آب، زراعت، نورم واستاندرد ،	۱. انکشاف شهرهای قبلاً تنظیم شده و پلانی ۲. طرح پالیسی ها وپلانیها ۳. داشتن شهر های مقاوم وکمترین آسیب پذیری	۱. برنامه ظرفیت سازی ۲. برنامه آگاهی عامه ۳. برنامه ملی کاهش خطرات ۴. برنامه توانمند سازی محلات ۵. پروژه ارزیابی خطرات صحت و ایجاد میکانیزم های نظارتی مقاوم سازی	84,000,000	9%	۱. شهرهای پر جمعیت کشور ۲. ارزیابی خطرات صحت تا سطح ولسوالی ها و تحقق	کابل، هرات، جلال آباد، مزار شریف، لشکرگاه، کندهار	۱. پالیسی ادغام کاهش خطرات در برنامه ها ۲. استراتژی کاهش خطرات ۳. مقاوم سازی شهر ها	۱. ایجاد و فعال نمودن میکانیزم نظارت از امور فعالیت های ساختمانی و تطبیق کودهای ساختمانی ۲. تطبیق پروژه های مصئون سازی مکاتب و شفاخانه ها و پروژه های کاهش خطرات	350,000,000

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
				۳. فعالیت های کاهش خطر به هدف مصنوع سازی جوامع آسیب پذیر					مالیه، سره میاشت، و پلت فورم کاهش خطرات، اداره مستقل ارگانهای محل		تطبيق سیستم مدیریت حوادث در مطابقت به "چارچوب Sendai برای کاهش خطرات حوادث سال ۲۰۱۵- ۲۰۳۰".
هدف سیزدهم: اقدام فوری عملی در قسمت مبارزه با تغییرات اقلیمی و تاثیرات آن											
1,340,000,000	۱. تطبيق پروژه سازگاری با تغییرات اقلیم در ۱۳ ولایت	پالیسی و استراتژی کاهش خطرات	۲ ولایت - در تطبيق سازگاری با تهدیدات اقلیمی ۶ ولایت - کمتراکشاف یافته ۱۰ ولایت - فاقد تعمیر	۲۰ ولایت	8%	875,000,000	۱. برنامه ایجاد ظرفیت ۲. برنامه اضطرار ۳. برنامه ملی انکشاف	۱. ایجاد ساختار های مدیریتی حوادث در سطوح ولسوالیها و محلات ۲. تقویت مقاوم سازی محلات ۳. تطبيق پروژه های سازگاری با خطرات	اداره ملی آمدگی مبارزه با حوادث / وزارت مالیه، اقتصاد، ارگانهای محل، محیط زیست، صحت عامه و زراعت	۱۳,۱۱ فیصدي انکشاف استراتژی ها و راه کار های کاهش خطرات و حوادث طبیعی در سطوح ولسوالی ها و محلات.	۱۳,۱ تقویت ظرفیت های انعطاف پذیری و مقاومت در مقابل خطرات و حوادث طبیعی
هدف شانزدهم: ترویج جوامع صلح آمیز و همه شمول برای انکشاف پایدار، فراهم آوری دسترسی به عدالت برای همه و ایجاد نهاد های موثر، حساسه و همه شمول در تمام سطوح											
15,400,00	۱. پاک کاری ماین در کشور (از این که مشکلات امنیتی در کشور ادامه دارد بناً نیاز به	پلان استراتژیک پنج ساله پاکاری ارضی ازماین	۱۴۴ کیلو متر مربع	۷۴۰ کیلو متر مربع	16.6%	7,700,000	۱. پروژه های ماین پاکي ۲. پروژه های آگاهی عامه ۳. پروژه حمایت از معلولین	۱. دور ساختن خطرات و مصوون سازی محلات ۲. کم ساختن تلفات	اداره ملی امادگی مبارزه باحوادث /	۱۶,۱۲ فیصدي مرگ ومیر ناشی از جنگ در هر	۱۶,۱ کاهش قابل ملاحظه خشونت با تمام اشکال آن و

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت (اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
مرگ و میر مرتبط به آن در همه جا.	صدهزار : ۱. ناشی از ماین های متعارف ۲. ناشی از مواد انفجاریه تعبیه شده با پلیت فشاری ۳. ناشی از مهمات باقیمانده از جنگ	وزارت های دفاع، داخله، امنیت، زراعت و موسسات ماین پاکی	جانی ۳. کمک در تامین صلح							حداقل ۱۵% بودجه پیشنهاد شده ضرورت است تا بدسترس قرار گیرد)	
	(۱۶,۱,۵) فیصدی پاکاری اراضی از ماین و مهمات منفجر ناشده										
۱۶,۲ محو تمام اشکال خشونت ها علیه اطفال از جمله قاچاق، سوء استفاده، استثمار و شکنجه.	۱۶,۲,۱ نسبت اطفال بین سنین ۱-۱۷ که مورد خشونت و شکنجه فزیک و یا روانی مراقبت کننده در ماه گذشته قرار گرفته باشند.	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین / وزارت امور داخله، وزارت عدلیه،	۱. طرح آگاهی دهی در مورد خشونت علیه اطفال در مکاتب، اجتماع و فامیل ملی محافظت اطفال ۲. پالیسی ملی محافظت اطفال	۱. شبکه عملکرد محافظت اطفال ۲. برنامه کاری سه ساله (Rolling work Plan))			تمام ولایات کشور	۱. استراتیژی ملی اطفال در معرض خطر ۲. استراتیژی ملی اطفال کارکن روی سرک ۳. قانون اطفال	۱. پروژه طرح آگاهی دهی در مورد خشونت علیه اطفال در مکاتب، اجتماع و فامیل		
	مجموع		86	113,785,995,545		مجموع		77		79,799,682,523	

گروه کاری چهارم

سکتور زیربنا و اقتصاد

سکتور زیر بنا و منابع طبیعی

سکتور زیر بنا به زبان ساده عبارت است از میزان تمرکز سرمایه در جاده‌ها، راه‌آهن، میدان هوایی و دیگر شکل‌های حمل و نقل که در عمل به علت استاندارد نبودن موجب رشد میزان مرگ و میر مسافران می‌شود اما به صورت همزمان می‌تواند به نفع فعالیت‌های تجاری و اقتصادی کشور باشد. البته گفته شده که سطح توسعه زیربنایی در یک کشور می‌تواند عامل قاطعی در تعیین سرعت و تنوع بخشیدن به توسعه اقتصادی باشد.

سکتور زیر بنا یکی از مهم‌ترین بخش در تمام اسناد استراتژیک افغانستان از جمله استراتژی انکشاف ملی افغانستان و چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان می‌باشد. سکتور زیر بنا با داشتن ساحه وسیع فعالیت از اهمیت بالایی در رشد اقتصادی و رفاه عامه برخوردار است. این سکتور ساحات مشخص کاری از قبیل: سرکها، ترانسپورت زمینی و هوایی، انرژی و آب، مخابرات، معادن و منابع طبیعی، انکشاف شهری و بخشهای زیرساختاری را در بر میگیرد.

سکتور زیر بنا مسئولیت تنظیم حدود ۴۵ درصد مجموع بودجه اصلی انکشافی را دارد که نمایانگر اهمیت این سکتور است. دولت افغانستان برای توسعه اقتصادی برنامه‌های بزرگ انکشافی را در بخش زیر بنا راه اندازی نموده است که از جمله عملیاتی شدن پروژه گاز تاپی عملیاتی شدن پروژه برق کاسا یک هزار، بهره برداری بند سلما، تکمیل فاز دوم بند کمال خان، آغاز به کار فاز سوم بند کجکی و کار بالایی چندین بند برق دیگر میباشد.

با وجود فرصتهای خوب، انکشاف سکتور زیر بنا با چالشهای بزرگ و متعددی مواجه میباشد. عدم تطبیق پروژه‌های زیربنایی به سبب نبود ظرفیت کافی در ادارات دولتی برای مصرف بودجه، موجودیت مالیات بلند از طرف دولت و بروکراسی که سد راه سرمایه‌گذاری‌های خصوصی در بخش زیر بنا گردیده است؛ نبود سیستم استاندارد بانکداری و قرضه برای سرمایه‌گذاران را میتوان بخشی از این چالشها دانست.

اهمیت سکتور زیر بنا و منابع طبیعی

زیر بنا ستون اساسی انکشاف اقتصادی یک کشور بوده، بدون موجودیت زیربنای قوی و پایدار که زمینه ساز رشد، ترقی و پیشرفت یک کشور و جامعه میباشد، انکشاف بوجود آمده نمیتواند، بطور مثال انرژی برق رول بخصوص در رشد و انکشاف اقتصادی و رفاه اجتماعی، بهبود کیفیت زندگی مردم و امنیت کشور بازی نموده، تامین کنندگان نیازهای اولیه مردم بوده، محرک بسیار موثر و بنیادی در عرصه صنایع میباشد. آب ثروت کشور بوده، مهار نمودن آبها واحداث بندهای برق و آبیاری، باعث کاهش فقر و اشتغالزایی شده، اقتصاد کشور شگوفاً خواهد شد.

ترانسپورت نقش بنیادی را در انتقال کالا، مسافری و تجارت فرامرزی، انتقال مواد منرالی وسایر مواد استخراجی، فرا آورده‌های زراعتی و تامین ارتباطات منطقوی و بین المللی از طریق زمین و هوا بازی مینماید. مخابرات و تکنولوژی معلوماتی رول تعیین کننده را در انکشاف اقتصادی – اجتماعی و فرهنگی دارا بوده، تبادل علمی – فرهنگی، گفتگو تمدن‌ها، بازاریابی و تجارت متکی به ارتباطات میباشد. معادن بمثابه حمایت کننده مالی سایر سکتورهای زیربنایی در انکشاف اقتصادی و اجتماعی و خود کفائی کشور ما بسیار ارزشمند است.

اهداف سکتور زیر بنا و منابع طبیعی

دیدگاه این سکتور عبارت از انکشاف اقتصادی و اجتماعی متوازن و پایدار در کشور میباشد. ایجاد زیربنای سودبخش عامه یکی از بالا ترین اولویت‌های حکومت افغانستان محسوب می‌گردد. زیر بنا؛ خواه دهلیزهای عمده تجاری منطقه را از طریق یک شبکه جاده ملی وصل سازد یا از طریق طرح‌های کوچک آبیاری حاصل خیزی را افزایش دهد؛ یک عامل کلیدی کمک به رشد احتمالی دراز مدت اقتصاد افغانستان تلقی می‌گردد. همچنان در قسمت بلند بردن توانایی مردم فقیر برای کمک به رشد و از آن طریق کاهش فقر نقش کلیدی را ایفا میکند. این سکتور مسئولیت تنظیم حدود ۴۵ درصد مجموع بودجه اصلی انکشافی را دارد.

این سکتور باید از این مسأله کسب اطمینان کند که این پالیسی ها و اولویت ها در چاچوب سقف مالی تخصیص یافته، تمویل گردیده و وجوه تخصیص یافته مطابق به قوانین و مقررات اداره امور مالی عامه اجرا گردند.

پلان ها و برنامه های بزرگ و مهم افغانستان برای اعمار زیرساختارها در سالهای پیشرو شامل افزایش تولید داخلی برق از منابع مختلف به ۲۳۰۰ میگاوات، تحت کنترل درآوردن تمام معادن؛ ایجاد شبکه های جدید خط آهن به کشور های ایران و ترکمنستان و همچنان ایجاد ۱۰۰۰ بند کوچک و بزرگ برای آبیاری، احیاء سرک جهت وصل نمودن ولسوالی ها به مرکز ولایات و پروژه های دیگر انکشافی میباشد.

نتایج متوقعه سکتور زیربنا و منابع طبیعی الی ۲۰۳۰

با رسیدن به اهداف شامل سکتور زیربنا، الی سال ۲۰۳۰ با تطبیق پروژه های تولیدی و وارداتی انرژی برق با تکنالوژی های مدرن، تطبیق شبکه ملی و شبکات توزیعی به منظور تامین خدمات انرژی برق مطمئن، ستندرد و پایدار ۸۰ فیصد نفوس شهری و ۶۰ فیصد نفوس روستایی مستفید خواهد شد، بیش از ۸۰ فیصد تولید انرژی از انرژی قابل تجدید صورت خواهد گرفت

دولت متوقع است که الی سال ۲۰۳۰ در حدود ۹۶ فیصد نفوس شهری به آب آشامیدنی پاک و سالم دسترسی پیدانموده و افزایش فیصدی فاضلاب مدیریت شده در تمام شهر ها و فابریکات صنعتی رونما خواهد شد.

تمام افغانها به آب آشامیدنی پاک و سالم دسترسی پیدا نموده و از انرژی برق که قسمت بیشتر آنرا انرژی تجدید پذیر تشکیل خواهد داد، مستفید میگردند. همچنان تمام شهرها و روستاها از طریق راه های مواصلاتی به هم وصل گردیده و افغانستان بحیث چهارراه، آسیای میانه را به آسیای جنوبی و خاور میانه از طریق راه های ترانزیتی و راه آهن وصل خواهد نمود.

الی سال ۲۰۳۰، زیرساختارهای فزیکتی در کشور بنا شده که زمینه رشد اقتصادی پایدار را به افغانستان مهیا خواهد ساخت، دسترسی به خدمات تیلیفون و انترنت همگانی شده و تمام شهروندان به خانه های مطمئن و ارزان دسترسی پیدا کرده، شهر نشینی پایدار در کشور نهادینه خواهد شد.

واحد های بودجوی سکتور زیربنا و منابع طبیعی

این سکتور شامل (۱۳) واحد بودجوی بوده که عبارت اند از : (وزارت امور شهر سازی، وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ، وزارت انرژی و آب ، وزارت معادن و پترولیم، وزارت فواید عامه ، وزارت ترانسپورت ، اداره هوانوردی ملکی، برشنا شرکت، ریاست عمومی کانالیزاسیون شهری، اداره ملی حفاظت محیط زیست، اداره انکشاف زون پایتخت، شهرداری کابل، و انرژی اتمی) میباشد.

برنامه های واحد های بودجوی سکتور

شماره	واحد بودجوی	برنامه ها
۱	ترانسپورت	حمل و نقل و تامین مشارکت سکتور خصوصی به ازدیاد سطح سرمایه گذاری خصوصی در پروژه های بزرگ حمل و نقل

۲	مخابرات و تکنالوژی معلوماتی	حکومت الکترونیکی افغانستان، تمديد و توسعه شبکه کيبل فايبر در ولايات کشور و توزيع کارت های تذکره الکترونیکی
۳	فوايد عامه	زيربنائی های ترانسپورتی، حفظ و مراقبت زيربناها و امور مالی
۴	معادن و پتروليم	پالیسی و انکشاف معادن، تنظيم انسجام معادن، سروی جيولوجيکی و شفافیت در قراردادها
۵	انرژی و آب	انکشاف ملی منابع آب، اصلاح و بازسازی تاسیسات آب، تحکيم سواحل دریا های کشور، برنامه توليد انرژی برق و انتقال و توزيع انرژی برق
۶	برشنا شرکت	برق رسانی و توسعه شبکه ها و توسعه لین های انتقالی و شبکه های توزیعی و بازسازی فابریکات توليدي داخلی.
۷	اداره هوانوردی ملکی	خدمات ترانسپورتی هوائی
8	کمیسیون عالی انرژی اتمی	کنترول شعاع (X) آیونایز شده
9	اداره ملی حفاظت محیط زیست	تحفظ سیستم های طبیعی و محیط زیست کشور
۱۰	وزارت امور شهرسازی	۱. برنامه -پلانگذاری شهری ۲. زیر بناهای شهری ۳. مسکن
۱۱	ریاست عمومی کانالیزاسیون شهری	۱. برنامه آب آشامیدنی برای شهر وندان
۱۲	اداره انکشاف زون پایتخت	برنامه - انکشاف زون پایتخت
۱۳	شهرداری کابل	برنامه زیر بنای شهری

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
هدف پنجم: دستیابی به تساوی جنسیتی و توانمند سازی تمام زنان و دختران											
ندارد	ندارد	۱. پالیسی دسترسی باز ۲. پالیسی حکومتمداری الکترونیکی	۱۱ فیصد از ولسوالی ها و قریجات کشور که پوشش نسبت تهدید امنیتی شدید باز مانده است	۱۱ فیصد از ولسوالی ها و قریجات کشور که از پوشش نسبت تهدید امنیتی شدید باز مانده است	۵۰%	وزرات به بودجه شبکه های مخصوصی دسترسی ندارد	۱. پروژه توسعه شبکه موبایل TDF. ۲. ارتقاع سیستم های G۳ و G۴	توسعه شبکه موبایل (GSM)، G۳ و G۴	اداره اترا	۵.ب. ۱. تناسب نفوس که دارای تیلیفون سیار (موبایل) هستند. به تفکیک ۱. ذکور ۲. اناث	۵. ب: افزایش استفاده از تکنالوژی قابل دسترس به ویژه تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی جهت توانمند سازی زنان
هدف ششم: حصول اطمینان از دسترسی و مدیریت پایدار آب و حفظ الصحه برای همه											

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
350,000,000	۱. FSTP-3 برای ناحیه های ۸، ۹، ۱۲، ۱۶، ۲۲	۱. پالیسی آبرسانی و فاضلاب شهری وزارت شهرسازی و مسکن	ناحیه های ۸، ۹، ۱۲، ۱۶، ۲۲	ولایت کابل	۰.۰۰۲%	67,000,000	۱. FSTP ۱ ۲. پروژه اعمار تصفیه خانه فاضلاب شهر کابل	۱. سروی ابتدایی در هفت ناحیه ۲. درک شرایط موجود زیربنای بهداشتی مربوط به تصفیه، جمع آوری، حمل ونقل و استفاده مجدد از لجن فاضلاب. ۳. دفع فاضلاب تشناب های ساحات تجارتي و ساحات مسکونی.	وزارت شهرسازی و مسکن / اداره محیط زیست، وزارت انرژی و آب، شاروالی ها ، ارگانهای محل	۶۳،۱ فیصدي فاضلاب (خانوار و تمام فعالیت های اقتصادی) مدیریت شده بطور مصئون. ۱. شهری	۶،۳ الی سال ۲۰۲۰، بهبود کیفیت آب با کاهش آلودگی. از بین بردن ذخیره گاه ها و به حد اقل رساندن انتشار مواد کیمیای خطرناک، کاهش آبهای کثیف تصفیه نشده به نصف، و افزایش قابل ملاحظه در بازیابی و استفاده مجدد قابل اطمینان آن در سطح جهان.

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
23,450,000,000	۶۸۸ پروژه اصلاح و بازسازی شامل پنج حوزه دریایی	استراتیژی اصلاح وبازسازی کانال ها	ولایات کابل و هلمند	حوزه های دریایی کابل، هلمند، هریرود مرغاب، شمال و آمو	۰,۶۰%	4,343,500,000	۱۲۶ پروژه اصلاح و بازسازی شامل پنج حوزه دریایی	برنامه احیاء و بازسازی کانال ها	وزارت انرژی و آب / وزارت زراعت آبیاری و مالداري، وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت شهر سازی و مسکن، ریاست آبرسانی و کانالیزسیون افغانستان، وزارت اطلاعات و فرهنگ، شاروالی ها، اداره ملی حفظ محیط زیست، جامعه مدنی، نهاد های غیردولتی، وزارت حج اوقاف	۱,۴,۱ تغییر در استفاده موثر آب با گذشت زمان:	۶,۴ الی سال ۲۰۳۰، افزایش چشم گیر در استفاده موثر از منابع آبی در تمام سکتور ها و حصول اطمینان از عرضه و استفاده پایدار آب شیرین بمنظور پاسخگویی به قحطی آب و کاهش قابل ملاحظه تعداد مردم که از کمبود آب رنج می برند.

تارگیت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	ساحات آسب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز (سالانه)
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
	۶,۴,۲ بلند بردن ظرفیت ذخایر آبی برای مصارف سرانه در سال فی متر مکعب.	وزارت انرژی و آب / وزارت مالیه، اداره مستقل اراضی، اداره ملی حفظ محیط زیست، وزرات انکشاف دهات، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	انکشاف ذخایر آبی	۷ پروژه	43,050,000,000	۱۰۰%	ولایات کابل، هلمند، بلخ، سرپل، سمنگان و کندز	کابل	استراتیژی انکشاف منابع آب	۱. بند شاتوت در ولایت کابل. ۲. بند کامه در ولایت ننگرهار ۳. بند سلطان در غزنی. ۴. بند تنگی شادیان در ولایت بلخ. ۵. بند شورابه در ولایت سرپل ۶. بند شاه عبدالله در سمنگان. ۷. بند ذخیره وی آب کلی در ولایت کندوز	48,650,000,000
۶,۵ الی سال ۲۰۳۰، تطبیق مدیریت همه جانبه داخلی منابع آب در تمام سطوح، بشمول همکاری های متقابل فرامرزی در امور آب.	۶,۵,۱ درجه تطبیق مدیریت همه جانبه منابع آب از صفر الی صد.	وزارت انرژی و آب / وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، اداره ملی حفظ محیط زیست، ریاست آبرسانی و کانالزیسیون، وزارت مالیه	انکشاف مدیریت همه جانبه منابع آبی	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	۴ پروژه	

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
	۶ پروژه	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	حسن نیت تطبیق معاهده	وزارت انرژی و آب / وزارت مالیه، وزارت امور خارجه	۶,۵,۲ تطبیق معاهده هلمند و تفاهمنامه ها در امور آبهای فرامرزی	
42,000,000	۱. انجام سروی های مقدماتی و اساسی ۲. تهیه پلان های مدیریتی ۳. و ایجاد کمیته های حفاظتی برای ساحات شاه فولادی، دشت ناور، هامون پوزک و هامون صابری	۱. برنامه ملی سیستم ساحات حفاظت شده ۲. استراتیژی ملی تنوع حیات و پلان عمل	دشت ناور - هامون صابری - هامون پوزک	- هامون صابری - هامون پوزک	۲۷۲,۰%	ندارد	۱. نظارت از تطبیق پلان مدیریتی پارک ملی بند امیر ۲. نظارت از تطبیق پلان مدیریتی ساحه حفاظت شده کول حشمت خان ۳. تجدید پلان مدیریتی پارک ملی بند امیر ۴. تهیه پلان مدیریتی ساحه حفاظت شده شاه فولادی	۱. استراتیژی ملی تنوع حیات و پلان عمل (۲۰۱۴-۲۰۱۷) ۲. برنامه ملی سیستم ساحات حفاظت شده ۳. طرح تدابیری بهبود وضع محیط زیستی شهر های بزرگ کشور (۱۳۹۳-۱۴۰۰)	۱. اداره ملی حفاظت محیط زیست ۲. وزارت زراعت، آبیاری و مالداري ۳. وزارت انرژی و آب ۴. وزارت معادن و پترولیم	۶,۶,۱ فیصدي تغییر در میزان ایکوسیستم های مرتبط با آب در طول زمان. هادر، یاها، جهیل ها و طبقات آب دهی.	۶,۶ الی سال ۲۰۳۰، محافظت و نگهداری ایکوسیستم آبی، بشمول کوه ها، جنگلات، باطلای هادر، یاها، جهیل ها و طبقات آب دهی.

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
350,000,000	۱. ایجاد ۲۰۰ انجمن استفاده کننده گان آب در سطح کشور ۲. توضیح جواز فعالیت و اجازه نامه برای ۲۵۰ متقاضی		ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	وزارت انرژی و آب / اداره محیط زیست، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت مالیه	۱.۶ فیصدی شورا ها در ۵ حوزه دریایی با پالیسی ها و مقرره های عملی جهت اشتراک اهالی در مدیریت و انکشاف همه جانبه منابع آب.	۶.۱ حمایت و تقویت مشارکت جوامع محلی در بهبود مدیریت آب و حفظ الصحه.
هدف هفتم: حصول اطمینان از دسترسی به خدمات انرژی پایدار، مطمئن، مدرن و قابل پرداخت برای همه.											
	در بند برق آبی کجکی توربین سوم				1.941407958	0	در بند برق آبی کجکی توربین سوم		وزارت انرژی و آب	۱٫۷، ۱٫۷، ۱٫۷ فیصدی نفوس افغانستان که از طریق شبکه به برق دسترسی دارند	۱٫۷، ۱٫۷، ۱٫۷ حصول اطمینان از دسترسی همگانی به خدمات انرژی با قیمت مناسب، مطمئن و مدرن الی سال ۲۰۳۰
	بند برق آبی پارندی پنجشیر				0.430695234	0	بند برق آبی پارندی پنجشیر				
	بند برق آبی شورابک				0.808919983	0	بند برق آبی شورابک				
	بند برق آبی پوزلیچ				0.430695234	0	بند برق آبی پوزلیچ				
	بند برق آبی منوگی				0.225185833	0	بند برق آبی منوگی				
	بند برق آبی چک وردک				0.419763883	0	بند برق آبی چک وردک				
	بند برق آبی چمکنی				0.052470485	0	بند برق آبی چمکنی				
	بند برق آبی جبل السراج				0.268911237	0	بند برق آبی جبل السراج				
	بند برق آبی شاه و عروس				0.118989943	0	بند برق آبی شاه و عروس				

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز (سالانه)
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
				بند برق آبی بخش آباد	0	2.59875				بند برق آبی بخش آباد	
				بند برق آبی کمال خان	0	0.916047223				بند برق آبی کمال خان	
				بند برق آبی کجکی دو	0	10.79580236				بند برق آبی کجکی دو	
				بند برق آفتابی هرات	0	0.107127241				بند برق آفتابی هرات	
				بند برق آفتابی قندهار	0	4.31788369				بند برق آفتابی قندهار	
				برق آفتابی نغلو ۱۰۰ میگاوات	0	10.79580236				برق آفتابی نغلو ۱۰۰ میگاوات	
				برق آفتابی فراه	0	1.294271972				برق آفتابی فراه	
				برق آفتابی در بیست ولایت میگاوات	0	10.79580236				برق آفتابی در بیست ولایت ۱۰۰ میگاوات	
				برق آفتابی پارک صنعتی ننگرهار	0	4.31788369				برق آفتابی پارک صنعتی ننگرهار	
				برق آفتابی غور	0	1.07783122				برق آفتابی غور	
				برق آفتابی دایکندی	0	0.537822475				برق آفتابی دایکندی	
				برق آفتابی بالای بام منازل	0	1.617839965				برق آفتابی بالای بام منازل	
				برق آفتابی پکتیا	0	0.537822475				برق آفتابی پکتیا	
				پروژه سولری ولایت هلمند	0	0.300897342				پروژه سولری ولایت هلمند	
				پروژه سولری ولایت بامیان	0	0.537822475				پروژه سولری ولایت بامیان	

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افتابى	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
	پروژه سولری ولایت زابل				0.537822475	0	پروژه سولری ولایت زابل				
	پروژه سولری ولایت سرپل				0.537822475	0	پروژه سولری ولایت سرپل				
	پروژه سولری ولایت غزنی				1.410712724	0	پروژه سولری ولایت غزنی				
	پروژه سولری اشکمش ولایت تخار				0.052470485	0	پروژه سولری اشکمش ولایت تخار				
	پروژه سولری ۵ میگاوات ولایت هرات شیندند				0.537822475	0	پروژه سولری ۵ میگاوات ولایت هرات شیندند				
	پروژه سولری ۵ میگاوات ارزگان				0.537822475	0	پروژه سولری ۵ میگاوات ارزگان				
	پروژه سولری ۱۰ میگاوات خوست				1.077697899	0	پروژه سولری ۱۰ میگاوات خوست				
	برق آفتابی نورستان				1.07783122	0	برق آفتابی نورستان				
	برق بادی				0.107127241	0	برق بادی				
	برق بادی				3.0378662	0	برق بادی				
	برق بادی				1.07783122	0	برق بادی				
	برق بادی				1.07783122	0	برق بادی				
	پروژه برق بایوگاز ۲۰ میگاوات در چهارشهر بزرگ				2.159	0	پروژه برق بایوگاز ۲۰ میگاوات در چهارشهر بزرگ				
	برق گازی مزار غضفر گروپ				5.397901181	0	برق گازی مزار غضفر گروپ				
	برق گازی شبرغان بیات				5.397901181	0	برق گازی شبرغان بیات				

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
	برق گازی شبرغان بیات				10.79580236	0	برق گازی شبرغان بیات				
	برق گازی شبرغان بیات				10.79580236	0	برق گازی شبرغان بیات				
	دریند برق آبی کجکی توربین سوم				2.827	0	دریند برق آبی کجکی توربین سوم		وزارت انرژی و آب	۷,۲,۱. سهم (فیصدی) انرژی تجدید پذیر در مصرف مجموعی انرژی برق افغانستان	۰.۷,۲. افزایش قابل ملاحظه انرژی تجدید پذیر در ترکیب کلی انرژی افغانستان الی سال ۲۰۳۰
	بند برق آبی پارندی پنجشیر				0.628	0	بند برق آبی پارندی پنجشیر				
	بند برق آبی شورابک				1.177	0	بند برق آبی شورابک				
	بند برق آبی پوزلیچ				0.628	0	بند برق آبی پوزلیچ				
	بند برق آبی منوگی				0.329	0	بند برق آبی منوگی				
	بند برق آبی چک وردک				0.618	0	بند برق آبی چک وردک				
	بند برق آبی چمکنی				0.078	0	بند برق آبی چمکنی				
	بند برق آبی جبل السراج				0.392	0	بند برق آبی جبل السراج				
	بند برق آبی شاه و عروس				0.188	0	بند برق آبی شاه و عروس				
	بند برق آبی بخش آباد				4.24	0	بند برق آبی بخش آباد				
	بند برق آبی کمال خان				1.335	0	بند برق آبی کمال خان				
	بند برق آبی کجکی دو				15.705	0	بند برق آبی کجکی دو				
	بند برق آفتابی هرات				0.157	0	بند برق آفتابی هرات				

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به آفتابی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز (سالانه)
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
				بند برق آفتابی فندهار	980	6.282				بند برق آفتابی فندهار	
				برق آفتابی نغلو ۱۰۰ میگاوات	7000	15.705				برق آفتابی نغلو ۱۰۰ میگاوات	
				برق آفتابی فراه	1869	1.884				برق آفتابی فراه	
				برق آفتابی در بیست ولایت ۱۰۰ میگاوات		15.705				برق آفتابی در بیست ولایت ۱۰۰ میگاوات	
				برق آفتابی پارک صنعتی ننگرهار	4193	6.282				برق آفتابی پارک صنعتی ننگرهار	
				برق آفتابی غور	882	1.57				برق آفتابی غور	
				برق آفتابی دایکندی	914.9	0.785				برق آفتابی دایکندی	
				برق آفتابی بالای بام منازل	1561	2.355				برق آفتابی بالای بام منازل	
				برق آفتابی پکتیا	448	0.785				برق آفتابی پکتیا	
				پروژه سولری ولایت هلمند	0	0.471				پروژه سولری ولایت هلمند	
				پروژه سولری ولایت بامیان	0	0.785				پروژه سولری ولایت بامیان	
				پروژه سولری ولایت زابل	0	0.785				پروژه سولری ولایت زابل	
				پروژه سولری ولایت سرپل	0	0.785				پروژه سولری ولایت سرپل	
				پروژه سولری ولایت غزنی	0	2.198				پروژه سولری ولایت غزنی	
				پروژه سولری اشکمش ولایت تخار	0	0.078				پروژه سولری اشکمش ولایت تخار	

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز (سالانه)
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
				پروژه سولری ۵ میگوات ولایت هرات شیندند	882	0.785				پروژه سولری ۵ میگوات ولایت هرات شیندند	
				پروژه سولری ۵ میگوات ارگان	882	0.785				پروژه سولری ۵ میگوات ارگان	
				پروژه سولری ۱۰ میگوات خوست	1246	1.57				پروژه سولری ۱۰ میگوات خوست	
				برق آفتابی نورستان	0	0.942				برق آفتابی نورستان	
				برق بادی	0	0.157				برق بادی	
				برق بادی	0	4.711				برق بادی	
				برق بادی	0	1.57				برق بادی	
				برق بادی	0	1.57				برق بادی	
				پروژه برق بایوگاز ۲۰ میگوات در چهارشهر بزرگ	0	3.141				پروژه برق بایوگاز ۲۰ میگوات در چهارشهر بزرگ	
۷,۳. مضاعف ساختن موثریت انرژی در افغانستان الی سال ۲۰۳۰	۱,۳,۷. شدت انرژی اندازه شده بر اساس انرژی اولیه و تولیدات ناخالص داخلی افغانستان	وزارت انرژی و آب									
۷,ب. گسترش زیربناها و ارتقاء فن آوری جهت عرضه خدمات انرژی مدرن و پایدار برای	۷,ب. سرمایه گذاری ها در موثریت انرژی به عنوان یک فیصدی از تولید ناخالص ملی و	وزارت انرژی و آب		۱. تطبیق برنامه روشنایی در سه فاز در مرکز و ولایات ۲. تطبیق پروژه های نمونه موثریت انرژی در مرکز و ولایات ۳. تطبیق برنامه آگاهی عامه در مرکز	1,050,000,000				۱. پالیسی و استراتیژی موثریت انرژی و پالیسی و استراتیژی	۱. تطبیق ۹ پروژه نمونه موثریت انرژی در مرکز و ولایات که قبلا سروی و تحلیل های اقتصادی	64,330,000,000

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز (سالانه)
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
همه در افغانستان الی سال ۲۰۳۰	بخشی از سرمایه گذاری مستقیم خارجی در انتقال زیربناها و فن آوری خدمات انکشافی پایدار در افغانستان			و لایات ۴. عایق سازی تعمیرات دولتی					انرژی قابل تجدید	انجام شده است. ۲. تطبیق برنامه روشنائی شامل تعویض چراغهای معمولی و پرمصرف برق با چراغهای کم مصرف LED در تعمیرات وجاده های شهر کابل و ولایات. ۳. برنامه های آگاهی عامه در مرکز و ولایات. ۴. بهسازی (عایق سازی) تعمیرات دولتی در شهر کابل و ولایات ۵. ایجاد دانش، ظرفیت و مهارت در عرصه تخنیک حرارت، انرژی قابل و مشمریت انرژی	

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز (سالانه)
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
هدف نهم: ایجاد زیرساختارهای پاسخگو، ترویج صنعتی شدن پایدار و تقویه اختراعات											
ج.۹: افزایش قابل ملاحظه دسترسی به معلومات و تکنالوژی ارتباطات و تلاش جهت فراهم سازی دسترسی وسیع به انترنت با قیمت مناسب برای تمامی شهروندان افغانستان.	ج.۹.۱: فیصدی نفوس تحت پوشش شبکه تیلیفون سیار (موبایل). به تفکیک ۱. تکنالوژی	اداره اترا	توسعه شبکه مایل (GSM)، G۳ و G۴	۱. ارتقاع سیستم های G۳ و G۴	وزارت به بودجه شبکه های خصوصی مخابراتی دسترسی ندارد	۵۰%	۱۱ فیصد از ولسوالی ها و قریجات کشور که از پوشش نسبت تهدید امنیتی شدید باز مانده است	۱۱ فیصد از ولسوالی ها و قریجات کشور که از پوشش نسبت تهدید امنیتی شدید باز مانده است	۱. پالیسی دسترسی باز حکومتاری الکترونیکی	ندارد	ندارد
هدف یازدهم: ساختن شهرها و اماکن همه شمول، مصئون، انعطاف پذیر و پایدار											

<p>۱۱،۱ الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی همگانی به مسکن مناسب، مطمئن و قابل پرداخت با خدمات ابتدایی و بهتر ساختن سا حات فقیر نشین.</p>	<p>۱۱،۱،۱ نسبت نفوس شهری که در ساحات فقیر نشین، غیر پلانی و یا مسکن نا مناسبت زندگی می کنند.</p> <p>وزارت شهر سازی و مسکن / وزارت مالیه، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت مهاجرین، وزارت معارف، وزارت انرژی و آب، وزارت اطلاعات و فرهنگ</p>	<p>۱. مطالعه دقیق ساحات غیر پلانی ۲. سروی اجتماعی و اقتصادی ساحات غیر پلانی ۳. ایجاد فرصت های مناسب برای تمامی شهروندان جهت دسترسی به خدمات اساسی شهری ۴. توانمند سازی مردم محل به منظور انکشاف پایدار و اطمینان از عدم برگشت به حالت گسترش فقر و در نتیجه گسترش ساحات غیر پلانی</p>	<p>۱. تهیه جداول و گراف های میزان جمعیت ۲. تهیه جداول و گراف رشد و تفکیک جنسیت ۳. ترتیب جداول میزان دسترسی خانوار به خدمات شهری ۴. ترتیب جداول و گراف میزان درآمد ، بار تکفل و بُعد خانوار ۵. ترتیب پلان حالت موجوده ۶. پلان آبرسانی ۷. پلان کانالیزاسیون ۸. پلان سرکسازی ۹. پلان بهسازی در تمامی پروژه های ۱۶ گانه</p>	<p>هر واحد ۳۳۰۰ دالر آمریکایی و هر کیلو متر ۵۰۰۰۰ دالر آمریکایی هزینه لازم است.</p>	<p>نظر به گستردگی ساحات غیر پلانی در سطح کشور سهم پروژه در تطبیق شاخص (انکشاف پایدار) در خود پروژه ها و از نظر کیفی ۱۰۰٪ فیصد می باشد.</p>	<p>ولایت های ننگر هار و فاریاب .</p>	<p>قصبه و شید آباد .</p>	<p>۱. پالیسی بهسازی ساحات غیر پلانی و دستور العمل نحوه تطبیق</p>	<p>۱. بازبینی جامع ماستر پلان های موجوده ۲. ترتیب ماستر پلان برای شهرهایی که فاقد این گونه پلان ها می باشد ۳. تدقیق در پلان های استراتژیک</p>	<p>4,970,000,000</p>
--	--	--	---	---	--	--------------------------------------	--------------------------	--	---	----------------------

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
7,000,000,000	۱. نصب ۳۵۰ پایه کمره امنیتی ۲. نصب ۳۵۰ پایه GPS ۳. خریداری ۱۰۰۰ عرادۀ بس در صورت توافق حکومت هندستان	۱. مسوده استراتیژی وزارت ترانسپورت ۲. مسوده پالیسی سکتور ترانسپورت دارند	تعیین نشده و نیاز به تحقیق دارد	تعیین نشده و نیاز به تحقیق دارد	۳۰%	210,000,000	۱. پروژه نصب GPS در ۲۱۰ بس فعال ملی بس ۲. پروژه نصب کمره های امنیتی در ۲۱۰ بس فعال ملی بس ۳. پروژه ترمیم ۳۵۰ عرادۀ بس غیر فعال ملی بس	طرح بهبود خدمات ملی بس	وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی / وزارت داخله (ترافیک) وزارت فوائد عامه، اداره مرکزی احصائیه، شاروالی	۱۱,۲,۱ نسبت جمعیت که دسترسی به خدمات ترانسپورت عامه (دولتی) دارند.	۱۱,۲ الی سال ۲۰۲۰، دسترسی همگانی به سیستم های حمل و نقل مصئون، ارزان و پایدار، افزایش مصئونیت جاده ها، خصوصاً گسترش حمل و نقل عامه، توجه خاص به ضرورت های افراد آسیب پذیر مانند زنان، اطفال، معلولین و کهن سالان.

630,000,000	<p>۱. در سطح کشور سطح ولایات و (ولسوالی ها) مناطقی که بدون پلان میباشد</p>	<p>۱. پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره چارچوب طراحی شهری ۲. چشم انداز چگونگی رشد و توسعه شهری ۳. خلاصه اجرایی ۴. کریدور های شهری ۵. جاده های اتصالی و هماهنگ کننده ۶. سیستم های زیربنایی ۷. استراتژی های پیاده سازی ۸. مسوده پالیسی ملی شهری ۹. مسوده رهنمای شهری ۱۰. مسوده طرزالعمل کنترل و تطبیقی شهری</p>	<p>شهر هرات، بلخ، پل علم، شهر کندهار، جلال اباد، گردیز، چغل سرای، شرنه، کاپیسا، فیض آباد، گردیز، بامیان، شهر قندوز</p>	<p>هرات، مزارشریف، کندهار، ننگرهار، خوست، لوگر، کندز، پروان، بدخشان، پکتیا، بامیان، پکتیکا، کونړ</p>	۵۰٪	134,000,000	<p>۱. پلان های منطقی کشور در سطح ولایات و ولسوالی ها ۲. پلان های استراتژیک کشور در سطح ولایات و ولسوالی ها ۳. ماستر پلانهای شهری کشور در سطح ولایات ۴. شهر ها وشهرک های رهائشی</p>	<p>۱. طرح وترتیب پلان های منطقی کشور در سطح ولایات و ولسوالی ها ۲. طرح وترتیب پلان های استراتژیک کشور در سطح ولایات و ولسوالی ها ۳. طرح وترتیب ماستر پلانهای شهری کشور در سطح ولایات ۴. طرح وترتیب شهر ها وشهرک های رهائشی که سیاستها وپلان های همه شمول را در مطابقت به چارچوب کاهش خطرات حوادث سال ۲۰۱۸-۲۰۲۰</p>	<p>وزارت شهرسازی و مسکن / اداره محیط زیست، وزارت زراعت، شاروالی ها وارگانهای محل، اداره مستقل اراضی</p>	<p>۱۱,۳,۲ فیصدی شهر هایی که ساختار جامعه مدنی در برنامه ریزی آن دخیل بوده ومدیریت آن بطور منظم ودیموکراتیک صورت میگيرد.</p>	<p>۱۱,۳ الی سال ۲۰۳۰ تقویت شهرنشینی همه شمول و پایدار، و ارتقا ظرفیت جهت برنامه ریزی و مدیریت مسکن یکپارچه و پایدار در کشور.</p>
-------------	--	---	--	--	-----	-------------	---	---	---	---	--

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز (سالانه)
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۱۱،۶ الی سال ۲۰۳۰، کاهش اثرات نا مطلوب سرانه شهرها بر محیط زیست، از جمله از طریق توجه خاص به کیفیت هوا، مدیریت شهرداری و دیگر انواع زباله.	۱۱،۶،۱ میزان زباله های شهری از مجموع کل زباله های تولید شده که الف. بطور منظم جمع آوری ب. بعد از جمع آوری تخلیه نهایی گردیده	شاروالی کابل	طرح بهبود امور تنظیفی شهر	۱. خریداری ۲۰۰۰ دانه زباله دانی . ۲. جمعآوری و انتقال کثافات. ۳. خریداری وسایط تنظیفی (شامل ۱۵۰ عراده سه چرخه بادی و ۶۰ عراده وسایط مخصوص تنظیفی ۴. پروژه تحلیل و مطالعات کثافات و تنظیم زباله های جامد.	963,195,030	ارتباط مستقیم برای نایل شدن به تاریت دارد	نواحی ۲۲ گانه شهر	نواحی اول ، دوم ، سوم ، چهارم، دهم، یازده هم و سیزده هم پانزده هم	مقرره امور تنظیفی وپالیسی ولوایح محیط زیست	۱. افزایش تعداد زباله دانی ها	910,000,000
۱۱،۶ الی سال ۲۰۳۰، کاهش اثرات نا مطلوب سرانه شهرها بر محیط زیست، از جمله از طریق توجه خاص به کیفیت هوا، مدیریت شهرداری و دیگر انواع زباله.	۱۱،۶،۲ سالانه ذرات معلق. (بطور مثال PM 2.5 و PM10) در شهر ها (تراکم نفوس). توجه خاص به کیفیت هوا، مدیریت شهرداری و دیگر انواع زباله.	۱. اداره ملی حفاظت محیط زیست ۲. اداره ملی احصائیه و معلومات ۳. ارگانهای محل ۴. شاروالی کابل	۱. پلان ستراتیژیک کاهش و جلوگیری از آلودگی هوا ۲. طرح تدابیری بهبود وضع محیط زیستی شهر های بزرگ کشور	۱. پروژه تجهیز و تقویت سیستم ملی نظارت و تفتیش محیط زیستی	70,000,000	۱۰٪	شهر های کابل، جلال آباد، مزار شریف، هرات، کندهار، خوست و کندز	شهر های کابل، جلال آباد، مزار شریف، هرات و کندهار	۱. پالیسی ملی کاهش و کنترل آلودگی ها. ۲. پلان ستراتیژیک کاهش و جلوگیری از آلودگی هوا ۳. ستراتیژی ملی محیط زیست. ۴. پلان عمل ملی محیط زیستی.	۱. پروژه تقویت و تجهیز سیستم ملی نظارت و تفتیش محیط زیستی در ۱۲ ولایت کشور. ۲. آموزش کارمندان پیرامون تجهیزات لابراتوار	140,000,000

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز (سالانه)
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۱۱،۷ الی سال ۲۰۳۰، فراهم اوری تسهیلات جهت دسترسی همگانی به اماکن عامه، مطمئن، فراگیر، قابل دسترس و سرسبز، به ویژه برای زنان، کودکان، افراد کهن سال و افراد معلول.	۱۱،۷،۱ نسبت موجودیت ساحات سبز در سطح شهر کابل برای استفاده عامه	شاروالی کابل و اداره محیط زیست	طرح بهبود امور سر سبزی شهر	اعمار و بازسازی ۱۲ پارک در شهر	265,550,530	ارتباط مستقیم برای نایل شدن به تاریت دارد	نواحی ۲۲ گانه شهر	نواحی ۲۲ گانه شهر	مقرره امور سرسبزی وپالیسی ولوایح محیط زیست	۱. توسعه ساحات سبز	448,000,000
۱۱ الف حمایت روابط مثبت اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی میان شهرها، حومه ها و مناطق روستایی از طریق تقویت برنامه ریزی انکشافی ملی و منطقوی.	۱۱ الف.۱ تناسب نفوس مسکون در شهر های که در آن پلان های انکشاف شهری و منطقوی را مبنی بر پیشبینی نفوس، ضروریات منابع و وسعت شهر تطبیق میکنند.	وزارت شهرسازی و مسکن / ادارات دولتی و خصوصی در مرکز و ولایات (چون این ریاست بجز از ادارات سکتور امنیتی معلومات خویش را از سایر ادارات مرکزی و محلی جمع آوری می نماید	همانگی موثر با مسولین ادارات مرکزی و ادارات محلی جهت تشویق آنان بخاطر ارائه معلومات (اعداد و ارقام دقیق) در بخش های مورد نیاز برای کارمندان این ریاست جهت تهیه پلان های انکشاف منطقوی ولایات تحت پلان به صورت مناسب و موثر.	۱. تهیه و ترتیب پلان انکشاف منطقوی ولایات (پنجشیر، کاپیسا و پکتیا) در سال مالی ۱۳۹۷ - ۲۰۱۸	600,000	۴۵%	پنجشیر، بامیان، بلخ، پروان، غور، بدخشان، دایکندی، کاپیسا، سمنگان، و غیره	ولایت میدان وردک (ولسوالی های دایمیرداد، سید آباد، جلریز، نرخ، چک و سایر ولسوالی ها ولایات نامن	۱. دسترسی هموطنان به تأسیسات زیربنایی مدرن ۲. انکشاف متوازن شهرها و اجرای اعتبار اداری وزارت در پرتو قانون و مقررات.	۱. تهیه پلان انکشاف منطقوی ولایات (ارزگان، پروان، تخار، بادغیس، بدخشان و سرپل)	1,800,000

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز (سالانه)
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
هدف دوازدهم: حصول اطمینان از شیوه های پایدار تولید و مصرف.											
۱۲،۴ الی سال ۲۰۳۰، مدیریت مناسب مواد کیمیای و زباله ها و کاهش انتشار آنها در هوا، آب و خاک جهت کاهش تاثیرات نامطلوب آنها بالای صحت انسانها و محیط زیست، با درنظرداشت چارچوب های بین المللی تصویب شده محیط زیست.	۱۲،۴،۱ ایجاد و تطبیق پلان عمل ملی برای شش توافقنامه چند جانبه محیط زیستی بین المللی از قبیل کنوانسیون های استاکهلم، وینا، میناماتا، باسپیل، روتردام و پروتوکول منتریال در ارتباط مواد خطرناک و دیگر مواد کیمیای جهت تطبیق تعهدات و مسؤولیت های افغانستان در انتقال اطلاعات مورد نیاز توافق نامه مربوطه.	۱. اداره ملی حفاظت محیط زیست ۲. وزارت شهر سازی و مسکن ۳. وزارت صحت عامه ۴. وزارت زراعت، آبیاری و مالداري ۵. وزارت صنعت و تجارت ۶. وزارت مالیه ۷. ارگان های محل ۸. شاروالی کابل	۱. برنامه خاص محیط زیست ملل متحد برای حمایت مواد کیمیای مضره تحت کنوانسیون بسل، روتردام، استاکهلم و میناماتا.	۳۴,۳۴۵,۸۵۰	۱۵%	ندارد	ندارد	ندارد	۱. پالیسی ملی زباله های خطرناک ۲. قانون آفتکش ها ۳. مقررره اوزون	۱. ارزیابی مقدماتی بسل و روتردام ۲. ارزیابی مقدماتی میناماتا ۳. تهیه پلان عمل ملی میناماتا	۴۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ۴۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
			۱. حذف و مدیریت گازات HCFCs در افغانستان.	۷,۰۰۰,۰۰۰		ولایت ننگرهار، بلخ و هرات	۱. ولایات سرحدی ۲. شهر های صنعتی			ندارد	ندارد

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز (سالانه)
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
هدف سیزدهم: اقدام فوری عملی در قسمت مبارزه با تغییرات اقلیمی و تاثیرات آن											
۱۳،۲ ادغام و شامل سازی معیارات تغییرات اقلیمی در پالیسی ها و استراتیژی های ملی.	۱۳،۲،۱ فیصدی پیشرفت در عرصه ایجاد پالیسی/ استراتیژی و یا برنامه جامع که سبب توانمند شدن افغانستان برای سازگاری با اثرات نامطلوب تغییرات آب و هوا میشود. و همچنان سبب انعطاف پذیری آب و هوا و کاهش گازهای گلخانه ای شده، به نحوی که تولید غذا را تهدید نکند.	۱. اداره ملی حفاظت محیط زیست ۲. وزارت زراعت، آبیاری و مالداري ۳. وزارت احیا و انکشاف دهات ۴. وزارت انرژی و آب ۵. وزارت اقتصاد ۶. اداره ملی مبارزه با حوادث ۷. ریاست هواشناسی ۸. نهاد های علمی ۹. وزارت معادن و پترولیم ۱۰. وزارت صنعت و تجارت ۱۱. وزارت امور زنان ۱۲. وزارت اطلاعات و فرهنگ ۱۳. وزارت حج و اوقاف	۱. استراتیژی ملی و پلان عمل تغییر اقلیم برای افغانستان (CCSAP) ۲. برنامه سازگاری ملی (NAP) ۳. سهم مشارکت ملی (INDC) ۴. برنامه عمل ملی توافق اقدامات مناسب ملی کاهش دهی برای افغانستان (NAMA) ۵. ظرفیت خود ارزیابی اثرات تغییر اقلیم (NCSA)	۱. تهیه گزارش تجدید شده دو ساله ملی (BUR)	۲۴,۵۰۰,۰۰۰	%۵	ندارد	ندارد	۱. استراتیژی ملی و پلان عمل تغییر اقلیم برای افغانستان (CCSAP) ۲. برنامه سازگاری ملی (NAP) ۳. سهم مشارکت ملی (INDC) ۴. برنامه عمل ملی توافق اقدامات مناسب ملی کاهش دهی برای افغانستان (NAMA) ۶. ظرفیت خود ارزیابی اثرات تغییر اقلیم (NCSA)	ندارد	ندارد

تارگیت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز (سالانه)
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
هدف پانزدهم: حفظ ، ترمیم و بهبود استفاده پایدار ایکوسیستم های زمینی، مدیریت پایدار جنگلات، مبارزه علیه صحرائی شدن زمین، متوقف کردن تخریب زمین و ضایعات تنوع زمینی.											
۱۵,۳ الی سال ۲۰۳۰، مبارزه با صحرائی شدن زمین و احیاء خاک و زمین تخریب شده، بشمول اراضی متاثر از خشکسالی و سیلاب، و تلاش برای رسیدن به جهان عاری از اراضی تخریب شده.	*۱۵,۳,۱ مساحت ساحات که تحکیمات صورت میگیرد. مساحت اراضی تخریب شده توسط سیلاب نظر به مساحت کلی اراضی در مسیر دریا ها و مجراهای آبی با استفاده از تدابیر ساختمانی و غیر ساختمانی.	وزارت انرژی و آب / اداره هوا شناسی، وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث طبیعی، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت مالیه، وزارت خارجه	حفاظت از حریم دریا ها از خطرات سیلاب	۶۱ پروژه اصلاح و بازسازی شامل پنج حوزه دریایی	1,918,000,000		حوزه های دریایی کابل، هلمند، هریرود و مرغاب، شمال و آمو	حوزه های دریایی کابل، هلمند، هریرود و مرغاب، شمال و آمو	تحکیم سواحل دریا ها	۱۱۱ پروژه اصلاح و بازسازی شامل پنج حوزه دریایی	2,240,000,000

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژییک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
350,000,000	۱. تهیه پلان مدیریتی دره آجر ۲. ایجاد کمیته های حفاظتی از ساحات حفاظت شده ۳. سروی ایکالوژیکی ساحات جدید و اعلان رسمی ساحات.	۱. برنامه ملی سیستم ساحات حفاظت شده ۲. استراتژی ملی تنوع حیات و پلان عمل	دره آجر بامیان	دره آجر بامیان	۲,۲%	ندارد	۱. نظارت از تطبیق پلان مدیریتی دهلیز واخان ۲. نظارت از تطبیق پلان مدیریتی پارک ملی بند امیر	برنامه ملی سیستم ساحات حفاظت شده	۱. اداره ملی حفاظت محیط زیست ۲. وزارت زراعت، آبیاری و مالداري ۳. اداره اراضی، وزارت امور داخله ۵. وزارت اطلاعات و فرهنگ ۶. ارگان های محل	۱۵,۴,۱ فیصدی تحت پوشش قراردادن (حفاظت کردن) ساحات مهم برای تنوع حیات کوهی.	۱۵,۴ الی سال ۲۰۳۰، اطمینان از حفظ ایکوسیستم کوه ها، از جمله تنوع زیستی بمنظور ارتقای ظرفیت جهت تامین منافع که برای انکشاف پایدار ضروری است.
21,000,000	۱. طی مراحل قانون حیوانات وحشی و تنظیم شکار ۲. تجدید استراتژی ملی تنوع حیات و پلان عمل	استراتژی ملی تنوع حیات و پلان عمل	۱. دهلیز واخان ۲. پامیرات	ولایت های بدخشان، نورستان و کنر	۱%	203,000,000	۱. حفاظت پلنگ برفی و اکوسیستم زیستگاه آن در افغانستان	استراتژی ملی تنوع حیات و پلان عمل	۱. اداره ملی حفاظت محیط زیست ۲. وزارت زراعت، آبیاری و مالداري ۳. نهاد های علمی ۴. اکادمی علوم افغانستان	۱۵,۵,۱ شاخص لست سرخ. (تهیه لست انواع مسکن های طبیعی، متوقف کردن ضایعات تنوع زیستی و تا سال ۲۰۳۰ حفاظت و جلوگیری از گیاهها و حیوانات که در معرض انقراض قرار دارند.	

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتژییک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
5,600,000	۱. انکشاف بسته آموزشی آگاهی عامه ۲. بلند بردن ظرفیت محیط زیستی ارگان های مجری قانون	۱. استراتژی ملی تنوع حیات و پلان عمل ۲. سیستم پلان ملی ساحات حفاظت شده	ولایات پروان، کنر، بدخشان، بلخ، بادغیس و سمنگان	ولایات پروان، کنر، نورستان، کاپیسا، بدخشان، تخار، کندز، بلخ، فاریاب، کندهار، بادغیس، نیمروز و سمنگان	۵%	700,000	۱. راه اندازی برنامه های آگهی دهی	ستراتژی ملی تنوع حیات و پلان عمل	۱. اداره ملی حفاظت محیط زیست ۲. وزارت زراعت، آبیاری و مالداري ۳. وزارت امور داخله ۴. سایر ارگان های ذیربط تنفیذ قانون.	۱۵,۷,۱ نسبت تجارت حیوانات وحشی و محصولات آنها که بطور غیرقانونی شکار و قاچاق شده اند.	۱۵,۷ اقدام عاجل برای خاتمه دادن شکار غیر قانونی و قاچاق گیاهان و حیوانات حفاظت شده، و جلوگیری از عرضه و تقاضای غیر قانونی حیوانات وحشی.
7,000,000	۱. تهیه مقرر انواع مهاجم ۲. تهیه قانون حیوانات وحشی و تنظیم شکار ۳. تهیه لست انواع مهاجم و بیگانه ۴. تهیه مقرر تجارت انواع در معرض خطر (CITIES).	۱. استراتژی ملی تنوع حیات و پلان عمل ۲. برنامه ملی سیستم ساحات حفاظت شده	ندارد	ندارد	۳%	ندارد	۱. انکشاف اسناد تقنینی (به همکاری ریاست تقنین و پالیسی)	ستراتژی ملی تنوع حیات و پلان عمل	۱. اداره ملی حفاظت محیط زیست ۲. وزارت عدلیه ۳. وزارت زراعت، آبیاری و مالداري ۴. وزارت انرژی و آب ۵. شورای ملی ۶. سایر ارگان های ذیربط	۱۵,۸,۱ تصویب قوانین ملی مربوط به جلوگیری و یا کنترل از مهاجم انواع مختلف بیگانگان.	۱۵,۸ الی سال معرفی ۲۰۲۰، اقدامات برای جلوگیری از مقدمه ها و کاهش قابل ملاحظه تاثیر مهاجم های ناسازگار روی ایکوسیستم های آب و زمین و کنترل و یا ریشه کن کردن گونه های اولیه

هدف هفدهم: تقویت عناصر تطبیقی و حیاتی سازی همکاری جهانی برای انکشاف پایدار

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ندارد	ندارد	۱. پالیسی دسترسی باز ۲. پالیسی حکومتداری الکترونیکی	۱۱ فیصد از ولسوالی ها و قریجات کشور که از پوشش نسبت تهدید امنیتی شدید باز مانده است	۱۱ فیصد از ولسوالی ها و قریجات کشور که از پوشش نسبت تهدید امنیتی شدید باز مانده است	۵۰%	وزرات به بودجه شبکه های خصوصی دسترسی ندارد	۱. توسعه شبکه تیلیفونهای دیجیتال در شهر کابل و سایر شهرهای کشور	توسعه شبکه تیلیفونهای دیجیتال در شهر کابل و سایر شهرهای کشور	اداره اترا	۱۷,۶,۲ فیصدی مشترکین انترنت ثابت برودباند در هر ۱۰۰ نفر مسکونی. به تفکیک ۱. سرعت و نوآوری و افزایش شریک سازی تحقیقاتی علمی برای توافق همه جانبه از طریق هماهنگی بخصوص به سطح سازمان ملل واز طریق میکانیزم تسهیل تکنالوژی جهانی که توافق شده است	۱۷,۶: تقویت همکاری های جنوب - شمال، جنوب - جنوب، و سه جانبه در عرصه دسترسی به ساینس، تکنالوژی و نوآوری و افزایش شریک سازی تحقیقاتی علمی برای توافق همه جانبه از طریق هماهنگی بخصوص به سطح سازمان ملل واز طریق میکانیزم تسهیل تکنالوژی جهانی که توافق شده است

بودجه مورد نیاز (سالانه)	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تاریت ها
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ندارد	ندارد	۱. پالیسی دسترسی باز ۲. پالیسی حکومتداری الکترونیکی	۱۱ فیصد از ولسوالی ها و قریجات کشور که از پوشش نسبت تهدید امنیتی شدید باز مانده است	۱۱ فیصد از ولسوالی ها و قریجات کشور که از پوشش نسبت تهدید امنیتی شدید باز مانده است	۵۰%	وزرات به بودجه شبکه های خصوصی دسترسی ندارد	۱. توسعه شبکه مایل (GSM) G۴ G۳، و توسعه شبکه تیلیفونهای دیجیتال در شهر کابل وسایر شهرهای کشور	توسعه شبکه مایل (GSM) G۴، G۳، و توسعه شبکه تیلیفونهای دیجیتال در شهر کابل وسایر شهرهای کشور	اداره اترا	۱۷,۸,۱ نسبت نفوس که از خدمات انترنت استفاده میکنند.	۱۷,۸. فعال سازی کامل ساز و کار ظرفیت سازی "بانک فن آوری" و STI (علم، فن آوری و نوآوری) برای کشورهای کمتر توسعه یافته تا ۲۰۱۷، و ارتقاء استفاده از فن آوری های توانمند سازی خصوصا " ITC
153,993,400,000	969		مجموع			4,947,899,409	318	مجموع			

سکتور اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی

در بخش اقتصادی آجندای اهداف انکشاف پایدار نمایانگر گام مهمی در از بین بردن فقر در همه اشکال و ابعاد آن از جمله فقر مطلق که بزرگترین چالش جهانی که از ملزومات اجتناب ناپذیر انکشاف پایدار است می باشد. در سند اهداف انکشاف پایدار همه کشورها برای رشد پایدار و فراگیر اقتصادی به ویژه در ارتباط با کشورهای در حال انکشاف تاکید و همچنین بر اهمیت ابعاد منطقه ای و بین المللی و همبستگی و ارتباط متقابل اقتصادی در سطح منطقه ای برای تحقق انکشاف پایدار و به کارگیری همه توانایی ها برای رسیدن به این مهم تعهد کرده اند.

در سند ساهدها انکشاف پایدار همه کشورها تعهد سپرده اند که در نحوه تولید و مصرف کالا و خدمات در همه جوامع تغییرات بنیادین ایجاد شود. دولت ها، سازمان های بین المللی، بخش تجاری و سایر فعالان غیر دولتی و افراد، باید در ارتباط با تغییر نحوه تولید و مصرف ناپایدار از جمله از طریق بسیج کمک های مالی و فنی همه منابع موجود در جهت تقویت ظرفیت های علمی، فناوری و نوآوری کشور های در حال انکشاف و همچنین حرکت به سوی الگوهای پایدار تر تولید و مصرف، مشارکت و کمک کنند.

این آجندای جهانی بر پایه اهداف والایی همچون رفاه و نیک بختی که در سایه از بین بردن فقر در همه ابعاد و اشکال آن می باشد تدوین شده است و همچنین با توجه ویژه به ظرفیت ها و واقعیت های ملی و سطوح انکشاف در کشورها آن را احترام دارد و به سیاست های داخلی و اولویت های ملی کاملاً ارج می نهد و همه این اهداف در نهایت برای توسعه کرامت، سعادت، عدالت مردم کره زمین می باشد.

وزارت اقتصاد افغانستان که نهاد رهبر در پیشبرد اهداف سکتور اقتصادی می باشد با رویکرد فرابخشی و مشارکت همه نهاد های ملی اعم از دولتی و غیر دولتی، سکتور خصوصی، نهادی های مدنی با کمک در بازشناخت سهم علم، فناوری و نوآوری در رسیدن به این اهداف تعیین شده متعهد می شود. تا پایان ۲۰۳۰ با پیگیری و اجرای اهداف تعیین شده برای افغانستان در هماهنگی با سازمان ملل متحد و سایر کشورها سهم خود را برای رهانیدن نسل بشر از فقر و جور ادا نموده که نتیجه این کار نیک بختی همگانی میباشد.

نقش و اهمیت سکتور

سکتور اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی سکتوری است که پروژه های انکشافی خویش را جهت رشد و انکشاف اقتصادی کشور ترتیب و تطبیق مینمایند. در بخشهای ایجاد شرایط مساعد برای سرمایه گزاریهای داخلی و خارجی، فعالیت های تجاری، سرمایه گزاریهای برای زیربناها، ایجاد زیربنای ملی کیفیت، انکشاف اقتصاد افغانستان به وسیله ازدیاد سرمایه گذاری، گسترش صنایع و تشبثات کوچک و متوسط و رشد متوازن بمنظور اشتغال و افزایش درآمد شهروندان کشور، بوجود آوردن سیستم پاسخگو و پایدار احصائیوی در کشور. ازدیاد عاید ملی و عاید سرانه.

اهداف سکتور اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی

وزارت ها و ادارات سکتور اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی بمنظور برآورده ساختن اهداف پیشرفت های اقتصادی و اجتماعی در کشور نقش ارزنده داشته و در رشد اقتصادی و سطح استخدام، کاهش فقر، تامین هماهنگی و انسجام تمام فعالیت های احصائیوی در کشور، ایجاد زیربنای ملی کیفیت، ازدیاد عواید، نظارت از عواید و مصارف دولت و در کل بلند بردن سطح زندگی شهروندان کشور رول مهم و حیاتی را ایفا مینمایند.

وزارت اقتصاد افغانستان که نهاد رهبر در پیشبرد اهداف سکتور اقتصادی می باشد با رویکرد فرابخشی و مشارکت همه نهاد های ملی اعم از دولتی و غیر دولتی ، سکتور خصوصی ، نهادی های مدنی با کمک در بازشناخت سهم علم ، فناوری و نوآوری در رسیدن به این اهداف تعیین شده متعهد می شود. تا پایان ۲۰۳۰ با پیگیری و اجرای اهداف تعیین شده برای افغانستان در هماهنگی با سازمان ملل متحد و سایر کشور ها سهم خود را برای رهانیدن نسل بشر از فقر و جور ادا نموده که نتیجه این کار نیک بختی همگانی میباشد.

نتایج متوقعه سکتور اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی الی ۲۰۳۰

افغانستان متعهد است که همگام با اجرای سند ۲۰۳۰ به سوی خودکفایی اقتصادی و همچنین بلند بردن سطح رفاه برای مردم حرکت کند . از این رو دولت افغانستان با تدوین منشور شهروندی و سند چهار چوب ملی صلح و انکشاف تلاش می نماید تا با ایجاد یک اقتصاد پویا و فراگیر زمینه کار و اشتغال را فراهم کند . دولت افغانستان تلاش دارد با پیگیری این چارچوب چالش های پیش رو را انعکاس داده و در برطرف کردن این چالشها نیز تلاش جدی نماید . دولت با علم به اینکه هیچ راه ساده و کوتاه تری وجود ندارد که بتوان از طریق آن، رشد سریع اقتصادی را در کشور تامین و انکشاف پایدار متکی به خود را، تقویت نمائیم ، بنابراین نیاز است تا به مثابه یک جامعه سیاسی در خصوص تصمیمی که باید اتخاذ شوند، صریح، شفاف و صادق باشیم . دولت افغانستان از روند اصلاحات که در سند چهارچوب صلح و انکشاف آمده است تلاش دارد یک اجماع ملی را به وجود بیاورد تا مشکلات کشور بیشتر و بهتر درک شود .

ما نیز باور داریم که با امیدواری، زحمت کشی و صداقت در برابر ارزش های مان، کشور خویش را به موفقیت رسانده می توانیم. از طرف دیگر در برنامه ها دولت پیش نیاز های ایجاد شغل و رفاه که همانا حاکمیت قانون ، کاهش فساد اداری می باشد نیز در نظر گرفته شده است .

دولت افغانستان با تمرکز بر سکتوری های همچون زاعت ، صنعت ، خدمات و معدن تلاش دارد به اهداف ذکر شده تا پایان ۲۰۳۰ دست یابد . افزایش در تولید میوه جات و مواد غذایی و سرمایه گذاری برای سکتور زیرمجموعه زراعت مانند فابریکه های تولید آب میوه ، مربا و انواع کنسرو جات هم در بالا بردن تولید ملی کمک می کند و هم اشتغالزایی برای اقتصاد دربر خواهد داشت . از طرف دیگر با سرمایه گذاری بر صنعت و معدن می توان با بهره بری از معادن و صنعتی شدن این سکتور سهم قابل ملاحظه ای در بلند بردن رشد اقتصادی کشور این صنایع می تواند داشته باشد.

ادارات بودجوی سکتور اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی

سکتور اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی شامل هفت واحد بودجوی (وزارت های تجارت و صنایع، اقتصاد، مالیه، اداره مستقل ستندرد، اداره مرکزی احصائیه ، اداره عالی تفتیش و اداره مسفا) بوده که اکثراً در قسمت ایجاد زیربنای اقتصادی مصروف انجام فعالیت میباشد.

برنامه های واحد های بودجوی سکتور

شماره	واحد بودجوی	برنامه ها
۱	وزارت مالیه	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه پالیسی • عواید و گمرکات - مالی و اداری
	وزارت اقتصاد	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه مالی و مدیریتی، • -پالیسی و استراتیژی
	وزارت تجارت و صنایع	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه انکشاف سکتور خصوصی و صنایع. • - اداری و مقرراتی. • ترانزیت و تجارت
	اداره عالی تفتیش	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه ارتقای ظرفیت، مقرراتی بازرسی • گزارشدهی
	اداره مرکزی احصائیه	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه جمع آوری، تحلیل، تجزیه و نشر ارقام. • مالی و مدیریتی
	اداره ستندرد ملی	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه انکشاف زیربنای ملی کیفیت • مدیریت و اداره

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
هدف اول: محو فقر با تمام ابعاد آن در همه جا											
۱,۲ الی سال ۲۰۳۰، کاهش حد اقل ۵۰ فیصدی مردان، زنان و اطفال فقیر در تمامی رده های سنی، با در نظر داشت تعریف ملی فقر.	۱,۲,۱ نسبت نفوس تحت خط فقر، بر اساس تعریف ملی فقر. ۱. مجموع هر دو جنس الف. ذکور ب. اناث ج. شهری د. دهاتی + کوچی	وزارت اقتصاد و اداره ملی احصاییه و معلومات	اهداف انکشاف پایدار افغانستان (ASDGs) (2015-2030) چارچوب ملی صلح و انکشاف فغانستان ((ANPDF))	۱. برنامه ملی میثاق شهروندی ۲. برنامه ملی میثاق زراعت صنعتی ۳. برنامه ملی توانمندسازی زنان ۴. برنامه ملی انکشاف سکتور خصوصی ۵. برنامه ملی انکشاف معادن و منابع ۶. برنامه ملی زیربناء و اتصال منطقوی ۷. برنامه ملی انکشاف منابع بشری ۸. برنامه ملی انرژی ۹. برنامه ملی انکشاف شهری ۱۰. برنامه ملی اصلاح نظام عدلی و قضایی ۱۱. برنامه ملی حکومتداری خوب و ۱۲. سایر پروژه های انکشافی شامل بودجه ملی افغانستان	۱,۷۷ میلیارد دالر در سال مالی ۱۳۹۷ (۱۲۱ میلیارد افغانی)	سهم مجموع برنامه ها و پروژه های شامل در بودجه سال مالی (۰.۲٪) در سال	زون جنوب غرب با اوسط (۸۰,۴٪)، زون غرب مرکزی با اوسط (۶۹٪)، شمال شرق با اوسط (۶۲,۸٪)، شرق با اوسط (۶۲,۸٪)، زون شمال با اوسط (۵۷,۹٪)، زون شرق با اوسط (۵۷,۹٪)، زون شرق با اوسط (۵۷,۵٪)، زون غرب با اوسط (۴۸,۹٪)، زون جنوب با اوسط (۴۱,۴٪) و زون مرکز با	زون جنوب غرب با اوسط (۸۰,۴٪)، زون غرب مرکزی با اوسط (۶۹٪)، شمال شرق با اوسط (۶۲,۸٪)، شرق با اوسط (۶۲,۸٪)، زون شمال با اوسط (۵۷,۹٪)، زون شرق با اوسط (۵۷,۹٪)، زون شرق با اوسط (۵۷,۵٪)، زون غرب با اوسط (۴۸,۹٪)، زون جنوب با اوسط (۴۱,۴٪) و زون مرکز با	۱. اهداف انکشاف پایدار افغانستان ۲. چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان ۳. چارچوب پاسخگوی متقابل ((SMAF))	۱. سروی ملی وضعیت زندگی مردم افغانستان (۲۰۱۹-۲۰۲۰) ۲. ایجاد مرکز ملی تحلیل های اقتصادی ۳. طرح مدل اقتصادی در سطح ملی ۴. استراتیژی رشد اقتصادی بر مبنای حمایت تولیدات داخلی (افغانستان مولد) ۵. تهیه و ترتیب چارچوب ملی اهداف انکشاف پایدار (۲۰۲۰ - ۲۰۳۰)	490,000,000

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
		چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان	بیجا شدگان داخلی، عودت کنندگان اجباری، متضررین حادثات طبیعی مانند سیلاب ها و خشک سالی	ساحات روستائی، زون شمالشرق، زون مرکزی، زنان، معیوبین			۱. برنامه میثاق شهروندی ۲. برنامه ملی دارای اولویت - برنامه توانمند سازی اقتصادی زنان ۳. برنامه ملی دارای اولویت- برنامه جامع انکشاف زراعت	۱. انتخاب و اولویت بندی پروژه های انکشافی شامل بودجه سال ۱۳۹۸ بر اساس تاثیرات آن بالای کاهش فقر	وزارت مالیه، وزارت اقتصاد، احصائیه مرکزی،	۱. الف. نسبت منابع اختصاص داده شده دولت برای برنامه های فقرزدایی.	۱. الف حصول اطمینان از تنظیم (بسج) منابع از مراجع مختلف بشمول همکاری های انکشافی، جهت فراهم سازی ابزار کافی و مطمئن بمنظور تطبیق برنامه ها و پالیسی های فقرزدایی.

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	۱. الف. ۲. نسبت مصرف دولت در خدمات ضروری (تعلیم و تربیه، صحت و مصئونیت اجتماعی).	وزارت مالیه	۱. طرح بودجه شفاف و عملی ۲. تطبیق اصلاحات بودجه ۳. تقویت سیستم AFMIS ریاست خزاین	1. Fiscal Performance Improvement Support Project			روستاهاى دورافتاده در مناطق کوهستانی کشور، کوچی ها، تغییر نظر تمویل کنندگان، ایجاد ظرفیت کافی در ادارات دولتی جهت مصرف بودجه، پلانگزارى دقیقى در هنگام طرح پروژه ها	روستاهاى دور افتاده کشور، بیجا شدگان داخلی و عودت کنندگان	قانون و مقررہ اداره امور مالی و مصارف		
هدف هشتم: ترویج رشد اقتصادی پایدار، فراگیر، اشتغال کامل و مولد برای همه											
۸٫۱ رشد تولید ناخالص داخلی سرانه	۸٫۱٫۱ میزان رشد سالانه تولید ناخالص داخلی سرانه.	وزارت اقتصاد / وزارت مالیه، د افغانستان بانک	۱. چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان	۱. برنامه ملی میثاق شهروندی ۲. برنامه ملی میثاق زراعت صنعتی	۱٫۷۷ دالر در سال = ۱٫۷۷ میلیارد	تطبیق برنامه ها و پروژه های متذکره	تغیر در نرخ تبادلہ اسعار،		۱. چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF) ۲. طرح افغانستان مولد		

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
پایدار در مطابقت با شرایط ملی، به ویژه دستیابی به حداقل رشد ۷٪ تولید ناخالص داخلی در سال		و اداره ملی احصاییه و معلومات	۲. طرح افغانستان مولد (ANPDF)	۳. برنامه ملی توانمندسازی زنان ۴. برنامه ملی انکشاف سکتور خصوصی ۵. برنامه ملی انکشاف معادن و منابع ۶. برنامه ملی زیربناء و اتصال منطقوی ۷. برنامه ملی انکشاف منابع بشری ۸. برنامه ملی انرژی ۹. برنامه ملی انکشاف شهری ۱۰. برنامه ملی اصلاح نظام عدلی و قضایی ۱۱. برنامه ملی حکومتداری خوب و ۱۲. سایر پروژه های انکشافی شامل بودجه ملی افغانستان		مستقیمی در رشد اقتصاد نقش دارند.	تفاوت زیاد در بیلبانس تجارت				
۸،۲ دستیابی به مولدیت از طریق تنوع، ارتقاء فن آوری و نوآوری، بشمول تمرکز بالای سکتور	۸،۲،۱ میزان رشد تولید ناخالص داخلی حقیقی فی نفر شاغل	وزارت اقتصاد / وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت زراعت، احصاییه مرکزی، وزارت ترانسپورت، وزارت معادن، وزارت تجارت،	۱. چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF) ۲. طرح افغانستان مولد	۱. برنامه ملی انکشاف منابع بشری ۲. برنامه ملی توانمند سازی زنان ۳. برنامه ملی میثاق زراعت صنعتی ۴. برنامه ملی انکشاف سکتور خصوصی ۵. برنامه ملی انکشاف معادن و		سالانه بصورت اوسط (۱٪)	پائین بودن سطح سواد، میزان پائین سرمایه گذاری سکتور	پائین بودن سطح اشتراک خانم ها در مارکیت کار میزان بلند بیکاری در دهات	۱. چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF) ۲. طرح افغانستان مولد		

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
				خصوصی (FDI))			منابع ۶. برنامه ملی زیربنا و اتصال منطقی ۷. برنامه ملی انرژی ۸. برنامه ملی انکشاف شهری		مخابرات و تحصيلات عالی		های کاربر و ارزش افزوده شده
		استراتیژی وزارت صنعت و تجارت	۱. تدویر مطالعات روی موانع در برابر رسمی سازی ۲. انکشاف برنامه تشویقی رسمی سازی تجارت	۱. جستجو دریافت منظوری از شورای محترم وزیران در مورد برنامه شمولیت رسمی		64,400,000	۱. برنامه شمولیت در اقتصاد رسمی ۲. پروژه استراتیژی رسمی سازی	۱. طرح تدویر مطالعات روی موانع در برابر رسمی سازی ۲. انکشاف برنامه تشویقی رسمی سازی تشبثات ۳. جستجو و دریافت منظوری از شورای محترم وزیران در مورد برنامه شمولیت در اقتصاد رسمی	وزارت تجارت و صنایع / وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت معادن، وزارت ترانسپورت، بانک مرکزی	۱،۳،۱ سهم استخدام غیر رسمی در سکتورها بدون زراعت. به تفکیک ۱. مجموع هر دو جنس الف. ذکور ب. اناث	۱،۳ ایجاد پالیسی های انکشافی که حامی فعالیت های تولیدی، ایجاد اشتغال مناسب، کار آفرینی، خلاقیت و نوآوری و تشویق رشد و رسمی سازی تشبثات خورد و متوسط از طریق دسترسی به خدمات مالی.
									د افغانستان بانک	۱،۱۰،۱ تعداد شعبات بانک های تجارتي بر هر ۱۰۰ هزار نفر	۱۰،۱ تقویت ظرفیت نهاد های مالیاتی داخلی جهت توسعه
									د افغانستان بانک	۲،۱۰،۱ فیصدي افراډي (۱۵ سال و	

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
										بالتار) دارای حساب بانکی در هر یک ۱۰۰ هزار نفر.	دسترسی به بانکداری، بیمه و خدمات مالی برای همه.
									د افغانستان بانک	د (۸,۱۰,۳) تعداد ماشین های اتومات صرافی یا ATM بر هر یک ۱۰۰ هزار نفر	
هدف نهم: ایجاد زیرساختارهای پاسخگو، ترویج صنعتی شدن پایدار و تقویه اختراعات											
490,000,000	۱. فعال سازی تصدی ها جن وپرس ها و نساجی هاتوسط دولت مشارکت عامه وخصوصی (PPP). ۲. ترمیم اساسی هنگرها و محل نصب دستگاه ه و ذخیره گاه های مواد خام و محصولات. ۳. ترمیم ساختمان اداری و تنظیم شعبات کارمندان و ایجاد اشتغال مناسب جهت خودکفایی منسوجات نخی و پشمی در عرصه رشد صنعت نساجی در کشور. ۴. رشد و انکشاف زرع تولید و تکثیر پخته در کشور و نصب ماشین آلات مدرن پخته پاکی در تصدی ها.	۱. پلان استراتیژیک وزارت ۲. استراتیژی تشبثات کوچک و متوسط (تحت کار)	۱. ایجاد گروپ های کاری و عملیاتی ۲. تدویر جلسات و کنفرانس های ملی و بین المللی	۱. ایجاد تسهیلات زیربنایی (شهرک های صنعتی). ۲. تدویر جلسات و کنفرانس های ملی و بین المللی		3,500,000,000	۱. ایجاد گروپ های کاری و عملیاتی ۲. تدویر جلسات و کنفرانس های ملی و بین المللی ۳. ایجاد تسهیلات زیر بنایی (شهرک های صنعتی) در هماهنگی با ریاست پارک های صنعتی ۴. معرفی نورم و استانداردهای ملی و جهانی برای سکتور خصوصی جهت افزایش صادرات کشور	۱. طرح پلان وپالیسی های حمایتی جهت رشد و انکشاف سکتور های قالین، محصولات زارعتی، نباتات طبی، سنگ مرمر، چرم، بوت دوزی، کشمیره، صنایع چوپ و فرنچر، سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی و مواد ساختمانی ۲. بازاریابی برای محصولات در داخل و خارج از کشور	وزارت مالیه وزارت معدن	۱,۲,۳,۴ درصدی ارزش افزوده تولیدات صنایع فابریکاتی به تناسب الف. تولیدات ناخالص داخلی ب. سرانه (Per Capita)	۹,۲ الی سال ۲۰۳۰، تشویق صنعتی سازی پایدار و فراگیر، افزایش قابل ملاحظه سهم صنعت در استخدام و تولید ناخالص داخلی، در مطابقت به اوضاع ملی، و دوبرابر سازی سهم صنعت

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	۹,۲,۲ فیصدی اشتغال در صنعت از مجموع اشتغال.	وزارت مالیه وزارت معدن	انکشاف و حفظ مراقبت تاسیسات زیربنایی پارکهای صنعتی	۱. اعمار دیوار احاطوی فیز دوم پارک صنعتی جمعه محمدی ولایت کابل ۲. اعمار دیوار احاطوی پارک صنعتی محمد اغه ولایت لوگر (تکمیل شده) ۳. اعمار سیلبر، پلچک ها و دیوار های استنادی پارک صنعتی امیرعلی شیر نوایی ولایت بلخ (تکمیل شده) ۴. اعمار سرکهای داخلی سیستم ابرسانی و برج های امنیتی پارک صنعتی اندخوی ولایت فاریاب (تکمیل شده) ۵. اعمار اسفالت سرکهای داخلی و اعمار اطاق محافظین شبکه ابرسانی وفاضل آب، توزیع برق و سیستم روشنای جاده های داخلی فیزدوم جمعه محمدی ولایت کابل ۶. اعمار سیلبر و حفره چاه عمیق پارک صنعتی شور اندام ولایت کندهار ۷. هموار کاری سرکهای داخلی، توزیع برق و کانال سیلبر فیز چهارم ولایت هرات ۸. هموار کاری سرکهای	70,000,000		۱. اعمار سیلبر، پلچک ها و دیوار های استنادی پارک صنعتی جمعه محمدی ولایت کابل ۲. اعمار دیوار احاطوی پارک صنعتی محمد اغه ولایت لوگر (تکمیل شده) ۲. اعمار سرکهای داخلی سیستم ابرسانی و برج های امنیتی پارک صنعتی اندخوی ولایت فاریاب (تکمیل شده)	۱. اعمار دیوار احاطوی فیز دوم پارک صنعتی جمعه محمدی ولایت کابل ۲. اعمار دیوار احاطوی پارک صنعتی محمد اغه ولایت لوگر (تکمیل شده)	۱. پلان استراتیژیک وزارت ۲. پالیسی پارک های صنعتی (تحت کار)	۴۰ پروژه اعمار زیربنا ها در پارک های صنعتی موجوده و جدید مرکز وولایات برای سالهای ۱۳۹۷ الی ۱۴۰۲ پلان شده است.	2,800,000,000

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
							داخلی، اعمار اطاق محافظین و حفره چاه عمیق پارک صنعتی کوتل تخت ولایت میدان وردک ۹. هموار کاری سرکهای داخلی و دروازه دخولی پارک صنعتی پیرکه ولایت غزنی ۱۰. اعمار دیوار احاطوی و دروازه دخولی پارک صنعتی باغ سموات ولایت خوست				
		۱. استراتیژی تشبثات کوچک و متوسط (تحت کار) ۲. استراتیژی وزارت	۱. سهل سازی پروسه اخذ قرضه های کوچک و متوسط برای تشبثات کوچک و متوسط		۱۰%		۱. سهل سازی پروسه اخذ قرضه های کوچک و متوسط برای تشبثات کوچک و متوسط	۱. طرح ایجاد صندوق قرضه های اسلامی با تکنانه کمتر. ۲. ارایه خدمات مشورتی مالی برای متشبهین	وزارت مالیه، وزارت معدن، اتحادیه پیشه وران و سکتور خصوصی	۹,۳,۱ فیصدی سهم صنایع کوچک در ارزش افزوده شده تمامی صنایع	۹,۳ افزایش دسترسی صنایع کوچک و دیگر تصدی ها در کشور به خدمات مالی و با ربح ارزان، و پیوستن این
		استراتیژی وزارت	۱. ترتیب میکانیزم توزیع قرضه و جمع آوری دوباره آن		۱۰%		۱. ترتیب میکانیزم توزیع قرضه و جمع آوری دوباره آن	۱. جمع آوری معلومات درمورد معیاد قرضه و فیصدی سود سالانه بانکهای قرضه دهنده	وزارت مالیه، اتحادیه پیشه وران و سکتور خصوصی	۹,۳,۲ فیصدی صنایع کوچک با قرضه	ها به زنجیره ارزش و بازار ها.
6,300,000	Development .۱ Asistance Database	چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان، SMAF، State Aid ،Building Contract Management Policy	ایجاد امنیت سرتاسری	شاهراه های مواصلاتی و ترانزیتی، بخش			۱. پلان ملی زیربنا - برنامه ملی دارای اولویت	۱. پالیسی مدیریت کمک ها (Aid Managemet Policy)	وزارت مالیه	۹. الف. مجموع کمک های رسمی بین المللی برای سکتور زیربنا در کشور.	۹. الف تسهیل در انکشاف زیر بنا پایدار و انطباق پذیر در کشور.

تاریت ها	شاخص ها	نهاد مسؤل و همکار	طرح استراتیژیک جهت حصول تاریت الی ۲۰۲۰	برنامه ها / پروژه ها	بودجه موجود به افغانی	سهم پروژه در جهت حصول تاریت	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	ساحات آسیب پذیر شدید	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	بودجه مورد نیاز
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
							تولید انرژی برای فابریکات، جلب توجه دونه ها، ایجاد ظرفیت کافی در ادارات جهت تطبیق پروژه ها				
هدف دهم: کاهش نابرابری در سطح ملی و بین المللی											
۱۰،۱ الی سال ۲۰۳۰، دستیابی و تدریجی و پایدار رشد درآمد ۴۰٪ نفوس با کمترین درآمد به میزان بالاتر از اوسط درآمد ملی	۱،۰،۱،۱ سهم مصرف ۲۵ فیصد نفوس فقیر در مصرف ملی	وزارت اقتصاد / وزارت انکشاف دهات، وزارت کار امور اجتماعی، وزارت زراعت و اداره ملی احصایه و معلومات	۱. اهداف انکشاف پایدار افغانستان ۲. چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان	۱. برنامه ملی انکشاف منابع بشری ۲. برنامه ملی توانمند سازی زنان ۳. برنامه ملی میثاق زراعت صنعتی ۴. برنامه ملی انکشاف سکتور خصوصی ۵. برنامه ملی انکشاف معادن و منابع ۶. برنامه ملی میثاق شهروندی	۱،۷۷ میلیارد دلار در سال مالی ۱۳۹۷ (۱۲۱ میلیارد افغانی)	سالانه بطور اوسط (۲٪)	دهات و کوچی ها	دهات و کوچی ها	۱. اهداف انکشاف پایدار افغانستان ۲. چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان		
هدف دوازدهم: حصول اطمینان از الگوهای پایدار تولید و مصرف											

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
83,986,490	۱. تدویر برنامه های آگاهی عامه ۲. جلوگیری از تولید، توریید و عرضه اجناس بی کیفیت، تقلبی و تاریخ گذشته ۳. ایجاد کال سنتر برای سمع و ثبت شکایات و ارایه معلومات	استراتیژی وزارت							اتحادیه پیشه وران و سکتور خصوصی	۱۲,۶,۱ فیصدی شرکت های که از پایداری گزارش انتشار میکنند.	۱۲,۶ تشویق شرکت ها بخصوص شرکت های بزرگ و فرامرزی در اتخاذ شیوه های تولیدی پایدار و توحید معلومات آن در گزارشات.
هدف هفدهم: تقویت عناصر تطبیقی و حیاتی سازی همکاری جهانی برای انکشاف پایدار											
			قاجاق ، فساد در ادارات دولتی و سکتور خصوصی	ولایات نا امن ، فساد در ادارات دولتی و سکتور خصوصی، موجودیت زورمندان که از پرداخت مالیه فرار				۱. ریفرم در سیستم جمع آوری مالیات ۲. اصلاحات در بررسی از مارکیت ها ۳. ارتقا ظرفیت کارمندان ۴. دیجیتال سازی گمرکات افغانستان و ایجاد دیتاییسی	وزارت مالیه	۱۷,۱,۱ عواید داخلی بر تناسب تولید ناخالص داخلی.	۱۷,۱ تقویت و بسیج سازی منابع داخلی، با استفاده از حمایت بین المللی بمنظور ارتقای ظرفیت داخلی در جمع آوری مالیات و عواید.
			موجودیت زورمندان که از پرداخت مالیه فرار	مشکلات موجود در ولایات نا امن که				۱. ریفرم در سیستم جمع آوری مالیات ۲. اصلاحات در بررسی از مارکیت ها	وزارت مالیه	۱۷,۱,۲ نسبت تمویل بودجه ملی از عواید داخلی.	

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
			میکنند، قاچاق، فساد در ادارات دولتی و سکتور خصوصی	سبب میشود عایدات در زمان آن جمع آوری نشود، فساد در ادارات دولتی و سکتور خصوصی،				۳. ارتقا ظرفیت کارمندان ۴. دیجیتال سازی گمرکات افغانستان و ایجاد دیتابیس			
									۱. وزارت مالیه ۲. وزارت امور خارجه ۳. بانک مرکزی	۱۷,۳,۱ سهم سرمایهگذاری های مستقیم خارجی (FDI) بر تناسب تولیدات ناخالص داخلی.	۱۷,۳ بسیج سازی منابع مالی اضافی برای کشور از منابع مختلف.
		۱. استراتیژی ملی صادرات افغانستان ۲. استراتیژی وزارت	سکتور های سنگ مرمر و گرانیت و سنگ های قیمتی و جواهرات	سکتور های میوه جات تازه و سبزیجات و میوه جات خشک و مغزباب	80%		۱. سکتور میوه جات خشک و مغزباب ۲. سکتور میوه جات تازه و سبزیجات ۳. سکتور زعفران ۴. سکتور قالین ۵. سکتور سنگ مرمر و گرانیت ۶. سکتور سنگ های قیمتی و جواهرات	استراتیژی ملی صادرات افغانستان الی سال ۲۰۲۲ میلادی	وزارت صنعت و تجارت، وزارت مالیه، وزارت اقتصاد، سایر ادارات سکتوری و سکتور خصوصی	۱۷,۱۱,۱ سهم صادرات افغانستان در مجموع صادرات جهان.	۱۷,۱۱ الی سال ۲۰۳۰، افزایش صادرات کشور بل افزایش دوبرابری سهم صادرات کشور جهانی.

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
	۱. برنامه های آگاهی عامه جهت تشویق مالیه دهندگان ۲. برنامه های جهت اعتماد سازی دولت	استراتیژی مالی افغانستان	چالش های سیاسی انتخابات	کاهش مصارف خارجی در کشور، چالش های سیاسی، انتخابات، مشکلات اقلیمی، عدم پرداخت بموقع و کامل مالیه، کاهش بهای افغانی در مقابل اسعار خارجی، کاهش اعتماد سرمایه گزاران بالای دولت			۱. پروژه ارتقا ظرفیت وزارت مالیه ۲. برنامه های آموزشی جهت پیش بینی تولیدات ناخالص داخلی و تحلیل های اقتصاد بزرگ	۱. مرحله دوم اصلاحات بودجوی ۲. سرمایه گذاری در پروژه های بزرگ زیربنایی مانند راه آهن و انرژی ۳. اصلاحات مالی، جمع آوری عواید و مصرف	وزارت مالیه	۱۷,۱۳,۱ تولید ناخالص داخلی (میلیارد دالر امریکایی)	۱۷,۱۳ تقویت ثبات اقتصاد کلان توسط هماهنگی و انسجام پالیسی ها.
									وزارت مالیه	۱۷,۱۷,۱ مقدار پول تخصیص شده به	۱۷,۱۷ تشویق و

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
										منظور مشارکت عامه - خصوصی (به میلیون دالر)	بهبود مشارکت موثر عامه، خصوصی و جامعه مدنی بمنظور بهبود سازی تجارب و استراتیژی های منابع.
1,260,000,000	1. IBES 2. WMDMS 3. AfDHS 4. ALCS 5. Income and expenditure Survey 6. Agricultur Survey 7. Work Force Survey 8. National DS 9. Migration Survey	استراتیژی ملی احصائیه	ندارد	ساحاتی که جهت حصول ارقام مشکل امنیتی دارد (چون تعداد ساحاتیکه مشکل امنیتی دارد بسیار زیاد است بناء ذکر نام ساحه ناممکن است)	10% 2% 2%		1. ALCS 2. AfDHS 3. SDC	استراتیژی ملی احصائیه	ندارد	۱۷,۱۸,۱ تا سال ۲۰۲۰ ارائه مساعدت های تخنیکي به کشور های در حال توسعه و کمتر توسعه یافته و کشور های جزایری کوچک بمنظور دسترسی به معلومات به تفکیک جنس ، عواید ، قومیت ، حالت مدنی ،	۱۷,۱۸ تا سال ۲۰۲۰ ارائه مساعدت های تخنیکي به کشور های در حال توسعه و کمتر توسعه یافته و کشور های جزایری کوچک بمنظور دسترسی به معلومات به تفکیک جنس ، عواید ، قومیت ، حالت مدنی ،

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
		استراتیژی ملی احصائیه	ندارد	ندارد	ندارد		ندارد	استراتیژی ملی احصائیه	ندارد	۱۷,۱۸,۲ تعداد کشور های که قوانین رسمی احصایه را با در نظر داشت اصول رسمی احصایوی در نظر میگیرد	جغرافیه ، و خصوصیات دیگر
210,000,000	۱. دایر نمودن کورسها و پروگرامهای ارتقای ظرفیت برای کارمندان مسلکی اداره و وزارتها و ادارات که از ارقام احصائیوی استفاده میکنند ۲. ایجاد دفاتر خدمات احصائیوی در تمامی ادارات دولتی ۳. مسلکی ساختن و تقویت دفاتر ولایتی احصائیوی ۴. مجهز ساختن بخشهای احصائیوی با تکنالوژی موثر روز در تهیه، تحلیل و نشر ارقام	استراتیژی ملی احصائیه	ندارد	ندارد	ندارد		۱. انجام سرویهای احصائیوی و ایجاد دفاتر معیاری خدمات احصائیوی و معلوماتی در تمامی ادارات دولتی	ارتقای توانائی های مسلکی، تخصصی و مدیرتی	ندارد	۱۷,۱۹,۱ ارزش دالری منابع که برای ظرفیت سازی و تحکیم نهاد های احصائیوی تخصیص داده شده.	۱۷,۱۹ الی سال ۲۰۳۰، ایجاد شیوه های اندازه گیری پیشرفت انکشاف پایدار بر مبنای ابتکارات موجود جهت تقویت تولید ناخالص داخلی و حمایت از
210,000,000	۱. سرشماری نفوس با استفاده از ستلایت	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد		ندارد	سرشماری نفوس با استفاده از عکسهای ماهواره ائی ستلایت	ندارد	۱۷,۱۹,۲ نسبت کشورهای که (الف) در ۱۰ سال گذشته حد اقل یک سرشماری نفوس و مسکن را انجام داده اند، (ب) صد فیصد کارت ولادت	ظرفیت سازی احصائیوی در کشور.

بودجه مورد نیاز	فعالیت های پیشنهادی الی (۲۰۲۰)	پالیسی ها و استراتیژی های موجود در اداره	ساحات آسیب پذیر شدید	ساحات آسیب پذیر (دارای اولویت)	سهم پروژه در جهت حصول تارگیت	بودجه موجود به افغانی	برنامه ها / پروژه ها	طرح استراتیژیک جهت حصول تارگیت الی ۲۰۲۰	نهاد مسؤل و همکار	شاخص ها	تارگیت ها
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
										۸۰ فیصد کارت مرگ را بدست آورده اند.	
5,550,286,490	30	مجموع				124,634,400,000	43	مجموع			

نتیجه گیری

- اهداف انکشاف پایدار با داشتن تعداد زیاد اهداف، تارگیت ها و شاخص های انکشافی، یک برنامه خیلی جامع و همه شمول، برای تمام کشورهای جهان، طرح و ایجاد گردیده است.
- از اینکه اهداف انکشاف پایدار، یک برنامه استراتژیژیک و مسلکی انکشافی است، روند انطباق دهی و همخوانسازی آن هم یک کار ساده نبوده و نیاز به بحث های گسترده و مسلکی داشت. با آنکه این روند خیلی پیچیده و زمانگیر بود، اما، خوشبختانه، در تفاهم و مشوره با تمام نهادهای ذیدخل، این روند به پایان رسید و میکانیزم های انطباق دهی از طرف ادارات ذیربط، تکمیل و با وزارت اقتصاد و سکرتریت کمیته اجرایی اهداف انکشاف پایدار شریک نمودند.
- یقیناً، این چارچوب، قابل تجدید، نوآوری و بروز رسانی است، لهذا، همه ادارات ذینفع، میتوانند، نظریات مهم و اصلاحی خویش را در مورد بخش های مشخص این سند، ارایه نمایند و در صورت تأییدی نظریات ایشان توسط اعضای کمیته اجرایی اهداف انکشاف پایدار، شامل این چارچوب خواهند شد.
- همه نهادهای خارجی و داخلی، موسسات غیر دولتی و شرکایی انکشافی، تمام اولویت های خویش را مطابق این چارچوب، ترتیب و عملی نمایند.
- همه ادارات دولتی و موسسات، باید پیشنهادات بودجوی خویش را مطابق فعالیت های پیشنهادی در این سند تنظیم نموده و در جهت حصول این اهداف بمصرف برسانند.
- حالا، بگونه الزامی، همه نهادهای دولتی بایست، تمام پروژه های انکشافی پیشنهادی خویش را برای سالهای آینده، مطابق این چارچوب، طرح و پیشنهاد نمایند.
- همچنان ضرورت پنداشته میشود تا این چارچوب، با تمام نهادهای بودجوی دوم در ولایات شریک ساخته شود و تمام اولویت های انکشافی در ولایات مطابق به این سند، هماهنگ گردند.